

6
30-f
19

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ,
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ
ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ.
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ

ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ.
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΑΙΝΩΝ.

PLUTARCHI,
APORHTHEGMATA
REGUM ET IMPERATORUM.
APORHTHEGMATA LACONICA.

ANTIQUA
LACEDÆMONIORUM INSTITUTA.
APORHTHEGMATA LACÆNARUM.

LONDINI,

Apud GUL. DARRES, & CLAUD. DUBOSC.
MDCCXLI.

W. le Comte de Jussieu a remis ce livre à la bibliothèque

PLUTARCHUS CHÆRONENSIS.

ABBATI SALLIER

S. D.

ΕΣΤΙ τις αἰδώς (inquit Plato) τοῖς τελευτῶσι· neque nos καλαχθόνιοι τὰ ὑμῶν ἀρχοντίων omnino nescimus. Diu est, ex quo per Manes internuncios ad nos delata est Tui, Vir peritissime, notitia. Nequaquam ignoramus, quem inter tuos populares literatos nactus sis locum, quem apud externos honorem; quantā cum dignitate tuam in Regiā Bibliothecā provinciam administras. Sed epistolam decet brevitās: nec ergo tuis laudibus immorabor. Sunt quidem inter vivos, qui Dedicationes fuco linunt adulatorio; qui ampullatis & sesquipedalibus præconiis unamquamque paginam ad fastidium usque infarciunt, & pro simplici epistolā intumescētem obtrudunt Orationem. At nobis vitā functis non hic est mos: mihi itaque suffecerit Sallieri nomen enuciāsse; & missis ambagibus ab Apophthegmatum, Laconicorum præsertim, brevitāte alienissimis, dicendum est, quamobrem te nunc compellaverim.

Comptum habeo, Opuscula mea Augustæ Trino-
bitum ad prælum revocari sub auspiciis Viri Nobilis
ob

ob Græcarum Literarum & culturam & patrocinium præclari: Téque ad inceptum illud promovendum, quicquid adjumenti penès te esset, obtulisse. Hâc famâ impulsus, necessarium duxi tuis hîsce erga meas lucubratiunculas meritis insignibus, quales quantâsq; defuncti possumus, gratias referre. Sortem sentio mihi contigisse optatissimam: quippe nemo est, quem aut Nobilis hujus Editionis Patronus, aut ejusdem Curatores, aut Ego malimus nobis fautorem & adiutorem dari. Vale.

Resiste paulisper: est præterea nonnihil, quod nolim te nescire. Trajanus Imperator olim meûsq; discipulus salvere te jubet; neque ægre feret tuum nomen suo in hujus, quem illi inscripseram, libelli initio adjungi.

E Campis Elysiis. Anno vestri
 Calculi CIO.DCCC.XLI. meræ-
 que ad Umbras Migrationis
 CIO.DCC.L

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ
ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ ΤΡΑΙΑΝΩ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ
ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὃς μέγιστε αὐτοκράτορ, Καῖσαρ Τεκλιανέ, ἔχ' ἥτιον οἰόμεν^ο βασιλικὸν καὶ φιλόανθρωπον εἶναι τῷ μεγάλῃ διδόναι τὸ μικρὸ λαμβάνειν ἀνθρώπῳ καὶ προθύμως, ἐπέκειε ἐλαύνον^ο αὐτὴ καὶ ὅδον, αὐτεγὸς ἀνθρώπῳ καὶ ἰδιώτης, εὐδὲν ἔχων ἕτερον, ἐν Ἐπιοταμῷ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέρωθεν ὕδωρ ἀπὸ λαβῶν προσέπηγεν, ἥδεως ἐδέξατο καὶ ἐμερίσας, τῇ προθυμίᾳ τῷ διδόν^ο, ἢ τῇ χρείᾳ τῷ διδομένῳ τὴν χάριν μερίσας. ὁ δὲ Λυκῆργ^ο ἀτελεστάτας ἐποίησεν ἐν Σπάρτῃ τὰς θυσίας, ἵνα αὐτὸν θεὸς τιμᾶν ἐτοίμως δύνων^ο καὶ ῥαδίως

P L V T A R C H I

ΑΠΟΡΗΤΗΓΜΑΤΑ REGVM ET IMPERATORVM.

PLVTARCHVS TRAIANO
IMPERATORI S.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ Περσῶν βασιλεὺς, Τραϊανὸς Καῖσαρ, Ἰμπεράτορ, ὁ μάλιστα ἐκτίμῳ μὴ ὀλίγον τῇ βασιλείᾳ καὶ ἀνθρωπότητι, ὅσον ἐλαύνον^ο αὐτὴ καὶ ὅδον, αὐτεγὸς ἀνθρώπῳ καὶ ἰδιώτης, εὐδὲν ἔχων ἕτερον, ἐν Ἐπιοταμῷ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέρωθεν ὕδωρ ἀπὸ λαβῶν προσέπηγεν, ἥδεως ἐδέξατο καὶ ἐμερίσας, τῇ προθυμίᾳ τῷ διδόν^ο, ἢ τῇ χρείᾳ τῷ διδομένῳ τὴν χάριν μερίσας. ὁ δὲ Λυκῆργ^ο ἀτελεστάτας ἐποίησεν ἐν Σπάρτῃ τὰς θυσίας, ἵνα αὐτὸν θεὸς τιμᾶν ἐτοίμως δύνων^ο καὶ ῥαδίως

iter facienti operarius quidam ac plebeius homo utraque manu hausitam ē profluente aquam, quia nihil habebat aliud, obtulisset, hilari vultu accepit, munus non usu rei oblatæ, sed studio dantis metiens. Et Lycurgus minimi sumptus sacrificia Spartæ constituit, ut deos immortales honorandi

a

scmpet

ῥαδίως διὰ τῆς παρήλυν. ταιαύτη δέ τι γινώμη καμῶ λίά σοι
 δώσει καὶ ξένα καὶ κοινὰς ἀπαρχὰς προσφέρειν· διὰ φιλοσοφίας,
 ἅμα τῇ προθυμίᾳ καὶ τὴν χρεῖαν διόδεξαι τῶν δομημονομιμάτων,
 εἰ ὅσον ἔχει τινα πρὸς κατανοήσιν ἡδὴν καὶ περαιτέρων ἡγεμονικῶν,
 ἐμφανισθῶν τοῖς λόγοις μᾶλλον ἢ ταῖς πράξεσιν αὐτῶν. Καίτοι
 καὶ βίους ἔχει τὸ σῶταγμα τῶν ἐπιφανείστων ὡς τε Ῥωμαίοις
 καὶ παρ' Ἑλλήσιν ἡγεμόνων καὶ νομοθετῶν καὶ αὐτοκρατόρων· ἀλλὰ τῶν
 μὲν πράξεων αἱ πολλαὶ τυχὼν ἀναμειγυρίῳ ἔχουσιν, αἱ δὲ γι-
 νῶσθαι ὡς τὰ ἔργα καὶ τὰ πάθη ἐκ τὰς τύχας διποράσκει καὶ ἀνα-
 φωνήσκει, ὥσπερ ἐν κατόπτερι, καθαρῶς παρίεσθαι τὴν ἐκάστη
 διάνοιαν διποθεῖν. Καὶ Σινομένης δὲ ὁ Πέρσης πρὸς τὸς βασιλέας
 ζῶντας ὅτι, τῶν λόγων αὐτῶν ἐχούων, αἱ πράξεις ἐκατορθῶνται,
 τῆς μὲν λόγων ἔφη κύριος αὐτὸς εἶναι, τῶν δὲ πράξεων τὴν τύ-
 χην μὲν τῆ βασιλείας. Ἐκεῖ μὲν ἔν ἅμα αἱ διποράσκει τῶν ἀν-
 δρῶν τὰς πράξεις ὡς ἀκεκμηίας ἔχουσαι, χολάζουσιν φιληκοῖαν πε-
 ριμύθουσιν· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὰς λόγους αὐτὰς καθ' αὐτὰς, ὥσπερ
 δέγματα τῶν βίων καὶ ἀνέματα συνειλεγμένους, ὥς ἐν οἴμαί σοι τὸν
 καρὸν ἐνοχλήσειν, ἐν βραχεῖσιν πολλῶν ἀναθέωρεσιν ἀνδρῶν ἀξίῳ
 μνήμης γρηγορίῳ λαμβάνοντι.

ΚΥΡΟΥ

semper in promptu esset copia. Eo con-
 silio ipse quoque tenue tibi munus, ac
 strenam, & primitias philosophiæ com-
 munes cum offeram, auctoris juxta stu-
 dium, & commentarii utilitatem ut probes
 rogo; conducit enim ad perspicienda inge-
 nia institutaque animi principum virorum,
 quæ magis in dictis eorum quam actionibus
 elucet. Sane aliud à nobis elaboratum
 opus continet illustrissimorum inter Græcos
 ac Romanos ducum, legislatorum, atque
 imperatorum vitas. Verum enimvero ple-
 ræque actiones admixtam habent fortu-
 nam: quæ vero inter agendum intèrque
 animi affectiones & eventa proferuntur vo-
 ces atque pronuntiata, pure tanquam in

speculis contemplandum uniuscujusque ani-
 mi sensum proponunt. Ac Siramnes etiam
 Persæ admirantibus quod cum sermone tu-
 retur prudenti, actiones tamen ipsius suc-
 cessu destituerentur, dixit: Se in sua pote-
 state orationem habere suam, in actiones
 suas fortune ac regi jus esse. Cæterum in
 eo quod dixi opere dicta una cum factis
 commemorata, auditorem studio cognos-
 cendi captum, sed eundem ocio fruentem
 expectant. hic ipsos per se collectos ser-
 mones tanquam vitarum indicia & fe-
 mina legendi tempus arbitror tibi non
 fore molestum: cum brevi ejus spatio pos-
 sis multos homines memorabiles conside-
 rare.

Persæ

ΚΥΡΟΥ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

Πέρσαι τῶν γρυπῶν ἐξῶσι, καὶ καλλίστας ὑπολαμβάνουσι, διὰ τὸ, Κύρην, ἀγαπητέν αὐτας τῶν βασιλείων, γυγνέσθαι γρυπὸν τὸ ἥδ' αὖ. Ἐλεγε δὲ Κύρην ἐτίετο ἀνακάλεσθαι ταῦτα ποιεῖν τὰς αὐτοῖς μὴ θύλοντας. ἄρχεν δὲ μηδὲν προσήκειν ὅς ἐ κρείττων ἐστὶ τῶν δεχομένων. Βυλομήνης δὲ τὰς Πέρσας ἀπὸ τῶν ἱαλῶν, ὅσας ὀρεῖν καὶ τερχείας, πεδιάδα καὶ μαλακῶν χωρῶν λαβῆναι, ὅσα ἔασεν, ἐπὶ τὴν ὅτι καὶ τῶν φυλῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ βίοι ταῖς χώραις σιωεζομένῳ).

ΔΑΡΕΙΟΥ.

Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατρὸς ἱαλὸν ἐκωμιάζων, ἐλεγε ἐν ταῖς μάχαις καὶ περὶ τὰ δεινὰ γίγνεσθαι φρονιμώτερος. Τὸς δὲ φέρεται τοῖς ὑποκόοις τάξας, μετεπέμψατο τὸς πρώτους τῶν ἐπαρχῶν, καὶ περὶ τῶν φόρων ἐρώτησε μὴ βαρεῖς εἶναι. Φησάντων δὲ μετρίως ἔχεν, ἐκέλευσε τελεῖν τὸς ἡμίσεις ἕκαστον. Ῥοιὰν δὲ μεγάλῳ ἀνοίξας, πυλομήνης τινὸς τί αὖ ἔχεν βάλοντο τοσούτον ὅσον ἐστὶ τῶν κόκκων τὸ πληθύνειν, ἔπει, Ζωπύρους· ἡ δὲ αὐτῆς ἀγαθὸς καὶ φίλος ὁ Ζωπύρος. Ἐπεὶ δὲ αὐτὸς ἱαλὸν αἰκισάμενος ὁ Ζωπύρος, καὶ τῶν ῥίνα καὶ τὰ ὦτα ἀνέκλυσας, ὤκνησεν Βαβυλωνίους, καὶ πισθθεῖς ὑπὸ αὐτῶν παρῆ-

Perse adunco naso præditos amant, pulcherrimisque eos judicant: quia tali forma fuit CYRUS, quo neminem regum ii majoris fecerunt. Is dixit, qui sibi ipsis nolent, eos cogi aliis commoda parare. Item: magistratu dignum non esse quendam, qui non sit melior subditis. Cum Perse vellent pro sua regione, montosa ca & aspera, aliam planam & mollem occupare, prohibuit: quod diceret & stirpium semina, & hominum mores locis adimilari.

DARIUS, Xerxis pater, laudans seipsum,

dicebat se in proeliis & periculis esse solito prudentiorem. Cum tributa imponeret subditis, proceres provinciarum evocatos interrogabat an ea essent gravia. cumque responderent esse mediocria, dimidium ejus quod proposuerat singulos pendere jubebat. Aperto grandi malo punico, interrogatus: Cujus rei tantam sibi optaret multitudinem quanta esset granorum ejus mali: respondit, Zopyrorum. erat autem Zopyrus amicus regis & vir bonus. Is Zopyrus cum seipsum naso & auribus amputatis scdasset, deceptisque hac fraude Babyloniis, rebus ab

iiis

παρέδωκε Δαρείω τὴν πόλιν, πολλὰκις ὁ Δαρεῖος εἶπεν ὅτι ἂν ἐβελύσσαι λαεῖν ἐκάλον Βαβυλῶνας ὅτι τῷ μὴ Ζώπυρον ἔχεν ὁλόκληρον.

ΣΕΜΙΡΑΜΙΔΟΣ.

Σεμίραμις ὃ ἐαυτῇ κατασκευάσασα τάφον, ἐπέγραψεν, ὅτι ἂν χρημάτων δεσπὴ βασιλὺς, διελόντα τὸ μνημεῖον, ὅτι βέλεται, λαεῖν. Δαρεῖος ἔν διελὼν, χρηματὰ μὲν ἔχ ὄψε, γράμμασι δ' ἐτέρως ἐντύχει τάδε φράζουσιν, Εἰ μὴ κακὸς ἦδ' αὐτῆς καὶ χρημάτων ἀπλῆς, ὅτι ἂν νεκρῶν θήκας ἐκίνοι.

ΞΕΡΕΟΥ.

Ξέρξης τῷ Δαρείῳ πατρὶ βασιλείας ἀμφισβητῶν ὁ ἀδελφός Ἀρμύνης, καίβαιναν ἐκ τῇ Βακτριανῇ ἐπεμψεν ἐν αὐτῷ δῶρα, φράσαι κελύσας ὅτι διδόντας, Τύτοις σε τιμᾷ νῦν Ξέρξης ὁ ἀδελφός, ἐὰν δ' βασιλὺς ἀναγορεύθῃ, πόλιν παρ' αὐτῷ μέγιστον ἀποδειχθήσεται ὃ τῷ Ξέρξει βασιλείας, ὁ μὲν Ἀρμύνης δὲ πρὸς ἐκύνησιν, καὶ τὸ διάδημα ἐκείνην ὃ Ξέρξης ἐκείνῳ τῷ δαίτηρι μετ' ἐαυτὸν ἔδωκε τάξιν. Ὀργισθεὶς δ' Βαβυλωνίους ἀποστᾷσι, καὶ κελύσας, προσέταξεν ὅπλα μὴ φέρειν, ἀλλὰ ψάλλειν καὶ αὐλαῖν, καὶ πορνεύουσαν καὶ καπηλῶσαν, ἥ φορεῖν κολπωτὰς χιτῶνας.

Ἀττι-

is praefectus urbem Dario prodidisset: saepenumero Darius dixit, Malk se integrum habere Zopyrum, quam centum Babylonibus potiri.

SEMIRAMIS, cum ipsa sibi sepulcrum condidisset, inscripsit haec: Si quis rex pecunia indiguerit, is recluso hoc monumento, fumat quantum volet. Darius aperto eo, nullam invenit pecuniam, sed in aliam incidit inscriptionem, cuius hic erat sensus: Nisi malus fuisset homo, & pecuniae infatiabilis, nunquam sane loculos mortuorum invasisset.

Arimenes cum fratre suo ΧΕΡΞΕ Δα-

rii F. de regno contendens, è Bactriana descendebat. Ei Xerxes dona misit, ministris mandans, ut significarent his eum à fratre in praesentia affici, qui si regnum obtinetet, primam ei apud se statuisset dignitatem summamque potentiam deferre. Xerxe rege renunciato, statim coram eo Arimenes genua flexit: Xerxes autem eum à se fecit secundum. Idem Xerxes imus Babylonis ob defectionem, cum eos in potestatem suam redegisset, interdixit armorum gestatione, iussitque fidibus & fistulis canere, lenocinium & cauponam exercere, ac tunicas gestare sinuosas. Ficus Atti-

Ἀττικός ὃ ἰχάδας ἐκ αὐτῆς φαγεῖν ὥνως κομωθεύσας, ἀλλ' ὅταν τὴν φέρεσαν κτήσειαι χῶρεν. Ἑλλώας ὃ κατὰ σκόπας ἐν τῇ στρατοπέδῳ λαβὼν, εὐδὲν ἠδίκησεν, ἀλλὰ τὴν στρατὸν ἀδελφῶς ἐπιδεῖν κελύσας διαφῆκεν.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΟΥ.

Ἀρταξέρξης ὁ Ξέρξης, ὁ μακροχρόνιος προσαγορευθεὶς διὰ τὸ τὴν ἐτιόχην χῆρα μακροτέρην ἔχειν, ἐλεγχε ὅτι τὸ προδεῖναι τῷ ἀφελῆν βασιλικώτερόν ἐστι. Πρωτὸν ὃ πρωτοβολῆν ἐκέλευσε τῶν συσκευηγετέων εὖθι δυναμῆρας καὶ βολομῆρας. Πρωτὸν ὃ τοῖς ἀμαρτάνουσι τῶν ἡγεμονικῶν τιμωρίαν ἔταξεν, ἀντὶ τῷ τὸ σῶμα μαστιγῶν, μαστιγῶν μὲν δόρυσαμῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἀντὶ τῷ τὴν κεφαλῇ δόρυτλιν, τὴν τιθέναι ἀποθνήσκων. Σαλβαρζάνῳ ὃ τὸν κατακοιμιστὴν αἰτεμῆρον τι παρ' αὐτῶν μὴ δικάων, αἰδομένην ὅτι τεισμενέας δαρενέας τῷ τοῦ πᾶντος, προσέταξε τῷ ταμίᾳ τεισμενέας δαρενέας κομίσαι καὶ διαδοῖς αὐτῇ, Λαβὲ, εἶπε, ὦ Σαλβαρζάν. ταῦτα μὲν γὰρ δὲς ἐκ ἰσοματινέας ἐκείνου ὃ πρὸς αὐτῶν, ἀδελφῶν.

ΚΥΡΟΥ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Κύρος ὁ νεώτερος τὸς Λακεδαιμονίους συμμαχεῖν αὐτῷ ἔπειθας, ἔλεγε τῷ ἀδελφῷ καρδίαν ἔχειν βαρύνειν καὶ πλείονα πίνειν ἀκοῶν.

Atticus negavit se comesturum venum al-latus : sed tum, cum potitus fuerit terra eas producente. Cum in exercitu deprehendisset Græcos exploratores, iussit exercitum tuto perspicere, illaque dimisit.

ARTAXERXES XERXIS F. Longimanus cognomento, quod alteram manum haberet longiorem, dicebat magis regium esse addere, quam detrahere. Hic primus in venatione sociorum iussit eum qui vellet ac posset, primum conjicere telum. Idem primus instituit, ut cum principes viri sup-plicio afficerentur, non corpora sed vestes

quibus se exuissent flagellarentur, & non crines capitis evellerentur, sed tiara deponeretur. Satibarzani cubiculario injustum aliquid à se petenti, cum intelligeret hoc fieri impetrandorum trigescis eis Dari-corum gratia, eam pecuniam à quaesitore iussu suo allatam tradidit, inquires : Ac-cipe, Satibarzana. hoc enim largitus, ni-hilo pauperior fuero : isthuc vero si fecis-sem, essem injustior.

CYRUS minor cum Lacedæmonios ad societatem belli hortaretur, dicebat se fratre esse cordatiorem, plusque meri illo bibere

ἀρεαίον αὐτῷ καὶ φέρειν βέλιον· ἐκείνον δὲ μόλις ἐν ταῖς θήραις
ὅππῃ τῶν ἵππων μένειν, ἐν δὲ τοῖς δεινοῖς μηδὲ ὅππῃ τῷ θέρει. παρ-
εκάλει δὲ ἀποστέλλειν ἀνδρας πρὸς αὐτόν, ἐπαγγιλλόμενοι τοῖς
μὲν πεζοῖς ἵππους δώσαν· τοῖς δὲ ἵππους ἔχουσιν, ἀρμαλία· τοῖς δὲ
χωρεῖα κεκλιμένοις, κώμας· τὰς δὲ κώμας ἐχοῖσας, πόλεων κυρεῖς
ποιήσειν. δέγγυεῖς δὲ καὶ χευσίς ἐκ δεινὸν ἀλλὰ σαθρὸν ἔσονται.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΟΥ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΟΣ.

Ἄρταξιζέξης ὁ τέταρτος μὲν ἀδελφός, Μνήμων δὲ καλέμενος, ὁ
μόνον τοῖς ἐπιτυχάνουσιν ἰαυτὸν ἀνέδωκε παρῆχεν, ἀλλὰ καὶ τῷ γυ-
ναῖκα τῷ γησιᾷ ἐκέλευσε τῆς ἀρμαμάξης τὰς αὐλαίας ἀφαιεῖν,
ὅπως οἱ δεόμενοι καὶ τῷ ὁδὸν ἐπιτυχάνουσι. Πένηθ· ὁ ἀνθρώπου
μῆλον ὑπερφύει μεγέθει προσενέγκανθ· αὐτῷ, δεξάμενος ἡδύως,
Νὴ τὸν μίθρα, εἶπεν, ἔγός μοι δοκεῖ καὶ πόλιν ἂν ἐκ μικρῆς με-
γάλῳ πισθῶναι ἀπεργάσασθαι. Ἐν δὲ φυγῇ τινι τῷ ἀποσκυθῆς αὐτῷ
διασπαράγης, ξερεῖ σῦκα καὶ αφαγῶν καὶ κέθινον ἄξιον, Οἷας,
εἶπεν, ἡδονῆς ἀπειροῦς ἡμῶν.

ΠΑΡΥΣΑΤΙΔΟΣ.

Παρύσατις ἡ Κύρις καὶ Ἀρταξιζέξης μήτηρ, ἐκέλευε τὸν πρὸς βα-
σιλεῖα μέλλοντα μὴ παρρησίας διαλέγεσθαι, βουσίνοις χρηστὸς ῥήμασι.

ΟΡΟΝΤΟΥ.

Ὀρότης ὁ βασιλεὺς Ἀρταξιζέξης γαμβρὸς, ἀτιμία ὠρεπεσὼν δι'
ὀργῶν,

posse ac melius ferre : illum in venatione
difficulter in equo, terrore oblato ne in fo-
lio quidem manere. Hortabatur ut sibi
viros auxilio mitterent, promittens se pedi-
tibus equos, equitibus currus, iis qui villas
possiderent, pagos, qui pagos, his urbes da-
turum, & argentum atque aurum non nu-
mero sed pondere largitum.

Hujus frater ARTAXERXES Mnemon
cognomine, non tantum compellantibus li-
beralissime vacabat, sed & uxorem suam
jubebat pienti aulea dimovere, ut posset
ab iis qui vellent compelli in via. Cum

ei pauper quidam pomum eximie magni-
tudinis obtulisset, hilare accepto eo : Per
Solem, inquit, videtur hic mihi commif-
sam sibi urbem de parva magnam redac-
turus. Cum impedimenta ejus quidam in
fuga essent direpta, ficus comedens aridas
& hordeaceum panem, Quantæ, ait, vo-
luptatis imperitus fui.

PARYSATIS Cyri & Artaxerxis mater,
eum qui libere cum rege colloqui vellet,
byssinis jubebat uti verbis.

ORONTES regis Artaxerxis gener igno-
minia à rege irato affectus ac damnatus,
dixit :

ὄργῳ, καὶ καὶ ἀγνώστους, ἔφη, Καθάπερ οἱ τῷ δὲ θεῷ μὴ δάκρυλα
νῦν μὲν μυριάδας, νῦν δὲ μονάδα τίθεται διώων, τὸ αὐτὸ καὶ
ἐστὶ τῷ βασιλείῳ φίλος, νῦν μὲν τὸ πᾶν διώων, νῦν δὲ τάλαν-
χιστον.

ΜΕΜΝΟΝΟΣ.

Μένων ὁ Ἀλεξάνδρου πολεμῶν ὑπὲρ Δαρείου ἔ βασιλείας, μι-
σοφόρον τινὰ πολλὰ βλάβος καὶ ἀσελγῆ πρὸς Ἀλεξάνδρου
λίγοντα τῇ λόγχῃ παύσας, Εγὼ σε, ἔπει, τριφῶ μαχόμενον,
ἀλλ' ἐ λαιδορέμενον Ἀλεξάνδρου.

ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ ΒΑΣΙΛ. ΕΘΟΣ.

Οἱ Αἰγυπτίων βασιλεῖς καὶ νόμον ἰαυίων ἐστὶ δικαστὰς ἐξέχειον
ὅτι καὶ βασιλὸς τι πρῶτα ἐκείνη τῷ μὴ δικαίον, ἐ κρινῶσι.

ΠΟΛΤΙΟΣ.

Πόλυς ὁ Θρακῶν βασιλὸς, ἐν τῇ Τρωικῇ πολέμῳ περιστά-
σασιν πρὸς αὐτὸν ἅμα τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν, ἐκείδουσε
τὸν Ἀλεξάνδρου ἀποδόνη τῷ Ἑλένῳ, δύο παρ' αὐτῆ λαβὴν κα-
λὰς γυναικας.

ΤΗΡΟΥ.

Τήρης ὁ Σιλάκης παῖς ἔλεγχον, ὅποτε χολάζει καὶ μὴ στρα-
τόσι, τῶν ἱπποκόμων οἷον μὴδὲν διαφέρειν.

ΚΟΤΤΟΣ.

Κόττος τῷ δωρησαμένῳ πάρεδαν, ἀνιδωρησάτο λείονα. Φύσει
δὲ ὦν

dixit: Quemadmodum digiti rationes sup-
putantium modo cecidit, modo unitatem
representant: ita regum amicos aliquando
summo, mox infimo haberi loco.

ΜΕΜΝΟΝ, qui Darii exercitum adversus
Alexandrum duxit, militem quendam mer-
cenarium suum, qui multis & impuris con-
viciis Alexandrum proscindebat, lancea fe-
riens: Ego, inquit, te alo non ut maledi-
cas Alexandro, sed ut contra eum pugnes.

ΑΙΓΥΠΤΙΟΥΜΕΝΟΙΣ βασιλεῖς legem suam
quamdam servant, qua iurejurando obstrin-

gunt iudices, ut rege ipso injustam flagi-
tante sententiam, ei morem non gerant.

ΠΟΛΤΥΣ Thraciae rex, cum bello Tro-
jano ad ipsum simul & à Trojanis & à Gre-
cis venissent legati, Paridi suavit, ut Gre-
cis Helenam redderet, se ei daturum duas
formosas foeminas pollicens.

ΤΕΡΕΣ Sitalce pater dicebat, se cum in
ocio esset & à militia vacaret, nihilo melio-
rem suis equifonibus sibi videri.

ΚΟΤΤΥΣ cum, qui panthera ipsum dona-
verat, leone remuneratus est. Hic natura
ira-

ὃ ὦν ὀξύς εἰς ὀργὴν, καὶ πικρὸς τῶν ἀμαρτανόων ἐν ταῖς διακο-
νίαις κολαστῆς, σκόδη ποτὲ κεράμια κομίταντο· ξένης δὲ θρασυα καὶ
λαπλᾶ, πῶσανός τ' οὐ καὶ περὶ τῶν ἐργασμῶν γλυφαῖς τισι καὶ τορμαῖς,
τῷ μὴ ξένῳ ἔδωκε δῶρα, τὰ δ' οὐ σκόδη πάντα συνέτελεψεν, Ὅπως,
εἶπε, μὴ δὲ ὀργὴν πικρὸτερον κολάζω σὺν συντελείῃς.

ΙΔΑΘΥΡΣΟΥ.

Ἰδαθύρσο· ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς, ἐφ' ὃν διέβη Δαρῆς, ἐπειθε
σὺν Ἰώνων τυράννους τὸ πρὸς Ἰσθμὸν ζυγμὰ λύσαντας ἀπαλλάτ-
τεσθαι μὴ βυλθθείας, διὰ τὴν πρὸς Δαρῆον πίσιν, ἀνδραποδα
χρησά καὶ ἀδραστα ἐκάλει.

ΑΤΕΟΥ.

Ἀτέας ἔγραφε πρὸς τὸν Φίλιππον, Σὺ μὴ ἄρχης Μακεδόνων,
ἀνθρώπων μεμαθηκότων πολεμεῖν· ἐγὼ δ' οὐ Σκυθῶν, οἱ καὶ λιμῶ καὶ δίψῃ
μάχεσθαι διωκόμενοι. Τὸς δ' ἐπείσκει τῷ Φιλίππῳ, ψήχων τὸν ἵπ-
πον, ῥώτισεν εἰ τῷ ποιεῖ Φίλιππο. Ἰσμιλίαν δ', τὸν ἀριστον
αὐλητὴν, λαβὼν αἰχμαλώτων, ἐκέλευσεν αὐτῷσαι. θαυμάζοντων δ'
τῶν ἄλλων, αὐτὸς ὤμοσεν ἥδιον ἀκάνει τῷ ἵππῳ χρεμετίζοντι.

ΣΚΙΛΟΥΤΟΥ.

Σκίλευρος ὁ γδοήκοντα παῖδας ἄρρενας ἀπολιπὼν, ἐπεὶ τελευτᾷαν
ἐμελλε,

iracundus, acerbēque in ministrorum de-
licia animadvertens, cum hospes quidam
sictilia ei vasa attulisset tenuia & fragi-
lia admodum, alioquin eleganter ac sub-
tiliter sculpturis calaturisque adornata :
hunc quidem donis afficit, sed vasa ista
omnia confregit, quod vereri se diceret,
ne ministris, ea si confringerent, saevius
puniret.

ΙΔΑΘΥΡΣΟΣ Scytharum rex, cum ex-
peditionem adversus ipsum Darius fecisset,
Ionum regulis fuisse ut, ponte quo Ilser
infratus erat soluto, jugum Darii excute-
rent : cumque ob fidem Dario datam id

recusarent, proba & ignava eos vocavit
mancipia.

ΑΤΕΑΣ Philippo sic scripsit, Tu Mace-
donibus imperas, hominibus bellandi peri-
tis, Ego Scythis, qui etiam adversus famem
sictimque pugnare norunt. Equum porro
strigili purgans, legatos Philippi interroga-
vit, an hoc quoque rex ipsorum faceret.
Ismeniam tibicinem præstantissimum cum
cepisset, canere iussit. mirantibusque reli-
quis, juravit se majore cum voluptate au-
dire hinnitum equi.

ΣΚΙΛΟΥΡΟΣ moriturus, cum xxe filios
post se esset relicturus, fasciculum hasti-
lium

ἐμελλε, δέσμω ἀκόλιν ἐκασὼ προΐων, ἐκέλευσε καὶ ἀθροῦσαι πλῆτων ὃ ἀπαγορευσάντων, καθ' ἐν αὐτὸς ὄξεων ἀκόλιν, ἀπὸ ῥαδίως συνέκλασε· διδάσκων ἐκείνους, ὅτι σιωπῶντες, ἰχυροὶ διαμύρσιν, αἰθεῖς δ' ἔσονται διαλυθέντες καὶ σατιάσαντες.

Γ Ε Λ Ω Ν Ο Σ.

Γέλων ὁ τύραννος ὅτε Καρχηδονίους πρὸς Ἱμέραν κατεπολέμησεν, εἰσιὺν ποιεῖμιν πρὸς αὐτὸς, ἠνάγκασεν ἐγγραφῆαι ταῖς ὁμολογίαις ὅτι καὶ τὰ τέκνα πάντων τῶ Κρόνῳ καταβύοντες. Ἐξῆγε ὃ πολλὰς εἶναι Συρακουσίας ὡς οἱ περὶ φοβέαν καὶ φυτείαν, ὅπως ἢ τε χώρῳ βελτίῳ γήνῃ γεωργεμένη, καὶ μὴ χεῖρον αὐτοὶ χολάζοντες. Αἰτῶν ὃ χεῖμα εἶναι πολίτας, ἐπεὶ ἐθεσύνθησαν, αἰτῶν εἶπεν ὡς δυνάσων, καὶ ἀπέδωκε μὲν τὸν πόλεμον. Ἐν δὲ συμποσίῳ λύρας περιφερύμενος, ἀρμυζομένων τῶν ἄλλων ἐφῆξεν καὶ ἀδόντων, αὐτὸς τὸν ἵππον εἰσαγαγεῖν κελύσας, ἐλαφρῶς καὶ ῥαδίως ἀνέπηδησεν ἐπ' αὐτόν.

Ι Ε Ρ Ω Ν Ο Σ.

Ἰέρων ὁ μὲν Γέλωνα τύραννον ἔλεγε μηδένα τῶν παρρησιαζομένων πρὸς αὐτὸν ἀκαρεῖν εἶναι. Τὸς ὃ ἀπόρρητον λόγον ἐκφύεργας, ἀδίκῃν ᾤετο καὶ πρὸς εἰς ἐκφύεργσι. μισῶμιν γὰρ εἰ μόνον εἶναι

lium singulis porrexit, ac confringere iussit. cum nullus id prestare posset, ipse singulatim fasci unum post alterum eximens fregit. docens eos, junctis quidem inter se, viros habituros ac penduratos: sin vero disjungerentur & discordiis agitantur, infirmos fore.

GELO tyrannus Carthaginiensibus ad Himeram debellatis, pacem componens cum victis, coegit eos inter condiciones pacis hanc quoque adscribere, Ipsos in posterum liberos Saturno nunquam immolatos. Saepenumero ad culturam agrorum tanquam in militiam Syracusanos hic eduxit,

ut & regio cultu melior redderetur, neque ipsi ocio corrumperentur. Cum pecuniam ipso poscente eives tumultuarentur, mutuum se petere dixit, belloque confecto reddidit. Cum in convivio lyra circumferretur, eamque convivae ordine componerent atque canerent, ipse equum iussit adduci, & in eum facile atque expedite insiluit.

HIERO, qui in tyrannide Geloni successit, neminem dixit sibi intempestivum esse qui libere adversum se loqueretur. Qui arcanum enuntiarent, eos facere injuriam dicebat iis quoque, quibus id patefacerent, quod non modo eos qui efficerent, sed hos quo-

ὅτ' ἐκφέρεισθαι, ἀλλὰ καὶ ὅτ' ἀκούσθαις ἀ μὴ βυλόμεθα. Λοιδό-
ριθις δ' ὑπὸ τινος εἰς τὴν δυσωδίαν ἔ' εἰσάγει, ἥτις τὴν αὐτὴν
γυναικα μὴδέποδ' αὖτε τέττε φεράσασαν· ἡ δ' ἔπειτα, Ὡμῶν γὰρ
τοῖσιν ἀπαίτας τὰς ἀνδρας ὄξιν. Πρὸς δ' Ξενοφάνῳ τὸν Κο-
λοφώνιον εἰπόντα μόλις οἰέτας δύο τέξεν, Ἀλλ' Ὅμηρος, εἶπεν,
ὃν σὺ διασύρεις, πλείονας ἢ μυρίας τέξει τέλῃκας. Ἐπίχαρμον
δ' τὸν κωμωδοποιόν, ὅτι τὴν γυναικὸς αὐτῆς παρέρσης εἶπε τι τῷ
ἀπρεπῶν, ἐξήμωσε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ.

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, κληρυμῶν καὶ γράμμα τῷ δημο-
γορέων, ὡς ἔλαχε τὸ Μ, πρὸς τὸν εἰπόντα, Μωρολογεῖς Διονύσις,
Μοναρχίσω μὴ ἔν, ἔπε· καὶ δημογορήσας, διὗς ἡξέη στρατηγὸς
ὑπὸ τῶν Συρακυσίων. Ἐπεὶ δ' ἐν δέχῃ τὴν τυραννίδα ἐπολιτο-
κίτο, συσάβων ἐπ' αὐτὸν τῶν πολιῶν, οἱ μὴ φίλοι συνεβόλθουν
ἀπαλλαγῆναι τὴν δέχῃς, εἰ μὴ βύλετ) κρατήεις λυθάνειν ὁ δ',
βῆν ἰδὼν σφατρίδιμον ὑπὸ μαγίεσ, καὶ πῖπνῖα ταχέως, Εἴτα
εἰς ἀνδρῆς ἐσιν, εἶπεν, ἔγωγε στραχὺ ὄντα τὸν θάνατον φοβηθείας ἡμῶς
δέχῃ ἐκαταλυπῆν τηλικαύτῳ; Τὸν δ' ὑπὸν αἰδομένης, ὅτ' αὐτὴν δέ-
χῃ λυποῦνται ἐμελλεν, ἀνδρὸς ἐλθόντος διαφθείραντα γυναικὸν, ἡξώ-
τησε

quoque odimus qui inaudirent quae nolimus.
Exprobraverat ei quidam oris scito-
rem : itaque uxorem suam culpavit,
quod nunquam id sibi indicasset, illa
vero ita se excusavit, quod diceret, Se
putasse omnes viros hoc modo olere.
Xenophani Colophonio aegre se duos ser-
vos alere querenti, Atqui Homerus,
inquit, quem tu traducis, mortuus etiam
amplius decem millibus alit. Epichar-
mum poetam mulcavit, quod is inde-
corum quippiam uxore praesente dixisset.

DIONYSIUS senior cum oratores publici

forte legrentur, ipsique littera m obtigisset,
dicenti Morologus eris (id est, stultas ora-
tiones habebis) respondit: Immo Monarchia
sive tyrannus ero. habitaque oratione statim
est à Syracusanis imperator creatus. Initio
statim tyrannidis cum oppugnaretur à civi-
bus coitione facta, amicique hortarentur ut
dimitteret imperium potius quam captus
necaretur : cernens bovem à coquo jugulari
ac celeriter corrucere, Nonne, inquit, indi-
gnum est nos metu mortis tam brevis tan-
tum deferere imperium? Filium, quem
successorem tyrannidis erat habiturus, ubi
comprehendit viri liberi vitia uxorem, iras-
tus

τις μετ' ὀργῆς τί τοιῦτον ἀπαρ' σπώοιδεν. εἰπὼν ὁ δ' ἑκαίσκε, Σὺ γὰρ οὐκ ἔχεις πατέρα τύραννον, Οὐδὲ σὺ, εἶπεν, ἦν ἔξεις ἐὰν μὴ παύσῃ ταῦτα ποιών. Πάλιν δὲ πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ θρασυμύρῳ ἐκπαμμάτων χειρῶν καὶ λυγρυῶν πληθύνῳ, ἀνεβόησεν, Οὐκ εἰσιν ἐν σοὶ τύραννο· ὅς ἀφ' ὧν λαμβάνεις ἀπ' ἐμῶ ποτηρίων τοσάτων, φίλον ἔδνα σεαυτῷ πεποιήκας. Χρήματα δ' εἰσπραάσων τὸς Συρακασίους, εἴτα ὀρεῶν ὀδυρμύρας καὶ δεομύρας, ἔλεγονίτας ὡς ἐκ ἔχουσιν, ἐκέλευσεν ἕτερα πρῆτιν καὶ οἷς ἢ τὸς τῷ ἐποίησεν. ἐπεὶ δὲ προσάξας πλείονα, γελᾶν ἤκυσεν αὐτὸς καὶ σκώπειν ἐν ἀγορᾷ ἀπεισίῃας, ἐκέλευσε παύσαο. Νῦν γὰρ ἔδεν ἔχουσιν, εἶπεν, ὅτε καὶ αὐτοφρονέσιν ἡμῖν. Τῆς δ' μητρὸς αὐτῆ παρίκλῳ μὲν ἔσσης, δοθῆναι δ' ἀνδρὶ βυλομύρης, ἔφη τὸς μὲν τὴ πόλεως βιάσαο νόμους διώαο, τὸς δὲ τὴ φύσεως μὴ διώαο. Πικρῶς δ' τὸς ἄλλους κακῆγενε κολάζων, ἐφείδετο τῶν λαποδυτῶν ὅπως παύσων) οἱ Συρακασίαι τῷ δειπνῆν καὶ μεθύσκεαο μετ' ἀλλήλων. Ζῆνς δὲ τινῶν ἰδίᾳ φράσειν φάσκοντι αὐτῷ καὶ διδάξιν ὅπως προειδῇ τὸς ὀπιβελύοντας, ἐκέλευσεν εἶπεν. ἐπεὶ δ' προσελθὼν, Δός, εἶπε, μοι τάλαντον, ἵνα δόξης ἀκηκοέναι τὰ σημεῖα τῶν ὀπιβελύοντων, ἔδωκε προσωαίμυρῳ ἀκηκοέναι, καὶ ἐθαύμαζε τὴν μέθοδον ὅς ἀνθρώπων.

Πρὸς

tus interrogavit, Ecquid talis facinoris ipsi esset conficius. cumque ei responderet adolescens, Tu non habuisti tyrannum patrem : neque tu, inquit, filium habebis tyrannum, si sic pergas. Rursus cum in ejus conclave intrasset, poculorumque aurcorum & argentorum multitudinem ibi offendisset, exclamavit : Non est in te tyrannidis capax ingenium, qui tot à me acceptis poculis nullo eorum ad parandum tibi amicum usus es. Pecuniam cum exigeret à Syracusanis, videretque eos lamentari, ac deprecari, & inopiam pretendere, novam instituit exactionem, idque bis terve fecit. cum autem denuo imperans tributum, ridere eos audiret, & in foro obambulantes falsè dicta

in ipsum jacere, finem fieri jussit, dicens : Nunc nihil ipsi est reliquum pecunie, quando nos contemnunt. Matre, cujus preterierat jam ad nubendum ætas, marito se dari postulante : Ego, inquit, civitatis legibus vim facere possum, naturæ legibus nequeo. Cum maleficia reliqua acerbè vindicaret, vestium furibus solis pepercit, ut Syracusani cogerentur aliquando finem convivendi & scire invicem inebriandi facere. Hospes quidam foris dicebat indicaturum se ipsi rationem ac docturum quomodo infidantes sibi prænosceret. jussusque dicere, Da, aiebat, mihi talentum, ut videatis præcipisse indicia infidantium. dedit ei hoc Dionysius, simulans ea se cognovisse,

Πρὸς δὲ τὸν τυραννικὸν εἰ χολαῖζοι, Μηδέποδες, εἶπεν, ἐμοὶ τῷτο συμβαίνει. Δύο δὲ ἀκύντας νεανίσκους πολλὰ βλάσφημα παρὲς αὐτῷ καὶ τῷ τυραννίδῳ εἰρηκέναι παρὰ πότον, ἀμφοτέρους ἐκάλεσεν ὅππῃ δειπνον. ὁρῶν δὲ τὸν μὺρ, παρηνῆτα καὶ ληξῆτα πολλὰ, τὸν δὲ σπανίως καὶ μετ' ὀλιγαλείας ταῖς πόσεσι χρωμένον, ἐκείνον μὲρ ἀπέλυσεν, ὡς φήσει παρηνηστὰ καὶ διὰ μέθην κακολογήσατα· τῷτον δὲ ἀνέλεν, ὡς δύνων καὶ πολέμιον ἐκ προαίρεσσεως. Αἰτιωμένων δὲ τινῶν ὅτι τιμὰ καὶ προάγε' ποτηρὸν ἀνθραπον καὶ θυχερηνόμην ὑπὸ τῷ πολίῳν, Ἀλλὰ καὶ βέλομαι, εἶπεν, εἶναι τὸν ἐμὲ μᾶλλον μιγέμενον. Ἐπεὶ δὲ Κορινθίῳ τοῖς πρεσβέσι δῶρα διδόντῃ αὐτῷ, παρητῆτο διὰ τὸν νόμον ὃς ἐκ ἑα δῶρα λαμβάνειν παρὰ δυνάστες πρεσβυονίας, δεινὸν ἔφη προῖγμα ποιεῖν αὐτῆς, ὃ μόνον αἱ τυραννίδες ἀγαθὸν ἔχουσιν ἀναμενῆτας, καὶ διδάσκειας ὅτι τὸ ὀπαθεῖν ὑπὸ τυράννου φοβερόν ἐστιν. Ἀκύντας δὲ τινα τῷ πολιτῶν χερσίν ἔχειν οἶκοι καθορμενυμένων, ἐκέλευσεν ἀνελεῖν πρὸς αὐτόν. ἐπεὶ δὲ παρὰ κλέψας ὀλίγον ὁ ἀνθραπῶ, καὶ μέσας εἰς ἑτέραν πόλιν, ἐωνήσατο χεῖρας, μεταπεμφάμεν αὐτόν, ἐκέλευσε πᾶν δόπολεῖν, κερκεμενόν τῷ πλέτῳ, καὶ μικέτι ποιῆτα τὸ χεῖσιμον ἄχρηστον.

ΔΙΟ-

visse, miratusque est hominis altum. Interrogatus à quodam, ociosusne esset: Isthuc vero, inquit, absit ut unquam mihi contingat. Cum inuadisset duos adolescentes de ipso & tyrannide multa contumeliose locutos esse inter pocula, utrumque ad coenam vocavit, quorum cum alterum videret in vino multa ineptire atque effutire, alterum raro & caute bibere: hunc ut malevolum & instituto animi hostem interfecit: illum ut natura futilem & per temulentiam conviciatum dimisit. Reprehendentibus quibusdam quod ornaret & evehet malum civibusque invivum homi-

nem: Etenim, inquit, volo esse aliquem, qui me magis exolus sit. Corinthiorum legati munera quæ iis offerrebat, recusaverunt, legis respectu, quæ dona à principe sumere prohibebat. eos indignam rem dixit facere, qui quod unum bonum est tyrannidi, abstant, doceantque beneficia etiam tyrannorum esse formidanda. Audiverat quendam civium habere aurum domi decessum: id sibi eum adferre iussit. cumque is paululum suffuratus in aliam migrasset urbem, fundumque ibi enisisset, revocatum iussit reliquum omne aurum ad se recipere, neque porro rem utilem inutilem facere.

ΔΙΟ-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Ὁ δὲ νεώτερος Διονύσιος ἔλεγε πολλὰς τέφρας σοφίας, ἢ θαν-
μάζων ἐκείνης, ἀλλὰ δι' ἐκείνων θαυμάζου βελόμην. Πολυ-
ξένου δὲ ὁ διαλεκτικῶς φήσαντος αὐτὸν ἐξελέγχειν, Ἀμέλι τοῖς λό-
γοις, εἶπεν, ἐγὼ δὲ σε τοῖς ἔργοις ἐλέγω· τὰ γὰρ σεαυτῷ καἀλι-
πῶν, ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ θεραπεύεις. Ἐπιστὼν ὃ ὁ δέχτης, πρὸς μὲν
τὸν εἰπόντα, Τί σε Πλάτων καὶ φιλοσοφία ὠφέλησε; Τό τηλι-
καύτῳ, ἔφη, τύχης μεῖσθολῷ βρόχῳ ὑπομένειν. Ἐρωτηθεὶς δὲ
πῶς ὁ μὲν πατὴρ αὐτῷ πένης ὦν καὶ ἰδιώτης ἐκλήσαστο τῷ Συ-
ρακασίῳ δέχτῳ, αὐτὸς ὃ ἔχων, καὶ τυράννης παῖς ὦν, πῶς ἀπέθα-
λεν· Ὁ μὲν πατήρ, ἔφη, μισσημένης δημοκρατίας ἐπέστη τοῖς πρέ-
γμασι· ἐγὼ ὃ φθονημένης τυραννίδος. Ὑπὸ ἄλλῃ ὃ τὸ αὐτὸ
τῷ ἐρωτηθεὶς, Ὁ πατήρ, ἔφη, μοι τῷ τυραννίδᾳ τῷ ἑαυτῷ κατ-
έλεπεν, ἢ τῷ τύχῳ.

ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ.

Ἀγαθοκλῆς υἱὸς τοῦ κεραμῆος ἡρώμην δὲ κύριον Σικελίας,
καὶ βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς, αἰσθὲν κερσόμενα πόληα τίθηναι πρὸς τὰ
χρυσᾶ, καὶ τοῖς νέοις ἐπιδεικνύμεν λέγειν, ὅτι τοιαῦτα ποιῶν πρέ-
τερον, νῦν ταῦτα ποιεῖ διὰ τῷ ἐπιμέλειαν καὶ τῷ ἀνδρείαν. Πο-
λυορκῶν δὲ πόλιν αὐτῇ, τῶν δὲ τῷ τέχνης τιμῇ ἐλοιδορεῖντο,
λέγον-

DIONYSIUS junior alere se aiebat mul-
tos sophistas, non quod eos magni faceret,
sed quod propter eos vellet in admiratione
esse. Polyxeno dialectico dicenti, Ego te
redargui, respondit, nimirum verbis; ego
autem re ipsa te convincto: tuis enim rebus
dimissis, me & mea sectaris. Exutus ty-
rannide, ei quidem, qui quid utilitatis Pla-
to & philosophia contulissent interrogabat,
respondit: ut tantam mutationem aequo
possem animo ferre. Querenti autem, qui
factum sit, ut pater ipse pauper & plebeius
imperium in Syracusanos obtinuerit; ipse
tyrannus & tyranni filius id amiserit: pa-

ter, inquit, meus ad res gerendas se contu-
lit, cum popularis reipublicæ status esset in
odio, ego, cum tyrannidis invideretur. Al-
teri hoc ipsum sciscitanti respondit, Pater-
næ se non fortunæ, sed tyrannidis relictum
hæredem.

AGATHOCLES filius fuit figuli. Is rex
& dominus factus Siciliæ, fictilia pocula
interficere solebat aureis, eaque demon-
strans adolescentibus dicere, Industria se &
fortitudine hoc consecutum ut aurea nunc
faceret qui lutea finxisset antea. In oppu-
gnatione urbis iussit nonnulli de muris
cum convitiis impetiverunt, Figule, dicen-
tes,

λέγοντες ὅτι ὦ κεραμεὺ τὸν μισθὸν πόθεν ἀποδώσεις τοῖς στρατιώταις; ὁ δὲ περὶ τοῦ καὶ μισθῶν εἶπεν, Αἰὲα ταῦτα ἐλθ. λαβὼν δὲ καὶ κεράτω, ὁππότερος ἐστὶν ἀρχμαλώτης, λέγων, Ἐάν με πάλιν λοιδώῃτε, πρὸς ἐστὶν κυρίας ὑμῶν ἔσαι μοι ὁ λόγος. Ἐγκαλόντων δὲ τοῖς ναύταις αὐτῷ τῷ Ἰθακησίῳ, ὅτι τῇ νήσῳ προσαλονίης τῷ στρατιωμάτων τινα ἀπέσπασαν, Ὅ δὲ ὑμέτερος, ἔφη, βασιλεὺς ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, ἢ μόνον τὰ πρόβατα λαβὼν, ἀλλὰ καὶ τὸν ποιμήνα προσηλυφλώσας ἀπῆλθε.

ΔΙΩΝΟΣ.

Δίων ὁ Διονύσιον ἐκβαλὼν ἐκ τῆς τυραννίδος, ἀκούσας ὁπότε λαβὼν αὐτὸν Κάλλιππον, ἢ μάλιστα τῶν φίλων καὶ ξένων ὁπίσθεν, ἔχ' ὑπομένειν ἐλέγξαι, βέλτιον εἶναι φήσας ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν μὴ μόνον ἐστὶν πολέμιος, ἀλλὰ καὶ ἐστὶν φίλος φυλαττόμενον.

ΑΡΧΕΛΑΟΥ.

Ἀρχέλαος αἰτηθεὶς πότεν ποτήριον χρυσὸν ὑπὸ τινὶ τῶν συνήθων, ἢ μὲν Ὀπίκῳ, ἐκέλευσεν Ἑυεπίδῃ τὸν παῖδα δένα. Σαυμάσῃ δὲ ἔ' ἀνθρώπῃ, Σὺ μὲν γάρ, εἶπεν, αἰτεῖν, ὅτε δὲ λαμβάνειν ἀξίος ἐστὶ καὶ μὴ αἰτῶν. Ἀδολέχῃ δὲ κερέως ἐρωτήσῃ αὐτὸν, Πῶς σε κέρω; Σιωπῶν, ἔφη. Τῷ δὲ Ἑυεπίδῃ τὸν καλὸν Ἀγαθῶνα ἀεὶ λαμβάνοντι ἐν τῇ συμποσίῳ καὶ καταφιλεῖν-
το

tes, unde militibus perfolves stipendia? placidus ipse, & subridens, Hanc, inquit, si cepero. expugnatique vi urbe cum venderet captivos: Posthac, inquit, si mihi maledicitis, cum dominis vestris expostulabo. Accusabant Ithacenses ipsius nautas, quod ad insulam appellentes nonnihil pecoris abstulissent. atqui, inquit Agathocles, cum ad nos venisset rex vester, non ovibus tantum ablatis, sed excecato insuper pastore abiit.

ΔΙΟ, qui Dionysium tyrannide eiecit, audiens à Callippo sibi insidias parari, cui omnium amicorum hospitumque maxime

fidebat, inquirere noluit, quod diceret moriendum potius esse quam vivendum, ubi non ab hostibus modo, sed etiam ab amicis sibi esset cavendum.

ΑΡΧΕΛΑΟΣ in convivio, quodam poculum aureum petente, familiari quidem, sed improbo, Euripidi id iussit puerum dare. mirante verò illo, tu quidem dignus es qui flagites, inquit, Euripides autem etiam tacens id accipere meretur. A garulo tonfore interrogatus quomodo tonderi vellet, Tacente, inquit, te. Cum Euripides formosum Agathonem in convivio amplexeretur atque oscularetur jam barba-

tum:

τῷ ἤδη ἡμεῖς, πρὸς οὗ φίλος ἔπε, Μὴ θαυμάσητε τῶν γὰρ καλῶν καὶ τὸ μετόπισθε καλὸν εἶναι. Ἐπεὶ δὲ Τιμόθεος ὁ κιθαριστὴς ἐλπίσας πλείονα, λαβὼν δὲ ἐλάττω, δηλοῦ ἡ ἐγκαλῶν αὐτῷ, καὶ ποτε ἄδων τῷ τὸ κομμάτιον, Σὺ δὲ τὸν γηγμένον ἀργυρὸν αἰνῆς, ἀπεσήμενεν εἰς ἐκείνον ὑπεκέρυσεν ὁ Ἀρχέλαος αὐτῷ, Σὺ δὲ γε αἰτῆς. Ὑδωρ δὲ τινὲς αὐτῷ κατασκεδάσαντο, ὑπὸ τῶν φίλων παρεξωρόμενος ἐπὶ τὸν ἀνθρώπον, Ἀλλ' οὐκ ἐμὲ, φησὶν, ἀλλ' ἐκείνους κατεσκεδάσεν ὃν ἐδοξεν ἐμὲ εἶναι.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΠΑΤ.

Φίλιππον τὸν Ἀλεξάνδρου πατέρα Θεόφρατος ἰσόρηνεν ἢ μόνον μεταξὺ τῶν βασιλέων, ἀλλὰ καὶ τῇ τύχῃ καὶ τῷ πρόσω μείζονα ἡρώδῃ καὶ μετριώτερον. Ἀθιναῖς μὲν ἦν μακαρίζων ἐλεῖν καὶ καθ' ἕκαστον ἐναυλὸν αἰετῶν δέκα σφραγίδας διέσκηκον. αὐτὸς γὰρ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν ἕνα μόνον σφραγιστὴν διεκρίνει, Παριδίωνα. Πολλῶν δὲ καλοφωμάτων αὐτῷ καὶ καλῶν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ προσαγγέλθων, Ὡς τύχη, ἔπεν, μικρὸν τι μοι κακὸν ἀντὶ τούτων καὶ τηλικύτων ἀγαθῶν ποίησον. Ἐπεὶ δὲ νικήσαντι τὸς Ἑλλήνας αὐτῷ συνεβόλθον ἔνοι φρουραῖς τὰς πόλεις κατέχεν, ἔφη μᾶλλον πολὺν χρόνον ἐθέλειν χρηστὸς ἢ δεσποτὴς ὀλίγον καλεῖσθαι. Τὸν δὲ λοιπὸν ἐξελάσαι τῶν φίλων καλυδόνιων, οὐκ ἔφη ποιήσειν, ἵνα μὴ

ᾤεσι.

tum : ad amicos dixit, Nolite mirari ; pulchrum enim etiam autumnus pulcher est. Timotheus citharoedus cum minus sua expectatione donum ab eo accepisset, & haud obscure incusaret, & aliquando cantans incusum istud, Tu terrigenum argentum laudas, in Archelauum torqueret : subiecit Archelaus : Tu vero id postulas. Aqua à quodam perfusus, amicis adversus hominem infligantibus : Atqui, inquit, non me is perfudit, sed eum quem me putavit esse.

PHILIPPUM Alexandri patrem Theophrastus tradit non majestate modo regni aliis regibus praestitisse, sed fortuna etiam,

moribusque & moderatione. Is Philippus Atheniensium laudabat fortunas, qui quotannis decem imperatorum deligendorum copiam haberent : se dicebat intra multos annos unum modo ducem reperisse Parmenionem. Cum una die multis de prosperis eventis nuncii ei adferrentur, O fortuna, exclamavit, pro tot tantisque bonis parvum aliquid mihi retribue malum. Postquam Graecos devicit, non defuerunt qui ei suaderent ut urbis praesidia imponeret, respondit autem, malle se diu benignum, quam exiguo tempore dominum perhiberi. Maledicum jubentibus amicis ejicere : Non, inquit,

inquit,

πλείων ἐν πλείοσι κακῶς λέγει. Σμικυθὺς δὲ Νικάνωρα διαβάλλουσι^Θ ὡς αἰεὶ κακῶς λέγοντα τὸν Φίλιππον, καὶ τῶν ἐταίρων οἰομένων δὲν μεταπέμπεσθαι καὶ κολάζειν, Ἀλλὰ μὲν, ἔφη, Νικάνωρ ἐ φανυλότητος ἐστὶ Μακεδόνων· ἑπισκεπτόμενος ἔν μὴ τι γῆν^Η παρ' ἡμᾶς. ὡς ἔν ἔγωγε τὸν Νικάνωρα ἐπιβόημον ἰχυρῶς ὑπὸ πείνας, ἡμελημύρον δὲ ὑπ' αὐτῷ, προσέταξε δωρεάν τινα αὐτῷ δοθῆναι. Πάλιν ἔν τῷ Σμικυθῷ λέγουσι^Θ ὅτι θαυμάσια περὶ αὐτοῦ πρὸς ἅπας ἐγκώμια λέγων ὁ Νικάνωρ διατελεῖ, Ὁρᾷτε ἔν, ἔπειν, ὅτι πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἐστὶ καὶ τὸ καλῶς καὶ τὸ κακῶς ἀκούειν. Τοῖς δὲ τῶν Ἀθιναίων δημαγωγοῖς ἔφη χάριν ἔχειν, ὅτι λοιδορεῖν αὐτὸν, βελτίονα ποιεῖσι καὶ τῷ λόγῳ καὶ τῷ ἦθει. Πεισῶμαι γὰρ αὐτὸς ἅμα καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς ἔργοις ψευδομύθους ἐλέγχειν. Τῶν δὲ Ἀθιναίων ὅσοι περὶ Χαερώνεια ἐάλωσαν, ἀφ' ἐβόων ὑπ' αὐτῷ δόξα λύτεων, τὰ δὲ ἱμάτια καὶ τρώματα προσαπαυτέων, καὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐγκαλάντων, γελάτας ὁ Φίλιππος^Θ ἔπειν, Οὐ δοκῶσιν ὑμῖν Ἀθιναῖοι νομίζειν ἐν ἀσφαλείᾳ ὑφ' ἡμῶν νενικῆσθαι; Τῆς δὲ κλειδὸς αὐτοῦ κατεαγρίσης ἐν πολέμῳ, καὶ τῷ θραπδύοντι^Θ ἱατρῷ πάντως τί καθ' ἡμέραν αἰτῶντι^Θ, Λάμβανέ, ἔφη, ὅσα βύλαι· τίω γὰρ κλεῖν ἔχεις. Δυνεῖν δὲ ἀδελφοῖν Ἀμφοτέρω καὶ Ἐκατέρω, τὸν μὲν Ἐκατέρον ἐμφορεῖν καὶ περικλόν ὁρᾷν, τὸν δὲ Ἀμφοτέρω δῖήθη καὶ ἀβέλτερον, ἔφη

τὸν

inquit, faciam, ne circumiens apud plures nobis obloquatur. Deferebat Smicythus Nicanorem, ut qui semper Philippo verbis detraheret: putabantque amici accersendum esse hominem, & supplicio afficiendum. tum Philippus: Profecto, ait, Nicanor non est deterrimus Macedonum, considerandumque est ne penes nos aliqua sit culpa. cognitoque Nicanorem gravi premi inopia neglectum à se, dono aliquo iussit affici. rursum inde Smicytho narrante, miris regem laudibus à Nicanore passim ferri, Videtis, inquit, in nostra esse potestate vel bene vel male audire? Atheniensium oratoribus gratiam aiebat se habere, quod cre-

bris conviciis meliorem se redderent. nam conari se cum verbis tum factis suis eos mendacii convincere. In pugna ad Chærean Athenienses quotquot erant capti, gratis dimisit. qui cum præterea vestimenta & stragula reposcerent, Macedonibusque crimina intentarent, ridens Philippus, Nonne, inquit, videntur vobis putare Athenienses, talorum lusu se esse à nobis victos? Clavicula in bello fracta, cum medicus, cuius opera in ea sananda utebatur, quotidie aliquid posceret, Accipe, ait, quantum lubet: habes enim claviculam. Duo erant fratres, Uterque & Alteruter, de quibus hunc cum videret prudentem & rebus agen-

dis

τὸν μὲν Ἐκατέρῃ, Ἀμφότεροι εἶναι τὸν δὲ Ἀμφότερον, ἑτέρωθεν. Τὰς δὲ συμβυθίζοντας αὐτῇ πικρῶς χεῖρὸς τοῖς Ἀθιναίοις, ἀτόπως ἐλεγχῆναι εἶναι, καλῶντας ἀνθρώπων ὑπὲρ δόξης πάντα ποιῶντα καὶ πάσχοντα, ὑποβαλεῖν τὸ ἴδιον δόξης θάλασσαν. Γενόμενός τ' ἐκρηγῆς δυνάμει ποταμῶν, ἐκέλευσε τὸν μὲν φεύγειν ἐκ Μακεδονίας, τὸν δὲ ἕτερον, διώκειν. Μείλλων τ' καταστρεπτοπεδῶν ἐν χωρίῳ καλῷ, καὶ πυθόμενός ὅτι χόρτος οὐκ ἐστὶ τοῖς ὑποζυγίοις, Οἶος, εἶπεν, ἡμεῖς ὁ βίος ἐστίν, εἰ καὶ πρὸς τὸν τῆς οὐαὶ καὶρὸν ὀφείλομεν ζῆν; Φερόμενος δὲ τι βολόμενός λαβεῖν ὄχλην, ὡς ἀπύκνισαν οἱ κατάσκοποι χαλεπὸν εἶναι πανάπασιν καὶ ἀνάλωτον, ἠρώτησεν εἰ χαλεπὸν ἔσται ἐστὶν ὥστε μηδὲ ὄνον προσελθεῖν χρυσίον κομίζοντα. Τῶν τ' ὡς Λαοδένειον τὸν Ὀλυμπίον ἐγκαλόντων καὶ ἀγανακτούντων ὅτι προστάτας αὐτὰς ἔνοι τῶν ὡς τὸν Φίλιππον ὑποκαλεῖται, σκαιὰς ἔφη φύσει καὶ ἀγροίκαις εἶναι Μακεδόνας, καὶ τὴν σκάφην, σκάφην λέγοντας. Τῷ τ' ὑφ' ἐπὶ παρὶν πρὸς χάσιν ὁμιλεῖν τοῖς Μακεδόσι, κτώμενον ἑαυτῷ τὴν ὡς τῶν πολλῶν δυνάμειν, ὥς ἐξέσει βασιλεύοντός ἄλλας φιλάνθρωπον εἶναι. Συνεβάλετο τ' τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν διωμάτων καὶ ἐν ἀγαθῶς φίλος κτᾶναι καὶ ἐν ποταμῶν, εἶτα οἷς μὲν χεῖρὸς, οἷς δ' ὑποχέου. Πρὸς τ' Φίλιππον τὸν Θεβαίων

dis apum, illum fatuum ac stolidum, Alteruter, inquit, Uterque est, uterque autem, neuter. Consulentes ut acerbè Athenienses tractaret, absurde sentire dixit, qui tot tantique gloriæ causâ agentem ac tolerantem juberent gloriæ theatrum evertere. Judex inter duos malos constitutus, alteri ut è Macedonia abiret, alteri ut eum persequeretur imperavit. Opportuno loco castra positurus, cum audiret ibi non esse pro jumentis alimenta : Qualis tandem, inquit, est vita nostra, qui etiam ad asinorum commoda eam cogimur dispensare ? Castellum quoddam munitum occupare statuerat : ibi exploratoribus referentibus p a-

ne expugnari non posse : Estne, ait, adeo inaccessum, ut eo aurum portans asinus non possit pervenire ? Læsthenes Olynthius & loci indignabantur, conquerebanturque quod nonnulli de Philippi comitatu proditores ipsos appellarent. ad hæc Philippus, Rudes & agrestes homines esse Macedones, ac solere lignonem lignonis nomine afficere. Filium horabatur, ut in colloquio cum Macedonibus gratiam caperet, comitatique sibi, dum alius regnaret, multorum animis conciliandis potentiam pararet. Eisdem consiliis, ut de iis qui in civitatibus largiter p essent & bonos & malos sibi amicos facere, illisque uteretur, has abster-

tur.

Θηβαῖον διεγείτω αὐτῷ ἡρώδην καὶ ξένον, ὁπλίαια δὴν καὶ ἐν Θηβαίῃς, ὁμηγεσίαν, ὕστερον δὲ μηδεμίαν παρ' αὐτῷ δωρεάν προσδεχόμενον, Μή με, εἶπεν, ἀφαιρῆ τὸ ἀνίκητον διεγείσας, καὶ χάρεται ἡρώδην. Ληθόντων καὶ πολλῶν αἰχμαλώτων, ἐπιπρασεν αὐτὸς ἀνεσαρμύνει τῷ χιτῶνι καθήμενός τε διπρεπῶς· εἰς ἕν τῶν πωλεμενῶν ἀνέβησε, Φέσαι με, Φίλιππε· πατερός γὰρ εἰμί σε φίλος. ἐρωτήσαντο δὲ ὁ Φίλιππος, Πόθεν, ὦ ἄνθρωπε, ἡρώδην, καὶ πῶς; Ἐγὼς, εἶπεν, φράσαι σοι βύλομαι προσελθών. ὡς ἕν προσήχη, Μικρὸν, εἶπεν, κατωτέρω τῷ χλαμύδα ποίησον. ἀχρημοῖς γὰρ ἔτω καθήμενός. καὶ ὁ Φίλιππος, Ἀφίει αὐτὸν εἶπεν, ἀληθῶς γὰρ ὄντως ὦν καὶ φίλος ἐλάτθανεν. Ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τινός τις κληθεὶς ἔπει δέπνων, ἐν ᾧ πολλὰς ἐπήγετο, καὶ τὸν ξένον ὥραε θορυβέμενον, ὡς γὰρ ἐχ' ἱκανὰ τὰ παρειασμενῶν, προέμπων τῶν φίλων ἐκάστω, πλαυθῆναι χώρεν ἐκείδων ὀλοπιεῖν. οἱ δὲ πεθόμενοι καὶ προσδοκῶντες, ὡς ἥδιον πολλὰ, καὶ πᾶσιν ἔτως ἤχεσεν. Ἰππάρχου τῷ Εὐβοίῳς ὀλοθανόντος, δὴ καὶ ὡς βασιῶς φέρον· εἰπόντος δὲ τινός, Ἀλλὰ μὴ ὥραϊός ὦν ἐκεῖνος ὀλοτέθηκεν, Ἐαυτὸς γὰρ, εἶπεν, ἐμοὶ δὲ ταχέως. εἶπεν γὰρ τελευτῆσαι πρὶν ἢ παρ' ἐμὲ χάρεν αἶξαν τὴν φιλίας ὀλοταεῖν. Πυθόμενος δ' ἐγκαλεῖ αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον

ὅτι

tur. Philoni Thebano, ejus hospitio ufus erat atque beneficia expertus cum obfes Thebis ageret, nullum munus suum admittenti: Noli, inquit, opinionem invicti adimere mihi, dum beneficiendo & demerendo te reddar inferior. Multos bello captos aliquando sub hafta vendebar, indecenter sedens tunica reducta, inter mancipia tum quidam exclamavit, Parce mihi, Philippe, jus enim amicitiae tibi paternum est mecum: quarentique Philippo occasionem & modum hujus amicitiae, explicaturum se dixit, si propius admitteretur. adductūque aliquantulum, ut demitteret lenam monuit: nunc enim ipsum turpiter federe. dimittite

hunc, ait Philippus. vere enim, id quod ignorabam, bene mihi vult, & amicus est. Iter faciens, ab hospite quodam invitatus ad coenam multos secum adduxerat: quem ubi perturbari vidit, quod non satis esset apparati, misit ad singulos qui placentae locum relinquere eos juberent. illique obtemperantibus, & ob placentae expectationem parcius edentibus, coena omnibus sufficit. Mortuo Hipparcho Euboeense, dolorem quem morte ejus ceperat non obscure tulit. cumque illum quidam diceret tempestive vita defunctum: Sibi quidem, inquit, mihi vero praemature, cujus obitu praeventus sum, ne dignam ei sua amicitia referrem gra-

ὅτι παῖδας ἐκ πλεόνων ποιεῖται γυναικῶν, Οὐκᾶν, ἔφη, πολλὰς ἔχων παῖς τῇ βασιλείᾳ ἀνταγωνισὰς ἥντι καλὸς κἀγαθός, ἵνα μὴ δι' ἐμὲ τῇ βασιλείᾳ τύχῃ, ἀλλὰ διὰ σεαυτὸν ἐκείνου δ' αὐτὸν Ἀριστοτέλῃ προσέχων, καὶ φιλοσοφῶν, Ὅπως, ἔφη, μὴ πολλὰ ταυῶναι πράξεις ἐφ' οἷς ἐγὼ πεπερχυμένοι μεταμέλομαι. Τῶν δ' Ἀντιπάτρει φίλων τινὰ κατατάξας εἰς ὅν δικασάς, ἦτα τὸν πάγων βαπτόμενον αἰδανόμην καὶ τὴν κεφαλῇ, ἀνέστηεν, εἰπὼν, τὸν ἄπιστον ἐν θρεῖ, μὴ νομίζεν ἀξιόπιστον ἐν περχύμασι. Μαχαίτῃ δέ τι κείνων δίκην καὶ ὑπονυαζών, καὶ πάνυ προσέχε τοῖς δικαίοις, ἀλλὰ κατέκρινε. ἐκένε δ' ἀναδοῦσαν ἐκκαλέσθαι τὴν κείσιν, διοργισθεῖς, Ἐπὶ τίνα; εἶπε καὶ ὁ Μαχαίτας, Ἐπὶ σε βασιλεῖ αὐτὸν, ἂν ἐρηγόρεως καὶ προσέχων ἀκῆς, τότε μὲν ἔναι αἴσθη. Ἡρόδοτος δ' μᾶλλον ἐφ' ἑαυτὸν, καὶ γὰρ ἀδίκημα τὸν Μαχαίταν, τὴν μὲν κείσιν ἐκ ἔλυσσε, τὸ δ' ἵμνημα τῇ δίκῃ αὐτὸς ὤξευσεν. Ἐπὶ δ' Ἀρκαλὸς ὑπὲρ συγγενῶν καὶ οἰκείων Κράτητος ἀδικημάτων δίκην ἐχούσης, ἤξιος τὴν ζημίαν εἰσνεγκῆν, ἀφελῶναι δ' τῇ κείσεως, ἵνα μὴ λοιδορηθῇ, Βέλιόν ἐστιν, εἶπε, τῶτον αὐτὸν, ἢ ἡμᾶς διὰ τῶτον, κακῶς ἀκῆν. Ἀγανακτῶντων δ' τῶν φίλων ὅτι συνέτισιν αὐτὸν ἐν Ὀλυμπίοις ὃν πεπονήτοτες οἱ Πελοποννή-

σιοι,

gratiam. Incusari se ab Alexandro audiens, quod filios ex pluribus susciperet mulieribus, ita eum refellit: Quin tu multos nactus de regno tecum certaturos, virtuti operam da, ut eo non propter me, sed propter te potiaris? iussitque eum Aristoteli animum advertere & philosophari, ne, inquiens, multa talia facias, ob quae ego commissa poenitudine moveor. Antipatri quendam amicum in iudicium collegium cooptaverat, sentiens autem eum barbaram caputem tingere, removit, quod diceret fiduciam in negotiis tractandis eum se non censere, qui mala fide crines tractaret. Iudicio praeerat Machaetae cuiusdam, dormitansque non observabat quibus ille juri-

bus se tueretur, ideoque damnabat: tum exclamante Machaeta se provocare, iratus, Ad quem, inquit, provocas? Ad te ipsum, ait ille, o rex, si quidem vigilas & attentus audias. Ibi excitatus Philippus quum ad se rectius rediisset, sentiretque injuriam Machaetae fieri, non rescidit quidem sententiam, sed multam reo imperatam de suo perfolvit. Rogatus ab Harpalo ut pro quodam ipsius cognato ac familiari injuriarum quarundam reo multam dependeret, eumque causae cognitioni subtraheret, obo quam videbatur reus sermonibus hominum vapulaturus: Praestat eum, respondit, quum nos male audire. Indigne ferentibus amicis quod ipsum Peloponnesii, de quibus erat bene

σοι, Τί ἔν, ἔπεν, ἐὰν κακῶς πάθωσι; Κοιμηθεὶς ὃ πλείονα
 χρῶν ὅππ' ἔσχατάς, ἔτα δ' ἀνασάς, Ἀσφαλῶς, ἔπεν, ἐκαθίδου·
 Ἀντίπατρον γ' ἔρηγορε. Πάλιν ὃ ἡμέρας καθίδουσι αὐτῷ, καὶ
 τῷ ἡγεσιμῶν ὅππ' εὖρος Ἑλλήνων ἀγαλακτέων καὶ ἐγκαλάν-
 των, ὁ Παρμενίων, Μὴ θαυμάσῃς, ἔπεν, εἰ καθίδει νῦν Φίλιπ-
 πος. ὅτε γ' ἐκαθίδετε ὑμεῖς, ὅδ' ἔρηγορε. Ψάλτιν δ' εἰ τινα
 βυλομήναι παρὰ δέπτον ἐπανορθῶν αὐτῷ καὶ λαλῶν παρὰ κρημά-
 των, ὁ Ψάλτης, Μὴ γήροτό σοι, ἔπεν, κακῶς ἔτως ὦ βασιλεῦ, ἵνα
 ταῦτα ἐμὲ βέλτιον εἴδῃς. Ἐπεὶ ὃ διενέχθεις αὐτῷ πρὸς Ὀλυμ-
 πιάδα τῷ γυναικῇ καὶ τὸν υἱόν, ἦκε Δημάρετος ὁ Κορίνθιος, ἐπιω-
 θάνει πῶς πρὸς ἀλλήλους ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες. καὶ ὁ Δημάρετος,
 Πάνυ γ' ἔν, ἔφθ, σοι παρὰ τῷ Ἑλλήνων ὁμονοίας ὁ λόγος εἶναι,
 ἔτω πρὸς σε τῷ οἰκενοτάτων ἐχόντων. ὁ ὃ συμφρενίστας ἐπαύσα-
 το τ' ὀργῆς, καὶ διπλάγη πρὸς αὐτῆς. Περσεύτης δ' ἐπικχεῖς
 ἀξίως ἐπ' αὐτῷ κελύειν, καὶ πολλάκις ἐνοχλήσας, ἔφθ μὴ χολάζειν.
 ἢ ὃ πρὸς αὐτῷ ἐγκαταγῶσα, Καὶ μὴ βασιλεύς, ἔπεν, ὁ ὃ θαυμάσας
 τὸ ρῆμα, καὶ μόνον ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων διὰ δίκης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Ἀλέξανδρος ἔτι παῖς ὢν, πολλά τῷ Φιλίππῳ κατορθύνους, ἐκ
 ἔχαι-

bene meritis, Olympiaca festivitate exhibe-
 rent: Quid ergo, inquit, facient si ma-
 leficium à nobis accipiant? Quum in ex-
 peditione quadam diutius dormivisset, à
 somno exsurgens, tunc se dormivisse dixit,
 vigilante interim Antipatro. Rursum dor-
 miente interdiu ipso, Græcisque qui ad fo-
 res convenerant indignantibus & culpanti-
 bus, Parmenio dixit: Nolite mirari quòd
 nunc dormit Philippus, vigilabat enim
 idem vobis dormientibus. Fidicinem quen-
 dam in cena volebat corrigere, ac de pul-
 sandis nervis disserere. ille autem, Absit
 verò à te, rex, ista calanitas, ut me melius
 isthæc tu noris. Quo tempore cum Olym-
 pide & filio dissidebat, venit ad eum De-

maratus Corinthius. Is à rege interroga-
 tus quàm benè inter se conveniret Græcis:
 nimirum, respondit, de Græcorum con-
 cordia tibi est inquirendum, intimis tuis
 hoc modo tecum consentientibus. His ille
 verbis ad rem rectius perpendendam excita-
 tus, posita ira in gratiam cum suis rediit.
 Anus quedam inops sæpenumero petive-
 rat ut causam suam disceptaret, ac in-
 terturbabat frequenter, respondente Phi-
 lippo, Non vacare sibi, subiecit: Noli
 ergo regnare, quod ille dictum admira-
 tus, non illam modò, sed & alios statim
 audivit.

ALEXANDER puer etiamnum, Philippo
 multis præclare gerente res, non est gravi-
 sus,

ἔχαιεν, ἀλλὰ πρὸς οὗν σωτηροφορίως ἔλεγε παῖδας, Ἐμοὶ δὲ
ὁ πατὴρ ἔδεν λόγους. τῶν δὲ παίδων λεγόντων ὅτι Ταῦτά σοι
κῆρται· Τί δὲ ὀφείλῃ, εἶπεν, ἵαν ἔχω μὴ πολλά, πρὸς δὲ
ἔδεν; Ἐλαφρὸς δὲ ὢν καὶ ποδάρκης, καὶ ὠδυσταλὸς ὑπὸ τῷ
πατρὸς Ὀλύμπια δαμαίνει σάδιον, Ἐγὼ, ἔφη, βασιλεῖς ἔξεν ἔμελ-
λον ἀνταγωνισάς. Ἀρχαῖος δὲ παιδίσκης πρὸς αὐτὸν ὡς σινα-
καπνοσομῆς πρὸς ἰσπίραν βαθείαν, ἠρώτησεν ὅτι τιμωκῶτα. τῆς
δὲ εἰπέσης, Περικλῆς δὲ τὸν ἄνδρα κατακλῖναι, πικρῶς ἐπιστήμης
τοῖς παῖσιν, ὡς μικρὰ δὲ αὐτὸς μοχλὸς ἡρόμην. Ἐπιθυμῶν
δὲ τοῖς θεοῖς ἀφειδῶς αὐτῶν, καὶ πολλάκις ἑπιδορυμῶν ἔλθα-
νωτῶ, πατρὸν Λεωνίδης ὁ παιδαγωγός, Οὕτως, εἶπεν, ὃ πᾶσι δα-
ψιλῶς ἐπιθυμᾷς ὅταν ἔλθωντοφὸς κρατήσης, ὡς ἔν ἐκρά-
τησεν, ἔπεμψεν ἑπιστολὴν πρὸς αὐτὸν, Ἀπείσαλκά σοι τάλαντα
ἐκείνῳ λυαίνω καὶ κασίᾳ, ἵνα μικτὴ μικρολογῇ πρὸς οὗν θεός,
εἰδὼς ὅτι καὶ ἔλθωντοφὸς κρατῶν. Μέλων δὲ τῷ ἑπὶ
Γρανικῷ μάχῃ μάχεσθαι, παρκαλῶ οὗν Μακεδόνες ἀφθόως δειπνῶν,
καὶ πάντα φέρον εἰς μέσον, ὡς αὐτοὺς δειπνήσοντας ἐκ τῶν πολε-
μίων. Περικλῆς δὲ τῶν φίλων αἰτήσας πρὸς τοὺς θεοὺς
γατρίας, ἐκέλευσε πενήκοντα τάλαντα λαβεῖν. αὐτὰ δὲ φήσαν.

ἰκανὰ

fus, sed pueris qui unā educabantur dixit, Pater mihi nihil faciet reliquum, quomque responderent, patrem ipsi ista parare, Et quorsum, inquit, prouderunt, si possideam multa, agam nihil? Quia agilis erat, & celer pedibus, hortabatur eum pater ut ludis Olympiis stadium curreret: Facturum se respondit, si cum regibus certandum cursu foret. Adductam ad se jam nocte multa puellam quæ unā cubaret, interroga-uit cur tam sero veniret. quæ quum respon- didisset prelolatam se dum maritus somno se daret, acerbe increpavit famulos, quod parum abfuisse quin ipsorum culpa adulter fieret. Diis adolenti liberalius, ac sæpe

thus corripienti, adflans Leonidas pælogo- gus, Sic, inquit, largiter tibi, fili, ado- lendum erit, ubi thuriferam regionem in tuam redegeris potestatem. Alexander ea positus, per litteras eum sic compellavit: Talenta aliquot thuris & casie tibi mitto, ut me thuriferæ etiam regionis dominum factum sciens, sordidus erga deos esse desi- nas. Praelium ad Granicum commissurus, Macedones hortatus est ut largiter cenan- rent, omniâque in medium conferrent: quippe cras hostium opibus cenam in- structuri. Amicorum quodam Perillo do- tem filiabus pretenti, 4 talenta obtulit, quomque is sufficere x diceret, Tibi, in- quit,

ἱκανὰ εἶναι δέκα, Σοί γε, ἔφη, λαβεῖν, ἐμοὶ δ' ἔχ' ἱκανὰ δέκα.
 Ἀναξάρεχ' ὃ τῷ φιλοσόφῳ δέναυ τὸν διοικητὴν ἐκείνου ὅσον
 ἀν' αἰτήσῃ· τῷ δὲ διοικητῇ φήσασιν ὡς ἑκατὸν αἰτῆται τάλαντα,
 Καλῶς, ἔφη, ποιῇ, γινώσκων ὅτι φῶλον ἔχ' ἢ διωρόμηνον τηλι-
 καῦτα δωρεῖσθαι καὶ βυλόμηνον. Ἐν ὃ τῇ Μιλήτῳ πολλὰς ἀν-
 δειάλλας ἀθλητῶν θρασυάμηνον Ὀλύμπια ἢ Πύθια νενικηκότων,
 Καὶ πῦρ τὰ τηλικαῦτα μὴ σώματα, ἔφη, ὅτε οἱ βάρεσται ὑμῶν
 τῷ πόλιν ἐπολούεσκον; Τῆς δὲ τῷ Καρῶν βασιλείᾳ Ἄδας ὄψα
 ἢ πέμματα παρεσκεδασμένα περὶ τῶν διὰ δημογεγῶν ἢ μαγεί-
 ρων φιλοτιμικῶν αἰὲ πέμπειν πρὸς αὐτὸν, ἔφη κερήπιας ἔχεν
 αὐτὸν ὀψοποιῖς, πρὸς μὲν ἄριστον, τῷ νυκτοπορίαν πρὸς δὲ δεῖπνον,
 τῷ ὀλυγαρείαν. Ἐπεὶ δὲ παρεσκεδασμένων πάντων πρὸς μά-
 χην, ἠρώτησαν οἱ στρατηγοὶ Μή τι πρὸς τοῖς ἑτέροις, Οὐδὲν, εἶπεν,
 ἢ ξυεῖν τὰ γῆρεα τῷ Μακεδόνων. θρασυάμηνον ὃ τῷ Παρμενίωνος,
 Οὐκ οἶδας, εἶπεν, ὅτι βελόνων σὺ ἐσιν ἐν μάχῃ λαβὴ πάγωνος;
 Δαρεῖς διδόντος αὐτῷ μυρία τάλαντα ἢ τῷ Ἀσίαν νείμασθαι πρὸς αὐ-
 τὸν ὀπίσθης, ἢ Παρμενίωνος ἐπόντος, Ἐλαβὸν ἀν' εἰ Ἀλέξανδρος ἡμῶν,
 Καὶ γὰρ νῦν δία, εἶπεν, εἰ Παρμενίων ἡμῶν. ἀπεκρίνατο δὲ Δαρεῖς μῆτε
 τῷ γλῶτ' ἡλίας δύο, μῆτε τῷ Ἀσίαν δύο βασιλεῖς ὑπομῆναι.

Μελ-

quit, accipere tantum satis est, mihi dare non item. Dispensatorem jusserat Anaxarcho philosopho dare quantum posceret, quumque is eum e talenta petere diceret, Recte, inquit, facit, qui intelligit se habere amicum qui tantum dare & possit & velit. Mileti conspicatus multas statuas athletarum qui Olympia & Pythia vicissunt, Ubi, inquit, ista tum erant corpora, quum barbari urbem vestram oppugnarent? Regina Carie Ada cibos & bellaria curiosissimo artificio à cupidariis & coquis apparata, subinde ad ipsum studio quodam oliscantandi mittente: Meliores sibi esse dixit coques, iter nocturnum quo pran-

dium, & parcitatem prandii qua coenam sibi suam redderet. Omnibus ad pugnam paratis, quum interrogarent duces ecquid praeterea mandaret: Nihil, inquit, quam ut menta Macedonum radantur, quumque miraretur Parmenio, An, ait, ignoras in pugna nullibi facilius virum quam barba apprehendi? Quum Darius 66155 talenta offerret, Asiaeque fructus aequali portione secum percipiendos, ac Parmenio dixisset accepturum se conditionem si Alexandri loco esset: Et ego mehercule, subjecit, si Parmenio essem. Dario autem respondit, Neque terram duos foles, neque Asiam duos reges sustinere. Dimicaturum jam ad Ar-
 bela

Μέλλοις ἢ ἀπὸ τοῦ ὅλων ἐν Ἀρβήλοισι κινδυνάειν πρὸς ἐκ-
τὸν μυριάδας ἀντιτεταγμένας, προσείσαν οἱ φίλοι, τῇ στρατιωτῶν
κατηγοροῦντες ὡς ἐν ταῖς σκληραῖς διαλαλέτων καὶ συμπιθεμένων
ὅπως μὴ εἴη τῇ λαφύρῃ εἰς τὸ βασιλικὸν ἀνοίσουσιν, ἀλλ' αὐτοὶ
κερδαῖν σιν· ὁ δὲ μεδιάσας, Ἀγαθὰ, φησὶν, ἀγγέλλετε. νικᾷν γὰρ
ἀνδρῶν ἐφ' ὅλην παρεσκευασμένων ἀκύνω διαλογισμὸς. Καὶ προσ-
ιόντες ἀπὸ πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν ἔλεγον, ὦ βασιλεῦ, θάρρει
καὶ μὴ φοβῆ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων· αὐτὸν γὰρ ἡμῶν τὸν γράστον
ἔχ' ὑπομνήσει. Παρετασομένης ἢ ἔ' στρατιάματι, ἰδὼν τινα
τῶν στρατιωτῶν τὸ ἀκόηλον ἐναγκυλεύμενον, ἔξέωσε τ' φάλαγγα εἰς
ἄρσενον, ὃς (ᾧδεσκαδᾷ) δὴ νῦν ὅτε δὲ χεῖρας τοῖς ὅπλοις. Ἐπι-
σολῶν δὲ τοῦ μπερὸς ἀναγινώσκων ἀπορρήτως λόγους κατ' Ἀν-
τιπάτρην καὶ διαβολὰς ἔχουσιν, ἅμα ἔ' Ἡφαισίῳ, ὥσπερ εἰσθε,
συναγινώσκοντι, οὐκ ἐκώλυσεν. ὡς ἢ ἀνέγνω, τὸν δακτύλιον ἀφε-
λόμεν τὸν ἑαυτοῦ, τῷ σόματι τῷ ἐκείνου τῷ σφραγίδα ἐπέθηκεν·
Ἐν ἢ Ἀμμωνίῳ ὑπὸ τῷ προφῆτι παῖς Διὸς προσαγορευθείς, Οὐ-
δὲν γε, ἔφη, θαυμαστόν· πάντων μὲν γὰρ ὁ Ζεὺς φύσει πατήρ ἐστιν,
ἑαυτοῦ ἢ ποιᾶται οὐδ' ὀρίσας. Τοξόματι δὲ πληγαῖς εἰς τὸ σκέ-
λεος, ὡς πολλοὶ συνίδραμον τῶν πολλὰς εἰσόδων αὐτὸν θεὸν

πρὸς-

bela de fumma rerum, quum quidem ho-
stis in aciem cecidero virorum eduxisset,
accesserunt amici de militibus conqueren-
tes, quod ii in tentoriis colloquia agitent,
componerentque inter se totam se in suum
lucrum versuros praedam, nihilque inde in
erarium regis illaturos: tum subridens
Alexander, Bona, inquit, nunciatis. audio
enim colloquia hominum non fugere sed
vincere paratorum. Multi tum ad eum
accesserunt milites, bono esse animo juben-
tes, neque multitudine hostium terreri, qui
ne axillarum quidem ipsorum fetorem ef-
fent substituri. Explicatis jam aciei ordi-
nibus, militem quendam videns ameno

hostile aptare, e phalange ut inutilem eje-
cit, qui tum demum arma pararet quum
iis esset utendum. Epistola quandam a
matre allatam quae arcana & quaedam ad-
versus Antipatrum criminationes contine-
bat, legens una pro more insipiente He-
phaestione, non vetuit: sed epistola per-
lecta, annulo manus suae detracto, Hephae-
stionis ori sigillum imposuit. In templo
Ammonis ab antistite Jovis appellatus filius,
dixit, Non esse hoc mirum. Jovem enim
qui natura omnium sit pater, optimos suo-
rum filiorum nomine dignari. Jaculo crus
ictus, multis concurrentibus eorum qui
ipsum saepenumero solebant decum salutare,
reni-

προσαγορεύειν, διαχυθείς τῇ προσώπῳ, Τετὶ μὲν, αἶμα, εἶπεν, ὡς ὀρέσθαι, καὶ ἐκ ἰχθῶς, οἷος πῆρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν. Ἐπαίνωντων δὲ ἐόντων τῷ Ἀντιπάτρει τὴν εὐτίλειαν ὡς ἀδελφίως διαβῶμυρ καὶ αἰσθητῶς, Ἐξώθει, εἶπεν, Ἀντίπατερ, λαοκοπάευσός ἐστι, τὰ δὲ ἐνδόν, ὀλοπόρεψε. Ἐν δὲ χειμῶνι καὶ ψύχει τῶν φίλων τινὸς ἐσιώπῃ αὐτὸν, ἐχάραξεν δὲ μικρὸν καὶ πῦρ ὀλίγον εἰσένεγκαντο, ἢ ξύλα ἢ λιθανῶτον εἰσενγκῆν ἐκέλευεν. Ἀντιπατείδης δὲ καλῶ ψάλτειαν ὅτι τὸ δειπνῶν ἀγαγόντος, κηθῆς τῇ ὀψί πρὸς αὐτὴν ὁ Ἀλέξανδρος, ἠρώτησε τὸν Ἀντιπατείδην μὴ τι τυχεράνῃ γυναικὸς ἐρῶν ἐκείνῃ δὲ ὁμολογίσαντος, Ὡς μαρὲ, εἶπεν, ἐκ ἀπάξεως δίδυς ἐκ τῷ συμποσίῳ τὴν γυναῖκα, Πάλιν δὲ Πύθωνα τὸν Εὐνίου τῷ αὐλητῇ ἐρωτῶν Κασάνδρος ἐβιάζετο φιλεῖσθαι τὸν ἔν Εὐνίῳ ὀρῶν ἀχθόμενον, αἰσπύδησε μετ' ὀργῆς ὅτι τὸν Κασάνδρην, κεκραγὼς, Ἀλλ' ἔδ' ἐρωτᾷ μὲν τινος ἐξ ἐσθ' δι' ὑμᾶς; Ἀποστέλλουός δὲ αὐτῷ τῶν Μακεδόνων εὖ νοσώδεις καὶ ἀναπήρους ὅτι θάλασσαν, ἐνεδείχθη τις εἰς εὖ νοσῶντας διπονηγρᾶμμενους ἑαυτὸν ἔνοσῶν. ἐπεὶ ἔν εἰς ὅψιν ἀχθεὶς καὶ ἀνακλονόμενος ὁμολόγησε προφασίζεσθαι δι' ἐρώτα Τηλεσίππας ἀπίστεως ὅτι θάλασσαν, ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τίνα δὲ περὶ τῇ Τηλεσίππης διαλέγεσθαι. πύθω-

renidente vultu, Hoc quidem, inquit, sanguis est, ut videtis, non ille

Humor qui superiorem manat de corpore divinum.

Laudantibus nonnullis Antipatri frugalitatem, qui austerè & sine luxu viveret, Foris, inquit, Antipater albo panno praetextus, intus totus est purpureus. Hyeme in magno gelu exceptus convivio ab amico quodam, quum is focum ignemque exiguum intulisset, aut ligna eum aut thus adferre iussit. Antipatridas formosam psalteriam adduxerat in convivium, ea visa commotus Alexander, Nummam, inquit, eam

tu amas? confessio, Impure, ait, quin tu eam è convivio elucis? Pythonem Evii tibicinis amasium Casander vi osculabatur. quod quum videret molestè Evium ferre Alexander, iratus adversus Casandrum exsiluit, vociferans: Per vos etiam amare non licet quenquam. Quum ad mare dimitteret Macedonum quotquot aegroti aut mutilati essent, monitratus ei quidam est qui rectè valens inter aegrotantes tamen nomen suum retulerat. Adductus in conspectum Alexandri & examinatus, falsus est se hoc praetextu usum ob amorem Telestippae ad mare proficiscentis. quaesivit rex quis huius nomine conveniendus esset: quumque libe-

libe-

πυθόμυρος δὲ ἐλαθίεσαν ἔσαν, Οὐκὲν, ἔφη, ὦ Ἀντιγόη πείθω-
 μῃρ τῷ Τηλεσίππῳ ἵνα μὴ μετ' ἡμῖν βιάξῃς γὰρ ἐλαθίεσαν
 ἔσαν, ἔχ' ἡμέτερον. Τῶν δὲ μυθοφορέων Ἑλλήνων ὡς τοῖς
 πολέμοις ὑποχείρων γρομύμων, ὅτ' μὲν Ἀθιναῖος ἐκέλευσεν ἐν
 πέδαις φυλάττειν, ὅτι προσὺν ἔχοιεν ἐκ δημοσίου μυθοφορεῖν· καὶ
 τὰς Θησαυροῦς, ὅτι τῷ δέξιμ' ἐκλήμηναι καὶ γεωργεῖν· τὰς δὲ Θη-
 σαυροῦς ἀφῆκεν, εἰπὼν ὅτι, Μόνοις τέτοις ὅτε πόλις ὅτε χώρα δι'
 ἡμᾶς δοτολέλειπται. Τῶν δὲ Ἰνδῶν τὸν ἄριστον ἐξέλεον δοκῶντα,
 καὶ λεγόμενον διὰ δακρυλίας τὸν οἶσόν ἀφίεται, λαθὼν αἰχμαλώ-
 τον ἐκέλευσεν ἐπιθεῖσθαι καὶ μὴ βυλόμενον ὀργισθεὶς ἀνελεῖν προσ-
 ἔταξε. ἐπεὶ δὲ ἀγόμενος ὁ ἀνθρωπίνος ἔλεγε πρὸς τὰς ἀγορίας, ὅτι
 πολλῶν ἡμερῶν καὶ μεμελέτηκε, καὶ ἐφοβήθη διαπεσεῖν, ἀκούσας ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος· ἐθαύμασε, καὶ ἀπέλυσε μὲν δῶρον αὐτὸν, ὅτι μάλλον διπο-
 θανῆν ὑπέμενεν ἢ τὴν δόξην ἀνάξιν φανῆναι. Ἐπεὶ δὲ Ταξι-
 λης, εἰς τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς ὢν, ἀπαντήσας προέκαλετο μὴ μά-
 χεσθαι μὴδὲ πολεμεῖν Ἀλέξανδρον, ἀλλ' εἰ μὴ ἐστὶν ἥτις, ὅς
 πάχυν, εἰ δὲ βελίον, ὅς ποιῶν ἀπεκρίνατο, ὡς αὐτὸς τέτις
 μαχησίον εἶναι, πότερος δὲ ποιῶν ἀειγλήται. Περὶ δὲ τὴν λε-
 γομένην Ἀόρην πέτρην ἐν Ἰνδοῖς ἀκούσας ὅτι τὸ μὲν χωρίον δυσ-
 αλώσιον

liberam esse comperisset, Proinde, inquit, mi Antigones, persuadeamus Telestippæ ut nobiscum maneat. liberam enim cogere non est nostrum. Quum Græcos qui mercede apud hostem militabant, vivos in potestatem redegisset, Athenienses iussit in compedibus adfervari, quod æra mererent alimentis è publico suppeditantibus: itémque Thestalos, quod agrum, quem possiderent optimum, non coheret: Thebanos missos fecit, quod his solis diceret se neque urbem neque agrum reliquum fecisse. Ex Indis celeberrimum arte sagittandi, & qui trajicere sagitta per anulum diceretur, quum cepisset, artis suæ specimen edere, recusan-

témque, ira motus, necari iussit. is quum ad supplicium duceretur, dicebat ducentibus se exercitationem multis jam diebus intermisisse, ideoque metuisse ne aberraret, quod ubi Alexandro renunciatum est, donis affectum hominem dimisit, admiratus eum quod mori maluisset quàm gloria fuit indignus videri. Taxiles de regibus Indo- rum unus occurrens Alexandro, hortatus est ne bellum sibi inferret, néve pugnam conferret: sed sive inferior esset, acciperet, sive superior, conferret beneficia. huic respondit, de hoc ipso certandum, uter alterum possit beneficiis superare. Inaudiens Aornum petram in India natura loci inex- pugna-

ἀλώϊόν ἐστιν, ὃ ᾧ ἔχων αὐτὸ, δειλὸς ἐστίν. Νινῶ, ἔφη, τὸ χωρεῖον διά-
λωτὸν ἐστίν. Ἐπεὶ δὲ ἄλλῃ, ἔχων πέτραν ἀληπίον δοκῶσαν εἶναι, ἐν-
εχειράσεν ἑαυτὸν μὲν τὴν πέτραν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τὴν διωάμεως ἐκέλευ-
σεν ἄρχειν, καὶ προσέθηκε χάραν, εἰπὼν ὅτι, Φρονεῖν μοι δοκεῖ ὁ ἀνθρώ-
πος, ἀνδρὲς μᾶλλον ἀγαθὰ πισδύσας ἑαυτὸν ἢ ὀχυρὰ τόπων. Μετὰ
δὲ τὴν τὴν πέτραν ἄλυσιν τῶν φίλων λεγόντων ὑπερβεδυλκέναι τὸν
Ἡρακλεῖα ταῖς πράξεσιν, Ἀλλ' ἐγὼ, εἶπε, τὰς ἐμὰς πράξεις μὲν τὴν
ἡγεμονίαν, ἐνὸς ἢ νομίζω ῥήματι ἀνταξίας εἶναι τῇ Ἡρακλεῖ. Τῶν
ᾧ φίλων τινὰς αἰδομένους ἐν τῷ κυβεῖν ἢ παίζοντας, ἐζημίωσε. Τῶν
δὲ πρώτων φίλων καὶ κερδίστων τιμᾶν μὴ ἐδόκει Κρατερὸν μάστιγα
πάντων, φιλεῖν δὲ Ἡφαισίωνα. Κρατερὸς μὲν γὰρ, ἔφη, φιλοδα-
σιλεύς ἐστι· Ἡφαισίῳ δὲ, φιλαλέξανδρος. Ξενοκράτη δὲ τῷ φιλο-
σόφῳ πενήνηντα τάλαρτα πέμψας, ὡς ἐκ ἐδέξατο, μὴ δεῖδω φήσας,
ἠρώτησεν εἰ μὴ δὲ φίλον ἔχει Ξενοκράτη. Ἐμοὶ μὲν γὰρ, ἔφη, μόλις
ὁ Δαρεῖς πλεῖτον εἰς τὰς φίλους ἤρκεσεν. Ἐπεὶ δὲ Πῶρ ἐρω-
τήσας ὑπὸ αὐτῷ μὲν τὴν μάχην, Πῶρ σοι χηρόμαι; Βασιλικῶς,
εἶπε· καὶ προσερωτήσας μή τι ἄλλο, Πάντα, εἶπεν, ἐν τῷ Βασιλι-
κῶς ἔνεστι· θάυμαστας καὶ τὴν σωΐσιν αὐτῷ ἐν τῷ ἀνδραγαθίαν,
πλείονα χάραν ἢς πρότερον εἶχε, προσέθηκε. Πυθολόμῳ δὲ ὑπὸ

ΤΙΝΟΣ

pugnabilem esse, sed à formidoloso homi-
ne teneri: Hoc, ait, facit, ut locus iste jam
facilis capto sit. Alius qui saxum quod
inexpugnabile putabatur tenebat, seipsum
locumque Alexandro dedit, hunc & co-
piis praefecit Alexander, & regionem ei ad-
jecit, fatus: Sapere mihi vir hic videtur,
viro bono se potius credens quam munito
loco. Capta petra, quum amici dicerent
eum factis Herculem superasse: Ego verò,
inquit, actiones imperiumque meum ne uni
quidem dicto Herculi aequalia arbitror.
Amicorum quosdam sentiens talis seridò lu-
sisse, multavit. De primis & praestanti-
ssimis amicorum, maximè venerari visus est

Craterum, amare Hephæstionem; quod ab
illo regem, ab hoc Alexandrum diligì dice-
ret. Xenocrati philosopho 1. talenta do-
no miserat. quæ quum is repudiaret, non
se indigere inquires, Nullumne, ait, ami-
cum habet Xenocrates? Mihi quidem
Darii divitiæ vix suffecerunt in amicos
impendenti. Post prælium Porus ab ipso
interrogatus quomodo se vellet tractari,
respondit, Regiæ. rursumque interrogatus
ecquid vellet præterea, omnia in Regiæ
contineri addidit. miratus itaque Alexan-
der sapientiam viri & virtutem, majorem
pristina ditionem ei subdidit. Audiens
sibi à quodam maledici, Regium est, in-
quit,

τινος λαιδορεῖσθαι, Βασιλικόν, ἔφη, ἐστὶν εὖ ποιῶντα, κακῶς ἀκούειν. Ἀποθνήσκων δὲ πρὸς αὐτὸν ἑταίρους ἰδὼν, ἔφη, Μίγαν ὁρῶ με τὸν Ἀπτάφιον ἐσόμενον. Τελούλησαντο δὲ αὐτῷ, Δημάδης ὁ ῥήτωρ ὁμοιον ἔφη διὰ τὴν αἰαρχίαν ὁρῶντα τὸ στρατιώτην τῷ Μακεδόνων ἑκτετυφλωμένῳ τῷ Κύκλωπι.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΓΟΥ.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγος τὰ πολλὰ παρὰ τοῖς φίλοις ἐδείκνυε καὶ ἐκαθίδουεν· εἰ δὲ ποτε δειπνίζοι, τοῖς ἐκείνων ἐρχέτο, μεταπεμπόμενος ἐκπώματα καὶ σφέματα καὶ τραπέζας, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐκείνητο πλείω τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ ἔτι πλατύνειν ἐλεγε τὸ πλατύνειν εἶναι βασιλικώτερον.

ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ.

Ἀντίγονος εἰσέπρατος χρήματα συνόνοισι· εἰπόντος δὲ τινος, Ἀλλ' οὐκ Ἀλέξανδρος ὡς τοῦτο, Εἰκότως, εἶπεν· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐβίβριζε τὴν Ἀσίαν, ἐγὼ δὲ καλαμῶμαι. Τῶν δὲ στρατιωτῶν ἰδὼν τινὰς ἐν τοῖς θώραξι καὶ τοῖς κρησσι σφαιρίζοντας, ἥδη καὶ αὐτὸν ἡγεμόνας αὐτῶν μετεπέμπετο, ἐπαινέσαι βυλόμην. ὥς δὲ ἤκουσεν ὅτι πίνουσιν, τὰς ἐκείνων ἡγεμονίας τοῖς στρατιώταις ἔδωκε. Θαυμάζοντων δὲ πάντων ὅτι γέροντος ἡρόμηνος ἡπίως ἐρχέτο καὶ πρὸς τοῖς πρῶτοις Πρέτερον μὲν γὰρ, εἶπε, δυναμῶς ἐδεόμην, νῦν δὲ δόξης καὶ δυνάμεως. Πρὸς δὲ τὸν ἥν Φίλιππον πυλόμην πλείονων παρόντων, Πότε μέλλομαι ἀνα-
ζω-

quit, malè audire, quum bene facias. Moriturus jam in socios intuen, Video, inquit, magnum fore meum funebre certamen. Mortuo ipso, Demades orator dixit exercitum Macedonum imperatore carentem similem videri Cyclopi excaecato.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΛΑΓΙ F. crebrò apud amicos cenabat & dormiebat, quòd si quando convivium præberet, eorum pocula, vestes stragulae, & mensis usurpabat, ipse plura necessariis non possidebat : dicens, Magis regium esse ditare quàm divitias possidere.

ΑΝΤΙΓΟΝΟΣ continenter pecuniam exi-

gebat, quumque diceret quidam Alexandrum non fuisse talem : Nec injuria, inquit, ille enim metebat Asiam, ego stipulas colligo. Militum quosdam videns thoracibus & galeis indutos ludere pila, delectatus est, accivitque eorum duces, laudandi gratia. hos autem potare inaudienti, munia ipsorum ad milites transfudit. Mirantibus omnibus quòd quum jam senectutem attigisset, benignè humanèque imperaret, hanc reddidit causam, Olim se potentiam quæsiuisse, nunc gloriam & benevolentiam captare. Philippo filio pluribus praesentibus interroganti quando ca-

stra

ζυγνῶσαι; Τί δίδωκας, εἶπε, μὴ μόνον τὸ σάλπιγγον οὐκ ἀκύνῃς; Σπυδάσαντο δὲ τὰ νεανίσκων λαβεῖν κατάλυσιν παρὰ γυναῖκα χήρα πρὸς ἑχυσήν θυγατέρα διπρεπῆς, καλίστας τὸν πατέρα τῶν ξένων, εἶπεν, Οὐκ ἐξάξεις με τὸν υἱὸν ἐκ τῆς σενοχωρίας; Νοστήσας δὲ μικρὸν νόσον, ὡς ἀνέρωσεν, Οὐδὲν, ἔφη, χεῖρον ὑπερμνηστὴν γὰρ ἡμᾶς ἡ νόσος μὴ μέγα φρενῆν, ὡς ὄντας θνητοὺς. Ἐξμυδότες δὲ αὐτὸν ἐν τοῖς ποιήμασιν Ἑλλῆς παῖδα γράψαντο, Οὐ ταῦτά μοι, ἔφη, συμφύειν ὁ λασσανόφρονας. Εἰπόντες δὲ τινες ὅτι πάντα καλά καὶ δίκαια τοῖς βασιλεῦσι, Ναὶ μὰ Δία, εἶπεν, τοῖς τῶν βαρβάρων ἡμῖν δὲ μόνα καλά, τὰ καλά καὶ μόνα δίκαια, τὰ δίκαια. Μαρτυρῶν τῷ ἀδελφῷ δύκην ἔχοντο, ἀξιοῦντες δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ γρη῏ς κατ' οἰκίαν, Ἔσται μὲν ἔτι, εἶπεν, ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ πάντων ἀκούοντων εἰ μὴδὲν ἀδικῆμεν. Ἐπεὶ δὲ ποτὲ χερμῶν ἐν τόποις σπανίζουσι τῶν Ἀθηναίων ἠνάγκασε καταζῶξαι, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινας ἐλοδοῦσθαι αὐτὸν, ἀγνοοῦντες ὅτι πλησίον ἐστίν, τῇ βακτηρίᾳ τὴν σκλίλῃ διασεύλας, Οἰμώξετε, εἶπεν, εἰ μὴ μακροτέρῳ ὀπισθάντες λοιδορήσετε ἡμᾶς. Ἀελοδόημι δὲ τῶν φίλων τινὸς ἐκ μαγείας γεγενῆσθαι δοκῶντος, συμβεβύλητος δὲ αὐτοῦ τῶν ἀναλωμάτων καὶ τῶν δωρεῶν ἀφαρεῖν, Οἱ λόγοι σε, εἶπεν, ὦ Ἀελοδόημι, παρὶζώματος ὄξυσιν.

fra moturus esset, Quid? inquit, an me tuis ne solus tubam non audias? Cupiente eodem adolescente divertere apud viduam quæ tres habebat formosas filias, vocato ad se eo qui hospitibus designandis præerat, Non, inquit, filium meum ex istis angustis expedit? Levi morbo quum laborasset, recepta sanitate dixit, Hunc sibi morbum nequaquam accidisse incommodè: eo enim se monitum ne mortalis quum sit, animo essetatur. Quum Hermodotus in poemate cum solis filium appellasset, Diversum, inquit, novit qui matulam mihi fert. Dicente quodam, omnia honesta & iusta esse regibus, subiecit: Omnino, barbarorum quidem regibus, nobis sola ho-

nesta pro honestis, sola iusta pro iustis sunt habenda. Causam in iudicio habebat Mariyas frater, petebatque ut de ea domi cognosceretur, sed Antigonus: Si culpa, inquit, vacamus, disceptetur in foro & cunctis auscultantibus. Hyeme aliquando castra loco rerum necessariarum copia destituto posuerat necessitate iubente, ibi quum milites, nescientes in propinquo esse, maledicerent ipsi, tentorium baculo dimovens, Infortunium, ait, habebitis, nisi longius hinc digressi me conviciis proscindetis. Aristodemo uni de amicis, sed qui coqui filius esse crederetur, consulenti ut sumptuum minus faceret, munificentiamque contraheret: Tui, inquit, Aristodeme sermo-

ὄξυσιν. Ἀθλιωαῖον δὲ δῶλον αὐτῷ τιμώμενον εἰς τὴν πολιτείαν ὡς ἐλευθέρῳ ἐγχευμένῳ, Οὐκ ἂν, ἔπεν, ἐβαλόμην ἕνα Ἀθλιωαῖον ὅτ' ἐμὲ μαστιγῶ. Νεανίσκῃ δὲ τινὶ τῇ Ἀναξιμένης τῷ ῥήτορι μαθητῶν, λόγον ἰσχυμένον ἐκ ἀδασκωτῆς ἐπόνθ' ἐπ' αὐτῇ, βαλόμενός τι μαθεῖν, ἠρώτησεν. Δοσιωπήσανθ' δὲ τῷ νεανίσκῳ, Τί λέγεις; ἔπεν Ταῦτ' ἐστὶ τῶν δέλτοις ἐγχευμένα; Ἐτέρῃ δὲ ῥήτορι ἀκῶν λέγονθ' ὅτι χιονοδόλ' ἢ ὥρε γυμνῇ λειποῦσθαι ἐποίησε τὴν χῶρεν, Οὐ παύσῃ μοι, ἔπεν, ὡς ὀχλῷ χρώμενος; Θεραύλλῃ δὲ τῷ κυνικῷ δεσχημῶν αἰτήσαντος αὐτόν, Ἀλλ' ἐ βασιλικόν, ἔπε, τὸ δόμα· τῷ δὲ ἐπόντος, Οὐκ ἂν τάλαντον δός μοι. Ἀλλ' ἐ κυνικόν, ἔφη, τὸ λῆμμα. Πέμπων δὲ Δημίτριον τὸν υἱὸν μὲν νεῶν πολλῶν καὶ δυναμῶν ἐλευθερώσαντα οὖν Ἑλλήνας, ἔλεγε τὴν δόξαν ὥσπερ ἀπὸ σκοπῆς ἡ Ἑλλάδος εἰς τὴν οἰκουμενὴν περσίδεα. Ἀνταγόρῃ δὲ τῷ ποιητῇ γόγγρον ἐφύοις καὶ αἰσθ' τὴν λοπάδα σείοντος, ὅπως ὀξόπιδεν, Οἶε, φησί, τὸν Ὀμηρον, ὃ Ἀνταγόρῃ, γόγγρον ἐψεν τὰς τῷ Ἀγαμέμνονος γράφοις πράξεις; καὶ ὁ Ἀνταγόρας, Σὺ δ', ἔπεν, ὦ βασιλεῦ, τὸν Ἀγαμέμνονα νομίσεις πράττοντα τὰς πράξεις ἐκείνας πολυπραγμονεῖν ἢ τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ γόγγρον ἐψῇ; Ἐπεὶ δ' ὄναρ ἰδὼν χευστὴν θείας ὀξαμῶν-

τα

sermones cinctum culinarium redolent. Atheniensibus servum ipsius honoris gratia civitate donantibus: Nolle, aiebat, ullum Athenensium abs me flagris caeli. Adolescente quodam Anaximenis rhetoris discipulo orationem, quam studiosè erat præmeditatus, coram se recitante, volens aliquid melius cognoscere, interrogavit. qui quam obmutuisset, Quid ais? inquit,

Sunt hæc inscripta codicillis quos tenes?

Alium audiens oratorem qui diceret anni tempus niviacum factum stirpideflum fecisse regionem: Non finem facies, dixit, apud me tanquam apud plebem loquendi? Thra-
sillo Cynico denarium poscenti, respondit,

Rege dignum non esse hoc donum. Subjicienti, Da ergo talentum, retulit, Capturam hanc non esse Cynico convenientem. Demetrium filium cum navibus multis magnique copiis mittens ad liberandum Græcos, gloriæ lucem è Græcia tanquam specula aiebat in orbem terrarum emicaturam. Antagoræ poetas congrum elixanti, catinûmq; sua manu agitati à tergo assistens, Putasne, dixit, Antagora, Homerum Agamemnonis res gestas describentem congrum elixasse? respondit ille: Tu verò, rex, Agamemnonem credis istas res gerentem curiosè inquisivisse an aliquis in exercitu congrum elixet? Per quietem ima-

h

ginatus

τα Μιθριδάτιν, ἐβαλύσατο κλῖναι, καὶ Δημητρίῳ τῇ ἡφ' φράσας ὤρκατο σιωπῆσαι· ὃ δ' ἀφ' αὐτῶν τὸν Μιθριδάτιν ὁ Δημήτριος, καὶ συμπεριπαλῶν παρὰ θάλασσαν, ἐν τῇ αἰγιαλῷ κατήγραψε τῇ σω-
 ρωτῇ τὰ δόρατος, Φόλγε, Μιθριδάτα. ἐκείνος δ' ἰούσας, ἐφυγρ
 εἰς Πόντον, καὶ βασιλεύων διετίλεσε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Ῥοδίης δ' πολλορῶν ὁ Δημήτριος, ἔλαβεν ἐν τινι περσείῳ πί-
 νακα Περίοδους τῆ ζωγραφῆς τὸν Ἰάλυτον γράφοντος· ὁππενευδυ-
 σαμένων δ' τῶν Ῥοδίων καὶ φέσας τῆ πίνακος παρεκαλυνῶν, ἔφη
 μᾶλλον τὰς τῶ πατρὸς εἰκόνας ἢ τὴν γραφὴν ἐκείνῳ διαφθίξεν.
 Σπειτάμειρος δ' τοῖς Ῥοδίοις, τίμω ἐλέποιν ἀπέλιπε παρ' αὐτοῖς,
 ὑπόδειγμα τῆς αὐτῆ μεγαλουργίας, ἐκείνων δὲ ἀνδρείας ἰσομύμων.
 Ἀποσάντων δ' τῶν Ἀθιναίων, ἐλὼν τίμω πόλιν ἤδη κακῶς ἐπὶ σι-
 δείας ἔχουσαν, διὸς ἐκκλησίας αὐτῇ σωμαχθείσης, ἐπέδωκε δωρεὰν
 σίτον αὐτοῖς. Δημηγορῶν δ' παρὶ τῶν, ἐβασίλευσε· τῶν δὲ καθη-
 μύων τινὸς ὡς ἐδὶ τὸ ῥῆμα λεχθῆναι παρεφώνησάντος, Οὐκὲν, ἔφη,
 καὶ τ' ἐπανορθώσεως ταύτης ἄλλως ὑμῖν πελακυχιλίας ἐπιδίδωμι
 μεδίμνος.

ANTI-

ginatus erat Antigonus, Mithridatem au-
 ream metere segetem, hunc itaque interficere statuit, Demetrioque filio consilium aperuit, iurjurando ad tacendum obstricto. Demetrius accito Mithridate, ad litus maris deambulavit, & stimulo qui in hastili imo est, in arena inscripsit, Fuge, Mithridates: atque hic re intellecta in Pontum profugit, ibique regnum ad vitæ usque finem tenuit.

Idem DEMETRIUS Rhodum oppugnans, in suburbio quodam cepit tabulam in qua Protogenes Ialysum pinxerat, quàmque Rhodii missis præconibus hortarentur ut tabulæ parceret, respondit, Patris se potius

imagines quàm illam picturam corruptu-
 rum. Pace cum Rhodiis facta, machinam quam ab expugnandis urbibus Helepolin appellaverat, apud eos reliquit, futuram suæ magnificentiae & ipsorum fortitudinis argumentum. Defecerant Athenæ, & urbe potius, civibus jam ob cibi inopiam malè habentibus, quum statim ei data esset concio, frumento cives donavit, interque concionandum de re præsentē, barbarissimum fecit. Ibi unus quispiam de multitudine assidente acclamavit quomodo dicendum congruè fuisset, tum Demetrius, Hujus, inquit, correctionis gratia alius vos 100 medimnis dono.

ANTI-

ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ.

Ἀντίγονος ὁ δεύτερος, Δημητρεῖ τῷ πατρὸς ἀλόολος, καὶ πέμψαιος τινὰ τῶν φίλων, κελδόνιος μὴ προσέχεν ἂν τι γράφῃ, βιαδεῖς ὑπὸ Σελδίκου, μηδὲ παραχωρεῖν τῶν πόλεων, αὐτὸς ἔγραψε πρὸς Σέλδικον, ἔξιςάμφορος ἀπὸ τῆς δέχῃς ἀπάσης, καὶ παραδίδας ὁμμερην ἑαυτὸν ὅτι τῇ τὸν πατέρα Δημήτριον δπολυβλήωαι. Μέλλων ἢ ναυμαχεῖν πρὸς σὺν Πτολεμαῖς στρατηγός, εἰπόντος τῷ κυβερνήτῃ πολὺ πλείονας εἶναι τὰς τῶν πολεμίων ναῦς, Ἐμὲ δὲ, ἔφη, αὐτὸν παρόντα πρὸς πόσας ἀντιτάτεις; Ὑποχωρεῖν δὲ ποτε τοῖς πολεμίοις ἐπερχομένοις, οὐκ ἔφη φεύγειν, ἀλλὰ διώκειν τὸ συμφέρον ὅπως κέρδιον. Ἐπὶ ἢ νεανίσκῳ ἀνδρείῳ πατρὸς, αὐτὸς ἢ μὴ πάνυ δοκῶν ἀγαθὸς εἶναι στρατιώτης, ἤξιος τὰς τῷ πατρὶ λαμβάνειν δποφορέας, Ἀλλ' ἐγὼ, ἔπεν, ὃ μερόκλιον, ἀνδραγαθίας καὶ πατραγαθίας μωδὸς καὶ δουρεὶς δίδωμι. Ζωῖωνος ἢ τῷ Κιτιεύς δποθανόντῳ, ὃν μάλιστα τῶν φιλοσόφων ἐθαύμασεν, ἔλεγε τὸ ζῆατερον αὐτῷ τῶν πρᾶξεων ἀντηρῶς.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ.

Λυσίμαχῳ ἐν Θράκη κεκλήθεις ὑπὸ Δρομαχίτῃ καὶ διὰ δῖψαν ἑαυτὸν καὶ τὸ στρατόμα παραδίδας, ὡς ἔπιν αἰχμάλωτῳ ἡρόμνῳ, Ὡς τοῖς,

ANTIGONUS secundus, Demetrii F. quum pater captus monuisset eum per literas ne si quid ipse à Seleuco coactus scripto mandaret, obtemperandum aut urbibus decedendum sibi putaret, ultro ad Seleucum scripsit se ei toto regno cedere, obsidemque se pro patre, ut hic dimittatur, offerre. Navali praelio cum Ptolemæi legatis congressurus, dicente gubernatore, multo plures numero esse hostium naves: Me verò, inquit, ipsum presentem quàm multis comparas? Cedens aliquando hostibus ingruentibus, fugere se negabat; sed commodum aiebat à tergo situm se persequi. Ado-

lescente, qui non admodum bonus videbatur miles, natus patre viro fortī, stipendium paternum postulante: Ego, inquit, mi adolescens, mercedem & munera dare propriæ, non paternæ virtutis causa dignis solco. Mortuo Zenone Citiensī, quem omnium maximè philosophorum in pretio habuit, dicebat theatrum suarum actionum perisse.

LYSIMACHUS in Thracia circumventus à Dromacheta, quum se exercitumque propter sitim in potestatem hostium tradidisset, postquam captivus bibit, Proh deum fidem, inquit, quàm exigue voluptatis gratia

Ἦ θεοί, εἶπεν, ὡς μικρῶς ἦδονῃς ἕνεκα δῆλον ἑμαυτὸν ἐκ βασιλείας πεποιήκα. Πρὸς δὲ Φιλιππίδῳ τὸν κωμωδοποιὸν φίλον ὄντα καὶ σωτήρη, Τίν' σοι, εἶπε, τῶν ἐμῶν μέλει; κακῆν, Οὐ βέβαια, πλὴν τῶν δυνστημάτων.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Ἀντίπατρος ἀκούσας τὴν Παριφρίων ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας τελευτῆς, εἶπεν, Εἰ μὴ ἐπέβηλυσσε Παριφρίων Ἀλεξάνδρῳ, τί πισυτέον; εἰ δὲ μὴ τί πρακτέον; Δημάδης δὲ τῷ ῥήτορι ἤδη πρεσβύτερος γεγονότος, ἔφη, καθάπερ ἰερεὺς διαπεπραγμένως, καταλείπει μόνῃ τὴν γαστέρα καὶ τὴν γλῶτταν.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

Ἀντίοχος ὁ τέταρτος ἔγραψε ταῖς πόλεσιν, ἂν τι γράψῃ πρὸς τὸν νόμον κελθῶν ἡμεῖς, μὴ προσέχειν ὡς ἡγοηκότες. Τὴν δὲ Ἀρξίμεδος ἰερεὺς ἰδὼν ὑπερβολῇ καλῶς φανείσαν, διὸς ἀνέζωξεν ὡς Ἐφίσεα, φοβερόντος μὴ πρὸς γνώμῃν ἐκβιασθῇ πρὸς αἱ τῶν ὁσίων.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΑΚΟΣ.

Ἀντίοχος ὁ Ὀπικληθεὶς ἰεραξ ἐπολέμει πρὸς τὸν ἀδελφὸν Σέλευκον· ἐπεὶ δὲ ὁ Σέλευκος ἡττηθεὶς ὑπὸ Γαλατῶν, εἰδομὲν φανερὸς ἦν, ἀλλ' ἐδόκει κατὰ σκοφῆναι, θείας τὴν πορφυρέαν ὁ Ἀντίοχος, φαῖον ἱμάτιον ἀνέλαβε. Μετ' ὀλίγον δὲ πυθόμενος τὸν ἀδελ-

gratia servum me de rege feci! Philippidem comœdiarum scriptorem, amicum familiarémque suum, interrogavit, Cujus vis rerum mearum participem te faciam? respondit ille, Cujuscunque volueris, exceptis arcanis.

ANTIPATER occisum ab Alexandro Parmenionem quum audivisset, dixit, Si Parmenion insidiatus est Alexandro, cui tandem credendum erit? sin verò, qui agendum est? De Demade oratore jam ætate provecto dicebat, ejus, tanquam victimæ consecræ, nihil jam præter ventrem restare & linguam.

ANTIOCHUS tertius scribebat civitatibus, si quid contrarium legibus per epistolam mandaturus esset, ne parerent, sed ipsum ignoracione lapsum conferent. Idem quum Diane antistitam vidisset excellenter formosam, statim Epheso cum suis discessit, ne quid invitus incestum perpetraret.

ANTIOCHUS cognomento Accipiter (hoc enim Hierax significat) bellum de regno adversus fratrem Seleucum gerebat, qui quum à Gallis victus nusquam appareret, putareturque in pugna concisus, posita Antiochus purpura pullam induit vestem, paulo post audita incolumitate fratris, diis rem sacram

ἀδελφὸν σώζονται, διαγέλια τοῖς θεοῖς ἔθυσσε, καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐφ' ἑαυτὸν σεφανφορεῖν ἐποίησεν.

ΕΥΜΕΝΟΙΣ.

Εὐμήρης Ὀπιδελιδεύς ὑπὸ Περγάμῳ, ἐδόξε τεθνήσκει. τῆς δ' ἡμέρας εἰς Πέργαμον κομωθείσης, Ἀττάλος ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς ὀφθαλμοῖς τὸ διάδημα, καὶ τὴν γυναικα γήμας, ἐκασίλδυσσε πυθόμηνον δ' περτοιοῖα ζῶντα τὸν ἀδελφόν, ἀπήνησεν ὥσπερ εἴδει, μὴ τῷ σωματοφυλάκῳ δορεῖσθαι ἔχων· ὁ δ' Εὐμήρης φιλοφρονέως ἀσπασάμενον αὐτὸν, καὶ πρὸς τὸ ὅς εἰπών, Μὴ σπῶδες γῆμαι πρὶν τελευτήσαντ' ἰδῆς, εἶδεν ἄλλο ὅθεν πάντα τὸν βίον ἔτ' εἶπεν ὑποπτον, ὅτε ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ τελευτῶν ἐκείνῳ τὴν γυναικα καὶ τὴν βασιλείαν ἀπέλιπε. αὐτὸς ὢν ἐκείνου εἶδεν ὅς ἑαυτῷ τέκνον ἔθρεψε, πολλῶν γυμνῶν, ἀλλὰ τῷ Εὐμήρῳ ὑπὸ τὴν βασιλείαν ἐτι ζῶν ὀπλῶν γυμνῶν παρέδωκε.

ΠΥΡΡΟΥ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΟΥ.

Πύρρον οἱ υἱοὶ παῖδες ὄντες ἡρώτων τίνι καλαίει τὴν βασιλείαν καὶ ὁ Πύρρον εἶπεν, Ὅς ἂν ὑμῶν ὀξυτέρῳ ἔχη τὴν μάχασθαι. Ἐρωτηθεὶς δ' ὅτερον Πύθων ἢ Καφείσιν αὐλητὴς ἀμείνων, Πολυπέρχης, ἔφη, ὁ σερωτηρός. Ἐπεὶ δ' συμβαλὼν Ῥωμαίοις, δις ἐνίκησε, πολλὰς τῷ φίλῳ καὶ τῶν ἡγεμόνων δόπολέσας, Ἀν ἐτι μίαν, ἔφη, μάχην

sacram ob laetum nuncium fecit, civitatibusque sibi subditis ut festa gererent imperavit.

EUMENES struictis à Persico insidiis periculisque putabatur. Quae fama quum esset Pergamum perlata, Attalus ejus frater, sumptu diademate, ductaque ipsius uxore, regnum occiepit. Post fratrem vivere & Perganum venire inaudiens, cum stipatoribus ei pro more obviam ivit, hostile gerens. Eumenes cum amanter salutavit, inque aurem insusurravit.

Uxorem baud duc, nisi defunctum videris. aliud per omnem vitam quod offensus ip-

ciem praeberet, nihil neque fecit neque dixit, sed & moriens uxorem ei regnumque tradidit. Vicissim Attalus nullum suorum liberorum (habebat enim complures) educavit, sed Eumenis filio adulto vivens regnum detulit.

Pyrrhus à filiis pusionibus interrogatus cuñam regnum vellet relinquere, Ei, respondit, qui de vobis acutiorem habebit gladium. Interrogatus de Pythone & Capysio tibicinibus, uter eorum praestantior esset, respondit: Polyperchon imperator. Quum duobus praeliis vicisset Romanos, multisque amicorum & ducum amississet, Si adhuc

μαχίῳ Ῥωμαῖς νικήσωμεν, δαπολώλαμεν. Ἐπεὶ ὃ Σικελίας δαπο-
τυχῶν ἐξέπλει, μέλαρα φέεις ὅπισω πρὸς αὐτὸ φίλος, Οἶαν, ἔφη, Ῥω-
μαίοις καὶ Καρχηδονίοις δαπολείωμεν παλαίεραν. Τῶν δὲ στρατιωτῶν
αἰτὼν αὐτὸν προταγορεύοντων, Τί γὰρ, εἶπεν, ἐ μέλλω, τοῖς ὑμέτεροις
ὅπλοις, ὥσπερ ὠκυπέρεσι, αἰετῶμεν; Ἀκῆσας δὲ ὅτι νεανίσκοι
πολλὰ βλάσφημα περὶ αὐτῶ πίνοντες εἰρήκασιν, ἐκέλευσεν ἀχλιδῶν
μετ' ἡμέραν πρὸς αὐτὸν ἀπαίτας. ἀχλιδῶν ὃ, τὸν πρῶτον ἠρώτησεν
εἰ ταῦτα εἰρήκασι περὶ αὐτῶ καὶ ὁ νεανίσκος, Ταῦτα, εἶπεν, ὦ
βασιλεῦ. πλείονα δ' αὖ τῶν εἰρήκειμεν, εἰ πλείονα οἶνον εἶχομεν.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Ἀντίοχος ὁ στρατῶσας δεύτερον ἐπὶ Πάρθεας, ἐν τινι κυπηγεσίῳ
καὶ διαγωγῇ τῶν φίλων καὶ στραπόντων ἀποπλανηθεὶς, εἰς ἑπαυλιν
πενήτων ἀνθρώπων ἀγνοούμενος εἰσῆλθε καὶ περὶ τὸ δεῖπνον ἐμβαλὼν
λόγον περὶ τῆ βασιλείας, ἤκουσεν ὅτι τὰλλα χρηστὸς ἐστίν, φίλοις δὲ
μοχθηροῖς ἐπιτιθέμενος τὰ πλείστα παρορᾷ, καὶ πολλὰς ἀμελεῖ τῶν
ἀναγκαίων διὰ τὸ λίαν φιλόθεος εἶναι. τότε μὲν ἔν ἐσιώπησεν·
ἄμα δὲ ἡμέρα τῶν δορυφόρων περὶ αὐτοῦ ἐπαυλιν,
φανερὸς γινόμενος, προσφερουμένης τὸ προσφύρας αὐτῷ ἐξ ἐξ δια-
δήματός, Ἀλλὰ ἀφ' ἧς, εἶπεν, ἡμέρας ὑμᾶς ἀνείληφα, πρῶτον
ἐχθρὸς

adhuc semel, inquit, Romanos vincemus, actum est de nobis. Sicilia excidens, quum inde solvisset, conversus retrò ad amicos, dicit: Qualem Romanis & Carthaginiensibus palæstram relinquimus? Militibus Aquilæ cognomen ei tribuentibus: Quid ni sim aquila, inquit, vestris armis tanquam solidis alis sublevatus? Audiebat adolescentes quosdam multis inter pocula maledictis ipsum profudisse, eos postmodum universos ad se adluci iussit, primùmque ex iis percunctatus est an de ipso talia dixissent. Omnino, respondit hic, talia: plurimæ his dixissemus si plus vini nobis fuisset.

ANTIOCHUS is qui iterum in Parthos expeditionem fecit, in venatione quadam dum feras infectatur, ab amicis & famulis aberravit, casumque hominum egenorum ignotus iis intravit. quumque inter coenandum mentionem regis intulisset, responsum est esse regem aliqui bonum, sed qui plerumque amicis pravis hominibus mandaret, ac negligeret, ac præ nimio venandi studio sæpenumero res necessarias omitteret. Ac tunc quidem tacuit. Sub lucem autem, quum ad casam venirent satellites, & allata purpura diademateque agnosceretur: Ab eo, inquit, die quo vos recepi, heri primùm veros de me fecimo-

ἐχθρὸς ἀνθρώπων λόγων ἦεν αὐτῷ. Τῶν δ' Ἰεραίων, πολιορκησάντων αὐτὸν τὰ Ἱερσάλυμα, πρὸς τὴν μεγίστην ἰσχυρίαν αἰτησαμένων ἐπὶ ἡμερῶν ἀνοχάς, ὃ μόνον ἔδωκε ταύτας, ἀλλὰ καὶ ταύτας χρυσόκερως παρὰσκυνασάμενος, καὶ θυμιαμάτων καὶ δρυμμάτων πληθύνων, ἄχρι τῆς πυλῶν ἐπόμπης καὶ ᾠδῶν τοῖς ἐκείνων ἱερῶν τὴν θυσίαν, αὐτὸς ἐπαγγλίσθη εἰς τὸ στρατοπέδον. οἱ δὲ Ἰεραῖοι θαυμάσαντες, διὸς αὐτὰς μὴ τὴν ἰσχυρίαν ἐνεχέμεσαν.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ.

Θεμιστοκλῆς ἔτι μερόμιον ὢν, ἐν πότεις ἐκυλινδῆτο καὶ γυναιξίν· ἐπεὶ δ' Μιλτιάδης στρατηγῶν ἐνέκησεν ἐν Μαραθῶνι ἐπὶ βαρβάρους, οὐκ ἔτι μὴ ἐνύχθην ἀτακτοῦντι Θεμιστοκλῆν. πρὸς δ' ἐπὶ θαυμάζουσας τὴν μεταβολὴν ἔλεγε ὡς, Οὐκ εἶμ' ἐγὼ με καθύβειν ἑδὲ ῥαθυμῆν τὸ Μιλτιάδης τρέπαιον. Ἐρωτηθεὶς δὲ πότερον Ἀχιλλεύς ἐβόλετο ἢ Ὀμηρὸς εἶναι, Σὺ δ' αὐτὸς, ἔφη, πότερον ἤβηλες ὁ κῆρ ἐν Ὀλύμπαιον ἢ ὁ κηρύων ἐπὶ κῆρ εἶναι; Ζήρξεν δ' ἀλαβάνοντο· ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τῷ μεγάλῳ σόλῳ, φοβηθεὶς Ἐπικυδῶν τὸν δημαγωγὸν αἰχρευκεδῆ καὶ δειλὸν ὄντα, μὴ στρατηγὸς ἡρόμηντο ἀπολίσει τὴν πόλιν, ἐπεισεν δὲ γυνεὴν τὴν στρατηγίας ἀποσῆναι. Ἀδελμάντες δὲ ναυμαχεῖν μὴ βολῶντο, εἰπόντο πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα ἐπὶ Ἑλληνίας

sermone audiri. Obsidentem Hierosolyma Judæi ut maximam suam festivitatem possent celebrare, septem dierum inducias poposcerunt. Non id modò concessit, sed & tauros auratis apparavit, aromatúmq; copiam, & usque ad portas cum pompa deduxit, traditúq; ipsorum sacerdotibus victima in castra rediit. Quod mirati Judæi, statim post exactos festos dies dedicationem fecerunt.

THEMISTOCLES adolescens etiamnum potabat ac scortabatur, sed postquam Miltiades imperator ad Marathonem barbaros vicit, non amplius offendere licuit Themis-

toclem aliquid contra officium facientem. Mirantibus mutationem: Non finit, inquit, dormire me aut socordem esse trophæum Miltiadi. Interroganti ut esse mallet, Achilles an Homerus, respondit: Tu verò malleſne Olympico certamine victor esse, an præco qui victorum nomina proclamaret? Xerxes magna illa classe Græciam invadente, metuens ne Epicydes, unus de popularibus oratoribus, homo turpis lucritudinosus & timidus, imperium nactus urbem perderet, pecunia data eum à petendo imperio detraxit. Admanto navali pugna cum hoste decemere trepidante, & sibi Græcos

λῆνας παρεκαλῶντα καὶ προτρέποντα, ὧν Θემιστοκλῆς, οὗτος ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανιστάμενος μασιγῶσιν αἰεὶ, Ναὶ, εἶπεν, ὦ Ἀδείμαντε· τὸς δὲ λειπομέλεις ἐσεφάνυσιν. Ἐπαρμενίδης δὲ τῷ Εὐρυβιάδῃ τῷ βασιλευσίῳ ὡς πατάσῃ, Πάταξον μὲν ἔν, εἶπεν, ἄκυσον δέ. Μὴ πεισῶν δὲ τὸν Εὐρυβιάδην ἐν τοῖς σενόις ναυμαχεῖσθαι, κρύφα πρὸς τὸν βάρβαρον ἔπεμψε, παραινῶν μὴ δεδέναι οὗτον Ἑλλήνας ἀποδιδράσκειν. ἐπεὶ δὲ πειθεὶς ἐκείνος ἡγήθη, ναυμαχίας ὅπως συνέφερε τοῖς Ἕλλησι, πάλιν ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν, κελδῶν φάγειν ὅτι τὸν Ἑλλησποῖον τῷ ταχίσῃ, ὡς τῷ Ἑλλήνων διανομέων λῆεν τῷ γέφυραν· ἵνα σώζων οὗτον Ἑλλήνας, ἐκείνον δοκῇ σώζειν. Τῷ δὲ Σεσίφιῳ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος ὡς ἐστὶν αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν ἐνδοξὸς ἐστίν, Ἀληθῆ λέγεις· εἶπεν, ἀλλ' ἔτι ἂν ἐγὼ Σεσίφιος ὢν θρόνῳ ἐνδοξός, ὅτε σὺ, Ἀθηνῶν. Ἀντιφάτης δὲ τῷ καλῷ πρότερον μὲν ἐξῴησεν τὸν Θემιστοκλέα φεύγοντος καὶ καταφρονέοντος, ἐπεὶ δὲ δόξαν ἔχε μεγάλην καὶ δυνάμει, προσερχομένη καὶ κολακείῳ, ὧν μετρίκιον, εἶπεν, ὅψε μὲν ἀμφοτέρω, ἀλλὰ νῦν ἐχέκαμψον. Πρὸς δὲ Σιμωνίδῃ δξαυτέρῳ τινὰ κρίσειν ἐδικαίαν, ἔφη μήτ' ἂν ἐκείνον γρη῏ς ποιητῶν ἀγαθὸν, ἄδοντα παρὰ μέρος· μήτ' αὐτὸν ἀρχόντα χρηστὸν, δικάζοντα παρὰ τὸν νόμον. Τὸν δὲ ὑπὸν ἐπτεφυῶντα τῇ μητρὶ πλεῖστον

cos ad eam cohortanti atque animanti, dicente, O Themistocles, flagris credere moris est eos qui in certaminibus priusquam iubentur surgunt: respondit: Næ ita est, Ademante: sed neque coronantur qui iusto tardius procedunt. Eurybiade baculum tollente ac plagam mirante, Feri sanè, inquit, modo audias. Quum non persuaderet Eurybiadi ut in angustiis navale prælum conferret, clam ad barbarum misit, hortans ne metueret Græcos fugientes. Quumque is parens huic consilio victus esset, rursum misso ad eum in iunctum suavit ut quàm primum ad Hellepontum fugeret: cogitare enim Græcos de ponte rescindendo, ut dum

fervaret Græcos, ipsius salutem consulere putaretur. Scriphio cuidam obijcenti, non propter se, sed propter urbem, celebrem ipsum esse: Verum, ait, dicis. ceterum neque ego, si Scriphius fuisset, factus essem nobilis, neque tu, si Athenienfis. Quum Antiplates formosus, qui amantem prius ipsum fugerat atque spreverat, gloria magna potentiaque auctum accederet atque adularetur: Heus, inquit, adolescens, serò ambo, sed tamen sapere cœpimus. Postulanti à se Simonidi ut sententiam quandam injustam ferret: Neque tu, inquit, poeta bonus esses si præter numerum caneres, neque ego princeps probus, si contra leges iudicarem. Filium

πλεῖστον Ἑλλήνων ἔλεγε διώσασθαι. τῷ δ' Ἑλλήνων ἀρχὴν Ἀθλιώτας· Ἀθλιωῶν δ', ἑαυτὸν· ἑαυτῷ δ', τὴν ἐκείνου μήτραν· τῆς δ' μητρὸς, ἐκείνον. Τῶν δ' τὴν θυγατέρα μνηστήρων αὐτῷ τὸν Ὀππικῆν ἔπεισε πρὸς ἑαυτήν, ἀνδρα ἔφη ζητεῖν χρημάτων δεξιότρονον μάλλον ἢ χρημάτων ἀνδρῶς. Χωρεῖον δ' πωλῶν ἐκέλευσε κηρύττειν ὅτι καὶ γάτονα χρηστὸν ἔχει. Τῶν δ' Ἀθλιωῶν αὐτὸν προσηλαμίζοντων, Τί κοπιᾷτε, εἶπεν, ὑπὸ τῷ αὐτῶν πολλάκις διχρηστέμενοι; καὶ ταῖς πλάταις ἀπείκαζεν αὐτὸν, αἷς ὑπετρέχουσι χειμαζόμενοι, θυρομήνην δ' οὐδὲν τίλλουσι παρεσχόμενοι καὶ λοιδοροῦσι. Ταῖς δ' ἑστειλέας Ὀπισκώπιον, ἔλεγον ὥσπερ τοδιδάς μάχασθαι μὴ ἔχειν, καρδίαν δ' μὴ ἔχειν. Ἐπεὶ δ' ὤξεπεσε τῷ Ἀθλιωῶν τὸ πρῶτον, εἴτα καὶ τῷ Ἑλλάδῳ, ἀναβὰς πρὸς βασιλείαν καὶ κελδομέμῳ λέγειν, ἔφη τὸν λόγον εὐκίναται τοῖς ποικίλοις σρώμασιν. ὥς δ' ἐκείνα, καὶ τῶν ἐκτενέμενων μὴ, ὀπίθενται τὰ εἶδη συσελλόμενον δέ, κρύπτειν καὶ διαφθεῖρειν. ἠτήσατο δ' καὶ χρόνον ὅπως τὴν Περσικὴν διαλέκον καταμαθῶν, ὥς βάλεται, καὶ μὴ δι' ἐτέρου ποιῆσαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἐνδειξιν. Πολλῶν δ' ὠρεῶν ἀξιώσεις, καὶ ταχὺ πλάττειν θυρομήμῳ, πρὸς οὗτον παῖδας εἶπεν, ὦ παῖδες, ἀπαλώμεθ' ἂν εἰ μὴ δολωλέμεθ'.

ΜΥΡΟ-

lium suum erga matrem petulantius se gerentem, omnibus Grecis potentia antecellere dicebat. Grecis enim imperare Athenienses, Atheniensibus se, sibi uxorem, huic filium. De filiae proci probum diviti prætulit: quòd diceret virum se malle pecuniarum quàm pecuniam viri egentem adiciere. Fundum vendens, præconem indicare iussit commodum ejus esse vicinum. Atheniensibus ipsam contumelia afficientibus, Quid laboratis, inquit, sepe ab iisdem affluctu beneficiis? Ac platano sese comparabat, sub quam configiunt homines orta tempestate: reddita serenitate, prætergredientis folia ejus fringunt, ipsamque dieteris incescunt.

Eretrienfes subfannans, dicebat eos instar teuthidum picium gladios quidem habere, sed cor non habere. Ejectus Athenis primùm, deinde etiam Grecia, ad Persarum regem se contulit. iussuque loqui, sermonem auleis similem esse dixit. nam eorum in morem, exporrectum quidem ostendere formas, contractum autem occultare. Petitque tempus sibi dari dum Persicam linguam addisceret, ut suo arbitrio suis ipsius verbis, non per interpretationem regi suam possit explicare sententiam. Multis donis ornatus, et celebriter ditatus, pateris suis dixit: Perissemus, pateri, nisi perissemus.

k

ΜΥΡΟ-

ΜΥΡΩΝΙΔΟΥ.

Μυρωνίδης παρήγαγεν ἔξοδον Ἀθωαίους ὅππῃ Βοιωτὸς στρατὸν ἐνστάτης ὃ τῆς ὥρας, καὶ τῶν λοχαγῶν λεγόντων μισέσω πάντας παρῆναι, Πάρεσθιν, εἶπεν, οἱ μέλλοιτες μάχεσθαι καὶ χρησάμενοι αὐτοῖς περὶ τοῖς ἐνέκῃτε οὐδὲ πολέμους.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ.

Ἀρεσίδης ὃ ὁ δίκαιος αἰεὶ κατ' αὐτὸν ἐπολιόλετο, καὶ τὰς ἐταιρείας ἐφωλόγη, ὡς τὸ διὰ τῶν φίλων διωάμενος ἀδικεῖν ἐπαυέσσης. Ἐπεὶ ὃ τῶν Ἀθωαίων ὁρμηγυρίων ὅππῃ τὸν ὀξοστροφισμὸν, ἀνθρῶπιον ἀγρὰμμάτιον καὶ ἄγροικον ὄσσεον ἔχων περσῆλθεν αὐτῷ, κελῶν ἐγχεῖσθαι τὸ ὄνομα ἔ' Ἀρεσίδου, Γινώσκεις γὰρ, ἔφη, τὸν Ἀρεσίδην; τῷ ὃ ἀνθρῶπιον γινώσκων μὲν ἢ φησάντων, ἀχθὼς ὃ τῇ τῷ Δικαίῳ περσηγόρῃ, σιωπῆσας ἐνέγραψε τὸ ὄνομα τῷ ὄσσεϊ, καὶ ἀπέδωκεν. Ἐχθρὸς δὲ ὢν ἔ' Θεμιστοκλῆς, καὶ πρεσβυτέρως ἐκπεμφθεὶς σὺν αὐτῷ, Βύλει, φησὶν, ὦ Θεμιστοκλῆς ὅππῃ τῶν ὄρων τὴν ἔχθραν ἀπολίπωμεν; ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανόητες ληψόμεθα. Τάξας δὲ οὐδὲ φόβος τοῖς Ἕλλησι, τοσῶτον πτωχότερον ἐπανῆλθεν ὅσον εἰς τὴν ἀποδημίαν ἀνέλωσεν. Ἀιγύλιος δὲ ποιήσαντος εἰς Ἀμφιάρεον,

Οὐ

MYRONIDES bellum contra Boeotos faciens, expeditionem Atheniensibus denunciaverat. quum instaret hora exeundi, ac centuriones significarent nondum omnes ad signa convenisse: Praefectus sunt, ait, qui pugnaturi sunt, iisque usus alacribus, hostem vicit.

ARISTIDES, cognomento Justus, semper pro se ac solus rempublicam gessit, civitatēque fugit: quod paria amicorum praesidio potentia soleret ad injustos conatus animare. Atheniensibus eō tendentibus, ut ostracismo ipsum urbe eiecrent, homo rusticus literarumque rudis testam ei attulit,

petitque ut nomen Aristidis inscriberet. Nosti verò, inquit, Aristidem? Non equidem, respondit rusticus: sed molestum mihi est Justī cognomentum. tum Aristides silens nomen suum testae inscripsit, eamque homini reddidit. Intercedebat ei cum Themistocle inimicitia, cum eo missus aliquod legatus, Visne, inquit, ó Themistocles, inimicitiam in finibus deponamus? si enim videbitur, reversi eam rursus suscipiemus. Tributa Graecis imponens, tanto rediit pauperior quantum in peregrinationem insumptum fuit. Aeschylus in Amphiarum hos fecit verbus:

Neque

Οὐ γὰρ δοκεῖν ἀεὶς εἶναι θάλα,
Βαθείαν ἄλοκα διὰ φρενὸς κατ'ἐμῶν,
'Αφ' ἧς τὰ κενὰ βλασάνει βελδύματα
καὶ λεγομένων τέτων, πάντες εἰς Ἀρεσίδῳ ἀπέβλεψαν.

Π Ε Ρ Ι Κ Λ Ε Ο Υ Σ.

Περικλῆς, ὅποτε μέλλοι στρατηγεῖν, ἀναλαμβάνων τὴν χλαμύδα, πρὸς αὐτὸν ἔλεγε, Πρόσχε, Περικλεῖς, ἐλθόντων μέλλεις ἀρχεῖν, Ἑλλήνων καὶ Ἀθιναίων. Ἐκέλευσε δ' οὗτος Ἀθιναίους τὴν Αἴγῳ ὥσπερ λήμῳ ἀφαιρεῖν τὸν Περαιῶς. Πρὸς δ' φίλον τινὰ μαριτυρίας ψευδὲς δόμον, ἢ προσῆν καὶ ὄρεσιν, ἔφησε μέγιστον βωμὸν φίλον εἶναι. Μέλων δ' ἀποθήσκειν, αὐτὸς αὐτὸν ἐμακάριζεν ὅτι μηδεὶς Ἀθιναίων μέλαν ἱμάτιον δι' αὐτὸν ἐνεδύσατο.

Α Λ Κ Ι Β Ι Α Δ Ο Υ.

Ἀλκιβιάδης ἐπὶ παῖς ὢν ἐλήφθη λαβῶν ἐν παλαίστρᾳ καὶ μὴ δυνάμενος διαφυγεῖν, ἔδρακε τὴν χεῖρα τῷ καταπαλαίοντι. εἰπόντι δ' ὁ κείνῳ, Δάκνεις ὡς αἱ γυναῖκες, Οὐμῶν, εἶπεν, ἀλλ' ὡς οἱ λείοντες. Ἐχὼν δ' κυῖα πύργον ἐστημιόν ἐπιτοχυρίων δεσχυρῶν, ἀπέκοψεν αὐτὸ τὴν ἑρῶν, Ὅπως, ἔφη, τὸτο λέγῳσιν Ἀθιναῖοι περὶ ἐμῶ, καὶ μηδὲν ἄλλο πολυπραγμονῶσι. Περσελθὼν δ' διδασκαλείᾳ, ῥαψω-

Neque enim videri, sed vult esse is optimus, Solum profundum in pectore confitum suo Habens, veneranda consilia unde pullulant. hi quom in theatro recitarentur, omnium oculi sunt in Aristidem coniecti.

PERICLES præturam gesturus, chlamam fumens ita seipsum solebat alloqui: Memento, Pericles, liberis te imperaturum, Græcis, atque Atheniensibus. Aiginam abolere jubebat, tanquam oculis Peiræi damnosam. Amico salum à se testimonium, quod iurejurando erat faciendum, exigenti, Amicum se usque ad aram esse respondit.

Moriturus seipsum felicem prædicavit, quod nulli Athenensium atræ vestis gerendæ causâ fuisset.

ALCIBIADES etiamnum puer in palestra ita comprehensus ut non possit effugere, colluctantis manum momordit, qui quom diceret, Moises sicut mulieres, respondit, Nequaquam, sed ut leones. Canem possidebat perpulchrum, emptum lxx minis. ei caudam amputavit, eò id se facere dicens ut habent Athenienses quod de ipso loquerentur, neque in alias inquirerent res ejus. Ad ludum aliquando literarium veniens,

ῥαψῳδίαν Ἰλιάδου ἦται· τῷ δὲ διδασκάλῳ μὴδὲν ἔχεν Ὀμήρου φησαι, ἐντρέψας αὐτὴν κόνδυλον παρῆλθεν. Ἐλθὼν δὲ ἐπὶ θύρας τῷ Περικλέει, καὶ πυθόμενός αὐτὸν μὴ χολάζειν, ἀλλὰ σκοπεῖν ὅπως δαποδῶσθαι λόγους Ἀθιναίοις, οὐ βέλτιον, ἔφη, σκοπεῖν ὡς ὅπως μὴ οὐκ ἀποδῶσθαι; Καλέμενός δὲ ἐπὶ κρείσιν θανατικὴν ὑπὸ τῶν Ἀθιναίων ἀπὸ Σικελίας, ἐκρυβέν ἑαυτὸν· εἰπὼν δόξῃ εἶναι τὸν δίκην ἔχοντα, ζητῶν ἀποφυγῶν, ὅσον φυγῆν. Εἰπόντος δὲ τινός, οὐ πισθείς τῇ πατρίδι τίω παρὶ σταντὴ κρείσιν; Ἐγὼ μὲν, ἔφη, εἴδῃ τῇ μητρὶ, μὴ πως ἀγνοήσασα τίω μέλαιναν βάλῃ ψῆφον αὐτὴ τῆς λῃρκῆς. Ἀκούσας δὲ ὅτι θανάσιμος αὐτῷ καὶ τῶν σιῶν ἄνωγ' ἀτέγνωσαι, Δείξιμενός, ἔπειτα, αὐτοῖς ὅτι ζῶμεν. καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους τρεψάμενός, τὸν Δεκελικὸν ἤμερεν ἐπὶ τὰς Ἀθιναίους πόλεμον.

Λ Α Μ Α Χ Ο Υ.

Λάμαχος ἐπέλιμα τινὶ τῶν λοχαγῶν ἀμαρτόντι· τῷ δὲ φήσαντος μηκέτι τῷτο ποιῆσαι, οὐκ ἔστιν, ἔπειτα, ἐν πολέμῳ δις ἀμαρτεῖν.

Ι Φ Ι Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ.

Ιφικράτης, δοκῶν ἦν εἶναι σκυτοτόμος, κατεφρονητο· δόξαν δὲ τότε πρῶτον ἔχε ὅτε τραυματίαν πολέμιον αἰδέσθαι μᾶλλον τῶν ὅπλων ζῶντα συναρπάσας, εἰς τὴν ἑαυτοῦ τρεψή μετῴκειν. Ἐν δὲ φιλικῇ καὶ

niens, rhapsodiam Iliadis poposcit magistrum : eique, quum nihil Homericum se habere diceret, colapho impacto transiit. Veniens ad fores Periclis, audivit eum occupatum esse, ac circumspicere quomodo rationes posset Atheniensibus reddere : Nonne, inquit, prestabat excogitare rationem, ne eas redderet ? Evocatus ab Atheniensibus ē Sicilia ad dicendam causam, quum quidem capitis anquireretur, addidit scilicet : stultum esse dicens eum qui quum fugere iudicium liceat, querat qui in eo se defendat. Ac dicenti cuidam, Non filis patriæ de te iudicature ? Ne matri quidem, inquit, metuerem enim ne per errorem atrum

calculus pro albo in urnam injiceret. Audito se & qui cum ipso erant morti ab Atheniensibus addictos esse, Ostendamus, ait, illis nos vivere. Simulque se ad Lacedæmonios contulit, & bellum Decelicum contra Atheniensēs excitavit.

LAMACHUS centurionem quendam commissi erroris causā verbis increpabat, ac respondenti, posthac se nihil tale admissurum, hoc referebat : In bello non licet bis peccare.

IPHICRATES despiciebatur, quod cerdonis filius esse putaretur. tunc primam exultationem sibi peperit, quum saucius ipse hostem unā cum armis vivum curripens in suam transtulit turrem. Is quum castra

in

καὶ συμμαχῶ χάρεα στρατοπεδῶν, καὶ χάρεα βαλλομένων, καὶ τάφρον ὀρύττων ἑπιμελῶς, πρὸς τὸν ἐπὶόντα, Τί γδ φοβόμεθα ; χειρίῳ ἔφησε στρατηγῷ φωνῇ εἶναι, τῷ, Οὐκ ἂν προσεδόκητα. Παρεχρησάμενος δὲ τοῖς βαρβάροις, ἔφη δεδιέναι μὴ τὸν Ἱφικράτην ἔκ ἰσασιν, ὃ καλαπλητῆς) οὐδ' ἄλλας πολέμους. Κενόμην δὲ θανάτου, πρὸς τὸν συκοφάντην, Οἷα ποιεῖς, ὦ ἀνθρώπε, ἔπε, πολέμους παρειαῶν, τῷ πόλιν παρὶ ἐμῷ πύλῳν βαλδύου καὶ μὴ μετ' ἐμῷ ; Πρὸς δὲ Ἀρμόδιον τὸν τῷ παλαιῷ Ἀρμόδιῳ δούλον, εἰς δυσχερίαν αὐτοῦ λοιδορούμενον, ἔφη, Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμῷ γῆρ' ἀσχεῖ), τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύει). Ῥήτορ δὲ τιν' ἐπερωτῶν) αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ, Τίς ὦν μέγα φρονεῖς ; πότερον ἵππῳ, ἢ τοξότης, ἢ πελταστής, ἢ πεζός ; Οὐδείς, ἔφη, τέτων, ἀλλ' ὁ πᾶσι τέτοις ἑπισταμένῳ ἡπιατίειν.

ΤΙΜΟΘΕΟΥ.

Τιμόθεος) διτυχὴς ὀνομάζετο στρατηγός) εἶναι καὶ φρονήτης αὐτῷ τινες ἐζωγράφον τὰς πόλεις εἰς κύβην αὐτομάτως ἐκείνη καθάδοντος ἐνδυομένης) ἐλεγε) ὅτι ὁ Τιμόθεος, Εἰ τηλικαύτως πόλεις λαμβάνω καθάδων, τί με οἶσθε ποιήσειν ἐρηγοροῦσα ; Τῶν δὲ ὁλημένων στρατηγῶν τιν' τραῦμα τοῖς Ἀθιναίοις δεκνύσθαι, Ἐγὼ δὲ, εἶπεν,

in regione amica &c confederata posuisset, accuratèque ea vallo &c fossa communivisset, quærenti cujusnam metu hoc faceret : respondit, Turpissimam esse imperatoris vocem, non putaram. Pugnam contra barbaros instructum, aiebat vereri se Iphicratem barbaris non esse notum, suo enim nomine aliis hostibus terrorem se incutere. Rei capitalis postulatus, adversus calumniatorem dixit : Vide quam rem agas qui instante bello fines civitati ut de me potius quàm mecum decernat. Quam ei Harmodius, unus de prisci illius Harmodii posteris, exprobraret ignobilitatem, respondit :

Meum à me incipit genus, tuum in te desinit. Interrogatus à quodam oratore, quis tandem esset, qui ita magnificè de seipso sentiret, equisne an sagittarius, an peltam gerens, an pedester : Nihil, inquit, horum, sed qui sciam hisce omnibus imperare.

TIMOTHEUS fortunatus videbatur esse imperator, ac nonnulli invidi pingebant urbes ultrò in ipsius dormientis nasam se induentes, dicebat itaque, Si tantas ego urbes per somnum capio, quid me vigilantem putatis facturum ? Quodam de audacibus ducibus vulnus acceptum Atheniensibus demonstrante : Me verò, inquit

εἶπεν, ἡχωθὼν ὅτι μὲν στρατηγὸς ἡμῶν ἐν Σάμῳ καταπελκὼν βέλος ἐγγὺς ἔπαισε. Τῶν δὲ ρητόρων τὸν Χάρητα προσαγοίτων, καὶ τοῦτον ἀξιώντων εἶναι τὸν Ἀθιναίων στρατηγόν, Οὐ τὸν στρατηγόν, εἶπεν ὁ Τιμόθεος, ἀλλὰ τὸν τῷ στρατηγῷ τὰ σήματα κομίζοντα.

Χ Α Β Ρ Ι Ο Τ.

Χαβρίας εἶλεγε κάλλιστα στρατηγῶν εἶναι μάλιστα γινώσκοντας τὰ τῆς πολέμου. Δίκλιν δὲ φεύγων προδοσίας μὴ Ἴφικράτης, ὅππαιμιώντι αὐτῷ τῷ Ἴφικράτης ὅτι κινδυνώων εἰς τὸ γυμνάσιον βαδίζει καὶ τὴν εἰσόδον ὄραν αἰετοῦ. Τοιγαρῶν, εἶπεν, ἀν' ἄλλό τι γινώσι περὶ ἡμῶν Ἀθιναῖοι, σὲ μὲν αὐχμῶντα καὶ ἄσιτον, ἐμὲ δ' ἡεσπικότα καὶ ἀληλιμυρόν ἀποκτενεῖσιν. Εἰώθει δὲ λέγειν ὅτι φοβερώτερον εἶναι ἐλάφῳν στρατόπεδον, ἡγεμῶν λείοντι, ἢ λέοντι, ἐλάφῳ.

Η Γ Η Σ Ι Π Π Ο Τ.

Ἡγησίππῳ τῷ Κρωβύλῳ προσαγορευομένῳ παροξυνούσι τὰς Ἀθιναῖας ὅτι Φίλιππον, ὑπεφώνησέ τις ἐκ τῆς ἐκκλησίας, Πόλεμον ἐσηγῇ· Ναὶ μὰ Δία, εἶπε, καὶ μέλανα ἱμάτια, καὶ δημοσίας ἐκφορέας, καὶ λόγους ὅπταφίως ἐ μέλλομεν ἐλθόντες βιάσασθαι, καὶ μὴ ποιήσεν τὸ προσαγορευόμενον Μακεδόσι.

Π Τ Θ Ε Ο Τ.

Πυθίας ἐτι μερόμιον ὢν, παρεῖλθεν ἀντιφῶν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου γραφο-

Timotheus, pūduit, quōd quum ego dux veller in Samo essēm, prope me telum catapultae cecidit. Oratoribus Charetem commendantibus, talēque debere Atheniensium esse imperatorem dicentibus: Non, inquit, imperatorem, sed eum qui imperatori stragulam vestem portet.

CHABRIAS dicebat optimum hunc esse imperatorem, qui maximē cognitas habeat res hostium. Prodicionis unā cum Iphicrate accusatus, gymnasium frequentabat, solitāque hora prandebat, reprehensūque eo nomine ab Iphicrate: Proinde, inquit, si quid finitrum de nobis statuerint Athe-

nienfes, squalidum te & jejunum, me pransum unctumque interficient. Solebat dicere, terribiliorem esse cervorum exercitum leone dūce, quān leonum agmen ducente cervo.

HEGESIPPUS, cognomento Crobylus, adversus Philippum Athenienfes instigabat. quūque ē concione quidam occlasset, Bellum introducis? Omnino, inquit, atque atras etiam mercede velles, & publicas funerationes, funebreque orationes, si quidem liberi vivere, neque facere Macedonum imperata volumus.

ΠΥΘΕΑΣ etiamnum adolescens progrediebatur in publicum, dicturus contra decreta

γραφουρίους ψηφίσμασιν· εἰπόντ' δὲ τιν'·, Σὺ νῦν ὦν ὁλμᾷς λέγειν περὶ τηλικύτων; Καὶ μὲν Ἀλέξανδρος, εἶπεν, ὃν ψηφίσαντες εἶπες, ἐμὲ νεώτερός ἐστι.

ΦΩΚΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΑΘΗΝ.

Φωκίων ὁ Ἀθιναῖος ἴσθ' ἕδενός ὅτε γελῶν ᾤφθη, ὅτε δακρύων. Ἐκκλησίας δ' ἡγομένης, πρὸς τὸν εἰπόντα, Σκεπτομένην δ' Φωκίων εἰσάγει, Ὁρθῶς, ἔφη, τοπάζεις· σκέπτομαι γὰρ εἴ τι δυνάμει περὶ ἐλπίαν ὦν μέλλω λέγειν πρὸς Ἀθιναίους. Μαυρίας δ' ἡγομένης Ἀθηναίους ὡς εἰς εἶναι αἶνε ὅτι τῇ πόλει ταῖς πάντων ἐναλνείμην γνώμαις, καὶ τῷ Ἀθιναίων ζῆτιν καλῶν ὅτις ἐστὶ, καὶ βοῶντων, Φωκίων ἑαυτὸν ἔφησε τῶτον εἶναι· μόνον γὰρ ἑαυτὸν μὴδὲν δεύσκειν ὦν οἱ πολλοὶ περὶ ταῖς καὶ λέγουσιν. Ἐπεὶ δὲ λέγων ποτὲ γνώμην πρὸς τὸν δῆμον βίδοίμην, καὶ πάντας ὁμαλῶς ἰώμεν τὸν λόγον ἀποδεχομένους, ἔπειτα πρὸς τὸν φίλον εἶπεν, Οὐ δὴ πῶς κακόν τι λέγων ἑμαυτὸν λέληθα; Πρὸς δὲ θυσίαν τινὰ τῷ Ἀθιναίων αἰτάντων ἑπιδόσεις, καὶ τῷ ἄλλων ἐπιδόσων, κληθεὶς πολλάκις, Αἰχμνοίμην ἂν, εἶπεν, ὑμῖν ἐπιδίδας, τέτρω δ' μὴ ἀποδίδας· ἅμα δεικνύων τὸν θανάσιμον. Δημοσθένους δ' τῷ ῥήτορι εἰπόντ', Ἀποκινῶσί σε Ἀθιναῖοι ἐὰν μανῶσι, Ναί, εἶπεν, ἐμὲ μὲν, ἂν μανῶσι· σὲ δὲ, ἂν σωφρονῶσιν.

Ἀρι-

creta de Alexandro promulgata. quūque diceret quidam, Tu adolescens quum sis, de tantis rebus audes dicere? Enimverū, inquit, Alexander, quem vos deum decreto vestro ficitis, natu quāquam ego minor est.

PHOCIONEM Atheniensem nemo neque ridentem vidit, neque lacrymantem. Coacta concione dicenti, Videre mihi, ὁ Phocion, cogitabundus: Rectè, inquit, conicias, delibero enim an aliquid amputare possim de verbis quae sum ad populum facturus. Oraculo Atheniensibus significatum erat, unum esse in civitate qui omnium adverteretur sententiis, quum queri juberent quisnam ille esset, ac vociferarentur, Se il-

lum esse Phocio dixit: foli enim sibi nihil eorum probari, quae vulgo fierent ac dicerentur. Aliquando dicens suam sententiam, quum placere se, & aequaliter ab omnibus approbari suam videret orationem, conversus ad amicos: Numnam, inquit, mihi imprudenti pravum aliquid dictum excidit? Postulantibus ad sacrificium quoddam stipem Atheniensibus, conferentibusque reliquis, aliquoties vocatus, Puderet verò me, inquit, vobis donare, huic (simul creditorem demonstrabat) non reddere. Demosthene oratore dicente, interficient te Athenienses si insipient: Planè, inquit, me, si insipient; te, ubi sapient.

Ari-

Ἀλεξογείτον^Θ ἥ τῷ συκοφάνει μέλλοντ^Θ ἀποθνήσκειν ἐν τῇ δεσμω-
τηρίᾳ κατακρίνεται γεγονότ^Θ, καὶ δεομένης τὸν Φωκίωνα πρὸς αὐτὸν
ἐλθεῖν, τῶν ἥ φίλων ἐκ ἐώντων πρὸς ἀνθρώπον ποιητὸν βαδίζειν, καὶ
πῶ τις ἂν, εἶπεν, ἥδιον Ἀλεξογείτοιν λαλήσειν; Ὁργισμένων ἥ
τοῖς Βυζαντίοις τῶν Ἀθιναίων, μὴ δεξαμένοις τῇ πόλει χάριτα
πεμφθέντα μὲν διωάμεως βοηθὸν αὐτοῖς πρὸς Φίλιππον, εἰπὼν ὁ
Φωκίων ὅτι δὲ μὴ τοῖς ἀπιστοῖς τῶν συμμάχων, ἀλλὰ τοῖς ἀπι-
στυμένοις τῶν στρατηγῶν ὀργίζεσθαι, αὐτὸς ἤρθη στρατηγός· καὶ πισθυ-
οὖς ὑπὸ τῶν Βυζαντίων, ἐποίησε τὸν Φίλιππον ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς
Ἀλεξάνδρου δὲ τῷ βασιλείῳ ἐκατὸν τάλαντα δωρεὰν αὐτῷ πέμψαν-
τος, ἡρώτησε τὸς κομιστάς, τί δὴ ποτε, πολλῶν ὄντων Ἀθιναίων,
αὐτῷ μόνῳ ταῦτα δίδωσιν Ἀλέξανδρ^Θ; εἰπόντων δὲ ἐκείνων ὡς
μόνον αὐτὸν ἡγεῖται καλὸν καὶ καθαρόν εἶναι, Οὐκ ἔν, ἔφη, ἐσάτω με
καὶ δοκεῖν καὶ εἶναι τοιοῦτον. Αἰτῶντος ἥ Ἀλέξανδρος τηρήσει, καὶ
τῷ δήμῳ κελδοσύνη^Θ ὀνομασί παρελθῆναι τὸν Φωκίωνα καὶ συμβαλῶναι,
ἀναστὰς ἔφη, Συμβαλὼν ταῖς ὑμῖν ἢ κρατεῖν τοῖς ὅπλοις αὐτῶς,
ἢ φίλος εἶναι τῶν κρατούντων. Λόγῳ ἥ περὶ τῷ Ἀλέξανδρ^Θ τελούτῃς
ἐμπεσόντ^Θ ἀδελφότης, καὶ τῶν ῥητόρων ἀνακηδόντων διδόν^Θ τὸ
βῆμα, καὶ μὴ μέλλειν ἀλλὰ πολεμεῖν ἥδη κελδοσύνην, ὁ Φωκίων
ἡξίε

Aristogeyto iudicum sententiis morti ad-
dictus, quum jam moriturus in carcere fla-
gitaret ut Phocion ad se veniret, huncque
amici ad malum hominem accedere prohi-
berent: Et ubi tandem, ait Phocion, Ari-
stogitonem mallet aliquis compellere? Ira-
sciebantur Athenienses Byzantiis quod in ur-
bem non admisissent Charetem missum cum
copiis praesidio ipsis contra Philippum. ibi
Phocio non succensendum sociis dissidentibus,
sed ducibus potius fidem non merentibus
pronuncians, ipse dux est creatus, ad-
missuque à Byzantiis fidem sibi habentibus,
efficit ut Philippus re infecta disce-
deret. Alexandro rege c talenta dono

mittente ipsi, quaesivit ex adherentibus quam
ob rem de tanto Atheniensium numero sibi
soli isthuc largiretur Alexander. quum re-
sponderent, solum ipsum a rege bonum vi-
rum iudicari: Talem ergo, inquit, me &
videri & esse patiat. Poscente Alexan-
dro triremes, populoque nominatim Pho-
cionem prodire iubente & in medium con-
sulere, surgens: Suadeo igitur, ait, ut vel
ipsi armis potentiam obtineatis, vel poten-
tiam amici sitis. Allatus incerto autore
erat de morte Alexandri nuncius, ad quem
quum oratores statim in rostra provola-
ssent, bellumque absque mora ulla susci-
piendum autumarent: Phocion expectare iube-

ἤξις ἀξιμῶσαι, καὶ γνῶσαι βεβαίως. Εἰ γὰρ τήμερον, ἔφη, τέθνηκε καὶ αὐτοὶ ἔσαι καὶ εἰσέτι τέθνηκός. Τῷ δὲ Λευκίῳ εἰς τὸν πόλεμον ἐμβαλόντῳ τὴν πόλιν, ἐλπίσι λαμπραῖς πρὸς τὸ ἔλθαι θείας ὄνομα καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἐπαρρηθῆναι, οὗτος λόγος αὐτῷ ταῖς κυπαρίσσι ἀπέκαψε. Καλοὶ γὰρ οἷτες, ἔφη, καὶ ὑψηλοὶ, καρπὸν οὐκ ἔχουσι. Κατωρθωμένων δὲ τῶν πρώτων, καὶ τὴν πόλεως διαγείλια θυσίας, ἐρωτηθεὶς εἰ ταῦτα ἤθελεν ἔτι πεπεσθῆναι, Πεπεσθῆναι μὲν ἔν, ἔφη, ταῦτα, βεβηλῶς δὲ ἐκῆνα. Τῇ δὲ Ἀττικῇ τῇ Μακεδόνων προσβαλλόντων, καὶ πορθέντων τὴν ἀσπίαν, ὁδήγαγε οὗτος ἐς ἡλικίαν πολλῶν δὲ σωτηριζόντων πρὸς αὐτὸν, καὶ παρελκελομένων ἐκείνων τὸν λόφον καταλασθεῖν, καὶ οὐταῦθα τάξαι τὴν δυνάμιν, ὧς Ἡρόκλης, εἶπεν, ὡς πολλὰς ἐστὶ στρατηγίας, στρατιᾶς δὲ ὀλίγης; εἰ μὴ ἀλλὰ συμβαλὼν ἐκρέτισε, καὶ διέφθαρε Νικίωνα τὸν ἀρχοντα τῇ Μακεδόνων. Μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τῷ πολέμῳ κρατηθεῖντες ἐδέξαντο Φερεῶν ὑπὸ Ἀνιπάτρῳ Μανύλλῃ δὲ ἔκ τῆς Φερεῶς ἀρχοντῳ χρηματὰ τῷ Φωκίῳ διδόντῳ, ἀγανακτίσας εἶπε, μήτε ἐκείνων Ἀλεξάνδρῳ βελτίονα εἶναι, καὶ χείρῃνα τὴν αἰτίαν ἐφ' ἣν λήψῃ νῦν, τότε μὴ δεξάμεν. Ἀνιπάτρῳ δὲ ἔφη πῶς δύειν αὐτῷ φίλων Ἀθληῶν οὕτων, ὅτε Φωκίῳνα λαβὼν πέπεικε, ὅτε Δημάδιον

διδῶς

jubebat, rétmque certò explorare. Nam (dicebat) si hodie mortuus est Alexander, cras etiam ac deinceps erit mortuus. Leosthenes Athenienses in bellum Lamiacum conjecerat, magna spe ob nomen parandæ libertatis & imperii exagitatos, hujus orationem cupressorum similem dicebat esse Phocio : quæ quum sint pulchræ & proceræ, fructum tamen ferunt nullum; Rebusque initio prosperè succedentibus, & civitate victrix ob lætum nuncium immolante, interrogatus an rem ita gestam non vellet : Vellem, inquit, altero modo decrevissè fuisse : hæc sic acta esse placet. Macedonibus Atticam incurstantibus, oramque maritimam populantibus, eduxit qui ætate

erant ad militiam apti. multis autem ad ipsum concurrentibus, hortantibusque ut tumulto quem monstrabant occupato ibi aciem instrueret : Dii boni, inquit, quàm multos duces, paucos milites video ! commissæ tamen pugna vicit, & Nicionem Macedonum ducem interfecit. Non multo post tempore Atheniensibus bello victis præsidium ab Antipatro est positum. cujus præfectus Menyllus pecuniam Phocioni quum offerret, indignè id Phocio tulit. Neque hunc Alexandro meliorem esse dicens, & minus honestas accipiendi causas habere, qui olim repudiasset. Antipater autem dicebat duos se amicos habere Athenis, Phocionem ac Demadem, quorum alterum

m

nun.

διδῶς ἐμπέπληκεν. Ἀξιῶνθ' ὃ Ἀντίπατερ ποιῆσαι τι γῆρ μὴ δι-
καίων αὐτὸν, Οὐ δυνάσται, εἶπεν, Ἀντίπατερ, καὶ φίλῳ Φωκίῳ
χρῆσθαι καὶ κόλασι. Μετὰ δὲ τῷ Ἀντίπατρει τελευτῶν δημοκρα-
τίας Ἀθηναίους ἡγομένης, κατεγνώθη θάνατος τῷ Φωκίῳ ἐν ἐκ-
κλησίᾳ, καὶ τῶν φίλων. οἱ μὲν ἔν ἄλλοι κλαίοντες ἤγοσι. τῷ δὲ
Φωκίῳ σωπῇ βαδίζοντι τῶν ἐχθρῶν τις ἐπέπυσεν ἀπαντήσας εἰς
τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ, πρὸς οὗτον ἀρχοῦσας δαυδῆσας, Οὐ πάύσει τις,
εἶπε, τῶτον ἀρχομένη; Τῶν δὲ μελλόντων σωμαποθήσκειν ἐνός
ὀδυρομένη καὶ ἀγανακκῶν, Οὐκ ἀγαπᾶς, εἶπεν, ὦ Εὐπίπῃ μὲν
Φωκίῳ δαυδανέμεν; Ἦδη δὲ τὴν κύλαν αὐτῷ προσφερο-
μένης, ἐρωτηθεὶς εἰ τι λέγει πρὸς τὸν υἱόν, Ἐγὼ σοι, εἶπεν, ἐπὶ ἐλ-
λομαι καὶ σφρακαλῶ μηδὲν Ἀθηναίους μυστικακῶν.

ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΥ.

Πεισίστρατος ὁ Ἀθηναίων τύραννος, ἐπὶ τῶν φίλων τινες δα-
σάντες αὐτῷ Φυλῷ κατέλαβον, ἦλθε πρὸς αὐτὰς σωματόδεσμον
αὐτὸς κομίζων. πυνθανομένην δὲ ἐκείνων τί βάλει, Πείστας ὑμᾶς,
εἶπεν, ἀπαγαγεῖν, ἢ μὴ πείσας, μῆνιν μετ' ὑμῶν καὶ διὰ τῶτο
ἀφίγμαι σινεσκαυμένης. Διαβληθείσης δὲ τῇ μητρὶ πρὸς αὐ-
τὸν ὡς ἐξᾶ τινος νεανίσκου, καὶ κρύφα σώσει φοβερόν καὶ παλαι-
ταιμῶν

nunquam adducere potuisset ut missa dona
acciperet, alterum nunquam dandis mune-
ribus exstaturasset. Eidem abs se injustam
quandam actionem postulanti, Phocio, Non
potes, inquit, Antipater, Phocionem &
amicum habere & adulatorem. Post mor-
tem Antipatri forma reipublice populari
constituta, in concione pronunciatum est,
Phocionem amicisque ejus morte multan-
dos esse. Ibi reliqui stantes quum ad sup-
plicium ducebantur, Phocioni tacite eunti
mimicorum quidam obviam factus in fa-
ciem exspuit. Tum ad magistratum res-
piciens Phocio, Nemóne, inquit, compe-
scet hunc contra decorum agentem? Unā
moriturum Euippum, idque deplorantem

& indignē ferentem sic compellavit: Pigé-
ne te cum Phocione mori? Allato jam ci-
cutæ poculo interrogatus filiόne aliquid
mandaret: Mando, inquit, tibi fili, atque
hortor te, ne Atheniensibus memorem te
injuriarum præbeas.

PISTRATUS Atheniensium tyrannus,
quum ab eo facta defectione fociorum qui-
dam Phylon occupassent, venit ad eos ves-
tem stragulam portans. Interrogantibus
quid vellet, Aut vobis, inquit, persuadere
volo ut mecum in alium redatis, aut, si id
non consequor, vobiscum hic manere, &
ad eam rem instructus veni. Delata apud
ipsum erat mater quod adolescentem quen-
dam deperiret, cum eoque rem habere
metuen-

τημὴν ταπολλά, καλίσας ἔτι δάπνον τὸν ἱεανίσκον ἠρώτησε δειπῆσαι, πῶς γέγονεν. ἠδὲως δ' ἐφύσαιος, Ταῦτά σοι, ἔφη, καὶ ἡμέραν ἔσαι ἐὰν τῇ μπερὶ με ἀρίσκης. Ἐπὶ δ' Ἰθρασύβυλος ἐρῶν αὐτὴν ἔθ' θυγατρὸς ἐφύλησεν ἀπαλήσας, παροξυνόμενος ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ τῆς γυναικός, Ἄν τὸς φιλεῖας, ἔπε, μισῶμι, τί ποιήσομι τὰς μισῶντας; καὶ ἔδωκεν γυναικᾷ τῇ Ἰθρασύβυλῳ τὴν παθεῖν. Κωμασῶν δὲ τινων περὶτυχόντων αὐτῇ τῇ γυναικί, καὶ πολλὰ πρᾶξαντων ἀσελγῆ καὶ εἰπόντων, μετ' ἡμέραν δ' τῇ Πεισιτοχέτῃ διορμῶν καὶ δακρυόσιν, Ὑμῖς μὲν, ἔφη, περὶ τῆς σωφρονεῖν τοιοπύον. ἡ δ' ἐμὴ γυνὴ τοῦδε ἔχθισ ἐδάμῃ πρᾶνθη. Τῶν παίδων, αὐτὴ γαμῖν ἐτίθει γυναικᾷ μέλλοι, διαπυθνομένων μὴ τι μεμφόμενος αὐτὰς εἶπ, Ἦμισα, εἶπεν, ἀλλ' ἐπαινῶν, καὶ βυλομένων ἐτίθει μοι παῖδας τρεῖς ἡμέρας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΕΩΣ.

Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ παρήναι τὰ πρὸ βασιλείας καὶ ἡγεμονίας βιβλία κτᾶς καὶ ἀναγινώσκειν. ἃ γὰρ οἱ φίλοι τοῖς βασιλεῦσιν καὶ θάρρῳσι παραγνῶν, ταῦτα ἐν τοῖς βιβλίοις γήραπται.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ.

Λυκῆργος ὁ Λακεδαιμόνιος εἶπεν ὅτι πολίτας κομᾶν, λέγων
ὅτι

metuente sibi & crebro recusante. Hunc ad cenam vocavit, eaque peracta percunctatus est quomodo tractatus esset; respondentem Jucundē: Hoc, inquit, quotidianum tibi erit, si matri meae placueris. Thra-sybulus filiam ipsius amabat, obviumque aliquando factam osculatus erat. instiganti ea de causa adversus illum xori Pifistratus, Si, inquit, amantes odio prosequimur, quid faciemus iis, quibus in odio sumus? virginem porro nuptum tradidit Thra-sybulο. Comestatores quidam in uxorem ipsius inciderant, multaque lascivē dixerant atque fecerant, qui quum pueritiae lacrymis adhibitis

veniam flagitarent à Pifistrato: Vos quidem, inquit, in posterum date operam modestie. mea uxor heri nusquam omnino prodit. Ducturum aliam uxorem interrogantibus filiis ecquid eò id faceret quod ipso improbare: respondit, Nequaquam verò, sed vos laudo, cupisq; alios præterea tales liberos nancisci.

DEMETRIUS Phalereus regi suadebat ut liberos de regno & principatu pararet ac legeret. de quibus enim amici reges monere non audent, ea in libris existare.

LYCURGUS Lacedæmonius cives ad-fuecit ad alendam comam, inquiens ea formosos

ὅτι σὺ μὲν καλῶς ἢ κόμῃ διπρεπισέβας ποιῇ, σὺ δ' αἰχρῆς, φοβε-
ρωδύεις. Πρὸς δ' τὸν κελθόντα ποιῆν ἐν τῇ πόλει δημοκρατίαν.
Σὺ πρῶτον, εἶπεν, ἐν τῇ οἰκίᾳ σε ποιήσων δημοκρατίαν. Ἐκέλευε
δ' τὰς οἰκίας ποιῆν ὑπὸ πέλκεως καὶ πείοντος μόνον, αἰχμυέας γὰρ
εἰς οἰκίας λιτὰς ἐκπώματα καὶ σρώματα καὶ τραπίδας πολυελεῖς
εἰσφέρειν. Πυγμαλὼ δ' καὶ παγκράτιον ἀγωνίζεσθαι ἐκώλυσεν, ἵνα
μὴ παίζοντες ἀπαυδῶν ἐθίζων. Στραθίδειν δ' πολλάκις ἐπὶ σὺν
αὐτὸς ἐκώλυσεν, ὅπως μὴ ποιῶσι μαχημώδεις. Ὑστερον ὅν τῷ
Ἀγρησιᾷ τρανήν, ὁ Ἀνταλκίδας εἶπεν κατὰ διδασκαλία πατρὸς
Θηβαίων λαμβάνων αὐτὸν, ἐθίσαντα καὶ διδάξαντα πολέμῳ ἀκρίβως.

Χ Α Ρ Ι Δ Λ Ο Υ.

Χάρελλος ὁ βασιλεὺς ἐρωτηθεὶς διὰ τί νόμους ὀλίγους ἔτω Λυ-
κῆργος ἔθηκεν, ἀπεκρίνατο, σὺ χρωδύεις ὀλίγους λόγους μὴ δὲ ὅσους
νόμους πολλῶν. Τῶν δ' ἐρώτων τινος θρασύτερον αὐτῷ προσφε-
ρομένης, Νῆ τὼ σιῶ, εἶπεν, κατέκτανον τοὺς εἰ μὴ ἀρχιζόμεν. Πρὸς
δ' τὸν πυθόμενον διὰ τί κομῶσιν, εἶπεν, ὅτι τῷ κόσμῳ ἀδαπανώ-
τατος ἔστος ἐστὶ.

Τ Η Λ Ε Κ Λ Ο Υ.

Τήλεκλος ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλῶντα τοῖς πολίταις
ὥς

mos pulchriores, deformes terribiliores reddi. Postquam ut popularem republice formam Spartæ institueret, iussit prius domi suæ id facere. Domos non nisi securi & ferra ædificare iussit: fore enim sic ut pudeat in vilis domicilia pocula & stragula, & menas sumptuosas inferre. Pugillatione & pancratio interdixit, ut ne per jocum quidem victos se fateri sui dicerent. Vetuit istdem sæpius bellum inferre, ne ii hoc pacto pugnaciores reddantur. Itaque inferioribus temporibus Antalcidas Agessilaο vulnerato dixit, præclara eum doctrinæ præmia à Thebanis reportare, quos

invitos exercuerit docueritque bellum gere-
re.

CHARILLUS rex interrogatus cur tam paucas leges Lycurgus posuisset; respon-
dit, eos qui paucis uterentur verbis non habere opus multis legibus. Ferocius se adversus ipsum gerenti de servis heliotibus uni, Per Caltores, inquit, occiderem te nisi irascerer. Interrogatus cur comam Spartani nutrent: Quia, inquit, omnium ornatum hic minimo constat sumptu.

TELECLUS rex fratri cives apud ipsum accusanti, quòd se non tanta quantà

ὡς ἀγνώμονές τ' ἐστιν αὐτῷ προσφροσύνης ἢ ἐκείνῳ, Σὺ γὰρ, εἶπεν, οὐκ οἶδας ἀδικεῖν.

Θ Ε Ο Π Ο Μ Π Ο Υ.

Θεόπομπος ἐν τινὶ πόλει, πρὸς τὸν Ἀπιδανόμῳ τὸ τεῖχος αὐτῷ, καὶ πυθνανόμῳ εἰ δοκεῖ καλὸν καὶ ὑψηλὸν εἶναι, καὶ δεῖ γυναικῶν, εἶπεν.

Α Ρ Χ Ι Λ Α Μ Ο Υ.

Ἀρχίδαμος ἐν τῇ Πελοποννησιακῇ πολέμῳ, τῷ συμμαχῶν ἀξιώντων ὀρέσκει οὕτως φέρει αὐτοῖς, εἶπεν, Ὁ πόλεμος καὶ τεταγμένα σιτίζεται.

Β Ρ Α Σ Ι Δ Ο Υ.

Βρασίδης ἐν ἰσχάσι συλλαβῶν μὴ, καὶ δηχθεὶς, ἀφῆκεν ἔτα πρὸς τὰς παρτίδας, Οὐδὲν ἔτι, εἶπεν, μέγας ἐστὶν ὁ μὴ σώζεται τοῦ μὴ ἀμύνεσθαι τὰς ἐπιχειρήσας. Ἐν τῇ μάχῃ διὰ τὴν ἀσπίδα ἀκοντιδῆς, καὶ τὸ δόρυ τῷ τραύματι ἐλκύσας, αὐτῷ τῷ τὸν πολέμου ἀπέκλεινεν. ἐπερωτηθεὶς δὲ πῶς ἐγνώθη, Προδότης με τὴν ἀσπίδα, εἶπεν. Ἐπεὶ δὲ συνέβη πεσεῖν αὐτὸν ἐλθόντα τὰς ἐπὶ Θράκης Ἑλλήνας, οἱ δὲ πεμφθέντες εἰς Λακεδαίμονα πρέσβεις, τῇ μητρὶ προσήλθον αὐτῷ, πρῶτον μὴ ἠρώτησεν εἰ καλῶς ὁ Βρασίδης ἀπέθανεν. ἐγκωμαζόντων δὲ τῷ Θρακῶν αὐτὸν, καὶ λεγόντων ὡς ἐδείξαι ἄλλως ἔσθαι τοῦτο, Ἀγνοεῖτε, εἶπεν, ὦ ξένοι· Βρασίδης μὴ γὰρ

ἦν

ipsum benevolentia prosequerentur, Causa est, inquit, quod terre injurias tu non noſti.

THEOPOMPOS quadam in urbe ostentanti murum, & querenti pulcherrime videretur & altus, respondit, Ne si mulierum quidem sit.

ARCHIDAMUS bello Peloponnesiaco sociis poscentibus, ut tributum certam praescriberet quantitatem, Bellum, ait, definito non aliter emolumento.

BRASIDAS inter caricas murem quum cepisset, mortuus ab eo dimisit. tum is qui

aderant, Nihil, inquit, ita parvum est, quod salutem sibi non paret, si ulcisci adquirentes audeat. In praelio jaculum sibi per scutum adactum ē vulnere extraxit, eoque ipso hostem interfecit. interrogatus autem quomodo vulneratus esset, respondit: Proderante me scuto. Postquam hic, liberatis qui ad Thraciam habitabant Grecis, in pugna occubuit, missos Spartam legatos scitata est mater ejus primum, an lioncē mortuus esset filius: & laudantibus eum Thracibus, neque similem ejus quenquam futurum dicentibus, Erratis, inquit, hospites:

n

tes:

ὡς ἀνὴρ ἀγαθός, ἃ δὲ Λακεδαιμόνων πολλῶς ἔχει τήν τε κάρφονας.

Α Γ Ι Δ Ο Σ.

Ἄγχι ὁ βασιλεὺς οὖν ἔφη τῆς Λακεδαιμονίης ἐρωτᾷν πόσοι εἰσὶν, ἀλλὰ πῶς εἰσιν οἱ πολέμιοι. Ἐν δὲ Μαντινέᾳ κωλυόμενῳ διαμάχεσθαι τοῖς πολεμίοις πλείοσιν εἰσιν, εἶπεν, Ἀνάγκη πολλοῖς μάχεσθαι τὸν ἄρχην πολλῶν βολόμενον. Ἐπανυμνῶν δὲ τῷ Ἡλείῳ ἐπὶ τῷ τὰ Ὀλύμπια καλῶς ἄγειν, τί δέ, εἶπε, ποῖοι θάυμασόν ἐστι δὲ ἐτῶν τεσσάρων μιᾷ ἡμέρᾳ χρῶνται τῇ δικαιοσυνῇ; ἐπιμυρόντων δὲ τοῖς ἐπαίνοις, ἔφη, τί θάυμασόν ἐστι πρᾶγμα καλῶ καλῶς χρῶνται, τῇ δικαιοσυνῇ; Πρὸς δὲ ἀνθρώπων ποτὲν ἐρωτᾷν πολυλάκεις τίς αἰεὶς εἴη Σπαρτιάτῳ, εἶπεν ὁ τιμὴ ἀνομοιότατον. Ἐτέρε δὲ πυνθανομένη πόσοι εἰσὶν οἱ Λακεδαιμόνιοι, Ὅσοι, εἶπεν, ἱκανοὶ τῆς κακῆς ἀπείργειν, καὶ τὸ αὐτὸ ἐτέρᾳ πυνθανομένη, Πολυλοὶ σοι, ἔφη, δόξουσιν εἶναι, ἐὰν αὐτὸς ἴδῃς μαχομένους.

Λ Τ Σ Λ Α Ν Δ Ρ Ο Υ.

Λύσανδρος, Διονυσίῳ δὲ τυράννῳ πέμψαντος ἱμάτια ταῖς θυγατράσιν αὐτῆ τῶν πολυτελέων, οὖν ἔλαβεν, εἰπὼν δίδεσθαι μὴ διὰ τῶντα μᾶλλον αἰσχρὰ φανῶσιν. Πρὸς δὲ τῆς ψεγοῦσας αὐτὸν ἐπὶ τῇ δὲ ἀπάτης τὰ πολλὰ πρᾶσεν, ὡς ἀνάξιον τῷ Ἡρακλέει, ἔλε-
γμ

tes: fuit Brasidas vir præclarus, sed habet Lacedæmon multos eo fortiores.

ΛΟΙΣ rex dicebat Lacedæmonios non interrogare quàm multi, sed ubi sint hostes. Et apud Mantineam ventantibus pugnam cum hostibus conferere, quod numero vincerent, dixit: Adversus multos pugnare necesse est, qui multis vult imperare. Quam Eleii ludarentur quòd Olympia iustè administrarent, Quid dignum, inquit, admiratione præstant, si toto quadriennio unum per diem iustitia utuntur? Pergentibus autem laudare qui ceperant: Quasi verò, inquit, mirum sit si re pulchra, nimirum

iustitia, pulchrè utuntur? Homini malo sæpius querenti quisnam Spartanorum sit optimus, respondit, Is qui tui est dissimilimus. Alii interroganti quanta sit Spartanorum multitudo, reddidit: Quanta sufficit malis arcendis. Idemque alio querente, Multi, inquit, tibi videbuntur Lacedæmonii, si eos pugnantes spectes.

ΛΥΣΑΝΔΡΗ quum filius ipsius Dionysii tyrannus pretiosas vestes misisset, non accepit: quòd vetri se diceret, ne filie iis indutæ turpiores viderentur. Culpantibus ipsum quòd multa per dolum agendo parum dignum Hercule se gereret, dixit:

ἦν, Ὅτι μὴ ἐφικνέται ἡ λεοντῆ, περσραπίον εἶναι ἐκεῖ τῶν ἀλω-
πικῶν. Πρὸς δὲ Ἀργείους δικαιοτέρων τῶν Λακεδαιμονίων λέγειν
πρὸς τὴν ἀμφισβητήσεως χάριν δοκίμων, πασαμύρος τῶν μάχαι-
ραν, Ὁ ζήτησ, ἔφη, κρατῶν, βέλτεσα πρὸς γῆς ὅρων διαλέγε-
ται. Τὸς δὲ Λακεδαιμονίους ὅρων ὀκνητὰς περσμάχεαδ τοῖς τέχεσι τῶν
Κορινθίων, ὡς εἶδε λαγὼν δὲ ἀλλότρου ἐκ τὴν τάξεσ, τοῖς τοῖς, ἔφη,
φοβέσθε πολέμους, ὧν οἱ λαγοὶ δι' ἀργίαν ἐν τοῖς τέχεσιν ἐγκαθ-
δύσθην; Μεγαρέως δὲ ἀνδρὸς ἐν κοινῇ συλλόγῃ παρρησία χρη-
σαμένη πρὸς αὐτὸν, Οἱ λόγοι σε, εἶπε, πόλεως δέου.

Α Γ Η Σ Ι Δ Α Ο Υ.

Ἀγησίλαος ἔλεγε τὸς τῶν Ἀσίων κατοικῶντας, ἐλθόντες μὴ
κακὸς εἶναι, δόλος δὲ ἀγαθός. Εἰσιτιμῶν δὲ αὐτῶν τὸν Περσῶν
βασιλεία μέγαν περσαγορεύειν, τί δὲ ἐκείνος, εἶπεν, ἐμὲ μίζων,
εἰ μὴ δικαιοτέρους καὶ σωφρονέστερους; Περὶ ἀνδρείας καὶ δικαιο-
σύνης ἐρωτηθεὶς πόλεον βελτίων, οὐδὲν ἀνδρείας, ἔφη, χρηζομένη ἐάν
πάντες ὦμεν δίκαιοι. Νυκτὸς δὲ μέλλων καὶ τάχος ἀναζυγνύνει ἐκ
τὴν πολέμους, καὶ τὸν ἐρώμενον ὅρων δόλοισι πόλεον δι' αἰδίνεαι, καὶ
δακρυόνηα, Χαλεπὸν, εἶπεν, ἅμα ἐλθεῖν καὶ φρονεῖν. Μενεκρατὸς
δὲ ἔπειτα Διὸς περσαγορευομένη, γράψαντος ἐπιστολῇ πρὸς αὐτὸν,

ΜΕΝΕ-

dixit: Ubi leonina pellis non sufficit, ibi
adjuvenda est vulpina. De agro contro-
verso quum viderentur Argivi justiora
quam Spartani afferre argumenta, strin-
gens gladium, Hunc, ait, qui tener, is
optime de agrorum finibus disputat. Cer-
nens Lacedaemonios non satis habere ani-
mi ad oppugnandos Corinthiorum muros,
quum ē fossa leporem proflire videret,
Hos, inquit, metuitis hostes, quorum ob
ignaviam muris lepores indormiunt. In
concilio liberius à Megarensi quodam com-
pellatus, Tua, inquit, verba civitate indi-
gent.

AGESILAUS dicebat Asiae incolae si liber-
tate fruerentur, malos: si servirent, bonos
esse. Quum solerent illi Persarum regem
appellare Magnum: Quo modo, aiebat, is
me major est, si non justior est & tempe-
rantior? De fortitudine & justitia inter-
rogatus, utra harum major esset, respondit,
Nihil opus fore fortitudine, si omnes iusti
essemus. Noctu subito castra ex hostico
moturus, quum amasium videret ob im-
becillitatem relinqui à tergo & flere, Dif-
ficile est, inquit, simul misereri & lapere.
Mencrati malico, qui Jupiter cognomi-
nabatur, in epistola ad se scribenti, Mene-
crates

ὡς ἀνὴρ ἀγαθός, αἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πολλὰς ἔχει τήν τε κάρροντας.

Α Γ Ι Δ Ο Σ.

Ἄγχι ὁ βασιλὸς οὐκ ἔφη τὸς Λακεδαιμόνιος ἐξωλεῖν πόσοι εἰσιν, ἀλλὰ πῶ εἰσιν οἱ πολέμοι. Ἐν δὲ Μαντινέᾳ κωλύομεν^Θ διαμάχεσθαι τοῖς πολεμίοις πλείοσιν ἔστιν, εἶπεν, Ἀνάγκη πολλοὺς μάχεσθαι τὸν ἀρχὴν πολλῶν βυλόμενον. Ἐπαινεμένων δὲ τῶν Ἑλλείων ὅτι τῶν τὰ Ὀλύμπια καλῶς ἄγειν, τί δὲ, εἶπε, ποιεῖσι θάυμασόν ἐστι δὲ τῶν τεσσάρων μᾶλλον ἡμεῖς χεῖνται τῇ δικαιοσύνῃ; Περικλέους δὲ τοῖς ἐπαίνοις, ἔφη, τί θάυμασόν ἐστι περὶ γὰρ καλῶς καλῶς χεῖνται, τῇ δικαιοσύνῃ; Πρὸς δὲ ἀνθρώπων πομπὴν ἐρωτῶντα πολὺν τίς ἀείσκει^Θ εἰς Σπαρτιάτῶν, εἶπεν ὁ τιμὴ ἀνομοιότητος. Ἐτίθει δὲ πυθανομένων πόσοι εἰσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, Ὅσοι, εἶπεν, ἱκανοὶ τὸς κακὰς ἀπέειχεν. καὶ τὸ αὐτὸ εἶθει πυθανομένων, Πολλοὶ σοι, ἔφη, δόξουσιν εἶναι, εἰάν αὐτὸς ἴδῃς μαχομένων.

Α Τ Σ Α Ν Δ Ρ Ο Τ.

Λύσανδρος, Διονυσίῳ δὲ τυράννι πύμψαντος ἱμάτια ταῖς θυγατρῶσιν αὐτῶν τῶν πολυτελῶν, οὐκ ἔλαβεν, εἰπὼν δεδέναι μὴ διὰ ταῦτα μᾶλλον αἰσχεῖσθαι φανῶσιν. Πρὸς δὲ τὸς ψίγους αὐτὸν ὅτι τῶν δὲ ἀπάτης τὰ πολλὰ πρόσεν, ὡς ἀνάξιον τῷ Ἡρακλέει, ἔλεγε.

res: fuit Brasidas vir præclarus, sed habet Lacedæmon multos eo sortiores.

Agis rex dicebat Lacedæmonios non interrogare quàm multi, sed ubi sint hostes. Et apud Mantineam vetantibus pugnam cum hostibus conferere, quòd numero vincerent, dixit: Adversus multos pugnet necesse est, qui multis vult impetare. Quum Electi laudarentur quòd Olympia iuste administrarent, Quid dignum, inquit, admiratione præstant, si toto quadriennio unum per diem iustitia utuntur? Pergentibus autem laudare qui ceperant: Quali verò, inquit, mirum sit si re pulchra, nimirum

iustitia, pulchrè utuntur? Homini malo sæpius querenti quisnam Spartanorum sit optimus, respondit, Is qui tui est dissimilissimus. Alii interroganti quanta sit Spartanorum multitudo, reddidit: Quanta sufficit malis arcendis. Idemque alio querente, Multi, inquit, tibi videbuntur Lacedæmonii, si eos pugnantes spectes.

LYSANDER quum filiabus ipsius Dionysii tyrannus pretiosas vestes misisset, non accepit: quòd vereri se diceret, ne filie iis inclusæ turpiores viderentur. Culpanibus ipsum quòd multa per dolum agendo parum dignum Hercule se gereret, dixit:

γῆρ, Ὅπως μὴ ἐφικνέται ἡ λεοτιῇ, περσικῶν εἶναι ἐκεῖ τῶν ἀλω-
πεκλῶ. Πρὸς δὲ Ἀργεῖος δικαιοτέρας τῶν Λακεδαιμονίων λέγειν
παρὶ τῇ ἀμφισβητήσεως χάρις δοκίμων, σπαστάδρος τῶν μάχαι-
ραν, Ὁ (αἰτίας, ἔφη, κρατῶν, βέλτερον παρὶ γῆς ὅρων διαλέγει).
Τὸς δὲ Λακεδαιμονίους ὅρων ὁκνηίας περσικάχιδι τοῖς τείχεσι τῶν
Κορινθίων, ὡς εἶδε λαγὼν ἐξαλλόμενον ἐκ τῇ τάφρου, Τοῖς τε, ἔφη,
φοβέειδε πολέμους, ὧν οἱ λαγοὶ δι' ἀργίαν ἐν τοῖς τείχεσιν ἐγκαθ-
δύσαν; Μεγαρέως δὲ ἀνδρὸς ἐν κοινῇ συλλόγῳ παρήρσια λη-
σαμένη πρὸς αὐτὸν, Οἱ λόγοι σε, εἶπε, πόλεως δέον).

ΑΓΗΣΙΔΑΟΥ.

Ἀγησίλαος ἔλεγε τὸς τῶν Ἀσίων κατοικῶντας, ἐλθούσας μὴ
κακὸς εἶναι, δάλος δὲ ἀγαθός. Εὐθιμῶν δὲ αὐτῶν τὸν Περσῶν
βασιλεία μέγα περσαγορεύειν, Τί δὲ ἐκείνος, εἶπεν, ἐμὲ μίζων,
εἰ μὴ δικαιοτέρας καὶ σωφρονέστερας; Παρὶ ἀνδρείας καὶ δικαιο-
σύνης ἐρωτηθεὶς πόλεον βελτίον, Οὐδὲν ἀνδρείας, ἔφη, ληΐζομαι ἐν
πάντες ὧν δικαιοί. Νυκτὸς δὲ μέλλων καὶ τάχος ἀναζυγνέειν ἐκ
τῇ πολέμιας, καὶ τὸν ἐρώμενον ὅρων δολιχόμηνον δι' αἰδέμεναι, καὶ
δακρύοντα, Χαλεπὸν, εἶπεν, ἅμα ἐλθεῖν καὶ φρονεῖν. Μενεκράτης
δὲ ἔιατρε Διὸς περσαγορευόμενον, γράψαντος ἐπιστολῇ πρὸς αὐτὸν,

Μενε-

dixit: Ubi leonina pellis non sufficit, ibi
adjuvenda est vulpina. De agro contro-
verso quum viderentur Argivi justiora
quam Spartani afferre argumenta, strin-
gens gladium, Hunc, ait, qui tenet, is
optime de agrorum finibus disputat. Cer-
nens Lacedaemonios non satis habere ami-
ci ad oppugnandos Corinthiorum muros,
quum ē iossa leporem proflire videret,
Hos, inquit, metuitis hostes, quorum ob
ignaviā muris lepores indormiunt. In
concilio liberis à Megarensi quodam com-
pellatus, Tua, inquit, verba civitate indi-
gent.

AGESILAUS dicebat Asiae incolae si libe-
tate fruerentur, malos: si servirent, bonos
esse. Quum solerent illi Persarum regem
appellare Magnum: Quo modo, aiebat, is
me major est, si non justior est & tempe-
rantior? De fortitudine & iustitia inter-
rogatus, utra harum major esset, respondit,
Nihil opus fore fortitudine, si omnes iusti
essemus. Noctu subito castra ex hostico
moturus, quum amasium videret ob im-
becillitatem relinqui à tergo & flere, Dif-
ficile est, inquit, simul misereri & sapere.
Menecrati medico, qui Jupiter cognomi-
nabatur, in epistola ad se scribenti, Menec-
rates

Μενεκράτης Ζῶς βασιλεῖ Ἀγησίλαῳ χαιρεῖν, ἀντίγραψεν, Βασι-
λῶς Ἀγησίλαῳ Μενεκράτει ὑγιαίνειν. Λακεδαιμονίων δὲ νικησάν-
των Ἀθληαίης καὶ ἔδν συμμαχέας ἐν Κορώνῃ, πυθόμενοι τὸ πλῆθος
τῆς πολεμίας νεκρῶν, Φῶ τὰς Ἑλλάδι, ἔπει, ἂ Ἰσάγης ὕφ'
ἱαυλῆς ὀλοπώλεκεν ὅσοις δὲ καὶ ἔδν βαρβάρους νικῶν ἅπαντας. Χρη-
σμόν δὲ λαθὼν ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τῷ Διὸς ὃν ἤθελεν, ἔτα τῶν ἐφό-
ρων κελδούτων καὶ τὸν Πύθιον ἐρωτῆσαι παρὰ τῶν αὐτῶν, εἰς Δελ-
φὺς παρὰ γρόμιον, ἠρώτησε τὸν θεὸν εἰ ἄπερ τῇ πατερί, δοκεῖ καὶ
αὐτῷ. Παραιτήμενοι δὲ τινα τῶν φίλων παρὰ τῷ Κερῶς Ἰκαριεύς,
ἔγραψε πρὸς αὐτὸν, Νικίας εἰ μὴν οὐκ ἀδικεῖ, ἄφε· εἰ δὲ ἀδικεῖ,
ἡμῖν ἄφε, πάντως δὲ ἄφε. Τῷ δὲ μμμεμμένῳ τῷ τῷ ἀπὸ δὸν Φω-
νὴν ἀχέσαι παρὰ καλέμενοι, Αὐτὰς, ἔπει, ἀνεκα πολλάκις. Μείλ'
δὲ τῷ ἐν Λακωνίᾳ μάχῃ, πάντας τὲς τρέσαντας ἀτίμους εἶναι
τῷ νόμῳ κελδούτων, ὁρῶντες οἱ ἔφοροι τὴν πόλιν ἀνδρῶν ἐξημον
ἔσαν, ἐξέλοντο τῷ ἀτιμίαν λύσαι, καὶ ἰομοθέτω ἀπέδειξαν τὸν
Ἀγησίλαον. ὁ δὲ προελθὼν εἰς τὸ μέσον, ἐκέλευσε τοὺς ἰόμους δὸν
τῷ αὐτῷ κρεῖας εἶναι. Ἐπεὶ δὲ πεμφθεὶς παρὰ βασιλεῖ τῶν Αἰγυ-
πτίων σύμμαχον, ἐπολιορκεῖτο μετ' αὐτῷ, πολλαπλασιῶν ὄντων
τῶν πολεμίων, καὶ παρὰ ταφροδούτων τὸ στρατόπεδον, κελδούσαντ'
ἔπει-

crates Jupiter Agésilao regi S. rescripsit:
Rex Agésilas Menecrati linam mentem.
Quum ad Corinthum Lacedaemonii vicis-
sent Athenienses eorumque socios, multi-
tudine hostium occisorum audita dixit:
O infelicem Graeciam, quae tantum ho-
minum ipsa sibi interemit quantum satis
erat ad universos vincendum barbaros!
Olympum à Jove oraculum ex animi fen-
tentia consequutus, Ephoriisque jubentibus
Apollinensi Pythium eadem de re consu-
lere, profectus Delphos ex Deo quaesivit
an quod visum esset patri, idem ipse pro-
bare. Pro amico quodam apud Hydrium
Carem intercedens, ita ad hunc scripsit:
Si infons est Nicias, missum cum hac: si

autem fons est, mea causa cum dimitte:
omnino autem dimitte. Invitanti ad au-
diendum hominem qui Iulciniae vocem imi-
tatur, dixit ipsam se saepenumero audi-
visse Iulciniam. A pugna Leuctica quum
lex juberet ignominia omnes affici qui tre-
pidassent: Ephori videntes urbem virorum
vacuam, ignominiam istam abolere statu-
erunt, Agésilaoque legis condendae autorita-
tem denulerunt. Hic igitur progressus in
publicum, Jubeo, inquit, leges à crastina die
ratas esse. Missus ut regi Aegyptiorum fer-
ret supplicia, quum una cum eo oblideretur
ab hostibus, quorum multitudinis partem
tantum aliquantam suorum numero aequi-
bat, itaque fossam circum ipsorum castra mo-

lira-

ἐπεξίεναι κ' διαμάχεσθ' βασιλέως, ὅκ' ἔφη διακωλύσειν σὺ πολέμιος ἴσας αὐτοῖς ἡμέας βαλομένης. ἔτι δὲ μικρὸν δόπολευσσας ἡ τάφρου συνάψαι, κ' τὺτο παρετάξας τὸ διαλείπον, κ' πρὸς ἴσας ἴσοι ἀγωνισάμενοι ἐπίκησαν. Ἀποδῆστων δὲ, σὺ φίλος ἐκείδουσε μηδεμίαν πλασὰν μὴδ' ἐμμηλὰν ποιήσας, τὰς εἰκόνας ἔτω πρостаγοσθίων. εἰ γάρ τι καλὸν ἔργον πεποιήκα, τὺτό μ' ἐμνημίον ἔσιν· εἰ δὲ μηδὲν, ἔδ' οἱ πάντες ἀνδραίντες.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΗΣ.

Ἀρχίδαμ'· ὁ Ἀθηναῖος, καταπέλικὸν ἰδὼν βίλ', τότε πρῶτον ἐκ Σικελίας κομισθὲν, ὦ Ἡρόκλεις, δόπολεων ἀνδρὲς δ' ἐλὶά.

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Ὁ δὲ νεώτερος Ἄγης, Δημάδ' λέγοντι· ὅτι τὰ Λακωνικά ξίφη διὰ μικρότητα καταπίνουν οἱ θωματοποιοί, καὶ μὴ, ἔφη, μάστιγα οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμίων τοῖς ξίφεσιν ἐφικνύν. Τῷ δὲ πρῶτῃ παρεδῆναι σφαιρίδας τῷ Ἐφόρῳ κελδυσόνων, ἐκ ἔφη πισθεῖν τὰς ἀλλοτρίας τῷ πρῶτῳ τὰς ἰδίας.

ΚΛΕΟΜΕΝΟΥ Σ.

Κλεομένης πρὸς τὸν ὑπεργενέμενον αὐτῷ δώσειν ἀλεκτρύονας δόπολησκοῖας ἐν τῷ μάχεσθ'. Μὴ σύγε, εἶπεν, ἀλλὰ δός μοι τὰς κατ' αἰνόντας ἐν τῷ μάχεσθ'.

ΠΑΙ-

lirentur : jussus à rege in aciem suos educere, & pugna decernere, Ego verò, inquit, non impediam quo minus hostes nobis fiant, quod instituerunt, aequales. quum jam fossam fermè in orbem absolvisset, in ea quæ adhuc restabat intercapedine aciem instruxit, præliòque commissio æquali ordinum utrinque latitudine, victoriam reportavit. Moriens, amicis mandavit ne ullum sibi scitile aut pictum monumentum (sic enim appellabat imagines) facerent. si quid enim egisset præclari, id sibi monumentum fore : alioqui vel magnam statuarum copiam nihil ad gloriam conducturam esse.

ARCHIDAMUS Agesilai F. catapultæ cernens telum, tunc primùm è Sicilia allatum, exclamavit : Hercules, actum est de virtute viri.

AGIS junior, Demadè dicente gladios Laconicos ob parvitatem devorari à præstigatoribus : Atque, respondit, gladiis maximè Lacedæmonii suos hostes tangunt. Jubentibus Ephoris milites suos proditori tradere, negavit alienos se crediturum ei qui proprios prodidisset.

CLEOMENES promittenti daturum se ipsi gallos qui inter pugnandum moriantur : Ne cideris, inquit, mihi istos, sed qui in pugna interficiant.

o

PÆΔΑ-

ΠΑΙΔΑΡΕΤΟΥ.

Παιδάρετ^ο δὲ ἐγκραθεὶς εἰς τὰς τριακοσίας, ἥτις ὡς ἐν τῇ πόλει
πρωτόδυστα τιμὴ τῇ τάξει, ἰλαρὸς καὶ μειδιῶν ἀπῆε, χαίρειν λέ-
γων εἰ τριακοσίας ἢ πόλιν ἔχει πολίτας ἑαυτῷ βελτίονας.

ΔΑΜΟΝΙΔΟΥ.

Δαμονίδας δὲ ὤχθεῖς εἰς τὴν τελευταίαν τῷ χορῷ τὰξιν ὑπὸ
τὸν χορὸν ἰσάμην, Εὐγε, εἶπεν, ὁξέδρες πῶς καὶ αὐτὸς ἐνίμην γί-
νεται.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ.

Νικόστρατος ὁ τῶν Ἀργείων στρατηγὸς ὑπὸ Ἀρχιδάμῃ χειρὶν τι
προδῆναι παρεκαλέμην^ο ἐπὶ χερῶσιν πολλοῖς, καὶ γὰρ Λα-
καῖης ὡς βύλεται, δόξα τῶν βασιλικῶν, ἀπεκρίνατο μὴ εἶναι τὸν
Ἀρχίδαμον ἀφ' Ἡρακλείης τὸν μὲν γὰρ Ἡρακλία, ἀεικλιόνα τὸς κα-
κὸς κολάζειν, Ἀρχίδαμον δὲ τὸς ἀγαθὸς κακὸς ποιῶν.

ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΔΟΥ.

Εὐδαμονίδας ἰδὼν ἐν ἀκαδημίᾳ Ξενοκράτῃ περὶ βύτερον ἦδη
μὲν τῶν μαθητῶν φιλοσοφῆσα, καὶ πυθόμεν^ο ὅτι τὴν δρετὴν ζῆσιν,
Πότε ἔν, εἶπεν, αὐτῇ χήσεται; Πάλιν ἀκρόσας φιλοσόφῃ δια-
λεχθέν^ο ὅτι μόν^ο ἀγαθὸς ὁ σοφὸς ἐστίν, Ὁ μὲν λόγ^ο, ἔφη,
θαυμαστὸς, ὁ δὲ λέγων καὶ ἀεισεσάλπισαι.

ΑΝΤΙΟ-

PÆDARETUS inter trecentos, qui pri-
marius in urbe honor erat, non allectus,
lætus ac renidens abiit, gaudium se ex eo
inquiens percipere si civitas trecentos ipso
meliores habeat cives.

DAMONIDAS ab eo qui chorum consti-
tuebat ultimo collocatus loco, Bene verò,
inquit, factum, invenisti enim huius quo-
que stationis orandæ rationem.

NICOSTRATUS Argivorum dux, Archi-
damo petenti ut castellum sibi quoddam
proderet, mercedisque loco magnam pecu-
niam de nuptiis Spartanæ mulieris quam

vellet, solis exceptis regiis, pollicenti, re-
spondit: Non tu es ex Herculis posteritate,
hic enim terras obiens malos suppliciiis af-
fecit: tu de bonis malos vis redigere.

EUDAMIDAS in academia videns Xeno-
cratem grandi jam natu cum discipulis phi-
losophantem, audiensque virtutem ab eo
queri: Et quando, inquit, utetur ea? Rur-
sum philosophum audiens disputantem, so-
lum sapientem esse bonum imperatorem:
verba quidem, ait, admirationem merentur,
sed qui dicit, cum tubæ nunquam cir-
cumsonuerunt.

ΑΝΤΙΟ-

ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Ἀντίοχ^{ος} ἐφορῶν, ὡς ἤκουσεν ὅτι Μεσσηνίους Φίλιπ^{πος} τὴν χώραν ἔδωκεν, ἠρώτησεν εἰ καὶ τὸ κρατεῖν αὐτοῖς μαχομένοις περὶ τὴν χώραν ἔδωκεν.

ΑΝΤΑΛΚΙΔΟΥ.

Ἀνταλκίδας πρὸς τὸν Ἀθλιῶν ἀμαθεῖς δοποκαλῶντα τὰς Λακεδαιμονίας, Μόνοι γὰρ, εἶπεν, ἡμεῖς ἔδην μεμαθηκάμεν κακὸν παρ' ἡμῶν. Ἐτέρη δὲ Ἀθλιῶν πρὸς αὐτὸν εἰπόν^{τος}, Ἀλλὰ μὲν ἡμεῖς διὰ τῶ Κηφισῷ πολλάκις ὑμᾶς ἐδάξαμεν, Ἡμεῖς δ' ἐδέποτε, εἶπεν, ὑμᾶς διὰ τῶ Εὐρώτα. Σοφιστὴ δ' ἐμύλον^{τος} ἀναγινώσκεν ἐγκώμιον Ἡεκαλίας, ἔφη, Τίς γὰρ αὐτὸν ψέγει;

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΟΥ.

Ἐπαμινώδης τῶ Θεβαίῳ στρατηγῷ^{τι}, ἐδέπολε πανικὸς φόβος^{ος} ἐπέπεσεν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐλεγε δὲ τὸν ἐν πολέμῳ θάνατον εἶναι κάλλιστον. Τῶν δὲ ὀπλιτῶν δεῖν ἀπέφαιεν εἶναι τὸ σῶμα γυμνασμήδην ἐκ ἀθλητικῶς μόνον, ἀλλὰ καὶ στρατιωτικῶς. διὸ καὶ τοῖς πολυσάρκεις ἐπολέμει, καὶ τινα τοιούτων ἀπήλασε τὴν στρατῶν^{ος} εἰπὼν ὅτι μόλις αὐτῶ σκέπησι τὴν γαστέρα ἀσπίδες τεῦξαι ἢ τέσσαρες, δι' ἃς ἔχοντες αὐτῶ τὸ αἰδοῖον. Οὕτω δ' ἃς διτελὲς περὶ τὴν δίαταν, ὥστε κληθεῖς ὅτι δειπνοὶ ὑπὸ γείτον^{ος}, δίξων πεμμάτων καὶ

ANTIOCHUS Ephorus, audito Philip-pum Messeniis agrum attribuisse, quaesivit An id quoque eis dederit, ut pro eo pugnan-tes possint vincere.

ANTALCIDAS Atheniensis Spartanos ap-pellanti indoctos, Soli ergo, inquit, nos ni-hil mali à vobis didicimus. Alii Athe-niensis dicenti, Enimverò nos aliquoties vo-bis à Cephisio profligatis institimus, respon-dit: Sed nos nunquam vos ab Eurota re-pulsos persequuti sumus. Sophista lau-dationem Herculis recitatur, Quis verò, in-quit, eum vituperat?

EPAMINONDA Thebanorum impera-tore, nunquam Panicus terror exercitui in-cidit. Dicebat hic, pulcherrimam esse mortem in bello. Pronuntiabat gravis ar-maturæ militum corpora debere esse exer-citata non athleticè tantum, sed & militari ratione. Itaque obesos oderat, & quen-dam eorum exercitu eiecit, dicens ventrem ejus, præ quo sua virilia videre nequiret, vix tribus posse aut quatuor scutis tegi. Adeo autem frugali utebatur victus ratio-ne, ut invitatus aliquando ad coenam à vi-cino, quum invenisset ibi bellariorum, oblo-

καὶ ὄψων καὶ μύρων παρὰ σκεδύλῃ, ἀπῆλθεν δούρος, εἰπὼν, Ἐγὼ σε
 θύειν ὤμῳ, ἔχ' ὑβρίζειν. Τῷ δὲ μαγείῃ τοῖς συναρχέουσιν ἡμε-
 ρῶν τινα δαπάνῃ λόπολογίζομένης, πρὸς μόνον ἠγανάκησε τὸ πλῆ-
 θος τῷ ἐλαίῳ. θυμασάδῃων δὲ τῶν συναρχόντων, ἐπὶ τὸ τ' δαπάνης
 ἔφη λυπεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ἐπὶ τοσούτον ἔλαιον ἐπὶ τοσούτῃ δέδωκε τῷ σώ-
 ματι. Ἐορτῇ δὲ τ' πόλεως ἀγέλης, καὶ πάντων ἐν πότασι καὶ
 σινοσίαις ὄντων, ἀπώλησε τινὲς τῶν σινηθῶν ἀρχηγρὸς καὶ σιώνης
 βαδίζων. θυμαζοῦντι δὲ, καὶ πυρρινομένης τί δὴ μοῖον ἔστω ἔχων
 παύσειν, Ὅπως, εἶπεν, ὅτι πᾶσιν ὑμῖν μεθύειν καὶ ῥαθυμεῖν. Ἀν-
 θρωποι δὲ φαῦλον ὀφθαλμοειδέα τὴν μετρίαν, τῷ μὲν Πελοπίδῃ
 παρὰ χαλκῷ, ἐκ ἀφῆκε τῆς δ' ἐρωμένης δεξιόσσης, ἀφῆκεν, εἰπὼν
 ὅτι τοιαῦτα πρέπει λαμβάνειν ἐταιρικοίς, ἀλλὰ μὴ στρατηγού.
 Ἐπεὶ δὲ Λακεδαιμονίων ὀπισθεκαταστροφῶν ἀνσφύριξιν χρησμοὶ τοῖς
 Θηβαίοις, οἱ μὲν ἤτιαν, οἱ δὲ νύκτω φερόμενοι, ἐκείδοντες εὖ μὲν
 ὅτι δεξιὰ τῷ ῥήματι θῆναι, εὖ δὲ ἐπ' ἀριστερᾷ. τεινέτων δὲ
 πάντων, ἀναστὰς εἶπεν, Ἐὰν μὲν ἐθελήσῃτε τοῖς ἀρχέουσιν πείθεσθαι, καὶ
 τοῖς πολεμίοις ὁμόσε χωρεῖν, ἔτοι ὑμῖν εἰσιν οἱ χρησμοί, δείξας
 τὰς βελόνας· ἐὰν δὲ ἀποδειλάσῃτε πρὸς τὸν κίνδυνον, ἐκείνοι,
 πρὸς τὰς χεῖρας εἰπὼν. Πάλιν δὲ προσάγων τοῖς πολεμίοις,
 βρογ-

obfoniorum, unguentorumque apparatus, statim discessit, inquit : Ego te sacrificare putabam, non luxuriare. Coquo collegis rationem de sumptu aliquot dierum recedente, soli olei impensis multitudini succensuit : professus non sumptum se ægrè ferre, sed quòd olei tantum intra corpus esset receptum. Civitate diem festum agente, omnibusque vino & convivio de-
 ditis, occurrit cuidam familiarium squalidus & cogitabundus, mirantique de causam querenti cur solus ita affectus obambula-
 ret, respondit : Ut liceat vobis omnibus potare & animo esse otioso. Malum ho-

minem, qui mediocrem aliquam culpam commiserat, Pelopida deprecante non dimisit : amasia autem orante, absolvit : Huiusmodi dona, inquit, accipere meretriculas convenit, non imperatores. Lacedæmonis bellum inferentibus, quum essent allata Thebanis oracula, cladem quendam, victoriam alia denunciantia : hæc ad dextram, illa ad sinistram tribunalis poni iussit, quo peracto, surgens, Si, inquit, ducibus parere vultis & in hostem pugnare, hæc vobis oracula sunt, prospera ostendens : si periculum prælii formidatis, hæc sunt, deteriora monstrans. Quum jam ad hostem cum

βροτῆς ἡμιόμης, καὶ τῶν παρὰ αὐτὸν πυλαιομήρων τί σημαίνει οἷ) τὸν θεόν, ἐμβέβροτῶς δὲ πολέμιος εἶπε, ὅτι ταύτων χωρίων ἐγγὺς ὄντων, ἐν ταῖς τοῖς στρατοπέδοις. Ἡδίσον ὃ πάντων αὐτῶν τῶν γεγονότων καλῶν καὶ ἀγαθῶν εἶναι ἔλεγε, τὸ τῷ γενναίῳ αὐτὸν τῷ πατρὸς ζῶντι ἐστὶ καὶ τῆς μητρὸς, ἐν Δολίχῳ νικῆσαι Λακεδαιμονίους. Εἰδὼς ὃ φαίνετο τὸν ἄλλον χρόνον ἀληθινῶς τὸ σῶμα, καὶ φαιδρὸς τῷ πρὸς ὅπῳ, μὴ τὴν μάχην ἐκείνῳ τῇ ὕστερα περὶ αὐτὸν αὐχμηρὸς καὶ ταπεινός. τῷ ὃ φίλων ἐρωτῶντων μὴ τι λυπηρὸν αὐτῷ συμπέπῳκεν, Οὐδὲν, εἶπε, ἀλλ' ἐχθρὸς ἡρώδῳ ἐμαυτῷ μῖζον ἢ καλῶς ἔχει φρονησάν. διὸ σήμερον κολάζω τὴν ἀμετείαν τῇ χαρῇ. Εἰδὼς ὃ δὲ Σπαρτιάτας ἐπικρυπτομένους τὰ τοιαῦτα συμπέπῳκα, καὶ βελόμῳ ἐξελέγξαι τὸ μέγῳ τῆς συμφορᾶς αὐτῶν, ἐκ ὅμῃ πᾶσι νεκρῶν ἀνάγεισιν, ἀλλ' ἐκείνους καὶ πόλιν ἔδωκεν, ὥς πλείονας ἢ χιλίους ὄντας ὀφείλῃσι δὲ Λακεδαιμονίῳ. Ἰάσονα δὲ τῷ Θεσσαλῶν μονάρχει συμμάχῃ μὴ εἰς Θήβας ὡς ἀφροσύνης, διχιλίας ὃ χρυσὸς τῷ Ἐπαμινώνῳ πέμψαντος ἰσχυρῶς πενομένη, τὸ μὴ χρυσίον ἐκ ἔλαβε, τὸν ὃ Ἰάσονα δεσπόμῳ, Ἀδίκων, ἔφη, χρεῶν ἀρχεῖς· αὐτὸς ὃ πενήλοντα δεσπότη δανεισάμῳ ὡς τινὲς τῶν πολλῶν, ἐφόδιον τῇ στρατιᾷ, ἐπέβα-

ΛΕΥ

cum copiis accederet, & tonitru extitisset, interrogantibus suis quid significari tonitru eo putaret, respondit: deum attonitos reddidisse hostes, stuporemque iis injecisse, qui quum propè apta loca essent, iniquo loco castra ponerent. Eorum quæ ipsi evenissent bona atque commoda, omnium hoc sibi aiebat accidisse jucundissimum, quod, utroque vivente parente, Lacedæmonios ad Leuctra vicisset. Solitus aliis videri uncto corpore, vultuque sereno, post illam pugnam poltridie processit squalidus atque humilis. & interrogantibus amicis ecquid adversum obtigisset, Non sanè, inquit: sed heri fens mi animo altius quàm rectum est

elatum fuisse: itaque hodie immoderatum illud gaudium castigo. Sciens autem Spartanus id genus calamitatum tegere, ut magnitudinem cladis eorum demonstraret, cadaverum receptionem non simul universis, sed singulatiim urbibus permisit: quo deprehensum est amplius eis Lacedæmoniorum cecidisse. Quum Jason Thessalorum tyrannus Thebas (nam ea cum civitate socius ei societasque intercedebat) venisset, & Epaminondas admodum egono duo millia aureorum mitteret: aurum Epaminondas repudiavit, quumque Jasonem conflixisset, Injuriam, inquit, mihi inferis ultrò. & L denariis à quodam pive mutuo sumptis, eo fretus ex-

P

pali-

λεν εἰς Πελοπόννησον. Αὖτις ὃ τῷ Περσῶν βασιλείῳ τρισμυρίας δαρεκὰς ὑποσέλασθαι αὐτῷ, καθήψατο πικρᾶς Διομέδοντι, εἰ τοσῶτον πλέον πέπλωκε διαφθερῶν Ἐπαμινώندان. πρὸς ὃ τὸν βασιλῆα λέγειν ἐκέλευσεν, ὅτι τὰ συμφέροντα Θεβαίους Φερσῶν, ἔξει προῖκα φίλον Ἐπαμινώندان τὰ ὃ μὴ συμφέροντα, πολέμιον. Ἐπεὶ ὃ Ἀργεῖοι μὴ ἐγίνοντο σύμμαχοι Θεβαίων, Ἀθιναίων ὃ πρόσθετος εἰς Ἀγκάδαν πῶς γυμνοῖται κατηγόρου ἀμφοτέρων, καὶ Καλλίστρατον ὁ ῥήτωρ ἀνείδεισε τὸν Ὀρέστειν καὶ τὸν Οἰδίποδα ταῖς πόλεσιν, ἐπανασας ὁ Ἐπαμινώοντας, Ὁμολογῶντι, ἔφη, καὶ παρ' ἡμῖν πατρικλόντων γένεσθαι, καὶ παρ' Ἀργείοις μητρικλόντων. ἀλλὰ τὰς ταῦτα δεύσαντας ἡμεῖς μὴ δῖζεσθαι οὐκ ἔχοντες, Ἀθιναῖοι ὃ ὑπεδέξαμεν. Πρὸς δὲ οὕτω Σπαρτιάτας πολλὰ καὶ μεγάλα τῶν Θεβαίων κατηγορήσαντας, Οὔτοι μὴ ταῖς, ἔπεν, ὑμᾶς βραχυλογεῖν ἔπαισαν. Ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρον τὸν Φερσίων τύραννον πολέμιον ὄντα Θεβαίων, Ἀθιναῖοι φίλον ἐποιήσαντο καὶ σύμμαχον, ὑποχρόνον αὐτοῖς ἡμῶσιν τῶν μὲν κρεῖων ὄντων παρῆξεν, Ἡμεῖς δὲ, ἔφη ὁ Ἐπαμινώοντας, ξύλα προῖκα παρῆξομεν Ἀθιναίοις ὅτι τὰ κρεῖα ταῦτα τῶν δὲ χώρων αὐτῶν τεμνόμεν, ἂν πολυπραγμονῶσι. Τὰς δὲ Βοιωτὰς ὑπὸ χολῆς ἐκλυομένης αἰὲν βυλδομένης ἐν τοῖς ὅπλοις σιμῶμεν, ὅποτε

peditionis viatico in Peloponnesum irrumpit. Rursum quum ei rex Persarum tria Daricorum millia misisset : acerbè Diomedontem obiurgavit qui tantam navigationem confecerit corrumpendi Epaminondæ gratia, regique eum renunciare iussit, se ei gratis fore amicum, Thebanorum commodò studentem : incommoda autem eorum meditantem, hostem. Quum Argivi facti essent Thebanorum focii, & legati Atheniensium in Arcadiam missi utroque culparent, atque Calisthratus orator civitatibus his Orestem & Cædipum exprobareret : surgens Epaminondas, Fatemur, inquit, apud nos patricidam,

apud Argivos fuisse matricidam : verùm istos à nobis ejectione Athenienses receperunt. Spartanis verò multa & magna Thebanis crimina impingentibus dixit : Hi quidem vestræ brevilloquentiæ finem imposuerunt. Postquam Alexandrum Phereorum tyrannum, hostem Thebanorum, Athenienses socium sibi fœdere iunxerunt, pollicitum se ipsis minam carnis semibolò venditurum : Nos verò, inquit Epaminondas, Atheniensibus signa ad coquendas carnes istas gratis suppeditabimus : sed si quid tentabunt novi, agrum eorum depopulabimur. Bœotes otio dissolutos cupiens semper in armis continere,

ὁπότε Βοιωτάρχης αἰρεθείη, παραινῶν ἔλεγε, Ἐτι βυλάσασθε ἀνδρες ἐὰν γῶ ἐγὼ στρατηγῶ, στραθλίον ἐστὶν ὑμῖν. καὶ τῷ χώρῳ ὑπὲρ ἦσαν καὶ ἀναπεπληθύειν, πολέμῳ ὀρχήσασθαι προσηγόρευεν, ὡς μὴ διωαμύνης κρατῇ αὐτῆς ἀν μὴ τῷ χῆρᾳ διὰ πόρπακ' ἔχῃσι. Τῷ δὲ Χαβεῖς περὶ Κόρυθον ὀλίγας τινὰς τῶν Θηβαίων ὑπὸ τὰ τέχνη φιλομαχῆϊας καταβαλόντ', καὶ σῆσαντ' τροπαίῳ, ὃ Ἐπαμινώνδας καταγελῶν ἔφη, ὅταῦθα δὴ ἔ τροπαίον ἀλλὰ Ἐκατήσιον ἐσάναι. τῷ γῶ Ἐκατὶν Ὀπικῶς ἐν ταῖς πρὸ τῶν πυλῶν ἰδρύνοντο τελοδοῖς. Ἀπαγγέλλαντ' δὲ τιν' ὡς Ἀθλιῶσι στρατόμα κανοῖς κακοσμημένον ὅπλοις εἰς Πελοπόννησον ἀπενάλασσι, Τί ἔν, εἶπεν, Ἀνιγνρίδας εἶναι καινὸς Τέλλιν' αὐλὸς ἔχοντ'; ἢ ὃ αὐλητὴς ὁ μὲν Τέλλης, καινός ὁ δὲ Ἀνιγνρίδας, κάλλιτος. Τὸν δὲ ὕπασις τῷ αἰδομένῳ εἰληφότα χεῖματα πολλὰ παρ' ἀνδρὸς αἰχμαλῶτα γεγονότ', Ἐμοὶ μὲν, εἶπεν, δόπος τῷ ἀσπίδα, σιαντὴ δὲ πρὶν καπηλῆον ἐν ᾗ καλίζῃται. ἔκτετι γῶ ἐθέλεις κινδυνάειν ὁμοίως, εἰς τῶν πλυσίων γεγονὼς καὶ μακαρίων. Ἐρωτηθεὶς δὲ πότερον ἑαυτὸν ἡγεῖται βελλίονα στρατηγὸν ἢ Χαβεῖαν ἢ Ἰφικρέτιν, Δύσκριτον, εἶπεν, ἕως ζῶμυρ. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆ Λακωνικῆς ὑποστρέψας ἔφθγγε θανάτῳ δίκλῳ μὲν τῶν συστρατηγῶν, ὡς Ὀπικῶν τῇ Βοιωταρχίᾳ

ᾧ

nere, quum Boeotarcham (*hic summum apud eos magistratum vocant*) deligerent, hortari solebat ut denuò consultarent. se enim si crearent ducem, militandum ipsis fore. Regionemque ipsorum supinam atque apertam, belli orchestram appellabat, quòd eam tenere non possent nisi manu clypei ansae fecta. Chabrias apud Corinthum Thebanos paucos quosdam sub ipsos muros cupidius pugna progressos occiderat, ac trophæum ibi constituerat, quod deridens Epaminondas, ibi non trophæum aiebat, sed Trivizæ statuum stare. solent enim Trivizæ statuas ante portas, solent enim Trivizæ statuas ante portas in triviis ponere. Nunciante quodam, Athenienses exercitum no-

vis armis ornatum in Peloponnesum misisse, Quid tum postea? inquit, an gemit Antigénidas novas fistulas Telline naçto? erant autem tibicines, Antigénidas optimus, Tellis pessimus. Armigerum suum comperiens multum pecunie accepisse à quodam qui captus fuerat: Proinde, inquit, scutum tu mihi redde, tibi que cauponam eme in qua vitam exigas. dives enim & unus beatorum factus, non voles adhuc pericula adire. Interrogatus, sene meliorem putaret imperatorem, Chabriam, aut Iphicratem, respondit: Hoc dijudicatu difficile est dum vivimus. Reversus ex Laconica, capitis postulat est, cùmque eo reliqui duces. crimen erat

ἄρα τὸν νόμον τέσσαρες μύσας, ὅτ' μὴ ἔν' ἀρχοιᾶς ἐκέλευεν εἰς αἰὼν ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν ὡς ἐκβαδύνειας, αὐτὸς ᾧ ὅκ' ἔφη βελτίονας ἔχειν τῷ ἔργῳ λόγους, εἰ δὲ δὴ τι πάτως εἶπεν πρὸς ὅτ' δικασὰς, ἀξίῃν, ἂν δὴ κλίνωσιν αὐτὸν, ἐπιγράψαι τῇ σῆλῃ τὴν καταδίκην, ὅπως οἱ Ἕλληνες εἰδῶσιν ὅτι μὴ βελομήνης Θηβαίους Ἐπαμινώνδας ἠνάγκασε τὴν Λακωνικὴν περπολῆσαι, πεντακοσίοις ἐνιαυτοῖς ἀδελφῶν ἔσαν· οἰκῆσαι δὲ Μεσσηνίῳ δι' ἐτῶν τετακόσια καὶ διακοσίῳ συντάξαι δὲ καὶ συναγαγεῖν εἰς ταύτῃ Ἀρκάδας δόδοναι ᾧ τοῖς Ἕλλησι τὴν αὐτονομίαν. ταῦτα γ' ἐπερχέθη κατ' ἐκείνῳ τὴν στρατείαν. ὁξήλθον ἔν' οἱ δικασαὶ σὺν πολλῷ γέλωτι, μηδὲ τὰς ψήφους ἐπ' αὐτὸν ἀναλαβόντες. Ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ μάχῃ τρωθεὶς καὶ κομωθεὶς ἐπὶ σκηνῇ, ἐκάλει Δαίφρανον, ἔτα μετ' ἐκείνου Ἰολλίδαν· τεινᾶται δὲ ὅτ' ἄνδρες πυθόμενοι, ἐκέλευε διαλύειν πρὸς τὰς πολεμίας, ὡς ἐκ ὄντ' αὐτοῖς στρατηγῇ. καὶ τῷ λόγῳ τὸ ἔργον ἐμαξύνθη, ὡς εἰδότης αἰετα τὰς πολίτας.

Π Ε Λ Ο Π Ι Δ Ο Υ.

Πελοπίδας ὁ συστράτηγος Ἐπαμινόνδε, τῶν φίλων αὐτὸν ἀμελεῖν λεγόντων πρὸς γὰρ ἀναγκαίαν, χρημάτων συναγωγῆς, Ἀναγκαῖα τὰ χρήματα τῇ Δίᾳ, εἶπε, τέτῳ Νικομήδει, δείξας χωλὸν καὶ ἀνάπηρον ἄνθρωπον.

erat quodsi Bæotarchiæ contra leges quatuor prorogasset menses. Tum reliquos duces in ipsum culpam conferre iussit, tanquam ab eo coactos. Ipse verò præfatus se non dicendo plus quàm rebus gerendis valere : Si tamen, ait, omnino aliquid est ad iudices dicendum, postulo ut si me interficitis, inscribatis damnationem columnæ alicui, ut scire possint Græci, Epaminondam Thebanos invitos adegisse ad vastandam incendiis Laconicam, nihil hostile à 10 annis passam, Messenique post cexxx ab excidio annos condendam : & in unum corpus ut redigerent Arcades, ac redderent Græcis liberum suarum legum usum. hæc enim sunt isto ex-

peditionis tempore acta. His auditis iudices multo cum risu discesserunt, non admissis ad suffragia ferenda populo. Ultima in pugna accepto vulnere in tentorium relatus, Daiphantum vocavit, ac post illum Iollidam, quos quum interficere intellexisset, suis suis ut pacem cum hoste componerent, imperatore jam carentes, & verba ejus res comprobavit, ita præclare cives suos noverat.

PELOPIDAS Epaminondæ collega, dicentibus amicis rem eum negligere necessariam, pecuniæ scilicet conquisitionem, Hercules, inquit, pecunia res est necessaria huicce Nicomedi : monstrans hominem claudum

ἀνθρώπων. Τῆς δὲ γυναικὸς, ὅττι μάχῃω θειοίῃ αὐτῇ, δεομένης
 σώζειν ἑαυτὸν, Ἄλλοις ἔφη δὲν τὸτο παραινέειν, ἀρχοῖτι ὃ καὶ στρα-
 τηγῶν, σώζειν οὗτο πολίτας. Εἰποῖντο δὲ τινες τοῦ στρατιωτῶν,
 ἱμπερίωκαμθι εἰς οὗτο πολεμίας, Τί μᾶλλον, εἶπεν, ἢ εἰς ἡμᾶς
 ἐκείνοι; Ἐπεὶ δὲ ἀδραστοῖσθις ὑπὸ Ἀλεξάνδρῃ τῷ Φερραίων
 τυράνῳ, καὶ δειδῆς, κακῶς αὐτὸν ἔλεγον, εἰποῖντο ἐκείνη, Σπιδῆς
 λποθανεῖν; Πάνυ μὲν ἔν, εἶπεν, ἵνα μᾶλλον ὅττι σε παροξυν-
 θῶσι Θεβαῖοι, καὶ σὺ δύνῃω δὲς τάχῃω. Οἷος ὃ τὸ τυράνῳ
 γυναικὸς ἐλθῶς πρὸς Πελοπίδαν, καὶ λεγῶς θανμάζῃν ὅτι
 ὅτως ἱλαρὸς ἐστὶ δεδεδῆμθι, αὐτὸς ἔφη μᾶλλον θανμάζῃν ἐκεί-
 νῳ ὅτι μὴ δεδεδῆμθι ὑπὸ Ἀλέξανδρῳ. Κομισαμένη δ' αὐ-
 τὸν τῷ Ἐπαμινώδῃ, χᾶειν εἶπεν ἔχῃν Ἀλεξάνδρῃ. πειθεσθῶς γδ
 ἑαυτῇ νῦν μάλιστα ἐπὶ πρὸς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πρὸς θάνατον διβα-
 σῶς ἔχῃντο.

ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

Μ. ΚΟΥΡΙΟΥ.

ΜΑΝΙΟΣ Κύειτο, ἐγκαλῶντιν αὐτῷ τινων ὅτι τὸ ἀρχμαλώτε χῶ-
 ρος ὀλίγον ἐκάσθι μέρος δίνεμε, τλῶ ὃ πολλῶν ἐποίησε δημοσίαν,
 ἐκπύξατο μὲν ἡν ἡν Ῥωμαίων ὅς ὀλίγῳ ἡγήσε) γλῶ τὴν τρέφουσαν.

Σαυι-

claudum & mutilum. Quum exeuntem
 ad pugnam oraret uxor ut seipsum ser-
 varet, Aliis, inquit, hoc consulendum est,
 principi autem & imperatori, ut cives
 servet. Quodam militum dicente, Inci-
 dimus in hostes: Qui magis, respondit,
 quam illi in nos? Postquam violata fide
 Alexander Perseorum tyrannus in vinculis
 eum captivum tenuit, maledictisque
 impetitus ab eo dixit, Acceleras tibi mor-

tem? Omnino, inquit, ut tanto magis
 irritati Thebani supplicium de te sumant.
 Thebæ autem tyranni uxori ad se venienti,
 mirarique dicenti quoddam ita hilaris esset in
 vinculis, Ego, inquit, te multo magis mir-
 ror, quæ non vineta Alexandrum fers.
 Liberatus Epaminondæ opera, gratiam se
 habere Alexandro dixit, nunc enim maxi-
 me expetum se esse, non ad bellum modo,
 sed etiam ad mortem animo se esse forti.

ROMANORUM ΑΠΟΡΗΤΗΓΜΑΤΑ.

Μ. CURIUS reprehendentibus quibus-
 dam quod de agro bello capto
 parvam singulis portionem attribuisset,

maximam publicasset: optavit ne quis
 foret Romanorum, qui exiguum agrum
 putaret quo aleretur. Samnites accepta
 clade

Ξαννιπῶν ὃ μὲν τὴν ἤσαν ἀφαιρομένων πρὸς αὐτὸν, καὶ χρυσίον διδοίτων, ἔτυχεν ἐν χύτρεσι ἔψων γοργυλίδας ἀπεκράδα δὲ τοῖς Σαννίταις μισθὸν χρυσίῳ δέδωκε τοῦτον δέπτον δειπῶν· αὐτῷ δὲ βέλιον εἶναι τῷ χρυσίῳ ἔχειν τὸ κρατεῖν τῷ ἔχοντι.

Γ. ΦΑΒΡΙΚΙΟΥ.

Γαίῳ Φαβερίῳ τὴν ἀπὸ Πύρρου Ῥωμαίων ἦσαν πυθομένων, Λαβιδῶν εἶπεν, Πύρρῳ οἷα Ἠπειρώται Ῥωμαῖς νενικήκασιν. Ἐλθὼν δὲ πρὸς Πύρρον περὶ λύσεως ἀρχμαλώτων, χρυσίον μὲν πολὺν δίδόνῃ, οἷα ἔλαβε· τῇ δ' ὑπερβαῖν τὸν μέγιστον ἐπέφανται, τῷ Πύρρῳ ἀπαχελύσαντῳ ἐξοπῶν ἀγνοῶν τῷ Φαβερίῳ ῥήσινα φωνῶν ἀπαφαιλῶσαι καὶ τέτα ἡγομένη, Πισσαφῶς ὁ Φαβερίῳ καὶ μεδιάσας, Ἐμὲ μὲν εἶπεν, ὅτε τὸ χρυσίον ἔχθεις, ὅτε σήμερον τὸ θηεῖον ἐξέλπηξαι. Τῷ δὲ Πύρρῳ ἀπαχελύοντῳ αὐτὸν εἶναι σὺν αὐτῷ καὶ τὴν μετ' αὐτὸν ἔχειν ἡγεμονίαν, Οὐδέ σοι, ἔφη, τῷδ' αὐτοκτενέεισιν. Ἠπειρώται γὰρ ἐὰν ἀμφοτέρους γινώσκῃς ἡμᾶς, ἵνα ἡμᾶς βασιλεύειας μάλλον ἢ σὺ ἐπιλέγῃς. Ὑπακούοντι δὲ τῷ Φαβερίῳ προσέειπεν Πιστολίῳ ὁ δὲ Πύρρῳ ἰατρός, ἐπαγγελόμενός, ἐὰν κελόη, φαρμάκοις τὸν Πύρρον ἀποκτενέειν. ὁ δὲ Φαβερίῳ τὴν Πιστολίῳ πρὸς Πύρρον ἐπέειπεν, αἰσθάνεται κελόσας διότι καὶ φίλων κάκιστος· ἐστὶ κελός καὶ πολεμίων. Ἐπεὶ δὲ φερόντας τὴν Πιστολίῳ ὁ Πύρρος, τὸν μὲν

elade ad eum venerunt aurum offerentes, Elixabat autem cum fortē rapas in olla. Respondit itaque iis, Nihil opus auro esse qui se coenaret: sibi quē utilis esse imperare aurum possidentibus, quā aurum possidere.

C. FABRICIUS audito Romanos à Pyrrho victos, Lævino dixit, non Epirotæ Romanos, sed Pyrrhus vicit. Quam liberandorum captivorum gratia ad Pyrrhum venisset, multum ab eo auri oblatum non accepit. Postidie Pyrrhus curavit ut maximus elephas Fabricio ignoranti à tergo staretur et vocem ederet, quod ubi factum

est, conversus Fabricius, subridensque, Me, inquit, neque aurum heri, neque bellua hodie percussit. Hortanti Pyrrho ut secum maneret, proximoque à se loco imperaret: Hoc, ait, ne tibi quidem conduceret, nam si me Epirotæ noscent, à me mallet quā à te regi. Consulatum gerenti Fabricio Pyrrhi medicus per epistolam promisit, se jubente ipso Pyrrhum veneno necaturum, eam epistolam Fabricius Pyrrho misit, iussitque animadvertere, pessime ipsum & de amicis iudicare & de inimicis. Quotique insidiis cognitis Pyrrhus medicum suspenderit,

μὴ ἰατρὸν ἐκείμασι, καὶ ὃ Φαβερκίον οὐδ' αἰχμαλώτας ἀνδρὶ λύτερον ἀπέδωκεν, ἐκ ἐνέξατο θάνατον, ἀλλ' ἴσως ἀνέδωκε, μὴ δὲ ὅσον λαμβάνειν μωδόν. ἐδὲ γὰρ χάρις Πύρρῳ μεμνηνέται τῷ Ἰπιδωλέω, ἀλλ' ὅπως μὴ δοκῶσι Ῥωμαῖοι δόλῳ κτείναν, ὡς Φαβερκίος νικᾷν ἐδυνάμηνται.

ΦΑΒΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ.

Φάβιος Μαξιμὸς Ἀννίβα μάχεσθαι μὴ βεβλήμενον, ἀλλὰ τείνεν χρόνῳ τὴν δυνάμιν αὐτοῦ, καὶ χρημάτων ἐνδείαν καὶ σιλίαν ἔσταν, ἐπιμαρτυρεῖν διὰ τῆς τραχείας καὶ ὀρευνῶν ἀνίπαρεξιάν. καταγεωλήσας δὲ τῶν πολλῶν καὶ παιδαγωγὸν Ἀννίβα καλέσας, μικρὸν φρονίζων ἐχρεῖτο τοῖς αὐτῷ λογισμοῖς καὶ πρὸς τοὺς φίλους ἐλεγε ὅτι τῶν σκυμμάτων φοβέμενον καὶ λαιδορείας, θαυμάσιον ἡγήται τὸ φάλογον τὰς πολέμιας. Ἐπεὶ δὲ τῷ συνάραχοντι Μινυκίῳ καταβαλόντι τινὰς τῶν πολεμίων, πολὺς ἡ λόγος ὡς ἀνδρὸς ἀξίος τῶν Ῥωμαίων, μάλλον ἔφη τὴν αὐτυχίαν ἢ τὴν αἰτυχίαν τῷ Μινυκίῳ φοβέσθαι. καὶ μὴ μικρὸν ἐνείδεα περὶ τοῦτον, κινδυνολογῶν δὲ πολλὰς μὴ τῷ αὐτῷ δυνάμει, ἀπὸ τῆς τῶν τε πολέμιων πολλὰς διέφθεκε, καί τινος ἔσωσεν. Ὁ μὲν δὲ Ἀννίβας ἔπε πρὸς τοὺς φίλους, Οὐ πολλάκις ὑμῖν προύλεγον ἐγὼ τὴν ἀπὸ τῶν ὀρέων νεφέλῃ, ὅτι

χημά-

diffet, & Fabricio captivos gratis reddidisset, non accepit hos ea conditione Fabricius, sed totidem captivos reddidit, ne mercedem beneficii accipere videretur, non gratia aliqua in Pyrrhum collati, sed ne putarentur Romani dolo interficere, tanquam aperto Marte vincere non valentes.

FABIVS MAXIMVS nolens cum Annibale praelio congregi, sed copias ejus meditatus tempore atterere, pecuniae & comestibus inopes, festabatur hostem per aspera & montosa ab altera parte ducens. identibusque multis, & praedagogum Annibalis cum dictantibus, contemptis disertiis sua sequeba-

tur consilia. & amicis dicebat, qui maledicta & convicia metueret, hunc sibi timidiorem existimari eo qui hostes fugiat. Quum autem collega ipsius Minucius quibusdam hostium dejectis in omnium esset ore, virque Roma dignus ferretur, dixit Fabius, Magis se à prospero Minucii quam adverso eventu aliquid timere mali. Eumque paulo post in insidias delapsum, ac de sua & exercitus salute in summo versantem periculo, subveniens ipse magna cum strage hostium servavit. Itaque Annibal ad amicos dicebat: Nonne praedixi vobis, à nubecula ista montibus insidente tempestatem aliquan-

χειμάσι ποτὲ ἐφ' ἡμᾶς; Μετὰ δ' τὴν ἐν Κάνναις ἀτυχίαν τῆς πόλεως, ἀρχὼν καλῶσαις μὲν Κλαυδίου Μακελλῆς τόλμαν ἐχοίῃ ἀνδρὸς, καὶ φιλομαχεῖν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἀννίαν, αὐτὸς ἥλπιζεν, εἰ μηδεὶς μάχοιο, ὡχρὺ τὴν διώμην ἔ' Ἀννίαν ὡδαιομένην ἀπαγορεύσειν. ἔλεγε γὰρ ὅτι Ἀννίαν ὅτι μᾶλλον φοβεῖται Μακελλῆς μαχομένην Φάειον μὴ μαχομένην. Στρατιώται δέ τινες Λαθαῖα καταγορηθέντες πρὸς αὐτὸν ὡς νύκτωρ ἀπὸ τῆ στρατοπέδου πλανῶτο πολέας ἐρῶν γυναικός, τὰ δ' ἄλλα θαυμαστὸν ἐν τοῖς ὅπλοις πυθαιμένην εἶναι τὸν ἄνδρα, συλλαβεῖν ἐκέλευσε τὴν ἐρωμένην αὐτῆς κρύφα, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀγαγεῖν. ὡς δ' ἤχη, μεταπεμψάμεν τὸν ἄνδρα, Οὐ λήθηας, ἔφη, ὡς τὸν νόμον ἀποτυχεῖς. ἀλλ' ὅδε χρεὸς ὢν πρότερον ἐλελήθεις. τὰ μὲν γὰρ ἡμαρτημένα λεγόμενα τοῖς ἡγεγενημένοις, τὰ δ' λοιπὸν ἔσθ' ἡμῶν. ἔγωγε δ' ἐγὼν τὴν καὶ παραγαγὼν συνέστησεν αὐτῇ τὸ γάμιον. Ταρσίνους δ' κατέχοντα φρενέει τὸν Ἀννίαν πλὴν τ' ἀκροπόλεως, ἀπαγαγὼν πόρρωτά τ' ἀπάτης, καὶ τὴν πόλιν ἐλὼν καὶ διαρπάσας, ἔγραμμάς ἐπερωλήσαντες τί περὶ τῆς ἐρῶν ἐγνώκεν ἀγαλμάτων, Ἀπολείωνος, ἔφη, Ταρσίνους ἐν τῇ θεῷς κεχολωμένης. Μάρκε δ' Ἀννίαν ἔ' τὴν ἀκρόπολιν φρενέει δὲ αὐτὸν ἐαλεῖναι τὴν πόλιν λέγον-

aliquando in nos erupturam? Post Cannensem cladem consul creatus Claudio Marcello collega, homine audace, atque identidem cum Annibale præliari studente, ipse sperabat, nemine pugnante, mox exercitum Annibalis mora encervatum animos desponsurum, itaque dicebat Annibal, magis se à non pugnante Fabio, quàm pugnante Marcello sibi timere. Erat apud Fabium delatus Lucanus quidam miles, qui ob amorem mulierculæ cuiusdam frequenter noctu à castris evagaretur. Hunc quum alioqui in armis admiranda esse virtute inaudisset, capri occultè atque ad se affertur mulierculam iussit. adductaque ea, vocato ad se

reco: Deprehensum est, ait, noctu te à castris contra leges abesse, sed ne hoc quidem me fecellit, strenuum te antè fuisse. meritis igitur peccata tuis tua condonata sunt, in posterum autem nobiscum eris: habeo enim fidei iussorem. simulque productam ei tradidit amicam. Tarentum, quod præsidio tenebatur ab Annibale, abducto per fallaciam hoste quàm longissimè, recepto ac diripuit. scribitque interroganti quid de sacris simulacris statuisset, Relinquamus, ait, Tarentinis deos iratos. Quum autem M. Livius, qui Tarentinam arcem præsidio tutabatur, sua opera cum Tarenio potitum diceret: aliis deridentibus,

λέγοντι, οἱ μὲν ἄλλοι κατεγέλων, ὁ δὲ Φάβιος εἶπεν, ἀληθὴ λέγεις. εἰ γὰρ μὴ σὺ τὴν πόλιν ἀπέβαλες, οὐκ ἂν ἐγὼ ἀνέλαβον. Ἦδη δὲ πρεσβύτερος ὢν ὑπαθρόντος τῷ υἱῷ, καὶ χρηματίζοντος ἐν δημοσίῳ πολλῶν παρόντων, ἀναβὰς ἐφ' ἵππου προήει. πέμψαντος δὲ τῷ νεανίσκῳ ῥαβδῶχον, καὶ καταβῆναι κελεύσαντος, οἱ μὲν ἄλλοι εἰσετάπησαν, αὐτὸς δὲ ὁ Φάβιος διπεπηδήσας τῷ ἵππῳ προσέδραμε παρ' ἡλικίαν, καὶ ἀνέβαλὼν τὸν υἱόν, Εὐγε, εἶπεν, ὦ παῦ φρενῆς, αἰδωόμηνος τίνων ἄρχης, καὶ πηλίκης δέχῃς μέγθους παρ' ἐλπίδας.

ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤ.

Σκιπίων δὲ ὁ πρεσβύτερος τινὶ δότῃ στρατηγῶν καὶ τῇ πολιτείας χολῶν ἐν γράμμασι διατεβῆναι καίμηνος, ἐλεῖν, ὅποτε χολάζοι πλέονα πρᾶττεν. Ἐπεὶ δὲ Καρχηδόνα κτ' κρατὸς εἶλε, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινες αἰχμαλῶιον λαβόντες ὠπρεπῇ παρήκον, ἦσαν κομίζοντες, αὐτὰ τε ἰδίῳσαν, Ἠδώς ἂν, εἶη, ἔλαβοι, εἶπερ ὡς ἰδίῳτης καὶ μὴ ἄρχων. Πολιορκῶν δὲ πόλιν Βαβείαν ἧς ὑπερφαίνετο καὶς Ἀφροδίτης, ἐκείλυσεν ἐκεί τὰς εἰγύας ὁμολογεῖν, ὡς εἰς τρίτην ἐν τῇ ἱερῇ τῇ Ἀφροδίτης ἀκροσύμνος τῶν διαδικνύων καὶ τὰτ' ἐποίησεν ὡς προήπει τῇ πόλει αἰδέσθαι. Πρωτανόμηνος δὲ τινος ἐν Σικελίᾳ τινὶ πεποιθὲς ὅτι Καρχηδόνα μέλλει τὸν σόλον περιεῖν, δίδας αὐτῷ

dentibus, Vera, inquit Fabius, dicis. nisi enim tu urbem amississes, nunquam ego recepissem. Senectute jam ingravescente, quum filius ejus consul in publico magna hominum frequentia officio fungeretur, confensu equo ad eum adivit, quumque filius missis lictore descendere eum ex equo jussisset, reliquis pudore affectis desiluit ex equo, & contentiore quam aetas ferret impetu occurrit ad filium, amplexusque eum, Recte, inquit, sapias, fili, sentiens quibus praelis, & quantam imperii majestatem adeptus sis.

Scipio major quod otii à gerendis imperiis & republica erat, literarum studiis in-

sumens, dicebat in otio se plura quam alias agere.

Scipio junior, quum vi expugnasset Carthaginem, ac milites quidam captam virginem elegantī forma ipsi adducerent atque offerrent: Perlibenter, inquit, acceperissem, si privatus, neque cum imperio essem. Quum oppugnaret urbem Bathiam, supra quam extabat templum Veneris, vadimonia jussit eo promitti: nimirum tertia post die de causis cogniturus litigantium in illo Veneris templo, pollicitumque implevit urbe ea capta. Interrogatus Scipio major in Sicilia à quodam, qua re fretus auderet exercitum in Africam adversus Carthaginenses traji-

αὐτῷ ἐνόηκε ἀνδρας τετακμένους γυμναζομένους, καὶ πύργον ὑψηλὸν ὑπὸ θαλάττης, Οὐλοῖς τέτων, ἔφη, ἐστὶν ὅστις ἐπὶ τὸν πύργον ἀναβὰς τῶτον, οὐκ ἂν ἑαυτὸν ῥίψαιεν ἐπὶ κεφαλῇ, ἐμὰ κελύσαντο. Ἐπεὶ δὲ διαβάς τῆς τε γῆς ἐκράτει, καὶ τὰ στρατόπεδα τῷ πολέμῳ κατέκαυσεν, οἱ δὲ Καρχηδόνιοι πέμψαντες ἐποιήσαντο σωθήκας, τὰ τε θηρία καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ χεῖματα δώσαν ὁμολογίσαντες Ἀνίβη δὲ καταπλῦσαντο εἰς Ἰταλίαν, μετεμείναντο ταῖς ὁμολογίαις διὰ τὸ θαρρῖν· πυθμῆν δὲ ὁ Σκιπίων ἔφη, μηδὲ βυλομήδους αὐτοῖς ἐτι τὰς σπονδὰς φυλάξαι, ἂν μὴ τάλαρι πεντακισχίλια προσκλίσωσιν, ὅτι μετεπέμψαντο τὸν Ἀνίβαν. Ἐπεὶ δὲ κηθέντες οἱ Καρχηδόνιοι καὶ κράτη, περὶ σπονδῶν καὶ εἰρήνης πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, ἐκέλευσεν, διδῆς ἀπέναι οὐδὲ ἥκοις, ὥς οὐκ ἀκασόμην· πρῆτερον αὐτῶν ἢ Λόκιον Τερέντιον ἀγάγων. ὡς δὲ Ῥωμαῖοι ὁ Τερέντιος, ἔπειθε αὐτὸν, γεγονὸς αἰχμάλωτος ὑπὸ Καρχηδονίων. ἐπεὶ δὲ ἦκον ἄγοντες τὸν ἄνδρα, καθίσας ἐν τῇ συμβουλῇ παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῷ βηματι, ὥτως ἐξημέτισε τοῖς Καρχηδονίοις, καὶ κατέλυσε τὸν πόλεμον. ὁ δὲ Τερέντιος ἐπικολούησεν αὐτῷ θειάμεινον πῖλον ἔχων, ὥσπερ ἀπελύνθη. ἀποθανόντι δὲ, τοῖς ἐπὶ τῷ ἐκφορῶν παρεγκομήμοις ἐνέχετο πῦρ οἰόμενοι, καὶ τὰ ἄλλα περὶ τῷ

trajicere: demonstravit ei ecce viros, qui in armis exercebantur, turrimque ad mare excelsum: hocque addidit: Nullus horum est qui non me jubente sit contentus hac turri precipitem sese in mare dejecturus. Idem quum pervenisset quod intenderat, occupassetque regionem, & castra hostium combussisset, Carthaginiensisque missis legatis pacem his conditionibus componere, ut se bellus, naves, pecuniamque datus promitterent: idem vero Annibale ex Italia advenso resumptis animis pactorum ducerentur poenitentia: intellecta re Scipio dixit, Se pactis jam non staturum, nisi addant 120 talentorum propter accitum Anni-

balem. Deinde illis devictis, ac legatos militibus qui pacem & pacis ambirent, statim eos jussit discedere, auditurum se eos negans antequam L. Terentium adducerent. Erat autem L. ille Terentius vir bonus, captus à Carthaginiensibus, quem postquam adduxerunt, eo in tribunali pone se collocato, ita demum Carthaginiensibus responsa dedit, pacificationemque confecit. Atque huic Scipioni triumphanti comitavit Terentius pileum gerens tanquam libertus, & iis qui funeri adfuerunt Scipionis effundendo, vinum melle multum propinavit, reliquaque iusta liberali studio perfolvit. Sed haec posterioribus acta sunt temporibus.

Quum

τιῷ ταφῇ ἐφιλομήθη. ταῦτα μὲν ἔν ὕστερον. Ἀντιόχῃ δὲ τῷ βασιλεῖς μὲν τὸ διαβῦναι Ῥωμαίους ἐπ' αὐτὸν, εἰς Ἀσίαν πέμψαντος πρὸς Σκιπίωνα περὶ διαλύσεως, Ἐδῆ πρότερον, εἶπεν, ἀλλὰ μὴ νῦν, ὁπότε καὶ τὸν χαλινὸν ἐκ τὸν ἀναβάτην προεδίδεξαι. Χρημάτα δὲ τῆς συγκλήτης λαβεῖν αὐτὸν ἐκ τῶ ταμείῳ ψηφισαμένης, τῶν δὲ ταμιῶν καὶ βυλομήτρων ἀνοῖξαι τὴν ἡμέραν ἐκείνης, αὐτὸς ἀνοίξιν ἐφη. καὶ γὰρ κλείεσθαι δι' αὐτὸν, πλῆσιντα χρημάτων τοσούτων τὸ ταμεῖον. Παιτιλίῳ δὲ καὶ Κοίντῳ πολλὰ πρὸς τὸν δῆμον αὐτῶ κατηγορησάντων, εἰπὼν ὅτι τῇ σήμερον ἡμέρᾳ Καρχηδονίους καὶ Ἀντίαν ἐνίκησεν, αὐτὸς μὲν ἐφη σεφανωσάμεντο ἀναβαίνειν εἰς τὸ καπέωλον θύτων, τὸν δὲ βυλομήτρων τιῷ ψῆφον ἐκέλευσε φέρειν περὶ αὐτῶ. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀνέβαινεν. ὁ δὲ δῆμος ἐπικολυμήθησεν τὰς κατηγορίας δοπιπῶν λέγοντας.

ΤΙΤΟΥ ΚΟΙΝΤΟΥ.

Τίτῳ Κοίντος ἔτις τῷ δούτῳ ὅς δέχῃς Ἰππιφάνης, ὥς πρὸ δημοκρατίας καὶ στρατηγίας καὶ ἀγορανομίας, ὑπάτος αἰρεθῆναι. πεμφθεὶς δὲ στρατηγὸς ἐπὶ Φιλίππον, εἰς λόγους ἐπέειπεν συνελθεῖν αὐτῶ. τῷ δὲ Φιλίππῳ λαβεῖν ὁμῆρας ἀξιότους, ἐκείνων μὲν γὰρ εἶναι μὲν πολλῶν, Ῥωμαίοις, αὐτὸν δὲ μόνον Μακεδόσι. Σὺ γὰρ μόνον, ὁ Κοίντος ἐφη, αὐτὸν ἐποίσας, δοκίμους τὰς φίλους καὶ συγγενεῖς. Νικήσας δὲ μά-

Quum rex Antiochus, jam Romanis in Asiam contra ipsum transvectis, de componenda pace misisset ad ipsum: Respondit hoc prius faciendum fuisse, non jam, ubi frenum scissoremque rex receperit. Deceverat senatus ut ex aerario ei pecunia daretur. hoc quum quaestores illa die nolent aperire, seipsum aperturum dixit. se enim qui id pecunia implevisset, in causa fuisse cur clauderetur. Gravibus criminibus accusatus apud populum à duobus Prætiliis, Hæc ipsa, inquit, die Carthaginienfes & Annibalem devici, itaque nunc coronatus adscendo ad Capitolium, rem ibi sacram fa-

cturus: qui volunt, de me ferant suffragia. atque hæc loquutus, ascendit, sequente populo, destitutisque qui ipsum accusabant.

T. QUINCTIUS Flamininus ita fuit maturè illustris, ut nondum obitus tribunatu plebis, prætura, atque ædilitate, tamen consul renunciaretur. Imperator missus adversus Philippum, persuaderi sibi passus est, ut cum eo in colloquium veniret, quomque Philippus obfides peteret, quod illum multis stipatum Romanis, se cum paucis adesse videret Macedonibus, ita respondit: Hanc tu circa te solitudinem ipse effecisti, amicis cognatisque interficiendis. Vidio pugna Philippo,

ἡ μάχη τὸν Φίλιππον, ἐκέρυξεν ἐν ἰσθμοῖς ὅτι οὗτος Ἕλληνας ἐλα-
θίρας καὶ αὐτοτόμους ἀφῆσιν. Ὅσοι δὲ Ῥωμαίων αἰχμαλώτοι ἤρω-
μοι ἐν τοῖς κατ' Ἀθήνας χρόνοις ἐδύλαον παρὰ τοῖς Ἕλλησι,
τέτων ἕκαστον οἱ Ἕλληνες ἐξωπησάμενοι δραχμῇ πεντακοσίων, δε-
ξαὶν ἔδωκαν αὐτοῖς, καὶ κείνοι θραμβόλοισι συνεκολληθῆσαν ἐν Ῥώμῃ,
πύλια παρὰ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντες, ὥσπερ ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐλαθρεωθεῖσι.
Τὸς δ' Ἀχαιοὺς οὗτοι τῶν Ζακυνθίων ἦσαν διανομέες στρατίαν
ἐκέλευε φυλάττειν μὴ, καθάπερ αἱ χελῶναι, τῶν κεφαλῶν προ-
τείναντες ἔξω τὴν Πελοποννήσον κινδυνώσωσιν. Ἀνίσχυε δὲ τῷ βασι-
λεῶς μὲν πολλὰς δυνάμεις ἡκοίτο· εἰς τῶν Ἑλλάδα, καὶ πάντων
ἐκπεπληγημένων τὰ πλῆθη καὶ οὗτος ὀπισμὸς, λόγον εἶπε τοιοῦτον πρὸς
οὗτον Ἀχαιεύς. ἔφη γὰρ ἐν Χαλκίδι παρὰ τῷ ξένῳ δεκνῶν θαυμάζειν
τὸ τῶν κρεῶν πλῆθος· εἰπεῖν δὲ τὸν ξένον ὅτι ταῦτα πάντα χεῖρά
εἰσιν, ἡδύσμασι καὶ σκωδασίαις διαφέρουσι. Μὴ τοίνυν μοῦθε ὑμεῖς,
ἔφη, θαυμάζετε τῶν βασιλικῶν δυνάμιν λογχοφόρους καὶ κατα-
φράκτας καὶ πεζεῖρας καὶ ἀμφικοτοξέτας ἀκόντες. πάντες γάρ εἰσιν
ἔτοιμοι Σύροι ὀπλαρείας ἀλλήλων διαφέρουσι. Φιλοπομόνῳ δὲ τῷ
στρατηγῷ τῶν Ἀχαιῶν ἵππεες μὲν πολλὰς καὶ ὀπλίτας ἔχοντι, χρη-
μάτων δὲ ἐκ ὑποζυγίου προσπαίζων ἐλεγεῖν ὅτι χεῖρας ἔχει Φιλο-
πομόνῳ

Philippo, in conventu Isthmico præconis
voce omnes Græcos liberos & facultate suis
legibus utendi donatos pronuntiavit. Quo-
quot autem Romanorum Annibalicis belli
tempore capti apud Græcos fervebant, ho-
rum unumquemque 10 denariis redemptum
Achæi universos ei dono dederunt. itaque
Romæ triumphum ducentis currum sunt
sequeuti, pilos in capitibus gestantes, qui
mos fuit libertatem & servitute consequuto-
rum. Achivos bellum inferre Zacyntho
molientes, monuit ne instar testudinum
prolato extra Peloponnesum testam suam
capite periculo sese exponant. Quo tem-
pore Antiochus magno cum exercitu in

Græciam contendebat, omnibus ob mul-
titudinem & armaturam metu percussis,
ad Achæos huiusmodi fabulam recitavit :
Se Chalcide apud hospitem in cena qua-
dam miratum fuisse multitudinem carum :
hospitem verò sibi dixisse, omnes eas car-
nes suillas esse, condimentisque duntaxat &
apparitione differre, ita ipsos quoque non
debere regis copias admirari, quòd nomi-
nari audiant lancearios, cataphractos, pe-
destres, sagittarios, equestres. omnes enim
istos, Syros esse armaturæ nescio quibus
modis diferentes. Philopoemeni Achæo-
rum prætori, multis equitibus ac gravis ar-
maturæ militibus instructo, pecuniæ autem
inopi,

ποίμην ἢ σκῆλη, γαστέρι δ' ἐκ ἐχθ. ἢ γδ ἔ τῇ φύσει τὸ σώματος
 ἢ ὁ Φιλοποίμην τοῦτ'.

ΓΑΙΟΥ ΔΟΜΙΤΙΟΥ.

Γαῖ' Δομίτ'·, ὃν Σκιπίων ὁ μέγας ἀπ' ἑαυτῶ τῷ ἀδελφῷ
 Λουκίῳ παροκατέστηεν ἐν τῷ πρὸς Ἀντίοχον πολέμῳ, καλῶς ἐπα-
 μύρ' τῷ τῷ πολέμιον φάλαγγα, καὶ τῷ πρὸς αὐτὸν ἡγεμονικῶν
 ἀλλοῦ στρατεύειν κελυόντων, ἔφη τῷ ὄντι ἐκ ἐπαρκείν ἵνα τοσαύ-
 τας μυριάδας κατακόψαντες, καὶ διασπάσαντες τῷ παρασκήλι,
 ἐπανελθόντες εἰς τὸ στρατόπεδον, ἑαυτῶν στρατηγῶσι, τὸ δ' αὐτὸ
 ποιήσειεν αὐτοῖς καὶ ὄντι καὶ συμβαλὼν τῇ ὑπερβαῖ πεντακισμυ-
 ρίαι τῷ πολέμιον ἀνέλεν.

ΠΟΠΛΙΟΥ ΛΙΚΙΝΙΟΥ.

Πόπλ' Λικίν' ὑπάτ' στρατηγὸς ἡγήθητις ὑπὸ Περσέως τῷ
 Μακεδόνων βασιλεῖς ἵππομαχίᾳ, διχίλις ὀκτακοσίαις ἀπέβαλε, τὸς
 μύρ', πετόνας, τὸς δ' ἀλόντας· ἐπεὶ δ' ἐμὴ τὴν μάχῃ ἐπεμψεν ὁ
 Περσὸς πρὸς τοὺς περὶ αὐτοῦ καὶ εἰρηῆς, ἐκέλευεν ὁ νενικημῶν
 τὸν νενικηκότα Ῥωμαῖοις στρατεύειν τὰ κατ' αὐτόν.

ΠΑΥΛΟΥ ΑἰΜΥΛΙΟΥ.

Παῦλ' Αἰμύλ' δολίαν ὑπατείαν μετελθὼν, ἀπέτυχεν· ἐπεὶ
 δὲ τὸ πρὸς Περσέα καὶ Μακεδόνας πολέμῳ μῆκος λαμβάνοντος,
 ἀπα-

inopi, illudens, Manus eum aiebat habere
 & crura, sed ventre carere. nam & corpo-
 ris eo habitu erat Philopœmen.

C. DOMITIUS, quem Scipio major pro
 se adjunxit L. Scipioni in bello contra Anti-
 ochum, ut hostium exercitum exploraret,
 ducibus quos secum habebat statim adoriri
 hostes iubentibus, non esse satis temporis
 respondit ad tam multa hostium millia oc-
 cidendum, direptisque eorum impedimen-
 tis in castra redeundum & curandum cor-
 pora, cras hoc se tempestivè facturum, &

postridie commisso prælio i. millia hostium
 interfecit.

P. LICINIUS eos, victus à Persæo
 rege equestri prælio amiserat cetero tunc
 viros, partim occisos, partim captos. quum
 autem post pugnam Persæus legatos ad
 ipsum de pacificatione misisset, respondit
 victus victori, debere eum suas res arbitra-
 ri Romanorum permittere.

PAULUS ÆMYLIUS secundum petens
 consulatum, repulsam tulit. Bello autem
 contra Persæum & Macedones moram tra-

ἀπειρία καὶ μαλακία τῶν στρατηγῶν, ἐκείνον ὑπαὶον ἀπέδειξαν, ἐκ
 ἔφθ χάρειν ἔχειν αὐτοῖς· ἡ γὰρ αὐτὸς δὲρχῃς δούμιμος, ὡς ἐκείνοι
 ἀρχοῖος, ἡγεῖαδ στρατηγός. Ἐλθὼν δὲ εἰς οἶκον δὲ ἀγορεῖ, καὶ τὴν
 Τερτίαν τὸ θυγάτερον δῖων δειδακρυμῖον, ἐπιωθάνετο τὴν αἰτίαν.
 εἰπέσης δὲ ὅτι Περγάδς τέθηκεν ἡμῖν, κυνίδιον δ' ἦν ὕτως ὀνομαζό-
 μιον, Ἀγαθῇ τύχη, εἶπεν, ὦ θυγάτερ, καὶ δέχομαι τὸν οἰανόν.
 Εὐδὼν δὲ δὴν στρατοπέδῳ πολλὴν θρασυῖτητα καὶ λαλιὰν πρὸς στρα-
 τηγόντων καὶ πολυπραγμονούντων, ἐκέλευεν ἡσυχίαν ἔχειν, καὶ ποιῆν
 οὐσίας τὰς μαχαίρας μόνον, αὐτῶν δὲ τῶν ἄλλων μελήσειν. Τὰς δὲ
 κνέπεινάς φυλακάς ἐκέλευεν φυλάσσειν ἀνθ' λόγῃς καὶ ξίφους, ὅπως
 ἀμυνάσθ' εὐδὲν πολεμῖος ἀπεγνωκῖτες, μᾶλλον διαμαχῶν) πρὸς
 τὸν ὕπνον. Ἐμβαλὼν δὲ διὰ τῶν ἀκρῶν εἰς Μακεδονίαν, καὶ συντίλα-
 γμῖνος ἰδὼν εὐδὲν πολεμῖος, τῷ Νασικᾷ παρακαλῶν) αὐτὸν δίδῃς
 Ἀπικηρεῖν, Εἴγε τίμω σῶ, εἶπεν, ἡλικίαν ἔχον· αἱ δὲ πολλαὶ με
 πῆσαι κωλύουσιν ἐκ πορείας πρὸς φάλαγγα σωτηραγμῖνῳ μά-
 χεαδ. Νικήσας δὲ τὸν Περγάδα καὶ τὰς Ἀπικῖος ποιημῖον) ἐσιάσας,
 ἔλεγε δὲ ἐμπειρίας εἶναι στρατόμα φοβερώτερον πολεμῖος, καὶ συμ-
 πόσιον ἡδῖον φίλοις παραχῶν. Τῷ δὲ Περγάδῳ αἰχμαλῶντε γρο-
 μῖον, καὶ παρακρυμῖον τὸν δειάμβον, Ἐπεὶ σοί, εἶπε, τῷτ' εἰν.
 δὲχάτιαν

hence ob ducum imperitiam & mollietatem, consul creatus, negavit se populo gratiam habere. non enim se honorem requisivisse, sed cum sibi inopia imperatoris alterius delatum esse. A foro domum reversus, Tertiam filiolum stentem reperit, causamque ei quaerenti ea respondit, Perseum (castellum hoc nomine habuerat) mortuum esse. Accipio, inquit, faustum hoc omen. In exercitu quum inveniret multum ferociae ac garrulitatis, in imperatoris officia militibus se ingerentibus, ac curiosè multa agentibus, quiescere eos iussit, ac gladios modò acutere: sibi reliqua curae fore. Excubias sine gladio & hasta iussit peragi, ut eo ma-

gis somnum vitarent, quia spes adversus hostem se defendendi omnis adempta erat. Quum per montium extremitates in Macedoniam pervenisset, hostiumque videret instructam aciem, Nasice hortanti ut statim eos aggrediretur, Facerem, inquit, si tua es in etate. sed me diuturna experientia docuit non inire pugnam ex itinere adversus exercitum suis dispositum ordinibus. Victo Perseo quum pro gratulatione victoriae convivium exhiberet, Ejusdem dicebat esse peritiae exercitum hostibus valde terribilem, & amicis convivium admodum jucundum reddere. Quum Perseus captus duci in triumpho recusaret, In tua, inquit, hoc est potestate, nimirum

δυσίαν διδὸς αὐτῷ ἑαυτὸν ἀνελῆν. Χρημάτων δ' ἀπείρων διεβέν-
των, αὐτὸς μὴ οἶκ' ἔλαβε· τῷ δ' ἡγαμέδν Τυδείῳ φιάλῳ δαγυ-
ρᾶν, ὀλκῆς πέντε λιτρῶν, δρεσιέον ἔδωκε. καὶ τὸτό φασι πρῶτον εἰς
τὸν Αἰμυλίων οἶκον εἰσελθεῖν καμῆλον δαγυρᾶν. Τεσσαρῶν δ' παί-
δων ἀρρένων αὐτῷ γεγονότων, δύο μὲν πρῶτερον ἐτύλχανεν ἐκδιδωκώς
ἐτέροις θείοις, δύοιν δ' ὄντων ὅττι τ' οἰκίας, ὁ μὲν ἡμέραις πέντε πρὸ
ἔθ' θειάμεν, τεσσαρεσκαίδεκα γεγονώς ἔτη, ἀπέθανεν, ὁ δ' ὕστερον
πέντε τῷ θειάμεν, δωδεκαετής. παρελθὼν δ' τῷ δήμῳ συναλγῶν-
τος αὐτῷ καὶ συμπεπνῆσθαι, νῦν ἔφη πᾶσι τ' πατρίδ' αἰεὶς γε-
γονέναι καὶ ἀκύνδυνον, ὅποτε τῷ διτυχημάτων τῷ νύμεσιν εἰς τὸν
οἶκον ἀπερεισαμῆναι τ' τύχης, ὥστε πάντων αὐτὸς ἀναδίδεται.

ΚΑΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤ.

Κάτων ὁ πρεσβύτερος ἐν τῷ δήμῳ τ' ἀσπασίας καὶ πολυτελείας
καθαπτόμενος εἶπεν, Ὡς χαλεπὸν ἐστὶ λέγειν πρὸς γαστέρα ὧτα
μὴ ἔχουσιν. Θαυμάζειν δ' πῶς σῶ(ε) πόλις ἐν ἣ πωλεῖται πλείο-
νος ἰχθύος ἢ βῆς. Λοιδόρων δ' ἐπεὶ ποτε τῷ ἐπιπολάξουσιν γυναικο-
κροῖαν, Πάρις, εἶπεν, ἀνθρώποι τῷ γυναικῶν ἀρχουσιν, ἡμεῖς δ'
πάντων ἀνθρώπων, ἡμεῖς δ' αἱ γυναῖκες. Ἐφ' ἣ βυλάος μᾶλλον
διεργετήσας μὴ κομίσασθαι χάριν, ἢ μὴ ὑποχρῆν κόλασιν ἀδικήσας,

καὶ

nimirum ei facultatem conficiendæ necis largiens. Potius innumera pecunia, nihil quicquam de ea ipse accepit, genero duntaxat suo Tuberoni pateram argenteam quinque pondo appendentem, virtutis præmium eximium dedit. quam primam argenteam suppellectilem in Æmyliam domum venisse ferunt. De quatuor filiis suis jam antè duos adoptandos tradiderat: reliquorum quos domi suæ retinuerat, alter quinque ante triumphum diebus vitam cum morte commutavit, annos natus xiv, alter quinto post triumphum die, anno ætatis duodecimo. Progressus in publicum, populo calamitatem ejus lugente, Nunc, inquit, patriæ metuere demum desino, post-

quam fortuna quæ felicitatem calamitati-
bus solet compensare, in meam incubuit
domum, ejusque clade prosperos reipublicæ
successus ulta est.

Cato major ad populum verba faciens,
intemperantiam ejus & luxum perstringens,
aiebat, Difficile est loqui ad ventrem
auribus carentem, & mirari se, quomodo
salva possit esse urbs in qua pluri vendatur
piscis quàm bos. Aliquando imperia mu-
lierum in viros nimis quàm usitata ineffens
dixit: Omnes homines mulieribus impè-
rant, nos omnibus hominibus, nobis mu-
lieres. Aiebat malle se nullam pro bene-
ficio collato gratiam adipisci, quàm ob de-
lictum non dare poenam, omnibusque se
poccan-

καὶ πᾶσιν αἰ τοῖς ἀμαρτάνουσιν χρεῖς ἑαυτῷ δῶνα συγνώμην. Παρορμῶν δὲ οὗτον ἀρχοντίας ἐπιτιμᾶν τοῖς ἀμαρτάνουσιν, ἔλεγε οὗτον δυναμῆν καλῶν οὗτον κακῶς ποιῶντας, ἐὰν μὴ καλῶσι, κατακελθεῖν. Τῶν δὲ νέων ἔφη χαίρειν τοῖς ἐνθεωμίᾳ μᾶλλον ἢ τοῖς ὠχρεῶσι. Στρατιώτῳ δὲ μισθῶν, ὃς ἐν τῇ ἀσπασίᾳ τὰς χεῖρας, ἐν δὲ τῇ μάχεσσι οὗτον πόδας κινεῖ· ῥέχει δὲ μᾶλλον ἢ ἀλαλάζει. Κάκισον δὲ ἐλεγε ἀρχοντα εἶναι, τὸν ἀρχεῖν ἑαυτῷ μὴ δυνάμει. Μάλιστα δὲ ἐνόμιζε δεῖν ἕκαστον αὐτὸν αἰδέσθαι. μηδένα γὰρ ἑαυτῷ μηδέποτε χρεῖς εἶναι. Πολλῶν δὲ ὄρων ἀνταμῆν ἀνδριάντας, Ἐμῷ δὲ, ἔφη, ἐρωτᾶν βύλομαι· μᾶλλον οὗτον αἰθερώπης, διὰ τί ἀνδρείας ἐκείναι Κάτωνος, ἢ διὰ τί καίται. Φειδέας δὲ τὸ δέξιαις παρεκάλει τὸς δυναμῆς, ὅπως αἰὶ παραμῆναι τὸ δέξιναι. Τὸς δὲ τὸ δόξῃς τὴν τιμὴν ἀφαιρῶντας, ἔλεγε τὴν ἀρετὴν ἀφαιρῶν τὸ νόστιμον. Τὸν δὲ ἀρχοντα ἢ κελτῶν ἔλεγε δεῖν μήτε ὑπὲρ τῆς δικαίας λυπεῖσθαι, μηδὲ ὑπὲρ τῶν ἀδικῶν ἐκλυπεῖσθαι. Τὴν δὲ ἀδικίαν ἔλεγε, τοῖς ἀδικῶσι καὶ μὴ φέξῃ κίνδυνον, ἀπάσι φέξεν. Τῷ δὲ γῆρας πολλῶν παρόντων κακῶν, ἤξιε μὴ προσιθίνειν τὴν λαὸν τὴ κακίας αἰχμῶν. Τὸν δὲ ὀργιζομένην ἐνόμιζε τῷ μαινομένῳ χερόνῳ διαφέρειν. Ἦκιστα δὲ φθονεῖς τὸς τῇ τύχῃ χρωμένους ἀπαικῶς

peccantibus, se uno excepto, ignoscere. Instigans magistratus ad imponenda fontibus supplicia, dicebat, Eos qui malè agentes prohibere possent, neque id facerent, eorum flagitiis assentiri. Adolescentibus erubescensibus aiebat magis se delectari, quàm pallentibus. Odisse se affirmabat militem qui inter deambulandum manus, in pugna pedes moveret: & qui elarius sterteret, quàm in congressu pugne vociferaretur. Pestimum esse principem qui regere seipsum nequiret. Unumquemque seipsum maximè revereri debere; nunquam enim esse sine seipso. Quum videret multe positas statuas, Malo, inquit, homines

querere cur Catoni non sit posita statua, quàm cur sit. Parcè usurpare potestate sua jubebat potentes, ut liceret eam semper habere. Qui virtuti honorem detraherent, eos aiebat virtutem adolescentie admirari. Magistratum aiebat & judicem debere neque opus habere exhortatione ad justè, neque pati exhortando se permoveri ad injustè agendum. Injustè facta ut auctori non sint, omnibus tamen esse periculosa. Hortabatur senes ne senectuti, cui aliàs multa adest incommoda, turpitudinem à vitiis proficiscentem superadderent. Iratum ab infano tempore duncaxat differre. Minimè invideri iis qui fortunam æquo animo & moderate

αἰῶς καὶ μετρίως. ἔ γδ ὑμῖν, ἀλλὰ τοῖς πρὸς ἡμᾶς φρονέσι. Τὴς δὲ σπουδαζούσας ἐν τοῖς γελοίοις, ἐλεῖ γρ ἐν τοῖς σπουδαίοις ἔσεσθαι καταγελαστές. Τὰς καλὰς προξέας ἔλεγε δὲν καταλαμβάνειν λόγους καλούς, ἵνα μὴ τῇ δόξης ὑποβρέωσιν. Ἐπίλημα δὲ τοῖς πολίταις αἰεὶ οὖν αὐτὰς αἰρετούς ἀρχούσας. Δόξετε γδ, εἶπε, μὴ πολλὰ τὸ ἀρχεῖν ἀξίον, ἢ μὴ πολλὰς οὖν ἀρχεῖν ἀξίας ἡγήσῃ. Τὸν δὲ τὰς θαλάσσιος ἀγρὸς πεπερωκότα προσεποιήτο θαυμάζειν ὡς ἰχυροτέρου τῇ θαλάσσης. ἃ γδ ἐκάνη μόλις ἐπικλύζει, ὥτως ῥαδίως κατὰ πέπρωκε. Τιμῆλιαν δὲ μετιῶν, καὶ τὰς ἄλλας οὖν θεωρούμεν τῇ πολλῶν καὶ κολακισίας, αὐτὸς ἐβόα τὸν δῆμον ὑποτόμει χεῖραν ἔχεν ἰατρὴ καὶ μεγάλη καθαγισμό· δὲν ὦν μὴ τὸν ἥδιστον, ἀλλὰ τὸν ἀπαραιτήτων ἀρετῶν. καὶ ταῦτα λέγων ἡγήθη πρὸ πάντων. Διδάσκων δὲ τὰς νέας ὁλοκαῶς μάχεσθαι, πολλὰς ἔλεγε τῷ ἔξῃς τὸν λόγον μᾶλλον, καὶ τὴν φωνὴν τῇ χερσὶ, τρέπεν, καὶ καταπλήθειν τὰς πολέμιους. Ἐπὶ δὲ πολέμῳ τοῖς πρὸς τὸν Βαῖτιν πόλεμον οἰκῆσιν, εἰς κίνδυνον ὑπὸ πλήθους τῇ πολέμιων κατέστη, τὴν μὲν Κελτικῶν οὐκ ὀπί διακοσίους τελαάντους βαλομένων βοηθεῖν, τὴν δὲ Ῥωμαίων οὐκ ἰώντων ὁμολογεῖν μισθὸν ἀνθρώποις βαρβαροῖς, ἀμαρτάνειν ἔφησεν αὐτός. νικῶντας μὲν γδ ὑποδάσσειν ἔ παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸς τῶν

πολε-

moderate ferrent. non enim nobis, sed iis quæ circa nos sunt, invideri. Qui ridiculis rebus seriam impenderent operam, eos aiebat in rebus seriis fore ridiculos. Honestas actiones, ne earum fama efflueret è memoria, confirmandas aliis esse honestis actionibus. Reprehendebat cives, quod magistratus semper iisdem deferrent, inquam: Aut magistratum gerere putatis rem esse non magni pretii, aut paucos esse ea dignos. Qui agrum maris vicinum vendiderat, mirari simulabat se, quod maris esset valentior. quæ enim mare vix illuvie prolueret, ea eum nullo negotio absorpsisse. Censuram ambiens, quum ceteros videret rogare po-

pulum & adulari, ipse vociferatus est, populum opus habere acri medico & magna purgatione: non itaque blandissimum, sed inexorabilem aliquem & severissimum esse deligendum; hæc dicens, præ omnibus est censor renunciatus. Docens adolescentes audacter pugnare, dicebat sæpe sermone ac voce magis quàm gladio & manu terri fugarique hostem. Bellum gerens adversus Bætis fluvii accolæ, quum ob hostium multitudinem in discrimine versaretur, & Celtiberi paciscentes cæ talentorum mercedem auxilia promitterent, Romani non sinerent eum hanc barbaris hominibus promittere: Erratis, inquit. si enim vincemus,

non

πολεμίων ἡττημένων δὲ μήτε σὺν ἀπητημένους, μήτε τὺς ἀπαιτείας ἔσσεσθαι. Πλείονας δὲ πόλεις ἰσὼν, ὥς φησι, τῶν ἡμετέρων ἅς διέτριψεν ἐν τοῖς πολεμίοις, ὥδ' ἐν αὐτοῖς πλέον λαβεῖν ὣν ἔπιε καὶ ἔφαγον ἐν τῇ πολεμίας. Τῶν δὲ στρατιωτῶν ἐκάσθ' λίτραν ἀργύρου διατείμας, φησὶ βέλιον εἶναι πολλὰς ἔχοντας ἀργύρου ἢ ὀλίγους χρυσίου, διὰ τῆς στρατείας ἱκανεσθῆναι. τῶν γὰρ ἀρχόντων ὥδ' ἐν ἄλλο δύνει ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἢ τιμὴν δόξαν αὐξάνεσθαι. Πῶς δὲ οὐκίτας ἔχεν ὅτι τῇ στρατείας, ὣν εἰς αἰχμάλωτα τεῖα σώματα πελάμμεθα, ὥς ἐκ ἑλάθε τὸν Κάτωνα, πρὶν εἰς ὅψιν ἰλθεῖν, ἀπὸν ἔλαο. Παρεκλυθεὶς δὲ ὑπὸ Σκιπίωνος Ἀφρικανοῦ τοῖς Ἀχαιῶν συλλαβέσθαι φησὶν, ὅπως εἰς τὰς πατερώδεις κατέλθωσιν, πρὸς πεντακοσίους μὲν αὐτῶν μέλειν τῷ πρῶτῳ, ἐν δὲ τῇ συγκλήτῃ πολλῶν γυναικῶν λόγων ἀνάστας, ὧστε ἐκ ἔχοντες, εἶπεν, ὁ πρῶτος μὲν, καθήμεθα πρὸς Γραικῶν γενομένων ζητούντες πότερον ὑπὸ τῶν παρ' ἡμῖν ἢ ὑπὸ τῶν ἐκείνους νεκροφῶρον ὀξύνεσθαι. Ποσειδώνος δὲ Λαβινίου γράψαντος, εἰσενόσμεθα ὁ Κάτων ἔφη ὅστις εἶναι συγγνώμην εἰ τῶν Ἀμφικλύωνων ψηφισαμένων ἀναγκασθεὶς ἔγραψε.

ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Σκιπίωνα τὸν νεώτερον λέγουσιν ἔτεσι πεντήκοντα καὶ τέσσαρσιν οἷς
ἐβίωσε,

non de nostra, sed hostium pecunia perfolveremus: si vincamur, neque qui exigat erit, neque à quo exigatur. Quum autem plures cepisset urbes quam dies in hostico egisset, (ut ipse de se profiteretur) nihil tamen præter cibum & potum inde se accepisse ait. Militibus viritum libram argenti largitus, præstare dicit multos à militia cum argento, quam paucos cum auro redire. ducum enim nihil præter gloriam debere in provinciis augeri. Militie quinque habebat famulos. quorum unus quum duo emisisset mancipia, neque res Catonem latuisset, antequam in conspectum domini veniret, suspensio vitam sibi ademitt.

Rogatus à Scipione Africano ut Acheis oculibus opem ferret, rediit in patriam flagitantibus, præ se tulit nihil se istud curare negotium. In senatu autem multis ea de re habitis sermonibus, surgens: Periinde, inquit, ac si deesset quod ageremus, sedemus hic disputantes de Græcis senibus, à nostrisne ii, an verò ab iis qui isthic sunt, vespillionibus debeant effici. Scripsit Postumius Albinus historiam Græco sermone, veniuntque à lectoribus petebat; quem sublimans Cato, Dandum ei veniam aiebat, si decreto Amphictyonum coactus scripsisset.

SCIPIONEM juniorem tradunt LIV quos vixit

εἰδότες, ποῦθεν πελάγῃ, μηδὲν λοιπὸν δοῦναι, μηδὲν οἰκοδομῆσαι, λίγους δὲ ἀργύρου τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα μόνας ἐν ὥσῃ μεγάλῃ, δίο δὲ χρυσίῳ καταλιπεῖν καὶ ταῦτα, Καρχηδόνῳ κύβητον ὄντα, καὶ μέγιστα τῶν ἐσθλητῶν κλιίσαντα τὰς ἐσθλιότητας. Τὸ δὲ Πολυβίου πρῶτον βιβλίον διὰ τοῦτο, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἀποστολὴ ἀποστολῆς, ἢ πώσῃσιν τινα συνήθη καὶ φίλοι ἀμυστήτως τῶν ἐπιτοχῶν ὄντων. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν, ὡς αὐτῶν ὅτι δόξαν ἀνδρείας καὶ συνείσεως, ὥστε Κάτωκα μὲν τὸν πρεσβύτερον εἰπὼν ἐσθλιότητα περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι στρατονομῶν, ἐν οἷς καὶ Σικελίαν ἔλθον, Οἷος πέπυ), τῷ δὲ σικελίαι αἰτίας. Εἰς δὲ τῶν Ῥώμῃ ἐλθόντων ἀπὸ στρατίας, ἐκάλει αὐτὸν, ἐκ ἐκείνῳ χαρῆς ὄντος, ἀλλ' ὡς Καρχηδὼνα δι' ἐκείνης τῆς καὶ βελόνος ληψόμενος, ἐπὶ δὲ παρελθὼν εἰς τὸ τῆχος, τῶν Καρχηδονίων ἐκ τῶν ἀκρῶν ἀμυστήτως, μὴ σὺ τῶν διὰ μέσων θάλασσαν εἰς πᾶν βαθεῖαν ὕσαν, τῷ Πολυβίῳ συμβουλεύοντι ὡς καὶ κλισίῳ τεσσάρων σινητῶν, ἢ τανύδας ἐμβαλῶν κλισίῳ, ὅπως μὴ διαβιβαίνοντες οἱ πολέμιοι προσημαχῶν τοῖς χώματιν ἔφη γελοῖον εἶναι, καταληφόντας τὰ τῆχη, καὶ τὴν πόλιν ὅπως ὄντας, ὅσα πρῶτον ὅπως εἰ μαχῶν τοῖς πολέμοις. Εὐρὼν δὲ τῶν πόλιν ἀνδρείαν τῶν Ἑλλαντικῶν καὶ ἀναλήματιν ἀπὸ Σικελίας μετὴν ὄσαν, ἐκέρυξε τὰς

vixit annis, nihil emisse, nihil vendidisse, nihil edificasse. atque in tantis opibus non nisi xxxiii argenti, duo auri pondo eum reliquisset : quum quidem Carthagine potius fuisset, & magis quam ullus alius imperator milites collocupletasset. Polybii autem praeceptum servans, operam dedit ne prius ē foro discederet quam aliquem concupiscantium quocunque modo sibi familiarum amicumque faceret. Juvenis etiam tantam de se fortitudinis & prudentiae opinionem excitavit, ut Cato major interrogatus de militantis ad Carthaginem quid sentiret, inter quos etiam Scipio erat, de hoc pronuntiavit,

Iste sibi solus : reliqui velut umbra vagantur.

Quumque ab exercitu Romam venisset, ad summam rei gerendae populus eum vocavit, non studio ipsi gratificandi, sed quod ejus opera facile citius se Carthaginem capere sperarent. Quum jam intra muros Carthaginis venisset, & Carthaginenses ex arce se defenderent, ac mare inter castra ipsius & arcem non esset profundum : consulente Polybio ut ferreos murices spargeret, aut tabulis vada confterneret clavos eminentes habentibus, ne transire hostes ad oppugnandum vallum possent, respondit, Ridiculum esse captis muris intra urbem progressos hoc jam agere ne cum hoste sit pugnandum. Quum invenisset eam urbem repletam statuis donariisque Graecanicis & Sicilia ad-

voctis,

τὰς λοιπὰς τῶν πόλεων παρέβη· ἐπιγινώσκων καὶ κομίζεσθαι. τῶν δὲ χρημάτων ὅτε δῶλον ὅτε ἀπειλόμενον εἶα λαβεῖν ἐδόνα, ἀλλ' ἐδὲ πείσας, πάντων ἀγόντων καὶ φερόντων. Γαῖον δὲ Λαίλιον τῷ φιλάτῳ τῶν ἱταίων ἰσχυρίαν μετιόντι συμπρόσβιον ἐπηρεάσας Πόμπιον, εἰ καὶ αὐτὸς ἰσχυρίαν μέτεσιν ἐδόκει· ὁ Πόμπιος δὲ ὑπὸ αὐτῷ γεγενῆσθαι, τῷ δὲ φέρεσθαι μὴ μετιέναι, ἀλλὰ καὶ τὸν Λαίλιον ἐπαγγέλλομενος συμπροσέειπεν ἐς συναρχαιεσιάζειν, πισθίσαιτες καὶ ἀειμόνοισι ἐκείνῳ, ἐξηπατήθησαν. ἀπαγγέλλει δὲ αὐτὸς ἐν ἀγορᾷ ἀεικλίων ἐδεδυμένους ὅσους πολίτας. ἀναγκάσιον δὲ τῶν ἄλλων, ὁ Σκιπίων γελάσας, Ἀβελιθεῖα δὲ, εἶπεν, ἡμῶν καθάπερ οὐκ ἀνδρείας μέλλοις, ἀλλὰ θεὸς ὠχθαλεῖν, πάλαι διατελούμεν αὐλητικῶν ἀναμειβόντες. Ἀππίος δὲ Κλαυδίου πρὸς τὴν τιμητικὴν δόξαν ἀμειβόμενος πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγοντος ὅτι πάντας ὀνομασίᾳ Ῥωμαίους αὐτὸς ἀσπάζεται, Σκιπίων δὲ ὀλίγα δεῖν ἀγνοῦντος ἅπαντας, ἀληθῆ λέγει, εἶπεν. ἐμοὶ γὰρ οὐκ εἶδέναι πολλὰς, ἀλλ' ὑπὸ μηδενὸς ἀγνοεῖσθαι μεμύνηται. Ἐκείνους δὲ τὰς πολίτας, ἐπειδὴ ἐτύγχανον πολεμῶντες Κελιδόνησι, ἀμφοτέρους ἐπὶ τῷ στρατιᾷ ἐκπέμψαντας, ἢ πρεσβυλίας, ἢ χιλιάρχους, μάζευον λαμβάνειν καὶ κρατὰς τῆς ἐκάστης δόξης τὰς πολεμῶντας. ἀποδειχθεὶς δὲ τιμητὴς, νεανίσκος μὲν

vestis, edixit ut ē singulis urbibus venirent qui dignoscere suāque auferrent. Nihil quicquam suorum quēquam passus est vel liberum vel servum de praeda accipere, ac ne emere quidem, omnibus aliis direptioni vacantibus. C. Laelio amicissimo suo in petitione consularis operam navans, ē Pompeio (putabatur is tibicinis esse filius) quaesivit an ipse quoque consularum esset petitorum, respondit is, neque se ambiturum, & comitia cum Laelio obiturum, ejusque petitioni studio suo opitulaturum. Hoc illi credentes, decepti sunt, renunciaturumque est Pompeium in foro circumire ac prensare cives. Tum reliquis stomachantibus, ri-

dens Scipio: Nostra, inquit, stultitia hoc fit, qui quasi non homines, sed deos praeturi, jamdudum moras necimus expectando tibicinem. Certamen erat ei in petitione censurae cum Appio Claudio, qui quum diceret, se omnes cives nominatim compellere, Scipione ferē omnes ignorante: Vera, ait Scipio, dicis. non enim mihi cura fuit multos nosse, sed à nemine ignorari. Et quum esset Romanis bellum adversus Celtiberos, se competitorumque legatos aut tribunos militum mitti ad exercitum postulavit, belligerantibus de utriusque virtute sententiam testimoniūque laturis. Censor creatus, adolefcenti equum ademittit, qui quo

μὴ ἀφείλειο τὸν ἵππον, ὅτι δειπνῶν πολυέλως ἐν ᾧ χρόνῳ Καρχηδὼν ἐπολεμέειτο, μελίπτερον εἰς ῥῆμα ἢ πόλεως διαπλάσας, καὶ τὸτο Καρχηδόνα προσειπὼν, προῦθκε διασπᾶσαι τοῖς παρῶσι καὶ πωθανομένοις τῷ νεανίσκῳ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἀφῆρηται τὸν ἵππον, Ἐμὲ γάρ, ἔφη, πρότερος Καρχηδόνα δῆσπασας. Γάϊον δ' Ἰκίνιον ἰδὼν παρερχόμενον, Οἶδα, ἔφη, τῶτον ἄποικηκότα τὸν ἄνδρα· μηδενὸς δὲ κατήγορεύει, καὶ δυνάμει κατήγορος αὐτὸς εἶναι καὶ δικαστής. Ἐκπεμφθέντα δ' αὐτὸν ὑπὸ τῷ βαλῆς τέλτον, ὡς φησι Κλειτόμαχος, Ἀνδρώπων πόλεων τε καὶ δυνάμεων ἐφορῶντα, πόλεων, ἐθνῶν, βασιλέων ἑπισκοπον, ὡς εἰς Ἀλεξανδρείαν ἦκε, καὶ τὴν νεῶς ὑποδᾶς, ἐβάδιζε καὶ τῇ κεφαλῇ ἔχων τὸ ἱμάτιον, ἠΐξιν ὑποκαλύψας περὶ τοὺς οἱ Ἀλεξανδρεῖς, καὶ δεῖξαι ποδοῖν αὐτοῖς τὸ πρόσωπον. ὑποκαλυψάμενος, κεκρυμὴν καὶ κέρτον ἐποίησαν. τῷ δὲ βασιλεὺς μόλις ἀμυλλωμένοις βαδίζουσιν αὐτοῖς δι' ἄγριαν καὶ τρυφῇ τῷ σώματι, ὁ Σκιπίων ἀτρέμα πρὸς τὸν Παναίτιον ψυφύσσας ἔπεν, Ἦδη τίς τῆς ἑπιδημίας ἡμῶν Ἀλεξανδρεῖς ὑποπλεαύκασι. δι' ἡμᾶς γὰρ ἐμερέμασι τὸν βασιλεῖα ὑπεπαύοντα. Συναπιδήμει δ' αὐτῷ φησὶ μὴ εἰς φιλόσοφον Παναίτιον, οἰκίται δ' ἑπέντε καὶ ἑνὸς ὑποθαυοῖτο ὅτι τῆς ξένης, ἄλλον μὴ βυλόμεν πείσεται, δὴ

quo tempore Carthago obsidebatur, instructa sumptuosa coena, placentiam mellitam ad ejus urbis formam confectam, & Carthaginis nomine insignitam, diripiendam convivis proposuisset. & quaerenti cur equo mulcetur, Quia, inquit, me prior Carthaginem diripuisti. C. Licinium videns accedere, Scio, inquit, hunc pejerasse. quia autem nemo accusat eum, non possum ipse auctor judicis simul esse. Missus à senatu tertium, ut ait Clitomachus,

Ut multorum hominum mores ac jura videret,

urbesque, gentes, & reges inviseret: ut Ale-

xandriam pervenit, egressus est navi, processitque cooperto capite. circum vero curiositates Alexandrini rogaverunt ut retereget faciem, desiderioque ejus videndi capitis spectandam praebere: vocemque & plausum eo impetrato sustulerunt. quorum ambulationem quam rex ob ignaviam & molitiam corporis egregè magno nisu aequaret, Scipio Panætio in aurem infusus: Jam nunc Alexandrini fructum nostrae peregrinationis ceperunt, qui propter nos regem viderint deambulantem. Unum omnino ea in legatione habuit de amicis comitem Panætium, fervos quinque. de his uno in peregrinatione mortuo, alium nolens emere,

Roma

ὑπὸ τῷ Ῥώμῃς μετεπέμψατο. τῶν δὲ Νομαντίνων ἀμάχων εἶναι δοκόντων, καὶ πολλὰς νικηκώτων στρατηγῶν, ὑπᾶν ἀπέδειξε Σκιπίωνα τὸ δεύτερον ὁ δῆμος ἐπὶ τὸν πόλεμον ὤρμηδ' ὡς πολ-
λῶν ἐπὶ τῷ στρατῷ, καὶ τῷ διακάλυπεν ἡ σύγκλητος, ὡς ἐξήμας
τῇ Ἰταλίᾳ ἐσομένης καὶ χημάλα λαβεῖν τῇ ἐτοίμων ἢ εἶσαι,
ἀλλὰ τὰς τελωνίας προσόδους ἀπέταξαν, ἔπω χρονον ἐχέσας. ὁ
δὲ Σκιπίων χρημάτων μὴ ἔκ ἐφ' οὗδ' ἐκ τῶν φιλῶν
ἐξαρκέσειν ἀεὶ τῶν στρατιωτῶν ἐπέμψατο. χαλεπὸν γὰρ εἶναι
τὸν πόλεμον, εἰ μὴ δι' ἀνδρείαν τῶν πολεμίων ἡτλήσῃ τσαυτάκις,
ὅτι πρὸς τοὺς αἰεὶ τῶν ἀναδρείαν τῶν πολλῶν, ὅτι μὴ τοιούτων.
Ἐπὶ τῇ ἐλθὼν εἰς τὸ στρατόπεδον, πολλὰ ἀταξίαν καὶ ἀκολασίαν καὶ
δεισιμασίαν καὶ τρυφὴν κατέλαβε, μάστιγας μὴ δούσας ἐξήλασε καὶ
θύτας καὶ ποροβοσκούς, σκῆπη δὲ προσέταξεν ἀποπέμπειν ἀπαῖτα,
πλὴν χύτρας, οὐδελίκου, καὶ ποτηρίου κεραμεύ. τῶν δὲ ἀεγυρίων
ἐκπώμα καὶ μείζον δύο λιτρῶν συνεχώρησε τοῖς βυλομήτρους ἔχων.
λέσας δὲ ἀπέπει. τῶν δὲ ἀλειφομένων τέλειον ἔκασον αὐτόν. τὰ
γὰρ ὑποζύγια χείρας ἔκ ἔχοντα, ἐτέρω τέλειον δὲ ἔδωκε. προσέ-
ταξε δὲ δεισιᾶν μὴ ἐσώτας ἀπυρρὸν ὄψον, δειπνῆν δὲ καλακεμήρους
ἄετον ἢ πολλὸν ἀπλῶς, καὶ κρείας ὅπλον ἢ ἐφθόν. αὐτὸς δὲ σάγον
ἐμπε-

Roma accivit. Numantinos quum insuperabiles putaret populus, qui multos jam Romanos duces vicissent, Scipioni secundum consularum detulit, ejus belli gerendi gratia. Quum autem multi nomina sua ei militie darent, inhibuit hoc senatus, desertam fore isto pacto Italiam dicens, sed de pecuniis quae ad manum & parata erat, sumere cum non passi sunt, & reditus vectigalium ei destinaverunt, quorum nondum appeterat tempus. Ad hoc respondit Scipio, pecuniae sibi de suo & amicorum facultatibus fore satis, id vero reprehendit quod de militibus erat decretum, quod diceret bellum grave esse, si quidem ob fortitudinem hostium toties victi essent Romani,

contra tales : sin ob ignaviam civium, militibus talibus gerendum. Ut venit ad exercitum, multum ibi confusionis, intemperantiae, superstitionis, luxusque reperit. Itaque ariolos, sacrificulos, lenonesque statim exturbavit, & omnia iussit amovere vasa, demptis olla, veru, & siglino poculo : argenteorum poculorum nullum duabus libris majus permisit habere volentibus : lavacro interdixit : qui inungerentur, quoniam à seipso fricari iussit, quod diceret jumentis fricante opus esse, quia manibus ipsa carerent. Prandere iussit obsonium nullo igni coctum, in coena accubentes edere panem aut pultem simplicem, & carnem elixam sive assam. ipse sago amictus nigro

ἐμπεροσπημύθῳ μέλανα πτερίνα, πενήν τλή τῷ σφελδύματι αἰχρύνω λόγων. Μεμνῆς δὲ τοῦ χιλιάρχη λαβὼν ὑποζύγια, ψυχλῆρας διακλίβας ἀδρακομήζονα καὶ Θηρακείας, Ἐμοὶ μὲν, ἔπειν, ἡμέρας τελέοντα καὶ τῇ πατρίδι, σωτῆρ ὃ τὸν βίον ἀπαντα, τοιοῦτόν, ἀρχεσθαι πεποιήκας σεαυτὸν. Ἐτέρω δὲ θυρεὸν ἐπιδείξαντο δὲ κεοσμημένους, Ὁ μὲν θυρεὺς, ἔπειν, ὦ νεανία, καλὸς· πρέπει ὃ Ῥωμαῖον ἀνδρα μάλλον ἐν τῇ δεξιᾷ τὰς ἐλπίδας ἔχειν, ἢ τῇ δεξιτερᾷ. Τῷ δὲ τὸν χάρεκα ἀραβίος, σφόδρα πείθεσθαι φάσκοντο, Εἰκότως, ἔφη· τῷ γὰρ ἐνὶ τῷ μάλλον ἢ τῇ μαχαίρᾳ πισθίει. Ὁ δὲ τὴν πόλιν δούλοισιν τῶν πολεμίων, ἐλεῖν ὡνείδε τῷ χρόνῳ τὴν ἀσφάλειαν τὸν γὰρ ἀγαθὸν σφελήγρον, ὥσπερ ἰατρὸν, ἐχάτης δίδωσθαι διὰ τῷ σιδήρῳ θεραπείας. Ὡς μὲν ἀλλ' ἐπιθιμύθῳ ἐν καιρῷ σὺ Νομαντίνος ἐπέψατο. Τῶν δὲ πρεσβυτέρων σὺν ἡγεμῶν καυχόζων, τί πεφύγασιν εἰς τοσαυτάκις ἐδώξαν, ἔπειν τινα λέγει τῶν Νομαντίνων, ὡς τὰ πρῶτα ταῦτα καὶ νῦν ἔστιν, ὃ δὲ ποιμὴν ἄλλο. Ἐπεὶ δὲ τὴν Νομαντίαν ἐλὼν, καὶ θριαμβώσας τὸ δόττερον, πρὸς Γάϊον Γεράχον ὑπὲρ τε τῆς βουλῆς καὶ τῶν συμμάχων κατέστη διαφορὰ, καὶ λυπέμυθῳ ὁ δὴμῶς ἐβορεύησεν αὐτὸν ὅτι τῷ βήματι, Ἐμέ, ἔπειν, εἰδέποτε σφελοπέδων ἀλαλαγμοὺς ἐβορεύησεν, ὅτις συγκλύ-

δων

nigro obambulavit, lugere se iniquis turpitudinem exercitus. Quum incidisset in Memmii cujusdam tribuni militum jumenta, quae gemmis ornata ac Thericlea gestabant pocula, Talis, inquit, quum sis, mihi patriaeque te ad xxx dies, tibi ipsi per omnem vitam reddidisti inutilem. Alii clypeum ostentanti praeclare ornatum, Clypeus quidem, inquit, ὁ ἀδολέσκων, pulcher est: ceterum Romanum virum magis decet in dextra sua fiduciam habere, quam in sinistra collocatam. Vallum tollenti, & admodum se premi dicenti, Non injuria, inquit. ligno enim huic magis fides quam gladio. Videns conjunctam cum infamia hostium temeritatem, dicebat se tempore secu-

ritatem redimere, bonum enim imperatorem, itidem ut medicum, ad malum curandum ultimo demum loco ferrum adhibere, nihilominus tamen suo tempore adortus Numantinos fudit. Quo tempore senioribus pullos culpantibus quoddam eos fugissent quos toties in fugam conjecissent, fuerunt quendam Numantinorum dixisse, Oves quidem easdem esse atque antea, sed alium habere pastorem. Capta Numantia, acto secundo triumpho, de senatu & sociis in contentionem venit cum C. Graccho, ibi quum indignabundus populus pro rostris dicenti tumultu facto obstitit: Nunquam, inquit, me exercitum conclamantium perturbavit vociferatio, nedum conven-

narum

δὼν ἀνθρώπων, ὧν ἔ μίσησεν τὴν Ἰταλίαν, ἀλλὰ μητρὶν ἔσαν
ἐπίσταμαι. Τῶν δ' αὖτε τὸν Γάϊον βοῶντων κτείνει τὸν τυράννον, Εἰκό-
τως, εἶπεν, οἱ τῇ πατρίδι πολεμῶντες, ἐμὲ βύλονται προαελεῖν. ἔ
γδ οἷόν τε τὴν Ῥώμην πεσεῖν Σκιπίωνος ἐσώσῃ, ὅδε ζῆν Σκι-
πίωνα τ' Ῥώμης πεσούσης.

ΚΑΙΚΙΛΙΟΥ ΜΕΤΕΛΛΟΥ.

Καίκιλος Μιτέλλος ὀχυρὰ χερσὶν βελδομήνῃ προσαγαγὼν,
εἰπόντ' ἑκατοντάρχῳ πρὸς ἑαυτὸν ὡς ἐὰν δέκα μόνος δύσβαλῃ,
λήψεται τὸ χεῖρον, ῥηώτησεν αὐτὸν εἰ βούλοιο εἰς τῶν δέκα θηρία.
Τῶν δ' νεωτέρων τινὸς χιλιάρχῳ πωθανομένῳ τί μέλλει ποιῆν, Εἰ
τῶτος, ἔφη, συνειδέναι μοι τὸν χιτανίσκον ἐνόμιζον, δύσδυτάμην
ἀν' αὐτὸν ἐπὶ τὸ πῦρ ἐπέθηκα. Σκιπίων δ' ζῶντι πολέμῳ, δύσβα-
λόντ' ἠχθέειν, καὶ οὐ μὴ ὑπὸς ἐκείδουσιν ὑποδυνάτας ἀραδὲς τὸ
λέχθ', τοῖς δ' ἐμοῖς ἔφη χάριν ἔχειν ὥστε τ' Ῥώμης ὅτι παρ'
ἄλλοις οὐκ ἐγγίμετο Σκιπίων.

ΓΑΙΟΥ ΜΑΡΙΟΥ.

Γαῖος Μάριος ἐκ γῆρας ἀδόξῃ προῖον εἰς πολιτείαν διὰ τῶν
στρατιῶν, ἀγορασομίαν τὴν μέγιστον παρήγειλεν. αἰδομένη δ' ὅτι
λείπει, τ' αὐτῆς ἡμέρας ἐπὶ τὴν ἐλάττω μεταῆλθε. κακείνης ἀπο-
τυχάν, ὅμως οὐκ ἀπέγνω δ' περὶδύσκειν Ῥωμαίων. Ἰξίας δ' ἔχων
ὅν

narum fremius me percellat, quorum non
matrem esse, sed novercam Italiani novi.
Gracchusque cum suae factionis hominibus
clamante, Interficiendum esse tyrannum:
Merito, inquit, patriae bellum facientes me
prius sublatum volunt. Roma enim Scipio-
ne incolumi cadere non potest, neque vivere
Scipio Roma eversa.

CÆCILII METELLIUS quum de castel-
lo munito oppugnando deliberaret, centu-
rioni dicenti decem duntaxat amissa viris
eo potiturum, Vixne, inquit, unus ex illis
decem tu esse? Interrogatus à quodam ju-
vene centurione quid esset facturus: respon-

dit, Se tunicam suam, si fui eam sibi con-
sciam consilii putaret, exuturum & crema-
turum. Scipionis, cum quo vivus inimici-
tias exercuerat, mortem graviter molestèque
tulit, filiosque suos subire feretro ejus portan-
do iussit, diisque dixit gratias se agere Ro-
mæ causâ, quod alibi non extiterit Scipio.

C. MARIUS obscuro natus loco, gestis
militiæ rebus quum se ad honores in re-
publica capestendos contulisset, aedilitatem
majorem ambivit, vidensque se eam non
impetraturum, eadem die minorem petiit.
passusque repulsam, tamen de prima inter
Romanos dignitate non desperavit. Varices
in

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς σκέλεσι, παρέχεν ἀδελφῷ ἐκτεμένῃ τῇ ἱατρῷ, καὶ μὴ σπένδων, μηδὲ τὰς ὀφρὺς συναγαγὼν, δευκαεξήσπερ τῇ χειρουργίᾳ τῷ ᾧ ἱατρῷ μεταβαλόντι ὅτι θάτερον, ὅτε ἠβήλησεν, εἰπὼν ὅτε εἶναι τὸ θροῦπον τῷ ἀλγυδόντι ἄξιον. Ἐπεὶ ὁ Λάσιος ὁ ἀδελφιδῆς, αὐτῷ τὸ θάτερον ὑπαλίσσοντο, ἐβιάζετο τῷ ἐν ὧρα στρατομύων τινὰ ὀνόματι Τρεβώνιον ὁ ᾧ ἀπέκλειπεν αὐτὸν, καὶ πολλῶν κατηγορούντων ἐκ ἡγήσατο κτείνειν τὸν ἀρχοντα, τῷ δὲ αἰτίαν εἶπε καὶ ἀπέδειξε· κελύσσας ἔν ὁ Μάριος τὸν ὅτι ταῖς δριστείαις διδόμενον εἶφαν κομωδιῶναι, τῷ Τρεβωνίῳ περὶεθήκε. Τοῖς ὁ Τάδοσι περὶ στρατοπεδίσας ἐν χωρίῳ ὀλίγον ὕδωρ ἔχοντι, τῶν στρατιωτῶν διψῶν λεγόντων, δείξας αὐτοῖς ποταμὸν ἐγγὺς παραρρέοντα τῷ χάρακι τῷ πολέμιων, Ἐκείθεν ὑμῖν ἐστίν, εἶπε, ποτὸν ὄνιον αἵματι. οἱ ὁ ἄρην παρεκάλεν, ἕως ὅτε ἔχουσι τὸ αἷμα, καὶ μήπω πᾶν ὑπὸ τῷ διψῶν ἐκπετηγός. Ἐν ὁ τοῖς Κιμβρικοῖς πολέμοις Καμαρίων χιλιῶς ἀνδρες ἀγαθὸς ἡρωϊκός, ὁμῶς Ῥωμαῖος ἐποίησε, κατ' ἐθένα νόμον πρὸς ὁ εἶναι ἐγκαλῶντας ἔλεγε τῶν νόμων ἐκ ὅσων δια τὸν τῶν ὀπλων ψόφον. Ἐν δὲ τῷ ἐμφυλίῳ πολέμῳ περὶ ἀφελῶν ὀπλῶν καὶ πολιορκιῶν ἐκατέρωθεν, τὸν οἰκείον ἀναλῶναι καιρὸν. εἰπόντο ὁ τῷ Πομπηίῳ Σίλων πρὸς αὐτὸν, Εἰ μέγας εἰ στρατηγός, ὁ Μά-

in utroque crure quum haberet, secandas eas medico prebuit: alteriusque sectionem solutus, absque ullo gemitu, & ne contractis quidem supercillis sustinuit. ad alterum transcurrentem inhibuit, non esse iniciens remedium isto dignum dolore. Alterum ipso gerente consultatum, Lusius sorore natu iplius, vim adolescentis cuiusdam Trebonii militantis pudicitiae intenterat, eratque ab eo intersectus. Accusatus à multis Trebonius, nihil inficiatus casum tribuni, causam protulit atque demonstravit. Iussit Manius coronam, quæ ob res præclare gestas donari solet, asserri, eaque Trebonium ornavit. Opposuerat Teutonibus ca-

stra loco aque inopi. & dicentibus se sitire militibus, demonstrans amnem prope vallum hostium decurrentem, lithinc, ait, potè à vobis potest potus sanguine venalis. Oraverunt itaque milites ut eò duceret, sanguine ipsum adhuc humido, necdum eo sitim concreto. Bello Cimbrico Camertes viros eis ob rem bene gestam universas civitate Romana donavit, nullius legis beneficio. reprehendentibusque factum respondit, se præ armorum strepitu leges non potuisse exaudire. Bello civili fossa cinctus & oppugnatus, toleravit omnia, idoneam opperiri occasionem rei gerendæ. Ubi quidam Popedio Siloni (erat is hostium dux) dicenti,

ὦ Μάρτε, καταβάς διαγώνισαι, Σὺ μὲν ἔν, εἶπεν, εἰ μέγας εἰ στρατηγός, ἀνάγκασόν με διαγωνίσασθαι καὶ μὴ βυλόμηνον.

ΚΑΤΛΟΥ ΛΟΥΤΑΤΙΟΥ.

Κάτλῳ Λεττάτῳ ἐν τῇ Κιμβρικῇ πολέμῳ παρὰ τὸν Ἀτίνα ποταμὸν στρατοπεδεύων, ἐπεὶ εὖν βαρβάρους ἐβῶντες οἱ Ῥωμαῖοι διαβαίνον ὀπλικοὺς ἀνέχοντες, μὴ δυναμῆν αὐτοὺς καταχεῖν, ὤρμησεν εἰς εὖν πρώτους τῶν ἀποτρεχόντων, ὅπως δοκῶσι μὴ φάσιν τὰς πολέμους, ἀλλὰ τῷ στρατηγῷ καίχαλυνθῆν.

ΣΤΑΛΟΥ.

Σύλλας ὁ ἀτυχὴς ἀναγορευθεὶς, τῶν μεγίστων ἀτυχιῶν ἐποιεῖτο δύο, τὴν Πίαν Μείλλαν φιλίαν, καὶ τὸ μὴ κατασκάψαι τὰς Ἀθλίνας, ἀλλὰ φέσασθαι τὴν πόλεως.

ΓΑΙΟΥ ΠΟΠΙΛΛΙΟΥ.

Γαίῳ Ποπίλλῳ ἐπέμψθη παρὰ Ἀντίοχον Ὀψιόχου παρὰ τῆς συγκλήτης κομίζων κελύβαν ἀπάγειν εἰς Αἰγύπτου τὸ στρατόμαχον, καὶ μὴ σφείλειζε τῶν Πτολεμαίων τέκνων ἐφ' αὐτῶν ὄντων τὴν βασιλείαν. παρσιότα δ' αὐτὸν διὰ τῷ στρατοπέδῳ πύρρῳ ἀπασαμύρῃ τῷ Ἀντίοχῳ φιλοφρονέων, ἐκ αἰταπασαμύρῃ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν· ἐπεὶ δὲ ἀναγνὼς, εἶπε βυλάσσεσθαι καὶ δάσαν τὴν ἀπόκλεισιν, τῷ κλήματι γύρει παρὰ αὐτὸν ὁ Ποπίλλιος παρὰ τῷ στρατῷ, εἶπεν, Ἐνταῦθα ζῶντι ἐς βυλάσθαι καὶ ἀπόκλειναι, πάντων ὃ τὸ

Si es, Mari, magnus imperator, descende & praelio decerne: respondit: Immò, tu si magnus es imperator, cogito me invitum decertare.

LUTATIUS CATULUS bello Cimbrico quum haberet castra ad flumen Athesin, suisque barbaros transiitum moliri cernentes retrò cedent: videns fugam se inhibere non posse, ad primos aufugientium ordines celeriter se contulit: ne fugere hostem sui, sed ducem sequi viderentur.

SYLLA, cognomento Felix, hæc duo

maxima fortune munera putavit, amiciatiam Metelli Pii, & quòd non delevisset Athenas, sed urbi peperciisset.

C. POPILLIUS à senatu licetis Antiocho attulit, quæ cum ex Ægypto jubebant exercitum abducere, neque regnum pupillorum Ptolemæi vita defuncti sibi vindicare. Accedens per castra, eminens ab Antiocho comiter salutatus, non reddita salute epistolam tradidit, qua lecta quum deliberatione habita responsurum se rex diceret, palmite Popillius orbem circa eum descripsit, inquiens: Hic ergo stans delibera & responde. Omni-

ἢ τὸ φρόνημα τῷ ἀνδρὶ καλαπλάγηται, τῷ τε Ἀλίοχῃ ποιήσαν
ὁμολογῶντι τὰ δοκῦντα Ῥωμαίοις, ἕως ἡσασάτο καὶ ἀειπύξαι
αὐτὸν ὁ Ποπίλλιος.

ΛΕΥΚΟΛΛΟΥ.

Λέυκολλος ἐκ Ἀρμενίας μὲν μυρίαν ὀπλιτῶν καὶ χιλίων ἱππέων
ἐπὶ Τιγράνῳ ἐχώρει πεντεκαίδεκα μυριάδας στρατιάς ἔχοντα, τῇ
πρὸς μίαν ἡμέραν Ὀκτωβρίαν· ἐν ἣ πρώτῳ ὑπὸ Κίμωρον ἡ μὲν
Σκυθίων διεφθάρη δυνάμις. ἐπὶ δὲ τινος ὅτι Ῥωμαῖοι τὴν
ἡμέραν ἀφῴσαν) καὶ δεδοίκασιν, Οὐκῶν, ἔφη, σήμερον ἀγωνισώμεθα
πρῶτον, ἵνα καὶ ταῦτις ὅς ἀποφράσῃ καὶ σκυθεωπῆς ποιήσωμεν
ἰλαρὴν καὶ πρῶτον Ῥωμαίοις. Τὸς δὲ καλαφρόνους μάλιστα φο-
βημένον τῇ στρατιᾷ, ἐκείνους θάρρειν. πλείον γὰρ ἔργον εἶναι τῷ
νικῆσαι, τὸ τέττοις σκυλεύσαι. Πρῶτος ἢ τῷ λόφῳ πρῶτος, καὶ
τὸ κίημα τῇ βαρβαρῶν διατάξει, ἀνέδοξε, Νενικηκαμένῳ, ὃ
συστρατεύεται. καὶ μηδὲν ὑποσάντων, διώκων, κέντε Ῥωμαίων ἀπέ-
βαλε πεσόντας, τῇ δὲ πολεμίων ὑπὲρ δέκα μυριάδας ἀπέκρινε.

ΓΝΑΙΟΥΣ ΠΟΜΠΗΙΟΥ.

Γναῖος Πομπήιος ὑπὸ Ῥωμαίων ἡγαπήθη τοσούτον ὅσον ὁ παῖς
ἐμισθῆ. νέος ἦν, παλαιάσι τῇ Σύλλᾳ μερόδι προσηύκειν αὐ-
τόν. καὶ μήτε ἀρχῶν μήτε βασιλέων πολλὰς ἐκ τῇ Ἰταλίας ἐξα-
τολό-

Omnibus magnanimitate hominis percussis,
quum Antiochus profiteretur se ex senten-
tia Romanorum acturum, ita demum regem
salutavit amplexusque est Popillius.

LUCULLUS in Armenia cum decem gra-
vis armaturae militum millibus & mille
equitibus contra Tigranem contendebat,
instructum cum millium exercitu: idque pri-
die Nonas Octobris, qua die Cimbri ante
copias Cæpionis deleverant. Dicente tum
quodam, istam diem abominari Romanos
& formidare: Pugnemus ergo, inquit, ho-
die strenuè, ut hanc diem quoque ex-
falsa & tristis festam lætæque Romanis re-

digamus. Quumque à cataphractis maxi-
mè sibi metuerent milites, bono eos esse
iussit animo. plus enim in spoliandis iis fore
laboris quàm in vincendo. Primus ad
tumulum aggressus, quum motum videret
barbarorum, exclamavit: Vicinus ô com-
mititones, nulloque subsistente persequens
hostem, quinque duntaxat Romanorum
amissis, ultra e millia hostium interemit.

C. POMPEIUM Romani tanto profe-
quuti sunt amore, quanto patrem odio.
Adolescens totum se Syllæ partibus addixit,
nulloque etiamnum gesto magistratu, neque
in senatum allectus, multos per Italiam con-
scripsit

τολόγησε. καὶ Σύλλα καλῶντο, καὶ ἔφη δόξα λαφύρων εἶναι ἀνά-
 μαλόν ᾧπαύειν τῷ αὐτοκράτορι τὴν δυνάμιν. εἰδ' ἦλθε πρότε-
 ρον πρὶν ἢ πολλαῖς μάχαις νικῆσαι εὖν στρατηγὸς τῇ πολέμῳ.
 Ἐπεὶ δὲ πεμφθεὶς εἰς Σικελίαν ὑπὸ Σύλλα στρατηγός, ἐπιπυθάνει
 εὖν στρατιώτας ἐν ταῖς ὁδοποιεῖαις ἐκβεπομένους βιάζεσθαι καὶ ἀεπά-
 ζειν, εὖν μὴ ἄλλως πλανωμένους καὶ ἀεθλοῖας ἐκλάσσει, τῶν δὲ
 πεμπομένων ἴσως αὐτὸν σφραγίδας ἐπέβαλε ταῖς μαχαίραις. Μα-
 μερίνης δὲ τὸ ἐναντίας ἡμιόβους μερίδω οἷός τε ἦν ἀποσφάττειν
 ἀπάντας· Σθενίης δὲ τῷ δημαγωγῷ φήσαντο καὶ δίκαια ποιεῖν αὐ-
 τόν, αὐτὸν ἐνὸς αἰτίας πολλὰς ἀναλίσκει κολάζοντα· τῶν δὲ αὐτὸν εἶναι
 εὖν μὴ φίλους πέσαντα, εὖν δὲ ἐχθρὸς βιασάμενον ἐλέσθαι τὰ Μα-
 ερίης· θαυμάσας ὁ Πομπήϊος ἔφη συγγνώμην ἔχειν Μαρμερίνης,
 ὑπὸ τοῦτο περὶ αὐτὸν ἀνδρὸς ὃς τὴν πατρίδα τὸ ἑαυτοῦ ψυχῆς προ-
 τιμᾷ, καὶ τὴν τε πόλιν καὶ τὸν Σθενίον ἀπέλυσε. Εἰς δὲ Λιβύην
 διαβὰς ᾧπαι Δομίτιον, καὶ μάχῃ μεγάλῃ κερήσας, ἀπασανήν
 αὐτὸν αὐτοκράτορα τῶν στρατιωτῶν, ἔφη μὴ δέχεσθαι τὴν τιμὴν,
 ἕως ὅτε ἔσκηεν ὁ χάραξ τῶν πολεμίων. οἱ δὲ, καίπερ ὁμοῦ
 πολλὰ κατέχοντο, ὁμοῦσαντες διεπόρθησαν τὸ στρατόπεδον. Ἐπαν-
 ελθόντα δὲ αὐτὸν ὁ Σύλλας ταῖς μὴ ἄλλαις τιμαῖς ἐδέξατο φιλο-
 φροῦντος,

scripsit milites. & vocanti ad se Syllae re-
 spondit, non se sine spoliis & nullo facto
 sanguine imperatori suum commonstratu-
 rum exercitum. neque ad eum ante accef-
 sit quàm hostium duces multis vicisset
 pugnis. Missus deinde in Siciliam legatus,
 inaudit milites in itinere faciundo saepe
 evagari, vimque hominibus facere & præ-
 das auertere: Igitur eos qui temere ober-
 rabant & circumscursabant, supplicii com-
 pescuit; à se autem miliorum gladiis sigilla
 imposuit. Mamertinos quòd ab adversariis
 fletissent, universos neci dedere constitu-
 rat. Tum Sthenis, qui orator ea in civi-
 tate principatum tenebat, injustè agere
 Pompeium dixit, qui ob unum fontem

multos innocentes vellet occidere. se solum
 in culpa esse, qui amicis persuasisset, inimi-
 còisque vi adesset ad Marianam factionem
 defendendam. Miratus Pompeius homi-
 nem, gratiam se delicti facere Mamertinis
 pronuntiavit, talem sequitur virum qui pa-
 triam sua vita haberet priorem, ignovique
 & civitati & Stheni. Quum trajecisset in
 Africam adversus Domitium, cuiusque ma-
 gno superasset prælio, salutatus ab exercitu
 imperator, negavit se hoc ornamentum
 accepturum, recto adhuc stante hostium
 vallo. itaque milites, quamquam imbre lar-
 go incumbente, castra hostium diripue-
 runt. Reversum Sylla cum aliis honori-
 bus benignè affecit, tum primum Magnum
 cognò.

φρόνας, καὶ Μάγνον προσηγόρευσε πρῶτον αὐτόν. Θεριαμβόσαι δὲ βυβλόμῳρον ἔκ εἰα, μηδέπω μετέχοντα βελῆς. εἰπόντος δὲ τῷ Πομπήϊῳ πρὸς τὰς παρῆντας, ἀγοῶν τὸν Σύλλαν ὅτι καὶ τὸν ἥλιον ἀνατέλλουσι πλείονες ἢ διώοντα προσηγοῦσιν, ὁ μὲν Σύλλας ἀνέβησεν, Θεριαμβόειν. Σεραήλῳ δὲ αὐτῆς λειταρχεὺς ἡγανάκτει, καὶ ἤρ' στρατιωτῶν ἐρίσαντο πολλοὶ τῷ Θεριάμβῳ, δωρεάς τινες αὐταυτῶντες. ἐπεὶ δὲ ὁ Πομπήϊος ἔφη μᾶλλον ἀφῆσεν τὸν Θεριάμβον ἢ κολακάζειν ἐκείνους, νῦν ἔφη καὶ μέγα ἀληθῶς ὅραν καὶ ἀξίον τῷ Θεριάμβῳ τὸν Πομπήϊον. Ἔθως δὲ οἷτος ἐν Ῥώμῃ τοῖς ἵπποδισιν, ὅταν στραδύσῃ) τὸν νόμιμον χρόνον, ἄγειν τὸν ἵππον εἰς ἀγορὴν ὅπῃ εὖν δύο ἄνδρας ἕς τιμητὰς καλῶσι, καὶ καταβημισαμῖνύς τὰς στρατείας καὶ εὖν στρατηγὸς ὕφ' ἕς ἐστραδύσαντο, τυγχάνειν ἐπαίνων ἢ ψόγων τῶν προσηγοῦν, ὑπαδύων ὁ Πομπήϊος κατήγαγε αὐτὸς τὸν ἵππον ἐπὶ τὰς τιμητὰς Στέλλιον & Λέντλον. ἐκείνων δὲ, ὥσπερ ἔθ' ἐπὶ πυθονίῳν εἰ πάσας ἐστραδύ) τὰς στρατείας, Πάσας, ἔπην, ὑπ' ἑμαυτῷ αὐτοκαρχεῖ. Τῶν δὲ Σεβήλῳ γραμμάτων κεαῖσας ἐν Ἰβηρίᾳ, ἐν οἷς ἦσαν ὀπισθοαὶ πολλῶν κημιόνων ἐπὶ κωίερισμῷ καὶ μελαβολῇ τ' πολυλείας τὸν Σεβήλῳ ἐν Ῥώμῃ καλέειν, κατέκαυσε πάσας, διδὸς μελανοῦσαι καὶ βελτίονα;

cognominavit. triumphum autem petenti negavit, quod nondum esset in senatum receptus. Ad hæc Pompeius iis qui aderant dixit, Ignorare Syllam quod plures orientem solem adorent quam occidentem. quo audito Sylla exclamavit, Triumphet. Servilius tamen unus ex optimatibus indignè id ferebat, multique militum triumpho reclamabant, dona quædam exposcentes. Ubi quidam Pompeio dicente, Omissum potius à se iri triumphum, quam ut militibus adularetur, dixit Servilius : Nunc demum se intelligere, esse Pompeium re vera Magnum, triumphoque dignum. Moris Romani erat

ut equites qui constitutum legibus tempus militassent, equos in forum ad censores adducerent, ibique quoties & sub quibus meruissent ducibus, enarrarent. Proinde consularum gens Pompeius, equum ipse ad censores Gellium atque Lentulum duxit : interrogatusque pro more, omnè obivisset militias, respondit : Omnes, & quidem sub me ipso imperatore. In Hispania nactus scrinia epistolarum Sertorii, in quibus multe erant principum virorum literæ, novandarum rerum & convellendi præsentis reipublice status causa Sertorium Romam evocantium : omnes eas combussit, respiciendi largiens

τίονας ἡρώδης δὲν πομπῆς. Ἐπεὶ δὲ Φραάτης ὁ Πάρθων βασιλεὺς ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν, ἀξιῶν ὅρῳ χρηστῶ τῷ Εὐφράτῃ, μᾶλλον ἔφη χρηστῶ Ῥωμαίῳ ὅρῳ πρὸς Πάρθον τῷ δικαίῳ. Λαθικίς δὲ Λαδικύλλῃ μὴ τὰς στρατείας ἀφεικότος αὐτὸν εἰς ἡδονὰς καὶ πολυτελεῶς ζῶντος, τὸν δὲ Πομπήϊον, ὡς παρ' ἡλικίαν δ' πολλὰ πρῶσεν ὀρεγόμενον, ψέγοντος, μᾶλλον ἔφη γέροντι τὸ τυφᾶν ἢ τὸ ἀρχεῖν, εἶναι παρ' ἡλικίαν. Νοσήϊσι δὲ αὐτῷ κίχλῳ ὁ ἰατρὸς λαβεῖν προτίταξεν· οἱ δὲ ζηῶντες ἐχ' ὄρεγν, ὡς γὰρ παρ' ὥραν, ἔφη δὲ τις ὀρεθήσειας αὐτῷ Λαδικύλλῳ δι' ἔκτας τρεφομένης. Εἶτα, ἔφη, εἰ μὴ Λαδικύλλος ἐτηύφα, Πομπήϊος οὐκ ἂν ἔζησε; καὶ χαίρειν εἰσας τὸν ἰατρὸν, ἔλαβε τῷ δόποσίον. Ἰχυρεῶς δὲ σιτοδείας ἐν Ῥώμῃ ἡγομένης, δόποδεχθεὶς λόγῳ μὴ ἀγορῆς ἀτιμελητῆς, ἔργῳ δὲ γῆς καὶ θαλάσσης κύρου, ἐπλάσεν εἰς Λιβύῃ καὶ Σαρδόνῃ καὶ Σικελίᾳ καὶ πολλῷ ἀθροίσας σίτον, ἐπαύθεν εἰς τὴν Ῥώμην. μεγάλης δὲ τῇ χειμῶνι ἡγομένης, καὶ τῶν κυβερνητῶν ὀκνήσας, πρῶτον ἐμβάς, καὶ τὴν ἀγκυρῆν ἀραι κελύσας, ἀνέβησσε, Πλεῖν ἀναγκάζει, καὶ τὴν ἀναγκάζει. Τῆς δὲ πρὸς τὸν Καίσαρα διαφορῆς δόποκαλυπτομένης, καὶ Μακεδονίᾳ τινὸς τῶν ὑπὸ Πομπήϊον προῆχθαι δοκούντων, μεταβελήμενος δὲ πρὸς Καίσαρα, πολλὰ πρὸς αὐτὸν ἐν συγκλήτῳ λέγον-

largiens corrigendique occasionem malis. Phraati Parthorum regi missis ad ipsum internumcuius potenti ut Euphrate limite uteretur, respondit, Romanos jus potius pro termino habituros. L. Lucullus post obita imperia voluptatibus sese luxurique tradiderat, Pompeiūque vituperabat, qui aliena aetate negotiis sese implicaret. Ad hæc Pompeius, magis aiebat alienum esse à senio luxuriare quàm gerere rempublicam. Ægrotanti medicus consuluerat ut turdo vesceretur. nullus autem poterat inveniri, quod anni tempus erat ab eorum captura alienum. quidam inventum iri aiebat apud Lucullum, qui per annum eos alerat. Ergo,

dicebat, nisi luxuriaret Lucullus, vivere Pompeius nequiret? jussūque valere medico, vius est re facillè parabili. Quum Romæ ingens frumenti oborta esset caritas, creatus verbo quidem annonæ procurator, reipsa dominus terræ marisque, in Africâ, Sardiniam, Siciliamque navigavit, magnâque vi frumenti congesta, Romam properavit. Existente autem gravi tempestate & gubernatoribus trepidantibus, primus navim conscendit, evellique mandato ancoram, exclamavit, Navigare necesse est, vivere non est necesse. Detecto ejus cum Cæsare dissidio, Marcellino cuidam, qui evectus à Pompeio, studiis mutatis ad Cæsarem transiverat, multa

in

λέγοντο, Οὐκ αἰχμήν, Μακελλῖνε, εἶπεν, ἰμοὶ λοιδορέμην· δι' ὃν
 ὄξ' ἀφώνε λόγιος, ἐκ δ' πειναλικοῦ ἐμεικλὸς γέγονας· Πρὸς δὲ
 Κάτωνα, πικρῶς καθαψάμενον ὅτι πολλὰς αὐτὸν προσαγορεύοντο
 τῷ Καίσαρι· διώσκειν καὶ αὐξήσειν, οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τ' δημοκρα-
 τίας ἡγομένην, ἀπεκείατο, Τὰ μὲν σά, μαλικάτερα, τὰ δ' ἐμά,
 φιλικώτερα. Περὶ δ' αὐτῷ παρήσιαζόμενος εἶπεν, ὡς πᾶσαν δεχέμεν
 καὶ ἔλαβε θάσσον ἢ προσηδόκησε, ὧ καλοῖτο θάσσον ἢ προσηδίκηθη.
 Μετὰ δ' τῷ ἐν Φαρσάλῃ μάχῃ φεύγων εἰς Αἴγυπτον, ὡς ἔμελλε
 διαβαίνειν ἐκ τ' τριῆς εἰς ἀνδρικόον πλοῖον, ἀποσείλαντος τῷ βα-
 σιλέως, Πισσαρφέως πρὸς τῷ γυναικῇ καὶ τὸν υἱόν, εἶδεν ἔτερον ἢ
 τὸ τῷ Σοφοκλέως εἶπεν, Ὅσις δ' πρὸς τύραννον ἔμπορεύῃ, Κέρνυ' ἐν
 δόλῳ, καὶ ἐλεύθερος μολῇ. μελαβὰς δὲ, καὶ πληγὴς ἔξιφεν, καὶ σε-
 νάξας ἅπαξ, εἰπὼν δὲ μὲν, ἀλλ' ἐγκαλυψάμενος, παρέδωκεν
 ἑαυτόν.

ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ.

Κικέρων ὁ ῥήτωρ εἰς τὸν οὐνομα σκαπτόμενος, καὶ τῶν φίλων μελα-
 βῶσαι κελδόντων, εἶπεν τὸν Κικέρωνα ποιήσειν τῶν Καλόνων καὶ τῶν
 Κάτων καὶ τῶν Σκαύρων ἐνδοξότερον. Ἐκπωμα δ' ἀγγυρῶν τοῖς
 θεοῖς ἀνάλβεις, τὰ μὲν πρῶτα τῶν ὀνομάτων γράμμασιν ἐσήμανεν,
 ἀντὶ

in senatu contra ipsum dicenti: Non te, in-
 quit, pudet, Marcelline, mihi convicium
 facere, qui te ē muto loquentem, de fame-
 lico vomitem fecerim? Catoni acerbē
 ipsum reprehendenti, quod sibi saepenume-
 ro praedicanti Caesarem augeri potentia ad
 detrimentum popularis status reipublicae,
 non advertisset animum, respondit: Tua
 consilia magis à divinatione, mea ab ami-
 citia proficiscerentur potius. De seipso au-
 tem liberē hoc praedicabat, omnem magi-
 stratum se & occupasse sua, & deposuisse alio-
 rum opinione citius. A Pharfalica pugna
 in Aegyptum fugiens, ē trirēmi sua transi-
 turus in piscatoriam cymbam à rege mis-

sam, conversus ad uxorem & filiam aliud
 nihil dixit quàm Sophocles ista:

*Etenim tyranni quisquis intrat in domum,
 Fit servus ejus, liber ejus venerit.*

Transgressus, quum gladio feriretur, semel
 tantum ingemuit, nullaque emissā voce ca-
 put obvolvīt veste, ac procubuit.

CICERO orator, quum cognomen ejus
 exagitaretur distictis, amicis hortarentur
 ut id mutaret, dixit se Ciceronis nomen
 effecturum Catonem, Catulorum, Scauro-
 rumque nomine illustrius. Poculum por-
 rō aureum diis dedicans, praenomen suum
 nomenque literis insculptis, cognomentum
 Ciceronis

αὐτὶ δὲ τῷ Κυέρονι ἐβόηον ἐτόρυσσε. Τῶν δὲ ῥήτρων οὗ μίγα βοῶντας ἔλεγε δι' αἰδύνειαν ὅτι τὴν κραυγὴν ὡς χαλῆς ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππων. Οὐδένα δὲ τῶν ἐχθρῶν ἐκ εὐ κεχηρμένον ἐφ' ὧρα τοῦ σώματι, τὸν δὲ Κυέριονα λοιδοροῦντος εἰς μαλακίαν, καὶ κιναιδὸν δόποκαλῆτος, Ἀγνοῆς, εἶπεν, ὅτι προσέκει τοῖς τέκνοις ὄντος θυρῶν λοιδοροῦσθαι; Μείλλω δὲ Νέπωτος εἰπόντος πρὸς αὐτὸν ὅτι Πλείονας μαριγρῶν ἀπέκλονας, ἢ συμπηροῶν σέσωκας, Καὶ γὰρ ἐστίν, ἔφη, πλείονες ἐμοὶ πίστεως ἢ λογιότητος. Ἐρωτῶντος δὲ τῷ Μετέλλῳ τίς αὐτῇ πάθῃ ἐστίν, Ταύτιν, ἔφη, τὴν δόποκεισιν χαλεπαίνεσαν ἢ σὺ μήτηρ πεποιήκειν. ἦν γὰρ ἡ τῷ Μετέλλῳ, ἀκόλαστος· ὁ δὲ Μίτελλος αὐτὸς, ὑπόκρυφος καὶ ἀβέλβαιος καὶ φρεσὶ μῆκος ταῖς ὁρμαῖς. Διοδοτῶν δὲ τοῦ διδασκάλου τῶν ῥήτορικῶν δόποθανόντι κόρεα λαβὼν ἐπιστάσαντος αὐτῷ, δικαίαν ἔφη τὴν ἀμαθίαν γεγονέναι· πότερ γὰρ τῷ τὸν εἰ λέγειν ἐδίδασξεν. Βατίνιον δὲ ἀνθρώπον ἑαυτῇ διάφορον καὶ μοχθηρὸν ἄλλως ἀκύνειν ὅτι τίθησκειν, εἴτα γνῶς ὕστερον ὅτι ἔη, Κακῶς, εἶπεν, δόπολοιτο κακῶς ὁ ψεύσάμενος. Πρὸς δὲ τὸν δοκῆντα Λίβιῳ δὲ ὅτις ἦναι, φήσαντα δὲ αὐτῷ μὴ ἀκύνειν λέγοντος, Καὶ μὴν ἐκ ἀτρέφης ἔχεις τὸ ὤς, εἶπε. Κάσον δὲ Ποπίλλιον νομικὸν εἶναι βωλομήμον, ὄντα δὲ ἀμαθὴ καὶ ἀφύμῃ, προσεκαλῶτο μῆς-
τυρα

Ciceronis cicere caelato indicavit. Oratores qui altum clamarent, dicebat ob imperitiam dicendi ad vociferari nem sicut claudios ad equum configere. Erat Verri filius qui in flore ætatis pudicicam suam male custodiverat. Ei Verri Cicero, molliciem sibi exprobranti, ac cinædum appellanti, Nescis, inquit, filiis esse intra fores conviciandum? Metello Nepoti dicenti, Plures testimonio tuo perdidisti quàm patrocínio servasti, respondit: Quia enim plus mihi fidei est quàm secundiciæ. Eidem interroganti quo patre natus esset, Tua, inquit, mater fecit ut tibi difficilis esset respondere sic interrogato. Erat enim ea impudica,

Metellus autem levis & inconflans atque cupiditatibus obsequens. Hic quum Diodoto, quo oratoris artis doctore usus erat, corvum lapideum in monimento statuisset, dignam ei relatum gratiam Cicero dixit, quod is volare Metellum, non dicere docuisset. Auditò Vatinius inimicum suum, hominem alioqui pravum, mortuum esse, quum posset vivere eum cognovisset; Idcirco, inquit, percat qui mentitus est male, Cuidam qui domo Afer putabatur dicenti non audire scipsum dicentem, Atqui, inquit, aurem habes foraminis non expertem. Quodam in iudicio Popillium Coctam ad perhibendum testimonium vocaverat, qui se jureconsultum

τυχε πρὸς τινὰ δίκλιν εἰπόντος δὲ ἐκείνῳ μηδὲν γινώσκειν, Οἷε γδ ἴσας, εἶπε, ὦρὶ τῶν νομίμων ἐπερωτάω. Οἰησὶς δὲ τῷ ῥήτορος λαβόντος μωδὸν δῆγυρῃ σφίγλα παρὰ τῷ Βέρρῳ, καὶ πρὸς τὸν Κικέρωνα πλαγίως τὸ εἰπόντα, φήσαντος αἰνιγμάτων λύσεως ἀπείρους ἔχειν, Καὶ μὲν ἡ σφίγξ, ἔφη, παρὰ σοὶ ἐστίν. Οὐλοκονίῳ δὲ ἀπάντησας μὴ τελῶν θυγατέρων ἀμορφοτάτων τῷ ὄψιν, ἀτρέμα πρὸς τὸς φίλους εἶπεν, Φοίβε ποτ' ἐκ ἐὼν¹ ἔσσειεν τέκνα. Φαύτῃ δ' ἔ' Σύλλα παιδὸς διὰ πληθ² δανείων ἀπάξιον περγράψαντο³, Ταύτῃ μᾶλλον, ἔφη, τῷ περγραφῷ ἀπαζομαι ἢ τῷ πατρίαν αὐτῆ. Πομπήν δ' καὶ Καίσαρος διασάντων, ἔφη, Γινώσκω ὃν φύγω, μὴ γινώσκων πρὸς ὃν φύγω. καὶ Πομπήιον ἐμίμῃσιν τῷ πόλιν ἐκλιπόντα, καὶ Θεμιστοκλῆα μᾶλλον ἢ Περικλῆα μιμησάμενον, ἐκ ἐκείνοις τῶν περγραμμάτων, ἀλλὰ τέτοις ὁμοίων ὄντων. Ἡρόδοτος δ' ἐν παρὰ Πομπήν, καὶ πάλιν μελαινῶν, ἐρωτήθεις ὑπὸ Πομπήν πῦ Πίσωνα τὸν γαμβρὸν ἀπολέλοιπεν, ἔφη, Παρὰ τῷ σφ' πενιερῶ. μετὰβαλλομένη δὲ τιν⁴ ἀπὸ Καίσαρος πρὸς τὸν Πομπήιον, λέγοντος ὑπὸ σωδῆς ἔ' περθυμίας ἀπολελοιπέναι τὸν ἵππον, βέλιον ἔφη αὐτὸν ὦρὶ ἔ' ἵππῳ βεβελδῶς. Πρὸς δὲ τὸν ἀπαγγέλλοντα τῷ Καίσαρ⁵ φίλους σκυθρωπὸς εἶναι, Λέγεις, ἔφη, δυσνοεῖν αὐτὸς Καίσαρ.

consultum profitebatur, homo indoctus & ineptus. is quum nihil se scire diceret, Putas fortassis, ait, de jure te interrogari. Hortensio oratori, qui accepta mercedis loco à Verre sphinge aurea, sibi obscurius aliquid dicenti se aenigmatum solvendum imperitum esse aiebat, respondit: Atqui sphingem domi habes. Voconio occurrens tribus filiabus deformissimis comitato, placide amicis dixit:

Phaedo olim non finiente hic fecis liberos.
Quum Fautus Sullæ F. propter aeris alieni magnitudinem proscriptisset se audionem facturum suorum bonorum: Hanc, inquit, magis probro quàm paternam proscriptio-

nem. Orto inter Cæsarem & Pompeium dissidio, dixit Nolle se quem fugere, ignorare quem sequi debeat. Pompeium reprehendit quòd urbem deferuisset, ac Themistoclem pot quàm Periclem efficit imitatus, rebus no illius, sed hujus tempestati similibus. Ad Pompeium quum venisset, ducereturque poenitentia, interrogatus ab eo ubi Pilonem generum suum reliquisset, Apud socerum, respondit, tum. Et quum quidam qui à Cæsare ad Pompeium defecerat, præ festinatione se equum reliquisset ibi diceret: melius eum equo suo quàm sibi consuluisset dixit. Renunciante, Cælaris amicos esse vultu tritico, Ais, inquit, eos Cæ-

σαει. Μία ἢ τὴν ἐν Φαρσάλῳ μάχῃ Πομπηίῳ μὲν φυγόντος, Νοίῳ δὲ τῷ⊕ ἔτι παρ' αὐτοῖς ἀστὺς ἐπὶ ἀφίσταντ⊕ ἔναι, καὶ διὰ τὸτο θάρρειν. ὦχακαλέν⊕, Καλῶς ἂν παρήνεις, ἔπει, εἰ κολοιοῖς ἐπολεμεῖμην. Ἐπεὶ ἢ Καῖσαρ κελήσας τὰς Πομπηίῳ καταβεβλημῆας εἰκῶνας ἀνέστησε μὲν τιμῆς, ἔφη αὐτῷ λέγων ὁ Κικέρων, ὅτι τῷ Πομπηίῳ Καῖσαρ ἰσὰς ἀνδραγαθίας, τὸς ἑαυτῷ πύγνυσιν. Οὕτω ἢ πολλῶς τὸ καλῶς λέγειν ἐτίμα τς καὶ αὐτῷ τὸτο μάλιστα ἡγνία, ὥς προκειμένης δίκης ὅπῃ τῶν ἐκείνῳ ἀνδρῶν, ὡς ὅπκειμένης ἢ ἡμέρας Ἐρωτα ἀπαγγέλλαντα αὐτῷ οἰκίτῳ εἰς τὴν ὅπκισαν ὑπερεβλήκω τὴν δίκην, ἡλδοθήεωσε.

ΓΑΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ.

Γαί⊕ Καῖσαρ ὅτε Σύλλαν ἐφθύρη ἔτι μερόων ὦν, αὐτίπτεσε περαταῖς καὶ πρῶτον μὲν αἰτηθεὶς δόγμους πλῆθ⊕, κατεγέλασε τῶν ληστῶν ὡς ἀγνοούντων ὃν ἔχουσι, καὶ διπλάσιον ὠμολόγησε δῶσεν. ἐπειτα φερεμένη⊕ ὡς σωῆγε τὰ χεῖματα, προσέτατιν ἡσυχίαν αὐτῷ παρέχειν κοιμημένη καὶ σιωπᾶν. λόγους ἢ καὶ ποιήματα γράφων ἀνεγίνωσκεν αὐτοῖς, καὶ τὰς μὴ λίαν ἐπαινεῖν, ἀναιδῆς καὶ βαρβάρους ἀπεκάλε, καὶ μὲν γέλως ἡπείλει κρεμᾶν αὐτῶν. ὁ καὶ μετ' ὀλίγον ἐποίησεν. τῶν γὰρ λυτῶν κομωμένων λαπολθεὶς καὶ σωμαγαγὼν ἀνδρας ὅξ Ἀσίας ἐ πλοῖα, σιωήεπασε τὰς λησὰς καὶ

fari bene velle. Post Pharfalicam pugnam quum fugisset Pompeius, & Nonius quidam septem adhuc adesse aquilas diceret, ideoque bene sperandum, Recte, inquit, mone-res, si adversus graculos esset pugnandum. Cæsar rerum potius quum dejectas Pompeii statuas erigere honorificè, Hoc, inquit, factu suas Cæsar figit. Tantum verò bene dicendo studuit, tantique eam rem duxit, ut quum causa ipsi oranda ciet coram centumviris, dièque appetente Eros fervorum unus nunciaret in sequentem diem differri judicium, hunc libertate donaverit.

C. CÆSAR adolescens dum Syllam fugit, incidit in piratas, primùmque exigentes summam pecunie derisit quòd ignorarent quem cepissent, duplùmque ejus datum se promisit. Deinde habitus in custodia dum cogeret pecuniam, mandavit eis ut silerent, seque necerent dormire. orationes etiam & poemata scribebat, ipsique recitabat, & non admodum laudantes, stupidos barbarosque appellabat, ac suspensum se eos per risum minabatur, quod & fecit paulo post. allata enim qua se redimeret pecunia dimissus, viros navisque ex Asia collegit, latronesque correptos in cruce

καὶ προσήλωσεν. Ἐν δὲ Ῥώμῃ, πρὸς Κάτλον πρῶτόντα Ῥωμαίων
 εἰς ἀμύλλαν ὑπὲρ τῶν δεξιερῶσυν καίσας, καὶ προπεμπόμῃς
 ὑπὸ τῶν μητρῶν ὅτι τὰς θυρας, Σήμερον, εἶπεν, ὡς μήτε, δεξιερῶν
 τὸν υἱὸν ἢ φυγάδα ἔξαι. Πομπήϊαν δὲ τὴν γυναικα κακῶς ἀπέ-
 σασαν ὅτι Κλωδίῳ παραίτησάμῃς, εἴτα δὲ Κλωδίῳ φάγοντος ὅτι
 τάτῃ δίκην, μάστιγος εἰσαχθεῖς, ὅδ' ἔπειτα φαῦλον ἀπὲρ τῶν γυναικῶν.
 ἐρομένη δὲ δὲ κατηγόρεα διὰ τί τοῦτω ἔξισαίης αὐτῷ, "Ὅτι τὴν
 Καίσαρος, ἔφη, γυναικα, καὶ διαβολῆς δὲ καθαροῦ εἶναι. Τὰς
 δὲ Ἀλεξάνδρου περὶ τῶν ἀναγινώσκων ἐδάκρυσε, καὶ πρὸς τὰς φίλους
 εἶπεν, ὅτι Ταῦτ' ἐν τῷ ἡλικίᾳ ἔχων ἐνίκησε Δαρῆον· ἐμοὶ δὲ μέχρι
 νῦν ὅδ' ἐνέπεραλοι. Πολύχρῳ δὲ αὐτῷ λυπεῖν ἐν ταῖς Ἀλπεσι
 περὶ ἐρομένης, καὶ τῶν φίλων διαπορευμάτων εἰ καὶ ἐνταῦθα τινες εἰσέ-
 εις καὶ ἀμύλλαι ἀπὲρ πρῶτων, ὅτι τὰς καὶ συνῆκε γυναικῶν, Μάλ-
 λον αὖ, ἔφη, ἐβυλόμην πρῶτον ἐνταῦθα εἶναι ἢ δούτερον ἐν Ῥώμῃ.
 Τῶν δὲ τοιμημάτων τὰ πρῶτα καὶ μεγάλα πρῶτῃν ἔφη δὲν,
 ἀλλὰ μὴ βυλῶν. Καὶ διέειπεν τὸν Ῥαβίωνα ποταμὸν ἐκ τῶν Γα-
 λατικῶν ἐπαρχίας, ὅτι Πομπήϊον, εἶπεν, Πᾶς ἀνερρίφθω κύβητον.
 Ἐπὶ δὲ Πομπήϊῳ φάγοντον ὅτι θάλασσαν ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ
 Μέτελλον, ἐπαρχῶν ὡς δὲ ταμείας, βυλόμῃον αὐτὸν χεῖματι λα-
 βῶν ἐκώλυε, καὶ τὸ ταμείον ἀπέκλεισεν, ἠπάτησεν δὲ ποικίλῃν αὐτόν

κατα-

ces egit. Romæ cum Catulo principe in civitate viro de pontificatu maximo certans, patri progressurum in campum ad fores usque comitanti, Hodie, ait, aut pontificem maximum, aut exulem habebis filium. Pompeiam uxorem dimiserat, quam corruptam à Clodio esse rumor ferebat. quo nomine quum Clodio esset dictus dies, citatus ipse testis nihil de ea finistri dixit. & interroganti auctori, cur ergo nuncium uxori remisisset, respondit: Quia Cæsaris uxorem etiam criminis puram oportet esse. Res Alexandri gestas legens, fleuit, dixitque amicis: Quo natu Alexander Darium

vicit, eo ego adhuc nihil egi. Oppidulum in Alpibus transiens nullius nominis, amicis querentibus an ibi quoque tumultus & contentiones essent de principatu, meditatus aliquantulum: Mallet, inquit, hic primus esse quàm Romæ secundus. Audacia & magna facinora facienda aiebat, non deliberanda. & è Gallia provincia contra Pompeium proficiscens, trajecto Rubicone flumine, Omnis, inquit, iuxta esto alea, Quum Pompeius Roma ad mare fugisset, Metellus, qui aerarii curam gerebat, volentem ipsum inde pecuniam sumere, prohibuit, occlusisque ararium, ei mortem minatus

καταπληγῆνθ' ὃ τῷ Μετέλλῳ, Τῦτο, εἶπεν, ὃ καίνεσκε, φῆσαι
 μοι χαλεπώτερον ἢν ἢ ποιῆσαι. Τῶν δ' ἐρλιωτῶν αὐτῷ βραδείως
 εἰς Δυρράχιον ἐκ Βρενέσις κομιζομένων, λαθὼν ἅπαντας εἰς πλοῖον
 μικρὸν ἐμβὰς ἐπεχείρησε διαπλεῖν τὸ πέλαγόν. συγκλυζομένων δὲ
 τῷ πλοίῳ ποιήσας τῷ κυβερνήτῃ φανερὸν ἑαυτὸν, ἀνεβόησε, Πίσδου
 τῇ τύχῃ, γνῶς ὅτι Καίσαρα κομίζεις. Τότε μὲν ἂν ἐκωλύθη, τῷ
 χειμῶνθ' ἰχυρῆς ἡρομήνης, καὶ τῷ ἐρλιωτῶν σπυδαυμένων, καὶ
 περπαθάντων εἰ περὶ μὲν διώσκειν ἄλλω, ὡς ἀπίστων αὐτοῖς, ἐπεὶ
 ὃ μάχης ἡρομήνης νικῶν ὁ Πομπήθ' οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλὰ ἀνεχώ-
 ρησεν εἰς τὸ ἐρλιόπεδον, Τήμερον, εἶπεν, ἡ νίκη πᾶσι τοῖς πολεμίοις,
 ἀλλὰ τὸν εἰδὸτα νικᾶν οὐκ ἔχουσιν. Ἐν δὲ Φαεσάλῳ Πομπήης
 πᾶσι διαγμένῳ τὴν φάλαγγα καὶ χώρεν ἐσθαι καὶ περισδέχεσθαι
 τὰς πολεμίας παρεγυῖσαντ', ἀμαθῶν αὐτὸν ἔλεγε τὸν εἰς Ὀπι-
 δερμῆς μετ' ἐκθυσιασμῷ τόνον καὶ ροῖζον ἐκλύσαντα τῷ ἐρλιω-
 τῶν. Φαειάκῳ νικήσας τὸν Ποντικόν, εἰς ἐφόδου, πρὸς οὗτον φίλος
 ἔγραψε, Ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα. Μετὰ δ' τὴν ἐν Λιβύῃ τῷ περὶ
 τὸν Σκιπίωνα φυγῇ καὶ ἦσαν, Κάτωνθ' αὐτὸν ἀνελόντ', Φθονῶ
 σοι Κάτων, εἶπε, τῷ θανάτῳ καὶ γὰρ σὺ ἐμοὶ τ' οἷς σωτηρίας ἐφθό-
 ησας. Ἀντώνιον δ' καὶ Δολοβέλλαν ὑπορμηφίων ἐνίων, καὶ φυλάτ-
 τας

minatus est, consternatōque, Hoc, inquit,
 mihi, ὁ ἀδολέσκων, difficilis est dicere
 quān facere. Militibus ipsius Brundisio
 tardē ad Dyrrachium transvehentibus, om-
 nibus ignorantibus lembum conscendit, co-
 natōque est mare trajicere. quum verō na-
 viculam fluctus penē obruerent, aperiens
 sese gubernatori, exclamavit : Fide for-
 tunae, sciens te Caesarem vehere. prohibi-
 tus tamen est transmittere tempestatis vio-
 lentia, & concursu militum aegerrimē fe-
 rentium quōd ipsi non confidens alium ex-
 spectaret exercitum. Commisissā pugna quum
 vicisset Pompeius, neque persequens vic-
 toriam, sed in castra reduceret, dixit Cae-

far : Hodie victoria erat penes hostes, sed
 non habent qui vincere novē. Quōd ad
 Pharalum Pompeius exercitum instructum
 stare & expectare hostem iussit, id Caesar
 reprehendebat, vehementiam & impetum
 militum qui sit cursu cum quodam quasi
 furore in hostem tendentibus, cum enerv-
 avisset dicens. Plinacem Ponticum pri-
 mo accessu quum superasset, ad amicos
 scripsit : Veni, vidi, vici. Scipione in
 Africa pulso victōque quum Cato sibi
 necem conscivisset : dixit, Invidiam se Ca-
 toni mortem, quando is sibi tantum in-
 vidisset. Malē suspicantibus de Antonio
 quibusdam & Dolabella, & ab iis ut sibi
 caveret

τεδὲ κελδούντων, ὃ τάτους ἔφη δεδέναι οὐδὲ βαναύσους καὶ λυπώτας, ἀλλὰ οὐδὲ ἰχθύς καὶ ὄχρεος ἐκένους· δάξας Βρεῖτον καὶ Κάσιον. Λόγος δὲ τοῦδε δῆπνοι ἐμπισόντου· περὶ θανάτου, ποῦ· αἰετός, Ὁ ἀπερσοδόκτου, ἔπει.

ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΤΟΥ.

Καῖσαρ ὁ πρῶτος Ἀθηναίος Σεβαστός, ἐτι μετῴκειον ὢν, Ἀθή-
νιον ἀπῆται διαχλίαις πενταχοσίας μυριάδας τῷ πρῶτῳ Καίσαρι·
ἀναρθεῖν, ἐκ τῆ οἰκίας αὐτῶν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος μετῴκειον
δοποδῶναι Ῥωμαίοις βυλόμην· τὸ καλαίφθην ὑπὸ Καίσαρι, ἐκάσῳ
δεσχεμῶς ἐδομῶντο πάντα· ὅς τῳ Ἀντωνίῳ τὰ μὲν χρήματα κατέ-
χορτου, ἐκείνῳ τῳ ἀπαίτησιν ἀμειλῶν, εἰ σωφροσύνῃ, κελδούντου,
ἐκέρυττε τὰ πατρῷα ἐπὶ Ἀππερεσκῇ καὶ τῷ δωρεῶν δοποδῶν, δῖνοιαν
μὲν αὐτῷ, μῖσθον τῳ ἐκείνῳ τοῦ πολυτῶν ἀειποιήσεν. Ἐπει
τῳ Ῥυμετάλκῃς ὁ τῳ Θρακῶν βασιλεὺς δὸς Ἀντωνίῳ μεταβαλλό-
μην πρὸς αὐτὸν ἐκ ἐμπερίαις παρὰ τὸς πότες, ἀλλ' ὡς ἐπαχθῆς,
ἀνεδύξεν τῷ συμμαχίαν, προπῶν τινι τῳ ἄλλῳ βασιλείῳ ὁ Καί-
σαρ ἔπειν, Ἐγὼ προδοσίαν φιλῶ, προδότας δ' ἐκ ἐπαινῶ. Τῶν
τῳ Ἀλεξανδρείῳ μὲν τῷ ἄλλῳ τὰ δεινότερα πείσεις προδοκῶντων,
ἀναβῶς ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ ἀξιοσπῶν· Ἄξιον τὸν Ἀλεξανδρέα,
φείδεις μὲν τῳ πόλεως ἔφη πρῶτον διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος,
ἐπειτα

caveret monentibus : Non hos, inquit, me-
tuo ignavos & pingues, sed graciles istos
ac pallidos, Brutum monstrans & Cassium.
In coena sermone incidente quodnam mor-
tis genus esset optimum, respondit Inopi-
natum.

CÆSAR, qui primus Augustus est
cognominatus, adolescens etiamnum Anto-
nium reposcebat millies sestertium : quam
pecuniam ex Julii Cæsaris interfecti domo
is abstulerat, cupiebat enim persolvere Ro-
manis legatum Julii, viritum denarios LXXV.
Antonio autem pecuniam detinente, ipsum-
que si sciret abstinere hac postulatione ju-

bente, hereditatem paternam proscriptis
ac vendidit, legatōque persolvendo bene-
volentiam sibi, odium civium Antonio pa-
ravit. Rymetalces Thracum rex ab Anto-
nio ad ipsum defecerat, societatemque
hanc immoderatē in conviviis odiosque
jacebat : itaque Augustus cuidam reliquo-
rum regum propinans dixit : Ego prodi-
tionem amo, proditores non laudo. Quum
Alexandri urbe capta acerbissima que-
que expectarent, consensu tribunali Arium
Alexandrinum juxta se statuit, urbi que se
parcere dixit : primum ob ejus magnitudi-
nem atque pulchritudinem, deinde propter
autorem

ἔπειτα διὰ τὸν κίσιον Ἀλέξανδρον, τρίτον δὲ Ἄρριον τὸν φίλον. Ἀκούσας ὅτι ἔρως ὁ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ διοικῶν, ὄρετο τὸν κρατεῖν πάντων ἐν τῇ μάχῃ καὶ ἀήττητον οὐτα περὶ αὐτοῦ, ὁπλίσας κατέφαγε, μετεπέμψατο αὐτὸν καὶ ἀνέκρανεν ὁμολογήσασθαι ὅτι ἐκέλευσεν ἐξῆς νῆος περὶ πλοῦτος. Ἐν δὲ Σικελίᾳ Ἄρριον ἀντὶ Θεοδώρου κατέστησε διοικητὴν ἐπιδόντων δὲ τινῶν αὐτῇ βελτίον ἐν ᾧ γεγραμμένον ἰσχυρῶς, Φαλακρὸς ἢ κλέπτης Θεόδωρος ὁ Ταρσεύς· τί σοι δοκεῖ; ἀναγνὼς Καῖσαρ ὑπεγράψαι, Δουκᾶ. Παρὰ δὲ Μαρκίᾳ τῇ συμβιωτῇ καὶ ἴκασον ἐπαυλὸν ἐν τοῖς ἡμετέροις δώροις ἐλάμβανε φιάντων. Ἀθηνόδωρος δὲ τῇ φιλοσόφῃ διὰ γῆρας εἰς οἶκον ἀφιεῖναι δευδμήσι συνεχώρησεν. ἐπεὶ δὲ ἀσπασαμένῳ αὐτὸν ὁ Ἀθηνόδωρος εἶπεν, Ὅταν ὀργισθῇ, Καῖσαρ, μηδὲν εἶπες μηδὲ ποιήσῃς· πρὸς τὸν ἢ τὰ εἰκοσι καὶ τίτλαρα γράμματα διελθὼν πρὸς ἐαυτὸν, ἐπὶ τῇ φιλοσοφίᾳ αὐτῇ τῆς χειρὸς, Ἐτι σοι παρὸντος, ἔφη, χρῆσθαι ἔχω· ἔτι κατέχον αὐτὸν ὅλον ἐπαυλὸν, εἰπὼν ὅτι ἐς καὶ στήναι ἀκίνδυνον γῆρας. Ἀκούσας ὅτι Ἀλέξανδρος διὰ καὶ τετακτοῦ γενοῦς ἔτη κατεστραμμένον τὰ πλεῖστα, διηπόρεα τί ποιήσει τὸν λοιπὸν χρόνον, ἐθαύμαζεν εἰ μὴ μᾶλλον Ἀλέξανδρος ἐργον ἡγήτο τῷ κηρύσσασθαι μεγάλῃ ἡγεμονίᾳ, τὸ διατάξαι τὴν ὑπαρχοῦσαν.

Γρά-

autorem ejus Alexandrum, denique in gratiam amici sui Ariti. Erotem, suum in Aegypto procuratorem, audiens coturnicem quae in pugna omnes vinceret, insuperabilisque esset, emisse atque comedis, accivit, & inquisivit: nullumque malo clavis affigi jussit. Siciliae procuratorem Arium loco Theodori constituit: quumque ei quidam libellum exhibuisset, in quo scriptum erat: Calvus aut fur est Theodorus Tarsensis: quid tibi videtur? subscripsit. Videtur. A Maecenate, quicum vitam agebat, quotannis in natalitio dono accipiebat patetram. Athenodoro philo-

sopho domum redeundi ob senectutem petenti veniam, concessit. qui quum valedicens ei haec verba protulisset: Quum iraseris, Auguste, nihil ante vel dixeris vel feceris quam tecum xxiv orationis elementa repetieris: manu ejus arrepta Augustus, Etiamnum, inquit, tua mihi opus est praesentia, ac per totum porro annum secum detinuit, Silentii, inquit, tutum esse praemium. Audito Alexandrum, quum annos natus xxxiii plerique subegisset, anxium fuisse de materia agendi ad reliquum tempus: Miror, inquit, Alexandrum non existimasse majoris esse operae imperium partum

Γεράσας τὸν πατέρα τῶν μοιχῶν νόμον, ἐν ᾧ διατίθεσθαι πῶς δεῖ κεί-
 νος εἶναι αἰτίαις ἡγομένους, καὶ πῶς δεῖ κολάζεσθαι εἶναι αὐτὸν,
 ἅτα προσησίων ἕως ὅρας τὸν πατέρα ἑλπίσας τῇ θυγατρὶ διαβεβη-
 μένοι νεανίσκον ἔτυπεν ταῖς χερσίν. ἐκείνος δὲ ἀναβοῶντος, Νόμον
 ἔθηκες, ὦ Κάσας, ἔγω μέλειόησεν ὥς τινι ἡμέραν ἐκείνῳ πασαι-
 τήσας τὸ δέπνον. Γάϊον δὲ τὸν θυγατρειδὲν εἰς Ἀρμιρίαν ἀπο-
 στέλλων ἤγειτο παρὰ τῆς θεῶν δυνάμει αὐτῇ τινι Πομπήϊα, τόλ-
 मान δὲ τινι Ἀλεξάνδρῳ, τυχὼν δὲ τινι ἑαυτῇ ἀδελφῇ.
 Ῥωμαῖος δὲ ὁ δέχτης ἔλεγε διπλάσειν διάδοχον, ὃς ἐδίποτε περὶ
 τῆ αὐτῆς προσημασία δις ἐβαλύντατο. Τίθειον λέγων. Θεοεβήτας
 δὲ τὰς ἐν ἀξιώμασι νέας καταστῆλαι βελόμην, ὡς ἐπὶ προση-
 χον, ἀλλ' ἔθροβεν, Ἀκούσατε, εἶπεν, νέοι γέροντες, ἢ νέαι γέροντες
 ἦσαν. Τῇ δὲ Ἀθηναίων δήμῳ ἐξημαρτῆσθαι τὴν δόξαν, ἔγρα-
 ψεν αὐτῷ Αἰγίνης οἷος μὴ λανθάνειν αὐτὸς ὀργιζόμενος. καὶ γὰρ αὐ-
 τὸν Αἰγίνῃ διαχειμάσσει. ἄλλο δὲ ἐδὲν ἔπε εἶπεν αὐτὸς, ἔπε ἐποίησε.
 Τῶν δὲ Εὐρυκλῆος κατηγόρων ἐνὸς ἀφειδῶς καὶ καλακῶρος παρήσια-
 ζόμενος, καὶ προαχθέντος εἰπὼν τι τοῖσιν, Εἰ ταῦτά σοι, Κάσας,
 ἐφαίνεται μεγάλα, κέλδωσιν αὐτὸν ἀποδιδναί μοι ὀκνηδὴ τινι
 ἐδόμην. διὸ ὀργισθεὶς ἀπάγειν ἐκέλευσε. πυθόμενος δὲ ὅτι τῶν

ἀπο

partum bene constituere, quàm parare. Lata de adulteris lege in qua de reorum ejus flagitii judicio & supplicio erant omnia definita, postea in adolescentem qui cum Julia adulterium commisisse dicebatur, iratus irruit, manibusque eum pulsavit, qui quum exclamaret, Legem tulisti, ὁ Cæsar: ita poenitudine est correptus ut coenam ea die recusaverit. C. Cæsari filiae suae filio, quum eum in Armeniam mitteret, precatus est à diis gratiam Pompeii, audaciam Alexandri, fortunam suam concedi. Romanis autem se imperii sui heredem relicturum dixit qui nunquam bis una de re consultaverit: Tiberium innuens. Tu-

multuantes juvenes qui in honore erant volens compescere, quum non animum adverterent, sed obstreperant: Audite, inquit, juvenes senem, quem juvenem senes audiverunt. Quòd peccasse aliquid videbatur populus Atheniensis, ab Ægina scriptis ad eum: Existimo non vos fallere me irasci vobis: alioqui enim non exegissem hyemem Æginae. Aliud nihil vel dixit eis vel fecit. Quum unus de Euryclis accusatoribus effusius libertate dicendi & ad fastidium usque usus, ad hæc verba prolapsus esset: Si hæc tibi, Cæsar, non videntur magna, recitare eum mihi jube sepimur Thucydidis, iratus Augustus eum se inde auferre

96 ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΒΑΣΙΛ. ΚΑΙ ΣΤΡΑΤ.

ὑπὸ Βρασιδᾶ γεγονότων ὑπόλοιπ' ὅτός ἐστι, μετεπέμψατο, καὶ
μίτρεα νυβιτήσας, ἀπέλυσε. Πείσων' δὲ τὴν οἰκίαν ἐκ θε-
μελίων ἄρχει πάσης γέγης ἐπιμελῶς οἰκοδομῶντ', Εὐθυμον, ἔφη
με ποιῆς, ὅτως οἰκοδομῶν ὡς αἰδῆς τ' Ῥώμης ἐσομένης.

aufferre jussit: audiens autem esse eum de
Basilidæ posteris superstitem, accivit, ver-
bisque mediocriter castigatum dimisit.
Pisone domum à fundamentis usque ad

summum tectum accuratè exædificante:
Animum, inquit, exhilares meum, ita
ædificans acsi Roma sit futura sempi-
terna.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

ΑΓΑΣΙΚΛΗΣ ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς θαυμάζοντος
 τινος ὅτι φιλόκομος ὢν ἐπεσδέχεται Φιλοφάνην τὸν σο-
 φιστὴν, ἔφη, Τέτων χερσὶ μαθητὴς εἶναι ὢν εἰμι καὶ υἱός.
 Πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα πῶς ἂν τις ἀδουφόμενος ὢν ἀρχὴν ἀσφαλῶς δύ-
 ναίῃ, Ἐὰν ἔτῳς, ἔφη, αὐτῶν ἀρχὴ ὥσπερ οἱ παῖδες τῇ ἡμῶν.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Ἀγῆσιλαος ὁ μέγας ὥστε πότον ποτὲ λαχὼν συμποσίαρχος, ἐρω-
 τηθεὶς ὑπὸ τῷ οἰνοχόῳ πόσον ἐκάσῃ προσφέρει, Εἰ μὲν πολὺς οἶνός ἐστι
 παρεσκεδασμένον, ὅσον ἐκάσῃ αὐτῷ· εἰ δὲ ὀλίγον, φησὶν, ὅξ ἴσου
 δίδου πᾶσι. Καχέρι δὲ τινος ἐμμόνως ὑπεμειναιῶς βασιάνης, Ὡς
 σφόδρα ποτὴρς, εἶπεν, ἀνθεωπός, εἰς μοχθηρὰ καὶ αἰχρὰ πράγματα
 τὴν

ΑΠΟΡΗΤΗΓΜΑΤΑ LACONICA.

Αgaficles Lacedæmoniorum rex, cui-
 dam miranti quod audicionis aliis stu-
 diosus Philophanem tamen sophistam non
 admitteret, respondit, se debere eorum esse
 discipulum quorum etiam filius esset. Idem
 interrogatus quomodo princeps absque sti-
 patoribus esse posset totus, respondit: Si
 libidinis ita imperaret ut pater filiis.

Agefilaus magnus ille forte quodam in
 convivio magisterium nactus, pincernas
 interroganti quantum cuique convivarum
 vini juberet apponi: Si multum, inquit,
 vini in promptu est, cuivis quantum poscet
 fundito: si parum, æqualiter inter omnes
 distribue. Malefico quodam constanter tor-
 menta perpetiente, Quam valde, ait, ma-
 lus

τὴν ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν κατατιθέμεν. Επαυῖντο δὲ τινὲς
 ῥήτορες ὅτι τὸ διωλιῶς αὖξεν τὰ μικρὰ πρέγμαλα, Οὐδὲ σκυλοτό-
 μον, ἔφησεν, ἤγεται σαρδαῖον, ὃς μικρὰ ποδὶ ὑποδήματα μεγάλα
 ἀφελήσῃσι. Φαμῖνον ὅ τινός ποτε πρὸς αὐτὸν, Ὁμολόγηκας· καὶ πολ-
 λάκις τὸ αὐτὸ λέγοντο. Ναὶ ἤγῃτα, εἰ δ' ἔστι δίκαιον, ἔφη, εἰ δὲ μὴ,
 ἔλεξα μὲν, ὁμολόγησα δ' οὐκ. ἐπεπόντο δ' ὅ, Ἀλλὰ μὲν δὲ τὰς βα-
 σιλεῖς ἀπειλεῖν ὅτι κεν κεφαλῇ κατανύσσω, Οὐ μᾶλλον, ἔφη, ἢ
 τὰς πρσιόντας τοῖς βασιλεῦσιν αἰτεῖσθαι δὲ τὰ δίκαια καὶ λέγειν, σο-
 χαζομένους τε τῷ καρεῖ καὶ τῷ ἀρμόζοντο τοῖς βασιλεῦσιν. Ὅποτε δ'
 ὑσιγόντων ἢ ἐπαινουμένων τινῶν ἀκούοι, ἔχῃ ἥτιον ὥστε δεῖν καλामανθάνειν
 τὰς τῶν λεγόντων τρέψας ἢ ἀπὸ ὧν λέγοιεν. Ἔτι δ' αὖτα αὐτὸν ὄντα,
 γυμνοπαίδας ἀγορεύεις, ὃ χορροποιὸς ἔστηεν εἰς ἀσημον τόπον· ὃ δ'
 ἐπείσθη, καὶ περὶ ἡδὴ βασιλῆος διαδοδεμένον, καὶ εἶπεν, Εὖγε· δείξω γὰρ
 ὅτι ἔχῃ οἱ τόποι τὰς ἀνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἀνδρες τὰς τόπους ἀπδει-
 κνύουσι. Περσάτιοντο δὲ τινὲς αὐτῷ ἱατρῷ ὡς ἐπιτότερον θεραπείαν
 καὶ ἔχῃ ἀπλῶν. Νὴ τῷ θεῷ, φησὶν, εἰ ἔστι πάντως μοι πρόκειαι ζῆν, οὐδ'
 εἰ πάντα ἀναδέχομαι. Ἐφεςὼς δὲ ποτε τῷ βρωμῷ τῆς Χαλκιδέας βα-
 θυτῶν, ἐπειδὴ φθίει αὐτὸν ἔδακεν, καὶ διετράπη λαβὼν δὲ ἀφελανὸς
 ῥαιτίον πάντων ἀπέκρινε, πρσιπῶν, Νὴ τὰς θεὰς ἡδέας τὸν ἀπίδου-

λον

lus hic homo est, in res malas ac turpes to-
 lerantiam perseverantiamque impendens!
 Laudante quodam rhetorem quod magna
 dicendi facultate res parvas exaggeraret:
 Ne furorem quidem, inquit, probum pu-
 tem qui parvo pedi magnum circumdet
 calceum. Dicenti quodam, Assensus es,
 idque repetenti sepius: Omnino, inquit,
 assensus sum, si res iusta est: sin minus,
 dixi sane, verum assensus non sum. infe-
 rentique, At vero reges par est implere
Quod capite annuerint: — respondit: Non
 magis quam equum est ut qui regem acce-
 dunt, petant dicantque iusta, considerato
 quid occasio & decorum regis ferat. Quo-
 ties laudantes aut vituperantes audiret, cen-
 seabat non minus dicentium mores cognos-

cendos esse quam eorum de quibus dicerent.
 Puerum ipsum etiamnum, quum puero-
 rum nudorum exhiberetur spectaculum, chori
 magister loco obscuro constituerat. obtem-
 peravit, quanquam iam rex designatus, ita
 satius: Bene habet. ostendam enim non loco
 virum, sed viro locum cohonestari. Medico
 quodam rationem medendi corporis malo ei
 demonstranti non simplicem, sed multis sub-
 tilibus ac supervacaneis admixtam: Ἐκα-
 stor, inquit, nisi mihi vita est destinata, non
 sum victurus etiam omnibus istis usurpatis.
 Adstans aliquando ara: Minervæ quæ ab æde
 ærea Chalcioecus dicitur, bovemque immo-
 lans, morsus a pediculo, nihil reveritus, in
 conspectu omnium arripuit eum & occidit,
 his additis verbis: Per deos, jucundum est
 ulcisci

λον κ' ἔτι τῷ βωμῷ. "Αλλοίε ἰδὼν μὲν ἐλκόμενον ἐκ θυνοῦ ὑπὸ παιδαρεῖς κρατοῦντ', ἐπεὶ ὁ μὲν ἔπειραφείς ἔδακε τὴν χεῖρα τῷ κρατοῦντ', κ' ἔφυγε, ἔπειθ' εἰς τοὺς παρῶν, εἶπεν, "Ὅταν τὸ ἐλαχιστον ζῶον ἔτως ἀμυνῇται τὰς ἀδικουῦντας, τί τὰς ἀνδρας προσήκει ποιεῖν λογίζεσθαι; Βυλόμεν' δὲ τὸν πρὸς τὸν Πέρσιον συστῶσθαι πόλεμον, ἕνεκα τῷ ἐλθεῖν τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἑλλήνας, τῷ κατὰ Δωδώνην Διὸς ἐχρήσατο μαντεῖα. κελύσαι' δ' ὅπερ ἐστὶν ὡς δοκεῖ στραθῆναι, τὸ χρεῖν ἀνέγινε τοῖς Ἑφόροις· οἱ δ' ἐκέλευσαν αὐτὸν κ' εἰς Δελφὸς ἀφικόμενον περὶ τῶν αὐτῶν πωθάνεσθαι. πορεύθεις οὖν εἰς τὸ μαλίσσον, ἐπηρώτησεν οὕτως, "Απολλοε, ἥ δοκεῖ σοι ὁ κ' τῷ παλεῖ; σωμαίνεσθαι' ἢ, αἰρεθείς ἔτως ἐστράδασθαι. Επεὶ ἢ Τισσαφέρνης ἐν δρχῇ μὴ φοβηθείς τὸν Ἀησίαν, ἐποίησά' ἀπονείας, τὰς πόλεις αὐτῷ τὰς Ἑλληνικὰς ἀφῆσεν αὐτονόμους βασιλεύσας, μέγα πεμφάμεν' ἢ περὶ τῷ βασιλέως πολὺν στρατόμα, πόλεμον κατέγεινεν αὐτῷ εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ Ἀσίου. ἀσμεν' τὴν περὶ τῶν διεξάμεν, ἔρμυσεν μὲν κ' ἔτι Κασίαν περὶ τῶν ἐκεί' ἢ τὴν δυνάμιν τῷ Τισσαφέρνης ἀσπείσαντες, ἄρας εἰς Φρυγίαν ἐνέβαλε' κ' λαβὼν πόλεις πλείστας κ' χρημάτων πληῖον, ἔφη τοῖς φίλοις, "Αποσπείσαντες μὲν ἀδικῶς, ἀσπείρας τὰς ἢ πολεμίας περὶ λογίζεσθαι, ἢ μόνον δίκαιον κ' ἐπιδοξον,

ἀλλὰ

ulcisci insidiatorem, etiam ponē aram. Alio tempore videns murem à puero tenente trahi de fenestra, eumque mordere manum tenentis ac profugere, re iis qui aderant ostensa dixit: Quando minimum animalculum sic propulsat vim illatam, quid existimandum est viros debere facere? Bellum regi Persarum illaturus liberandorum gratia Graecorum qui in Asia erant: oraculum Dodonaeum consuluit. acceptoque responso ut expeditionem sicuti animo agitat, ita susciperet, id responsum Ephoris exposuit: hi eum jusserunt Delphos proficisci, deque eadem re sortem sciscitari. Eò itaque quum venisset, ita rogavit: Apollo, idemne tibi videtur quod patri?

Eòque adstipulante imperator creatus, expeditionem fecit. Ejus in belli initio Tisaphernes Agesilaum metuens, pacis impetrandae causa promiserat, regem urbibus Graecis libertatem, & quas ipse haberent legum usum permitturum: mox magnis à rege evocatis ad se copiis bellum ei denunciavit, nisi Asia decederet. Grata fuit haec perfidia Agesilao, simulansque in Cariam se ducturum, quum eò cogeret suas copias Tisaphernes, converso itinere in Phrygiam irrupit, plurimisque urbibus à ingenti potius est pecunia. Quum quidem amicis dixit, Impium esse injuste fidem datam violare: hostes autem decipere, non justum modò esse & laudabile, sed suave

ἀλλὰ καὶ ἰδὼν καὶ κεφαλήν. τοῖς δ' ἵπποισιν ἐλαττωθεὶς, ἀνεχώρη-
 σεν εἰς Ἐφεσον, καὶ τοῖς δῆπροις προῆπει παρέχειν ἵππον ἀπὸ ἱαλίου
 καὶ ἀνδρα, καὶ δολιχόμυρον τῆς στρατίας. ὥστε ταχὺ συνηχθήσαν καὶ ἵπποι
 καὶ ἄνδρες ἐπὶ τῆς αὐτῆς δειλῶν καὶ πλεσιῶν. καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἔφη
 ζῆλῶν καὶ γὰρ ἐκείνον θῆλειαν ἵππον ἀγαθὴν λαβόντα, κακὸν ἄνδρα καὶ
 πλεσιον τῆς στρατίας δοκεῖν. Ἐπεὶ δὲ κελεύσας αὐτὴν τὰς αἰχ-
 μαλίας γυνὴς πωλεῖν, ἐπὶ πρᾶσκειν οἱ λαφύρεσθαι καὶ τὸ μὲν
 εἰδὶν ἦσαν ὡπταὶ πολλοὶ. ἦν δὲ σωματῶν δολικῶν καὶ ἀπαλῶν παν-
 τάσιν διὰ τὰς σκιαραφίας καλεγγέων ὡς αἰχρῶν καὶ μηδενὸς ἀξίαν
 εἶπας ὁ Ἀησίλαος, Ταῦτα μὲν, εἶπεν, ἰστέον ὡς μάχεσθε, ὅτοι δὲ
 οἷς μαχεῖσθε. Τρεψάμεν δὲ καὶ Λυδῶν Τιταφίην, καὶ πλείους
 ἀνελὼν κατέσχευε τὴν βασιλείαν χώρας. τότε δὲ χρηματὰ ἀπὸ προπρί-
 ψας καὶ ἀξιοῦντα διαλύσας τὸν πόλεμον, ὁ Ἀησίλαος τῆς μὲν
 ἐξελύχης ἔφη τίμω πόλει εἶναι κρείαν, τὰς δὲ στρατιώτας πλετίζων ἡ-
 δεῖν μᾶλλον ἢ αὐτὸς πλετῶν, καλὸν δὲ νομίζειν Ἑλλήνας ἐδῶρα
 λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ λάφυρα κτεῖν. Μεγαβύτης δὲ
 τὸ Σπιδειάτου παιδὸς ὅς ἐν κἀλλει τίμω μορφῇ, προσελθὼν
 αὐτῷ ὡς ἀπαστορίμῃ καὶ φιλήσῃ διὰ τὸ σφόδρα δοκεῖν ἀγαπᾶσθαι,
 ἐξέκλινεν ὡς δ' ἐπαύσατο ἐκείνη προσιὼν, ἐπέζητησεν αὐτὸν ὁ Ἀη-
 σίλαος.

suave etiam ac lucrosum. Equis quum destitueretur, Ephesum reversus est, opulentisque injunxit ut pro se quique equum virumque praeberet, hocque pacto ipse vacationem militiae haberet, ea ratione subito equi equitisque idonei, timidorum divitiarum loco collecti sunt, qua in re imitari se Agamemnonem dicebat, qui accepta bona equa hominem ignavum ac divitem militiae immunem fecisset. Venditibus nuda mancipia (quae exspectat ex hoste) sceleribus & vestium multis existenti-
 bus emptoribus, corpora autem alba & omnino tenera ob educationem intra parietes & in umbra factam omnibus deriden-
 tibus, quippe inutilia & nauci adfuerunt

Agésilas, Haec, inquit, sunt propter quae isti, adversus quos pugnatis. Apud Lydiam quum ingenti hostium strage ditiationem profugasset, & regis ditiationem populetur, sique pecuniam dono ipsi mitteret, pacificationemque posceret, respondit, Pacis compositionem fore in reipublice Spartanæ potestate: se ditandis militibus magis delectari quàm opibus possidendis: hoc autem sibi pulchrum videri, si Græci non accipiant ab hostibus dona, sed manubias adipiscantur. Megabatem Mithridatis F. qui erat formosissimus, offerendi oculi gratia accedentem (admodum enim amari se putabat) declinaverat, quumque is finem fecisset accedendi, requi-

σίλα. τῶν δὲ φίλων φαιδρῶν ὡς αὐτὸς εἴη αὐτί, τρέσας τὸ τῷ καλῷ φιλήματι ἐλθεῖν, καὶ μὴ ὑπὸ δουλίας ἤξεν ἐκείνῳ. χρόνῳ ἐκ ὀλίγου πρὸς αὐτῷ ἡρώδῃ. ὁ Ἀγκσίλα καὶ διασιωπήσας, Οὐδὲν, ἔφη, δεῖ πείθειν ἐκείνῳ ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ μοι δοκῶ τῷ τοιούτῳ βούλει ἐπάνω εἶναι ἢ τῷ ἐνανδρεστάτῳ τῷ ἀντιεταγμένῳ πόλιν καὶ κρατὸς ἐλεῖν. ἀμεινὸν γὰρ ἐαυτῷ φυλάττειν τῷ ἐλθούσῃαν τῷ ἐτέρῳ ἀφαιρῆσαι. Τὰ δὲ ἄλλα ἀκρίβως ὥν καὶ νόμιμον, ἐν τοῖς φιλικαῖς πρᾶγμασι ἐνόμιζε πρὸς αὐτὸν εἶναι τὸ λίαν δίκαιον πρὸς αὐτόν. Φίεσθαι γοῦν ἐπιστόλον αὐτῷ παραγέμῃσιν τινα τῷ φίλῳ πρὸς Ἰδριάν τὸν Κάρεα, ἔτω, Νικίας εἰ μὴ ἐκ ἀδικεί, ἄφες· εἰ δὲ ἀδικεῖ, ἐμοὶ ἄφες· πάντως δὲ ἄφες. Ἐν μὲν οὐδὲ τοῖς πλείστοις ὥς τῶν φίλων ταύτων Ἀγκσίλα. ἔτι δὲ ὅπως πρὸς τὸ συμφέρον ἐχρήσθη τῷ καιρῷ μάλλον. ἀναζυγὴς γοῦν πότε ἡρωδῆος θορυβώδεσθες, ἀδυνουῖτα καὶ ἀλυστῶν τὸν ἐρώμενον, ἐκείνῳ δεομένη καὶ ἀνακαλοῦντο μὲν δακρύων αὐτὸν, ἐπιστολαῖς εἶπεν, Ὡς χαλεπὸν ἐστὶν ἐλεῖν ἅμα καὶ φρενῆν. Διὰ τὴν δὲ τῷ πρὸς τὸ σῶμα εἶναι ἀμείνονα τῶν συνόντων εἶχε· κόσῳ μὲν καὶ μέδης τὸ πρὸς ἀπεχόμην, ὑπὸ δὲ δεισότητι ἀλλ' ἀπεχόμην ὑπὸ τῶν περὶ αὐτὸν καὶ πρὸς δὲ θάλατταν οὕτω καὶ ψυχῇ εἶχε, ὥς μοι αἰεὶ χρῆσθαι ταῖς ὥραις ἐν μέσῳ δὲ τοῖς στενωποῖς σκηνῶν, ἐδενός

requirebat eum ultro, tum amicis dicentibus ipsum esse in culpa, qui pulchri oculum formidasset, prae timore non amplius venturi: paululum tacite secum meditatus Agésilas, Nihil, inquit, attinet eum à nobis adduci persuadendo, malle enim mihi videor huiusmodi vincere cupiditates quam populosissimam hostium repugnantium urbem capere. melius est enim suam ipsius conservare libertatem quam alius eam adimere. Cetera accuratus & iustus, in amicorum causis exsternabat nimiam iustitiam praetextum esse contra eos. Pertur sanè epistolium ejus pro amico apud Hidricum Carem sic intercedentis, tale: Si infons est Nicias, missum eum fac: si autem fons est,

mea causa dimitte: omnino autem dimitte. Ac in plerisque sanè amicorum rebus talis fuit Agésilas, est tamen ubi occasionem ad utilitatem potius accommodavit. Castra enim aliquando movens nonnullo cum tumultu, invalidum à tergo relinquens amicum precantem, & cum lacrymis revocantem, conversus: Difficile est, dixit, simul misereri & sapere. Victus ratione nihilo quam qui unà debebant usus est meliore, abstinuit omnino satietate & crapula: somno usus est non ut domino, sed cum actionibus habuit suis obedientem. Frigus & aestus ita faciliè tulit ut solus tempestatibus anni uteretur. Tentorium in medio militum habens, nullo meliorem lectum

ἑδνὸς ἀμύμονα κοίτῃ εἶχε. διτίλει δὲ λέγων, τὸν ἀεχροῖα προσή-
κειν ἢ μαλακία ἢ τρυφή, καρτερία δὲ ἢ ἀνδρεία τῶν ἰδυῶν ἀρεῖ-
ναι. Πυθολύμῃ γυν τινὲ τί ἀρεσκοῖσσαν οἱ Λυκάργω νόμοι τῇ
Σπάγῃ, Καλαφρονεῖν, ἔφη, τῶν ἡδονῶν. Πρὸς δὲ τὸν ᾠπιδωμά-
ζοινα τῷ μέλειοινα τῆς ἐδῆτο, ἢ τῆς τρυφῆς αὐτῇ ἢ τῶν ἄλλων Λα-
κεδαιμονίων, Ἀντί ταύτης, ἔφη, τῇ διαίτης, ὃ ξένε, τῷ ἰδυθίειαν ἀμώ-
μῃα. Ἄλλῃ δὲ προτρεπομένη ἀνίστα, ἢ λέγοιτο, διὰ τὸ τῇ τύχῃς
ἀδύλον, μήποτε καιρὸς τάς γυν, Ἄλλ' ἐγώ, εἶπεν, ἱμαντὸν ἰδίζω
λέγων ὡς ἐν μηδ' ἐμῇ μελαβολῇ μελαβολῷ (ῥῆιν. Καὶ προσβύτης
δὲ ὑποβύτο, τῇ αὐτῇ ἀγωγῇ ἐχρητο. πρὸς οὖν τὸν πυθολύμον ὁδοι-
σφοδρῶ χαμῶντο ὄντος ἀχίτων ἀετέρε), εἰς τὴν τῇ ἡλικίας ἦσαν,
Ἰία, ἔφη, οἱ πόα μιμῶν) ἀετέριμα ἐχόντες τὸς προσβύτας ἢ ἀε-
χροῖας. Θάσιαι δὲ τῷ χῶρον αὐτῶν διαποροβύτο μὴ τῷ τρυθό-
μαος, ἀλφίλα ἢ χύλας ἢ τρυθήματα ἢ μελίπηλα ἢ ἄλλα πανδα-
πά βρώματά τε ἢ πόμαα πολυτελῆ ἐπεμύσαν' μόνα δὲ τὰ ἀλφίλα
δεξάμενος, τὰ λοιπὰ ἀπάγειν ἐκέλευεν ὁπίτω τὸς κεκομκότας, ὡς
ἑδν αὐτοῖς ὄντα χῆσιμα. Λιπαροῦσιν δὲ ἢ δεομένων πάντως λα-
βεῖν, ἐκέλευεν αὐτοῖς τοῖς εἰλωσι διαδῆναι. πυθολύμων δὲ τῷ αἰ-
τίαν, ἔφη, Τὸς ἀνδραγαθίαν ἀσκαυθίας τὰς τοιαύτας λιχυρίας ἐχ ἀε-
μόζι προστίει. τὰ γὰρ δελεάζοινα τὸς ἀνδραποδώεις, τῶν ἰδυθίεων

ἀλλό-

lectum habuit. Assidue in ore hoc habe-
bat, ducem non mollicie & luxu, sed tole-
rantia ac fortitudine debere subditis an-
teire. Itaque cuidam interroganti quid
boni leges Lycurgi Spartanis attulissent,
respondit, Contemptum voluptatum. Ad-
miranti ejus reliquorumque Lacedaemonio-
rum in vestitu & victu frugalitatem: Haec,
inquit, ē semente vitæ libertatem meti-
mus. Hortanti ut aliquid de severitate
victus remitteret, monentique ob incerta
casuum fieri posse ut postmodo nunquam
vivere mollius datur, respondit: Ego verò
me ad satisfactionem in nulla mutatione muta-
tionem quaeram. Senior etiam factus, can-

dem vivendi tenuit rationem, idcirco quaerenti
cur magno in frigore tanto ipse natu sine
tunica obambulare, respondit: Ut imiten-
tur juvenes exemplum seniorum atque
principum. Thasii per agrum ipsorum
cum exercitu transenti farinam, anseres,
bellaria, placentas, alioque cibos sumptuo-
sos potulique miserunt. solam autem fari-
nam accepit, reliqua eos, ut nulli usui sibi
futura, auferre jussit. quum instarent utque
omnino acciperet precarentur, in servos
distribuere jussit. quaerentibus causam,
dixit, qui virtutem colunt, eos non ad-
mittere hujusmodi gulae delicias. aliena
enim à liberis ea esse quibus servilia inge-
nia

ἀλλότεια. Πάλιν ὃ τῷ Θασίῳ, διὰ τὸ δοκεῖν μέγα ἔσθ' αὐτῷ ἐν-
εργετήσθαι, ταῖς αὐτῶν καὶ δοθεῖσιν τιμησάντων, καὶ πρὸς τὰς περιστά-
σαι ἀποσταλάντων, ἀναλὺς τὰς τιμὰς ὥς αὐτῷ προσήκειαν οἱ πείσθεις,
ἐρώτησεν εἰ ἢ καλεῖς αὐτῶν ἀποθεοῦν ἀνθρώπου δύναμι. Φαυλὸν δὲ
ἄγασθαι, ἔφη, ποιῆσαι πρῶτος ἐαυτοῦ, καὶ τὴν ἂν πράξει, τότε πι-
σθίσω ὑμῖν ὅτι καὶ μεθ' ἐμοῦ θεὸν ποιῆσαι. Τῶν δὲ ὅτι τ' Ἀσίας
Ἑλληνικῶν ἐθνῶν ψηφισαμένων ἐν ταῖς ἐπιφανείαις πόλεσιν ἐκί-
νας ἀνέστη αὐτῷ, προσέγραψεν, Ἐμὲ μηδέμια ἐκὼν ἔγω, μηδὲ
γροθίη, μηδὲ πλαστὴ, μηδὲ καλίσκριασθαι. Θασαμύρῃ δὲ ἐπὶ τ'
Ἀσίας οἰκίας τέλεγγωνος ὡς φαυλὴν δοκοῖς, ἐρώτησε τὸν κεκλημμένον
εἰ τέλεγγονα παρ' αὐτοῖς φέρεται. Φαυλὸν δὲ εἶ, ἀλλὰ σεργύ-
λα. Τί οὖν; ἔπει, εἰ τέλεγγονα καὶ σεργύλα ἰταλῆται; Ἐρωτήθεις
δὲ ποῖς ἄχει τίνῃ εἰσιν οἱ τ' Λακωνικῆς ὅροι, τὸ δόξω κερδάνας, εἴ-
πεν, Ἀχεις ἔ τὸτο φάσκει. Ἄλλω δὲ ἐπιζητοῦντι διὰ τί αἰτεί-
σος ἢ Σπάρε, ἐπιδέξας τὰς πολιτάς, ὡς πλοισμῶν, Ταῦτά εἰσιν,
εἶπε, τὰ Λακεδαιμονίων τεύχη. Ἄλλω δὲ τὸ αὐτὸ ἐπιζητοῦντος, Οὐ
λίθοις δὲ καὶ ξύλοις τεύχεα τὰς πόλεις, ἔφη, ταῖς δὲ τῶν ναυακούων
ἀνδρείαις. Τοῖς δὲ αὐτῷ φίλοις παρήγγειλε μὴ χρημασιν, ἀνδρεία δὲ
καὶ ἀνδρεία σωδάζειν πλεῖον. Ὅποτε δὲ βάλουλο ἔργον τὶ ταχέως

ἔπει

ria alicuntur. Rursum Thasius eum quod magna ab ipso se adeptos beneficia senti-
rent, templis divinisque honoribus vene-
rantibus, eaque de re legatos mittentibus :
ut legit quos honores sibi decernerent, qua-
sivit : legatis an civitas ipsorum homines
in deos posset convertere. quum affirma-
rent, Argelum, inquit, vos ipsos primū
deos facite : eo facto, credam vobis posse
me quoque a vobis in deum mutari. Quum
Græcæ in Asia gentes decrevisset ei in
nobilissimis urbibus statuas ponere : re-
scripsit : Nullum mei esse simulacrum ne-
que pictum, neque fictum, neque artificio
ullo adornatum. Conspicatus in Asia do-
mum quadrangulis laqueatam trabibus, do-

minum ejus interrogavit ecquid ibi loco-
rum arbores nascerentur quadrangulæ, re-
spondenti, non, sed rotundæ: Quid ergo,
inquit, an si quadrangulæ nascerentur, ro-
tundas faceretis? Interrogatus olim quò
usque fines Laconicæ pertingerent : hacten-
tem vibrans, Quousque, inquit, hæc pervenit.
Alii interroganti cur Sparta muris caret,
cives commonstrans armatos, istos esse di-
xit Spartæ muros. Alteri hac ipsa de re
percunctanti respondit, urbes non lapidi-
bus & lignis, sed virtute inhabitantium
debere esse munitas. Hortatus est amicos
fusus ut non pecunie, sed fortitudinis &
virtutis fiant locupletes. Si quando ali-
quid vellet celeriter à multis peragi, il-
lus primus

ὑπὸ τῶν τραχυῶν ἡρώδῃ, αὐτὸς πρῶτον ἐφῆπτετο ἐν ὄψει ἀπείνων. ἐμειγαλύνειν ὃ ἐπὶ τῷ μηδενὸς ἦτον ποιεῖν, καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχεῖν ἑαυτῷ, μάλλον ἢ ἐπὶ τῷ βασιλεύειν. Θωρήσαντι δὲ τινὲς Λάκωνα χωλὸν ἐπὶ πόλεμον ὀξυῖον, καὶ ἵππον ἡλιούτιον, οὐκ αἰδαντῇ, ἔφη, ὅτι ἐφθλοῖεν ἀλλὰ μύθων ὁ πόλεμος ἡσέας ἔχει; Ἐρωτώμενος δὲ πῶς μεγάλῳ δόξαν παρέπαύσατο, Θανάτη ἀλαφροήσας, ἔφη. Ἐπιζητούντι δὲ τινὲς διὰ τί Σπαρτιάται μετ' αὐτῶν ἀγωνίζονται, ἔφη, Ἰν' ὅταν πρὸς ῥυθμὸν βαίνωσιν, οἱ τε δειλοὶ καὶ οἱ ἀνδρείοι φανεροὶ ὦσι. Μακαρίζοντι δὲ τινὲς τὸν Περσῶν βασιλεῖα ἰὸν κομισθῆντα, εἶπεν, Ἄλλ' ὅδε Πρίαμος ταύτῃ ἔχων τὴν ἡλικίαν ἠτύχησε. Πολύλλω δὲ τῷ Ἀσίας ὑφ' ἑαυτοῦ πομπασάμενος, διένειμψε χωρεῖν ἐπ' αὐτὸν βασιλεῖα, ὅπως παύσῃ χολῶν αὐτὸν ἀγῶνη καὶ διαφθείρηται τὸς τῷ Ἑλλήνων δημαῖους. μελαπεμφθεὶς δὲ ὑπὸ τῷ ἐφόρῳ ἕνεκα τῷ τε περὶ ἐνηκότην τὴν Σπάρτην Ἑλληνικῇ πολέμῳ αἰτίας, διὰ τὰ ὑπὸ Πέρσῃ διαπεμφθέντα χερμῖλια, εἰπὼν τὸν ἀγαθὸν ἀρχοῦν δὲν ὑπὸ τῶν νόμων ἀρχεῖν, αἰτίπλωσε τῷ Ἀσίας, πολὺν ἑαυτῷ πόθον τοῖς ὀνταῦθα Ἑλλήσι καλῶσιν. Τῷ δὲ Περσικῷ νομίσματι χάραγμα τοξότην ἔχοντι, ἀναδελφῶν ἔφη τετραμυρίοις τοξόταις ὑπὸ βασιλείᾳ ὀξυλαίνεσθαι τῷ Ἀσίας. τοσέτων γὰρ εἰς Ἀθλίνας καὶ Θήβας κομισθέντων διὰ Τιμακράτους χερσὶν ἀσρεκῶν καὶ διαδοθέντων τοῖς δημαῖοις, ὁξυπο-

λεμώ-

primus ipse in conspectu omnium aggressus est. Hoc gloriabatur, quod à nemine superaretur laborando, & sibi ipsi magis quam subditis imperaret. Quam quidam Laconem claudum videret in bellum exire, & equum quaereret, Non sentis, inquit, bellum opus habere manentibus, non fugientibus? Interrogatus quomodo magnam parasset sibi gloriam, respondit, Contemnendo mortem. Querente quodam cur ad tibiac cantum Spartani pugnarent: Ut, inquit, ad numerum iis incedentibus timidi fortisque sint in conspectu. Fortunas Persarum regis praedicante juvenis admodum, Neque Priamus, inquit, ista aetate

calamitosus fuit. Subacta magna Asiae parte, statuit adversus ipsum regem ducere, finemque otio ejus imponere, quo is abusus Graecorum oratores sollicito corrumpere. Evocatus autem ab Epilioris ob bellum quod à Graecis Sparta immincebat, cujus causa erat pecunia à rege Persarum transmissa, fatus bonum principem debere parere legibus, ex Asia abiit, magno sui desiderio Graecis ibi degentibus relicto. Et quia nomisma Persicum fugittario erat signatum, castra movens dixit, triginta fugittariorum millibus à rege se ex Asia expelli. Tot enim aureis Daricis à Timocrate Athenas perlati, ac inter oratores divisi,

λεμώθησαν οἱ δῆμοι πρὸς τὰς στρατιάς καὶ αἰτίερα τοῖς Ἐφόροις ἐπιστολὴν τινὴν, Ἀθηναῖοι τοῖς Ἐφόροις χαίρειν. Τὰν πολλὰν τὰς Ἀσίας κατεστράφημεθα, καὶ τὴν βαρβαρίαν ἐλάσαμεν, καὶ ἐν ταῖς ἰωνίαις ὅπλα ἐποίησαμεν πολλά, ἐπεὶ ὃ κέλευθε με καὶ τὰν προθεσμίαν παρεγγίνεαι, ἔπομαι τὰ ἐπιστολῶν, χερόν δ' αὐτὰν καὶ φράσω. ἀρχὴν γὰρ ἐκ ἐμαυτοῦ δεχάμεν, ἀλλὰ τὰ πόλει καὶ τοῖς συμμαχοῖς. καὶ τότε ἀρχὴν ἀρχὴν ἀλαλτίας καὶ δίκαιαν, ὅταν καὶ ἀρχὴν ὑπὸ τῶν νόμων καὶ Ἐφόρων, ἢ οἷοι ἂν ἄλλοι ἐν πόλει ἀρχοῖν ὥσιν. Ὡς ὃ διαβὰς τὸν Ἐλληνιστὸν, ἐδάδιζε διὰ τὴν Θράκην, ἐδείκθη μὴ ἐδένει τῶν βαρβαρίων, πέμπων ὃ πρὸς ἐκείνους, ἐπιτιμᾶν ποτέρην ὡς φιλιαν ἢ ὡς πολέμιαν διαπορεύει τὴν χώραν. οἱ μὲν οὐκ ἄλλοι φιλικῶς ἐδέχοντο, καὶ παρῆντο· οἱ δὲ καλὴ μὲν Γερμανίαν, οἷς καὶ ἔξελθον, ὡς λέγειναι, ἔδωκε δῶρα, τὴν δὲ δὴ μὲν ἤτομον τὸν Ἀθηναίων, ἐκείνους ἀφῆκεν τὰ λαλῶν, καὶ γυναικας τοσαύτας· ὁ δὲ κατεστράφημεθα αὐτῶν, καὶ φήσας, τί οὖν ἐκ ἐνὸς ἤλθον ληψόμενοι; προσῆγε, καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς παρῆντο, τρεῖς ἀμφοῖν καὶ διαφθείρας πολλὰς διηλθε. Τῷ δὲ τῶν Μακεδόνων βασιλεῖ τὸ αὐτὸ ἐρώτημα προσέειπε· φήσαντο δ' ἐκείνους βολύμεναι, Βολύμεναι τοῖσιν, εἶπεν, ἡμεῖς δὲ προσδομήμεθα. θαυμάσας οὖν τινὲς τὸν λαόν καὶ δέσας, ἐκείνους ὡς φίλον προαί-

vitis, populi ad bellum contra Spartanos suscipiendum concitati erant. Ephoris autem in hanc rescripsit sententiam: Agefilas Ephoris S. Magnam Asiae partem subegimus, barbaros profugavimus, & in Ionia multum armorum paravimus. Sed quoniam nunc ad definitum venire diem jubetis, sequor epistolam, scribere autem & advertam. Imperium enim gero non mihi, sed civitati ac sociis, ac tum imperator verè iusteque imperat, quando regitur à legibus & Ephoris, aut siqui sunt alii in civitate magistratus. Postquam trajecto Hellesponto per Thraciam fuit proficiscendum, nullos barbarorum precatus est, sed misit ad singulas gentes quaesitum utrum vellent se

per ipsorum regionem ut sociam an ut hostilem transire. Cæteris amicè eum admittentibus ac deducantibus, Troadenfès à quibus etiam Xerxes (ut fertur) transitum donis redemerat, mercedis nomine ab Agefilao postularunt c talenta argenti, & totidem mulieres. Irrisit eos Agefilas, dicentique cur non rectà venissent acceptum quod petebant, adduxit exercitum, collatisque signis eos multa ipsorum cum strage fudit, atque transiit. Macedonum regi, quum eandem proposuisset quaestionem, illeque se deliberaturum diceret: Deliberet ergo, inquit, nos pergemus. miratus itaque audaciam ejus Macedo, sibi que timens, ut amicum transire jussit. Thessalorum qui

πρᾶξαι. Τῶν δὲ Θετταλῶν τοῖς πολεμίοις συμμαχοῦντων, ἐπέβησε τὴν χώραν. εἰς δὲ Λάρισσαν ἔπεμψε Ξενοκλέα καὶ Σκύθην περὶ φιλίας. συλληφθέντων δὲ τέτων καὶ παρφυλατιστῶν, οἱ μὲν ἄλλοι βαρέως φέροντες, ὥσθι δ' αὖν τὸν Ἀθησίλαον περὶ στρατοπέδους ταποιοῦν τὴν Λάρισσαν· ὁ δὲ, φήσας ἐκ αὐτῶν θελῆσαι Θεσσαλίαν ὅλην λαβεῖν δουλέσας τῶν ἀνδρῶν τὸν ἕτερον, ὑπακούοντες αὐτὸς ἀπέλαβε. Πυθιόμηνος δὲ μάχῃσι γιγνόμεναι περὶ Κόρινθον, καὶ Σπαρτιατῶν μὲν παντάπασιν ὀλίγας τεθνᾶναι, Κορινθίων δὲ καὶ Ἀθιναίων καὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν αὐτοῖς παμπόλλας, ἐκ ὧν καὶ περὶ τῆς μάχης εἰς ἐπηρεσμόν τῇ νίκῃ, ἀλλὰ καὶ πάνυ βαρὺ σενάξας, Φεῦ τ' Ἑλλάδος, ἔφη, τοσούτους ὑφ' αὐτὰς δουλώσκειν ὅσοις δεῖκε τὰς βαρβάρους νικᾶν ἁπλῆς. Φαρσαλίων δὲ προσηκόντων καὶ κακῶν ἐν αὐτῷ τὸ σθένος πεντακοσίοις ἵπποισι, τρεψάμενός αὐτὸς, τρέπαιον ἔστηεν ὑπὸ τῶν Ναρθακίων καὶ τὴν νίκην ἐκένει πάντων ὑπερηγάγησεν, ὅτι συσπασάμενος τὸ ἵππικόν αὐτὸς δι' ἐαυτοῦ, τὰ μόνον τὰς μέγιστον ἐφ' ἵππικῇ φρονείας ἐκράτησε. Διφρίδα δὲ οἰκοῦσαν ἀπαγνείαντος αὐτῆς ἐνὶ ἐνὸς ἐκ παρόδου ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Βοιωτίαν, καί τοι ἐκ μείζονος παρὰ τῆς τῆτο ποιῆσαι ὑπερὶ διανομήν, ἐκ ἀπείρησας τοῖς ἀρχεσσι, δύο μυριάδας τῶν περὶ Κόρινθον στρατιωτῶν μετὰ.

qui hostium erat socii, agrum populatus est, missis Larissam Xenocle & Scytha amicitiae concundae causa. Qui quum comprehensi custodirentur, reliquis graviter hoc ferentibus, ac censentibus debere Agesilaum obsequere atque oppugnare Larissam, factus nolle se alterius istorum virorum interitu vel totam mercari Thessaliam, pactis conditionibus eos recepit. Audito pugnatum esse apud Corinthum, & Spartanorum plane paucos, Corinthiorum, Atheniensium, reliquorumque sociorum permultos occubuisse, nullam in vultu laetitiam, aut ob victoriam animi elationem praefertulit: sed altè ducto gemitu, O infelicem,

dixit, Græciam, quæ tantum hominum ipsa sibi interemit quantum satis erat ad universos vincendum barbaros! Pharsaliis ipsum urgentibus & exercitum ipsius vexantibus, 10 equitibus eos fudit, tropæumque sub Narthacio statuit, & omnium victoriarum hac maxime delectatus est, quod suo instructo seorsum equitatu, eo solo superasset hos qui re equestri maxime se iactabant. Diphrida Lacedæmone mandatum ei adferente ut statim ex itinere in Boeotiam irrumperet: quanquam id statuerat alio tempore & majore cum apparatu facere, paruit tamen magistratui, & accitis xx millibus eorum qui ad Corinthum castra

μεταπεμφάμενος, ἐπέειπεν τῇ Βοιωτίᾳ καὶ συμπελαλὸν ἐν Κορωνείᾳ Θεβαίους, Ἀθιναίους, Ἀργεῖους, Κορινθίους, Λοκροὺς ἀμφότεροις, ἐνίκησε, καίτοι ὑπὸ πολλῶν τραυμάτων κακῶς τὸ σῶμα διακείμενος, τὴν μεγίστην μάχην, ὥς φησι Ξενοφῶν, τῇ κατ' ἐαυτὸν ἡρωικῶν εἶδεν ὃ τῇ περὶ τὸν βίον καὶ τὴν δαίαν, διὰ τὰς τῶσάυτας ἐνυχίας καὶ νίκας, ἥλλαξεν οὐκ ἂν ἐπανελθόν. Ὁρῶν δ' ἐνὶς τῶν πολλῶν δὸς ἱπποδρόμου δοκοῦντας εἶναι τινὰς καὶ μεγαλοφρονοῦντας, ἔπεισε τὴν ἀδελφὴν Κυρίσταν εἰς ἄρμα καθίσασαν, ὀλυμπίᾳ ἀγωνίσασθαι βυλόμενος ἐνδείξασθαι τοῖς Ἕλλησι, ὥς ἐδεμῶς εἰν δέξιν, πλέτε καὶ δαπάνης τὰ τοιαῦτα. Ξενοφῶνα δ' τὸν σοφὸν ἔχων μετ' ἐαυτοῦ σπυδαζόμενον, ἐκέλευε τὰς παῖδας ἐν Λακεδαιμονίᾳ τρέφειν, μεταπεμφάμενον, τὸ κάλλιστον τῶν μαθημάτων παιδευησομίας, ἀρχὴν τε καὶ ἀρχεῶς. Ἄλλοι δ' ἐρωτῶμεν διὰ τί μάλιστα περὶ τὰς ἄλλας εὐδαίμονας οἱ Σπαρτιάται, Διότι, εἶπε, περὶ τὰς ἄλλας ἀσκήσιν ἀρχὴν τε καὶ ἀρχεῶς. Λυσάνδρου δ' ἐτελομένης, διέβη ἑταίρειαν πολλὴν σωεσῶταν, ὡς ἐκείνους ἐπανελθόν δὸς τῇ Ἀσίας σωθήσεται πᾶσι τὸν Ἀθηναίων, ὥρμησεν αὐτὸν ἐξελεῖν οἷος ὡς ζῶν πολίτης καὶ λόγον ἀναγὰς ἐν βιβλίῳ δὸς πολεμμένοι, ὃν ἔγραψε μὲν Κρέων ὁ Ἀλικαρνασσοῦς, ἔμελλε δ' λέγειν ἀναλαβὼν ὁ Λυσάνδρος ἐν τῷ

habebant, in Boeotiam invasit, prælioque ad Coroneam congressus cum Thebanis, Atheniensibus, Argivis, & Corinthiis, victoriam obtinuit. Et quamquam corpus ejus multis vulneribus male fuit ea in pugna multatum, quæ omnium ejus tempestatis fuit teste Xenophonte maxima, nihil tamen reversus domum in vitæ & victus ratione post tot victorias prosperoque successus mutavit. Videns civium quosdam equis alendis sibi arrogare famam ac superbire, Cynicæ sorori persuasit ut consensu curru ludis Olympicis decertaret. volens demonstrare Græcis certamina ista non virtutis alicujus, sed divitiarum esse & sumptuum. Quum haberet secum studioseque

tractaret Xenophontem sapientem, fuisse ei ut filios suos Spartam accerseret, ibique educaret, ut instituerentur omnium pulcherrima disciplina, imperandi ac parendi. Aliis interrogatus quænam ob causam Spartani aliis feliciores essent, respondit: Quia plus quàm alii exercent se in imperando & obediendo. Lyfandro mortuo quum invenisset magnam factionem, quam ille statim post reditum ex Asia adversus Agesilaum excitaverat: animum adiecit ad demonstrandum qualis dum viveret civis fuisset Lyfander. Quæque orationem legisset in libro relicta quam Cleo Halicarnassensis composuerat, Lyfander autem fuerat ad populum habiturus, de rebus novis &

τῇ δ' ἡμῶν παρὰ πραγμάτων καινῶν καὶ μετ' ἀστάσεως τῷ πολυδίμῳ αἰῶσι, ἠθέλησεν εἰς μέσον θένεσθαι· ἐπεὶ δέ τις τῶν γερόνων τὸν λόγον ἐπελάθων καὶ φοβηθεὶς τῷ δεινότητι σιωπῆσθαι μὴ τὸν Λύσανδρον ἀνορέττειν, ἀλλὰ τὸν λόγον μᾶλλον αὐτῷ συγκαλοῦντίην, ἐπέσθη καὶ ἡσύχασε. Τὸς δ' ὑπεναλιγκήμυς αὐτῷ, φανερώς μὲν οὐκ ἐτάραξε· διαπραττόμενος δ' ἐπέσθ' ἑνὶ τῶν στρατηγῶν καὶ ἀρχόντων ὅς αὐτῶν ἀπεδείκνυε γινωσκόμενος ἐν ταῖς ὁξυσταῖς ποτρυῶν καὶ πλεονεκίας· εἶτα κεινομήμυς πάλιν ἐν βορρῶν καὶ σιναῶνιζόμενος, οἰκείας ἐποίητο καὶ μεθίστη πρὸς ἑαυτὸν, ὥς μηδένα ἀντίπαλον εἶναι. Ἐδεδῆη τις αὐτῷ γράψαι πρὸς τὸς ἐπ' Ἀσίας ξένης ὅπως τύχοι τῷ δικαίῳ. Ἀλλ' οἱ ἐμοὶ ξένοι, εἶπε, τὰ δίκαια δι' ἑαυτῶν, καὶ ἐγὼ μὴ γράψω, ποιῶσιν. Ἐπεδείκνυε τις αὐτῷ τὴν πόλιν τὸ τεῖχος ὄχυνον καὶ καρτερῶς ἄγαν ὀξυκαδομημήμον, καὶ ἡρώτα εἰ καλὸν αὐτῷ φαίνεται. Νη Δία, ἔφη, καλόν, εἴχ' ὡς ἀνδρείαι· ὦ, ἀλλ' ὡς γυναιξίν οἰοικέιν. Μετὰ ξένης δέ τις πρὸς τῆς πόλεως πρὸς αὐτὸν μεγαλυντήμυς, Μειράκιον, ἔφη, οἱ λόγοι σε πολλῆς διωάμεως δέον. Ἄ· ὦ τὸς ἄλλης ἐώρεα θαυμάζοις, εἰδοὶ μὴδ' ἐγινώσκων. Καὶ ποῖς Καλλιπιδῆς ὁ τῶν τραγωδοποιῶν ὑπεκλῆς ὄνομα καὶ δόξαν ἔχων ἐν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ ἀνταζόμενος ὑπὸ πάντων, πρῶτον μὲν ἀπώτησεν αὐτῷ· καὶ προσέειπε, ἐπεὶ αὖ σο-
βαρῶς

& immutanda republica: statuit eam in medium proponere. Sed quum de senioribus quidam, ea pfecta, vim dicendi artificiumque metuens, suaderet ne ē sepulcro effusum produceret Lylandrum: obtemperavit, eamque rem omisit. Eos autem qui clanculum se ipsi opponebant, palam quidem non incescit: sed conficiens hoc ut quidam eorum se duces aut alio cum magistratu sequerentur, demonstravit eos ubi potestatem adepti essent, malos esse ac rapaces. accusatis deinde opitulans atque patrocinas, familiares sibi redegit, atque ad se traxit, ita ut nullum deinde haberet adversarium. Petenti à se ut ipsius nomine suis in Asia hospitibus scriberet,

ut quod iustum erat conficere posset: Mei quidem, respondit, hospites ultro faciunt quod iustum est, me etiam nihil scribente. Monstrabat ei quidam urbis alicujus muros validè admodum exstructos, & quærebat pulchritudine eos judicaret: respondit: Ita per deos, sed non ut viri, verum ut mulieres intus habitent. Megarensi cuidam ad se de urbe gloriose loquenti: Adolefcent, inquit, tui sermones magna opus habent potentia. Quæ alios admirari videbat, ea ne nosse quidem statuerat. Et quum aliquando Callipides, tragediarum histrio, celebris apud Græcos famæ & cui omnes multum tribuerunt, primum ei occurrisset, atque salutasset, dein le protegere

in

βασιῶς εἰς τὰς συμπεπαλῆνας ἐμβαλὼν ἱαλὼν, ἐπεδείκνυτο, νεμίζων
ἐκείνους ἀρεῖαι τινὸς φιλοφρονήσεως. τέλει δ' εἶπεν, Οὐκ ἐπιβήσκεις
με, ὦ βασιλεῦ, ἐθ' ἤκαστας ὅστις εἰμί; ὁ δ' Ἀθησαίῳ ἀποβέβησας
εἰς αὐτὸν, Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἐστὶ Καλλιπιδᾶς ὁ δεικνυλῆς; ἔτω δ' Ἀ-
κεδαιμόνιοι τὰς μίμης καλῶσι. Τῷ δ' ἡμιμυθῶν τὴν τ' ἀνδρείου Φυ-
νὼ ἀκούσαι ἀσφαλέμεν, παρήγγατο, φήσας, Αὐτὰς ἄκεκα πολ-
λάκις. Μενεκράτης δ' τῷ ἱατρῷ, ἐπεὶ κατὰ τῶν ἐν τισιν ἀπέπασ-
μύταις θροεπαίει, Ζεὺς ἐπεκλήθη, φοβηκῶς ταύτῃ χερσὶν τῇ προ-
στυμῇ, καὶ δὴ πρὸς τὸν Ἀθησαίον ἐπείθει τοιμήσαντος ἔτω,
Μενεκράτης Ζῶς βασιλεῖ Ἀθησαίῳ χαίρειν ἐκ ἀνάνης τὰ λοιπὰ,
ἀντίβραχε, Βασιλεῦς Ἀθησαίος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. Ἐπεὶ δ' Κό-
νων καὶ Φαργαδάζος τῷ βασιλεῖ ναυτικῶν θαλαττοκρατοῦντες ἐπολι-
όρουσαν τὰ ἀσφάλια τῆς Λακωνικῆς, ἐτεχνώθη δ' τὸ αὖν τῷ Ἀθιναί-
ῳ, Φαργαδάζῃ χερσὶν ἀνάνης, ἐξελθὼν ἐποίησαντο Λακεδαιμόνιοι
πρὸς βασιλείαν καὶ πέμπουσι πολίτῃν Ἀθηναίων πρὸς Τηγεαίων τὰς
ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἑλλήνας, ὥστε ὧν ἐπολέμησεν Ἀθησαίος, βασιλεῖ πα-
ραδίδόντες. ὅθεν δὴ ἤκουσα συνέβη τῆς κακοδοξίας ταύτης Ἀθησαίῳ
μεταστῆναι ὁ δ' Ἀθηναίων ἐχθρὸς ἦν αὐτῷ, καὶ τὴν ἐξελθὼν ἐξ Ἀ-
πανός ἐπρεσβείη, ὥς τῷ πολέμῳ τὸν Ἀθησαίον ἀνάνης καὶ ποιῶντος
εἰδο-

in comitatum se ingessisset, atque ostenta-
ret, sperans blandē se ab Agesilaō com-
pellatum iri: tandem diceret, Non agnoscis
me, rex, neque inaudivisti quis sim? intui-
tus in eum, Nōne, inquit, tu Callipides
es mimus? Ut audiret quendam qui vocem
huciniē imitabatur, rogatus renuit, quod
diceret se ipsam sēpe audivisse huciniā.
Menecrates medicus, quia in quibusdam de-
speratis morbis usus erat successu felici, co-
gnominabatur Jupiter. quo titulo quum
uteretur importunius, & ausus fuisset ad
Agesilaum scribere, Menecrates Jupiter
Agesilaō regi S. non lectis reliquis rescrip-
sit: Rex Agesilaus Menecrati sanam men-

tem. Quum Conon & Pharnabazus classē
regia mare obtinerent, ac oram Laconicā
maritimam oppugnarent, Atheniensium au-
tem alii muniretur praeibente pecuniam
Pharnabazo: pacem cum rege Persarum
fecerunt Lacedaemonii, miseruntque unum
de suis civibus Antalcidam ad Tiribazum,
qui regi ipsorum nomine Græcos in Asia
habitantes traderet, pro quibus Agesilaus
bellum gesserat. quo factum est improbi-
simē ut hujus rei infamiae participes esset
Agesilaus. Inimicus enim ei erat Antal-
cidas, pacemque omnibus viribus machi-
nabatur, quōd bello Agesilaus crederet,
summāque adipisceretur gloriam & po-
tentiam

E

tentiam

ὁδοξότατον καὶ μέγιστον. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα μηδέ-
 ζεν τὸς Λακεδαιμονίους, ἀπεκρίθη, μᾶλλον τὸς Μήδης λακωνίζεν.
 Ἐξωήσεις δὲ πῶς ὑποίερε βελτίων τῶν ἀγείων, ἀνδρεία ἢ δικαιοσύνη;
 ἔδεν ὁφείλει ἀνδρείας ἔφασκεν εἶναι μὴ παρῆς δικαιοσύνης· εἰ δὲ δίκαιοι
 πάντες γυμνοῖτο, μηδὲν ἀνδρείας δεηθήσεσθαι. Εἰσισημῶν δὲ τῷ τῶν Ἀσίων
 καλοικόντων τὸν Περσῶν βασιλεῖα, μέγα πρὸς αὐτοὺς εἶπε. Τί δὲ ἐκεί-
 νος ἐμὲ μείζων, εἰ μὴ δικαιοτέρα καὶ σωφρονέστερα; Ἐλεγε δὲ τὸς
 τῶν Ἀσίων καλοικοῦντας, ἐλδοξέας μὴ κακὸς, δόλος δὲ ἀγαθὸς
 εἶναι. Ἐξωήσεις δὲ πῶς ἂν τις μάλινα παρ' ἀνθρώποις διδοικομένη,
 εἰ λέγει, εἶπε, τὰ ἀεῖα, πρῶτοι δὲ τὰ κάλλια. Τὸν δὲ ἐξαίτησεν
 δὲν ἔφασκε πρὸς μὴ τὸς ἐναντίας τόλμαν, πρὸς δὲ τὸς ὑποταγμέ-
 νους δύνασιν ἔχειν. Ἐπιζημιώτος δὲ τινος τίνα δὲ μανθάνειν τὸς
 παῖδας, Ταῦτ', εἶπεν, οἷς καὶ ἄνδρες γυμνοῖτο χρησόν. Δικάζον-
 τος δὲ τίνα δύναιτο αὐτῷ, καὶ τῷ μὴ καλῶς εἰς ἐρεγκότος, τῷ δὲ ἀπε-
 λογημῶν, φάσας, λέγοντι δὲ πρὸς ἕκαστα, Ἀγισίας, δὲ τὸν βα-
 σιλεῖα τοῖς νόμοις βοηθεῖν. Καὶ τῶν οἰκίαν, ἔφη, εἰ τις σοὶ δίσκαπτε,
 καὶ τὸ ἱμάτιον εἰ ἀφῆετο, προσεδέχεαι ἂν τὸν οἰκοδόμον ἢ τὸν τὸ ἱμά-
 τιον ὑφάναλλα ἄπικαρήσῃ σοι; Ἐπιστολῆς δὲ αὐτῷ ὡς τῷ Περσῶν
 βασιλεῖας κομμάτιστος, ἔειπεν γυμνοῖτο, μὴ ὁ μὲν Καλλίος τῷ Λα-
 κεδαι-

tentiam. Enimvero dicenti Lacedæmonios ad Medorum partes inclinare, Immo, respondit, Medi potius Laconizant. Interrogatus aliquando utra virtutum harum, fortitudinis et justitiæ, præstantior esset? Respondit nullum fore usum fortitudinis non præstante justitiâ: omnibus autem justitiâ colentibus, nihil opus fore fortitudine. Asianis regem Persarum ex consuetudine Magnum appellantis, Quid, inquit, major me est, si non justior est, neque temperantior? Qui in Asia habitabant, eos aiebat in libertate malos: si servirent, bonos esse. Interrogatus quo quis maxime pacto inter homines præcla-

rum invenire posset nomen: respondit, Si optima dicat, & pulcherrima agat. Duces aiebat debere adversus hostes audacia, adversus subditos benevolentia instructum esse. Querenti quid pueris esset discendum, Hæc, ait, quibus etiam ad virilem provecti ætatem utantur. Jus dicens, quum actor bene dixisset, reus male, atque hic identidem inculcasset, Agesilæ, regem tutari leges oportet: Si, inquit huic, domum tibi aliquis tuam perfodisset, aut vestem abstulisset, putâsne architectum aut textorem tibi opem futurum fuisse? Pace composita, epistolam ad se à rege scriptam, & à Persia quodam cum Callia Lacedæmo-

κεῖται Πέρσης λῶϊκε, αὐτὴ ξενίας καὶ φιλίας, οὐκ ἔλαβεν, εἰπὼν ἀπαγγέλλαι βασιλεῖ ὡς ἰδίᾳ μὴ πρὸς αὐτὸν ἔδεν δεῖν ἑπιστολάς πέμπειν· ὡς δὲ φίλῳ τῇ Λακεδαιμονίᾳ καὶ τῇ Ἑλλάδι ὄντες ἐν φάινῃ, ὅτι καὶ αὐτὸς φίλῳ αὐτῇ καὶ κρατῇ ἴσοις· ἐὰν μὲντοι ἑπιστολὰν ἀλίσκηται, μὴδ' ἂν πάνυ πολλὰς δέχωμαι ἑπιστολάς, πισθιέτω φίλον με εἶναι. Φιλοεικνότηαί δ' ἐν διαφερόντως, λέγεται ὅτι μικροῖς τοῖς παιδίοις, κάλαμον ἑπισθενκώς, ὥσπερ ἵππον, οἶκοι συνέπαιζεν, ὁφθαλμοὶ δ' ἐπὶ τῷ τῆς φίλων, παρεκάλει μὴδὲν φοβεῖσθαι πλεῖν καὶ αὐτὸς παῖδες τῶν γῆραι. Συνεχῶς δ' αὐτὰ τοῖς Θεβαίοις πολεμουμένοις, καὶ τρωθέντ' ἐν τῇ μάχῃ, φασὶ τὸν Ἀνταλκίδαν εἰπῆν, Καλὰ τὰ διδασκάλια αὐτῶν Θεβαίων διπολαμενέας, μὴ βυλομήνεις αὐτὰς μὴδ' ἑπισταμένους μάχεσθαι διδάσας τῇ γὰρ ὅτι Θεβαῖες αὐτὰς ἐαυτῶν πολεμικώτατος τότε φασὶ γῆρας ταῖς πολλαῖς σφρίσκειαι τῶν Λακεδαιμονίων ἐπ' αὐτάς. διὸ καὶ Λυκῆργος ὁ παλαιὸς ἐν ταῖς καλεμνίαις ῥήτορας εἰπῆκε, πολλάκις ἐπὶ τὰς αὐτὰς σφρίσκειν, ὥπως πολεμῶν μὴ μαθιάνωσιν. Ἐπεὶ δ' ἤκουσε δυσχερεῖναι τε τὰς συμμαχίας διὰ τὰς συνεχῆς σφρίσκειας, ὀλίγοις ἔσσι τοῖς Λακεδαιμονίοις πολλοὶ ἀκολούθοντες, ἐλέγξει βυλομήνῳ αὐτῶν τὸ πλεῖστον, ἐκέλευεν ἀπαντὰς τὰς συμμαχίας καθίσται μετ' ἀλλήλων ἀναμεμνήμες, ἰδίᾳ δὲ τὸς Λακεδαι-

nio missam, in qua hospitium & amicitia offerrebantur, non accepit: sed regi iussit renunciare, nihil eum opus habere ad se mittendis epistolis. nam si amicum se rex Sparte & Græciæ gerat, ipsum summo opere ei fore amicum: sin verò infidiari deprehendatur, non esse quòd se credat ipsi amicum fore, etiamsi plurimas acciperet epistolas. Ferunt eum quòd impensissimè liberos suos diligebat, domi in arundine cum puerulis ludendi gratia equitasse. conspexitumque à quodam amicorum, monuisse ne cuiquam hoc diceret priusquam ipse quoque pater esset factus. Continenter cum Thebanis bella eo gerente, & in pugna quadam vulnerato, Antalcidam ferunt di-

xisse: Pulchram à Thebanis mercedem reportas, quos invitos & nescientes pugnare docuisti. Nam revera narratur, nunquam bellicosiores fuisse Thebanos quàm tum temporis, ob crebras Lacedæmoniorum adversus eos expeditiones. Idcirco etiam Lycurgus ille priscus in legibus, quos Rhettas appellant, vetuit sæpe contra eoldem bellum gerere, ne ii bellandi rationem discerent. Ut intellexit molestum esse sociis quòd in continentibus expeditionibus paucos Lacedæmonios ipsi tanta multitudine sequi cogerentur, ut eorum numerum demonstraret, omnes socios iussit inter sese permixtos federe, scorsim Lacedæmonios. Tum præconis voce surgere iussit,

κεδαιμονίαις ἐφ' ἑαυτῶν εἶτα ἐκήρυττε τὰς κεραμεῖς αἰνέσας πρώτας. ὡς δ' ἀνέστησαν ἔτα, δδότερες ἐκήρυττε τὰς χαλκῆς, εἶτα τέκτονας ἐφῆξῃς καὶ οἰκοδόμους, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐκάσθη. πάντες οὐκ ὀλίγη δὲν ἀνέστησαν οἱ σύμμαχοι, τῶν δ' Λακεδαιμονίων ἑδείς. ἀπείρητο γὰρ αὐτοῖς τέχνῃν ἐργάζεσθαι ἢ μαθεῖναι βάνανσον. ἔτω δὲ γελάσας ὁ Ἀθηναῖος, Ὁρατέ, εἶπεν, ὦ ἄνδρες ὅσῳ πλείονας ὑμῶν στρατιώτας ἐκπέμπομεν ἡμεῖς; Ἐν δ' τῇ περὶ Λακωνικῆς μάχῃ, πολλῶν Λακεδαιμονίων φυγόντων, καὶ τῶν ταῖς ὑπὸ ἔ νόμος αἰτίας ὑποδύοντων ὄντων, οἱ Ἐφοροὶ ἐξημον ἀνδρῶν τιμὴ πόλιν ὀρώντες, δεομένην στρατιωτῶν, ἐβόλοιο τιμὴ ἀτιμίαν λῦσαι, καὶ τὰς νόμους τηρεῖν. αἰσχυῶνται ἔννομος εἶναι τὸν Ἀθηναῖον ὁ δ' προσελθὼν εἰς τὸ δημόσιον, Νομοθέτης μὴ ὅσα ἂν γυροῖμι ἐτέρων νόμων εἶπε, τοῖς γὰρ ἔστιν ἔτ' ἂν προσείπω τι, ἔτ' ἂν ἀφείλομι, ἔτε μεταποιήσαιμι τὰς δ' ὄντας ἡμῶν νόμους καλῶς ἔχον ἐστὶ κυρίας διὰ τὸ αὔρον εἶναι. Τὸν δ' Ἐπαμινώνδαν ἐπελάθοντα μὴ τοσούτοις βόλοις καὶ κλύδωνι, τῶν Θεβαίων καὶ συμμάχων μεγαλαυχουμένων ὅτι τῇ νικῇ, ὅμως εἰξε τὴ πόλιν καὶ ἀναστρέψαι ἐποίησεν, ὀλίγων ὄντων τῶν ἐν τῇ πόλει. Ἐν δ' τῇ περὶ Μαντινέας μάχῃ παρεκελύετο τοῖς Λακεδαιμονίοις, τὰς ἄλλας ἐάσαντας πάντας Ἐπαμινώνδα μάχεσθαι, μόνους λέγων τὰς ἐμφορας ἀνδρείους εἶναι, καὶ μόνους νίκης αἰτίας ὑπαίτιον εἶναι τῶν ἀνέλοιον, ῥᾶτα τὰς ἄλ-

λεις

jussit, primum figulos: & postquam hi surrexerunt, futores, deinde aerarios, tum fabros, post architectos, denique singulorum artificiorum id genus tractatores, ita factum est ut universi propè focii surgerent, nemo Lacedæmoniorum, his enim per leges non licet tractare ullam sordidam artem. ridens ergo Agesilaus, Videtis, inquit, quanto nos plures quàm vos milites emittamus? In Leuctrica pugna multi Lacedæmonii fugerant, & obnoxii erant infamiae legibus decretae. Ibi quum Ephori viderent urbem viris vacuum quæ tunc militibus opus habebat, cogitabant quo pacto salvis legibus illos tamen infamia libera-

rent, ideoque Agesilaos munus legis ferendæ injungebant. Is in publicum progressus, Novarum, inquit, legum autor equidem non fuero, neque enim iis quæ sunt, addere, detrachere, aut in iis mutare quicquam velim. Bene autem habet ut leges nostræ à crastina die sint ratæ. Epaminondam autem tanta cum procella & æstu irrudentem, quanquam pauci essent in urbe, arcuit tamen Lacedæmone & repulit. In pugna ad Mantineam hortatus est Lacedæmonios ut omisiss reliquis in solum pugnarent Epaminondam: solos, inquiens, prudentes esse fortis, & illo necato facilem fore de reliquis victoriam, fatuis & nullius precti

λας ὑποχεύρας ποιήσιν. ἀφ' ἑκαστοῦ γὰρ εἶναι καὶ ἑδαιότας ἀξίους. ὁ καὶ συν-
 ἔειπεν. ὅτι γὰρ νίκης σὺν Ἐπαμεινώνδᾳ ἔσσης, καὶ φυγῆς γηρομυθίας, ὅπως αὐ-
 τὸν καὶ ἀνακαλέμενοι τὰς ἰδίους, τῶν Λακεδαιμονίων τις και-
 ρίως ἐπάταξεν, καὶ πεσόντων ἀναστρέψαντες ὅσοι φυγῆς οἱ σὺν Ἀθη-
 σιαῖσι, ἐφάμειλλον τὴν νίκην ἐποιήσαν παρὰ πολὺ μᾶλλον ἢ ὅπως ὁ Θεοβαίων
 χερσίν, ὥστε πολὺ ἢ τῶν Λακεδαιμονίων ἀμεινόνων φανέντων. Χρη-
 ματῶν δὲ δειρομυθίας ὁ Σπάρτης πρὸς πόλεμον καὶ ξενόφρονης, ἐπορεύ-
 θη ὁ Ἀθησιαῖος εἰς Αἴγυπτον μέγαπεμφθὲς ὑπὸ τοῦ βασιλείου Αἰγυπ-
 τίων ὅτι μισθῷ διὰ τὸ τὸν αὐτὸν τῆς ἐδῆς εἰς καλοφρόνησιν ἦλθε
 τοῖς ἰσχυροῖς. προσεδόκων γὰρ τὸν Σπάρτης βασιλεῖα, καθάπερ τὸν
 Περσῶν, κεκοσμημένον ὅπως διαπρεπῶς τὸ σῶμα, φαύλῳ ἔχοντι
 ὡς βασιλείαν δόξαν. ἔδειξε γοῦν αὐτοῖς μέγα ὡς τὸ μεγαλεῖον καὶ
 ἀξιόλογον οἴσει καὶ ἀνδρείᾳ κλάδον προσήκει. Ἐπεὶ δὲ τὸν παρ' αὐτῶν
 ὡς ἐστὶν μέλλοντας ἰώμεν διδόντας τὸν ὅτιον κίνδυνον διὰ τὸ τῶν
 πολέμων πληθύνειν, ἔκοσι γὰρ ἦσαν μυριάδες, καὶ τὴν ἑλπίδα αὐτὸν
 ὀλιγόητα, πρὸς τὴν παρετάξεως ἔγνω προθυμότητος ἀσυνιδήτως τοῖς
 ἄλλοις· καὶ ὅτι τὴν δεινότητα ὑπερβαμένην τῇ χειρὶ νίκην προσέγε-
 ψεν. λαθὼν δὲ ὡς ὁ μάλιστα τὸ ἦπαρ, ἐπέθηκε μὲν ὅτι τὴν ὑπερ-
 βαμένην χεῖρα κρατῶν ὅτι ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, ὡς φαίνεται διασπῶν
 καὶ προσωπίσιν ἔχεν ὑπορουῶν, μέχρι τοῦ ἡπάλι σιμωαναληφθῆναι
 ἐτυ-

pretii hominibus. Idque consilium exitus comprobavit. Quum enim vinceret Epaminondas fugientibus Spartanis, hunc se obvertentem & suos vocantem quidam Lacedaemoniorum lethali vulnere deciecit, tum reversi à fuga qui cum Agesilao erant, dubiam reddiderunt victoriam, Thebanis multo quam antè deterioribus, Spartanis melioribus apparentibus. Quum pecuniae egerent Spartani ad bellum, ut qui militem alerent peregrinum, profectus est in Aegyptum Agesilaus mercede militaturus regi Aegypti ipsum accersenti. Contemnebatur autem ab Aegyptiis ob vestitus vilita-

tem: putantibus regem Spartaë icidem ut Persarum visuros se in splendido corporis ornatu: malè de regibus opinantes. ostendit enim eis deinde majestatem & gloriam prudentiam & virtute esse parandam. Quum autem videret eos qui in pugna adfuturi ipsi erant, terreri periculo ingruente ob multitudinem hostium, (erant enim ducenta millia) & suorum paucitatem: statuit ante confectum nemine conscio animare eos, itaque manus subtrahere victoriam inscriptis, sumptoque ab ariolo jecinore, id in manum notis inscriptam imposuit, aliquandiuque tenens, dubitare se & animi pendere sum-

ἐτυπώθησαν οἱ τῆς γεραιότητος χαλεπότητες. καὶ τότε τοῖς συναθροίζεσθαι μέλλουσιν ἐπεδείκνυε, φάμιν^Θ τὸς θεὸς διὰ τῆς γεγενημένης ἐκφάναι νύκτιν. ἀσφαλὲς ἦν τακτικόν δόξαντες ἔχον τὴν κρατῆσθαι, ἐξάρησαν πρὸς τὴν μάχην. Περὶ αὐτοῦσι^Θ τῶν πολεμίων τὸ σεβόμενον αὐτῶν διὰ τὸ πληθύνειν, καὶ Νεκιδίαν^Θ ὃν συνεμάχεαι, ἀξιοῦν^Θ ἐπεξίνααι καὶ διαμάχεσθαι, οὐκ ἔφη διακωλύειν τὸς πολεμίας ἴσους αὐτοῖς ἡμέρας βυλομένης. ἔτι δὲ μικρὸν ἀπολιπύσης τὸ τάφει συναΐσαι, καὶ τὸ παρὰ δάσας τὸ διαλεῖπον, καὶ πρὸς ἴσους ἴσους ἀγωνισάμεν^Θ, τρεπὼν ἐπαύσατο καὶ πολὺν φόνον τῶν πολεμίων ὀλίγοις τοῖς αὐτῶν σεβόμεναις, καὶ χρήματα πολλὰ τῇ πόλει διεπέμψατο. Κατὰ δὲ τὸν Αἰγύπτιον ἀποπλοῦν ἀποθήσκων, ἐνείκατο τοῖς περὶ αὐτὸν μήτε πλάσαν μήτε μιμητὰν τῶν σώμα^Θ εἰκόνα ποιήσαδ^Θ. Εἰ γάρ τι καλὸν ἐργον πεποιήκα, τὸτό με μνημεῖον ἔσται· εἰ δὲ μή, ἔδ^Θ οἱ πάντες ἀνδραγατῶν, βαναύσων ὑδενὸς ἀξίων ἔργα ὄντες.

ΑΓΗΣΙΠΟΛΙΔΟΣ ΤΟΥ ΚΛΕΟΜ.

Ἀγισίπολις ὁ Κλεομβρότης, εἰπὼν^Θ τινὸς ὅτι Φίλιππος^Θ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις Ὀλλυθὸν κατέσκαψε, Μὰ τὸς θεὸς, ἔπειν, ἄλλω ταυ^Θ αὐτῶν ἐν πολλαπλασίῳ χρόνῳ οὐκ οἰκοδομήσει. Ἄλλω δὲ εἰπόντ^Θ ὅτι

simulavit tantisper dum à jecinore nocte recepte & infixæ sunt. tunc socii eam scripturam monstravit, deos, inquit, ea victoriam polliceri. quod illi certum boni successus argumentum se habere putantes, ad pugnam animati sunt. Hostibus verò ob multitudinem castra Ægyptia fossa circumvenientibus, ac Nectanabi (huic enim regi opitulabatur) jubente in aciem educere ac decertare, Nolo, inquit, prohibere quin hostes, id quod agunt, nobis fiant æquales. Pòst exiguo interstitio fossæ extremis distantibus, acie eo ipso in interstitio instructa, æqualis latitudinis ordinibus cum hoste pugnans, paucis suis militibus

fudit hostes, magnamque eorum stragem edidit, ac multum pecuniæ Spartam misit. Ex Ægypto in patriam revertens, ea in navigatione vita decessit, quum quidem suis moriens mandavit ne ullam sui corporis fingendo aut alia imitatione pararent imaginem. Si quid enim, aiebat, à me est præclarè factum, id monumentum mihi erit: sin verò, ne omnes quidem statuae, hominum opera illiberalium.

AGZISPOLIS Cleombroti F. narrante quodam Philippum intra paucos dies Olynthum evertisse: Atqui per deos, inquit, multis modis majori temporis spatio talem urbem non condet. Objicienti, ipsum, quum

ὅτι μὴ τῶν ἀμαζόντων βασιλεύων ἀμείβεσσε, καὶ ἔχ' οἱ παῖδες ἑδ' αἱ γυναῖκες αὐτῶν, Δικαίως, εἶπεν. αὐτὸς γὰρ ἡμᾶς καλῶς ἔχον ἐστὶ τὰς αὐτῶν ἀμαρτίας φέρειν. Βυλομήν δ' αὐτῷ σκύλακος οἰκοῦεν μελαπύμῳ, ὥς τις εἶπεν, οὐκ ἔστιν ἐξαλωγὴ παρ' αὐτῶν, Οὐδὲ γὰρ ἀνδρῶν, ἔφη, πρέσβει, ἀλλὰ νῦν ἐβλήτο.

ΑΓΗΣΙΠΟΛΙΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΥΣ.

Ἀθησίοις ὁ Πανσανίης, Ἀθιναίων πρὸς αὐτὸν περὶ ὧν ἔχον πρὸς ἀλλήλους ἐκκλημάτων, τῶν τῶν Μεισίων πόλιν ἐγκλητον λαμβανόντων, Αἰχρὸν, ἔφη, ὃ Ἀθιναῖοι, τὰς ἀφηήσασθαι τῶν Ἑλλήνων ἥσ-
σον εἶδεναι Μεισίων τὸ δίκαιον.

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧ.

Ἄγις ὁ Ἀρχιδάμης, τῶν ἐφόρων ποτὲ ἐπόντων, Βάδξε τὰς ἰσῶν-
τας ὅππ' ἔτι τῶν τότε παλαιοῖς ἡγήσεται δὲ σοι αὐτὸς ὅτ' ὅππ' ἔτι ἀκρόπολιν, Καὶ πῶς, εἶπε, καλῶς ἔχον ἐστὶν, ὃ ἐφορεῖ, τοσούτους νέας πιδύειν πρὶ τῶν ἰαντῶ παλαιοῖς προδιδόντι; Ἐρωτῆς ὃ τί μάθημα μάλιστα ὅν Σπάρτη ἀσκεῖται, Τὸ γινώσκειν, εἶπεν, ἀρχεῖν τε καὶ ἀρ-
χεῖσθαι. Οὐκ ἔφη ὃ τὰς Λακεδαιμονίους ἐρωτᾷ πόσοι εἰσὶν οἱ πολέ-
μοι, ἀλλὰ πῶς εἰσιν. Ἐν ὃ Μαντινείᾳ κωλυόμενοι διαμάχεσθαι τοῖς
πολεμίοις πλείοσιν ἔστιν, εἶπεν, Ἀνάγκη πολλοῖς μάχεσθαι τὸν ἀρχεῖν
πολλῶν

quum rex effet, unā cum iis qui ætate flo-
rebant obidem fuisse, non mulieres & fi-
lios ipsorum: Quia enim, respondit, ju-
stam rectūque est nosmetipsos nostra pec-
cata luere. Quum vellet ē patria catulos
accerrere, quidāmq; diceret vixiales Spar-
te nulos esse: Ante, inquit, ne viri qui-
dem: sed nunc sunt.

ΑΓΗΣΙΠΟΛΙΣ Παυσανίης F. Atheniensibus
de controversia quæ ipsi cum iis erat, ad
Megarensium provocantibus iudicium: Tur-
pe, inquit, est, principibus Græciæ minus
esse jus notum quàm Megarenibus.

Agis Archidami F. mandantibus ali-
quando ephoris ut assumpta juvenum manu
quendam in ejus patriam sequeretur, qui
esset ipsum in arcem ducturus, respondit:
Quomodo verò, ephori, convenit tot juve-
nes credere ei qui suam ipsius patriam pro-
dit? Interrogatus quænam disciplina ma-
ximè exerceretur Sparte, Pericia, inquit,
imperandi & parendi. Dicebat Spartanos
non querere numerum hostium, sed ubi
sint. Ad Mantineam quum prohiberetur
pugnare, quòd hostes numero vincerent,
Necesse est, inquit, contra multos pugnare
qui

πολλῶν βελόνην. Πυθανομήν δέ τιν' ὅσοι εἰσὶν οἱ Λακδοα-
μόνιοι, Ὅσοι ἱκανοὶ εἶπε, τὸς κακὰς ἀπερύκειν. Διερχόμεν' ὃ
τὰ τῶν Κορινθίων τεύχη, καὶ θρασυμήν' ὑψηλὰ τε καὶ ὀχυρὰ, ὅππῃ
πολὺ τε παρθένοισι, Τίνες, εἶπεν, αἱ τὸν τόπον καλοῖκασι γυναῖκες;
Σοφιστὴ δέ τιν' εἰπόμεν', Πάντων λόγ' ἐστὶ κρείττισον, Οὐκῆν, ἔφη,
σὺ ἐὰν σιωπᾷς, ἐθένης ἄξι' εἶ. Ὡς ὃ Ἀγέοι μὲν τὴν ἥπταν ἀπὴν-
των αὐτῶν πάλιν θρασύτερον, ταραχομήνους ὄρων τῶν συμμάχων τὸς
πλείους, Θαρρᾶτε, εἶπεν, ὦ ἄνδρες. ὅπε γὰρ ἡμεῖς οἱ κικῶντες ὀρρωδῶμεν,
τί δοκᾷτε ποιεῖν τὰς ὑφ' ἡμῶν νεικημέλους; Πρὸς ὃ τὸν ἐκ τῶν Ἀβ-
δήρων πρεσβύτην, ὅτε κατεπαύσατο πολλὰ εἰπὼν, ἐξώθωντα τί τοῖς πο-
λίταις ἀπαγγέλοι, Ὅτι, ἔφη, ὅσον σὺ χρόνον λέγειν ἔχηξες, τοσούτον
ἐγὼ σιωπῶν ἔκωον. Ἐπαινομένων δέ τινων Ἠλείας ὅτι δικαιοτάτοι
εἰσι περὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων, Καὶ τί μέγα, εἶπεν, ἡ θαυμα-
σὸν ποιῶσιν, εἰ ἐὰν ἔτεσι πέντε μιᾷ μόνον ἡμέρᾳ δικαιοσύνη χρεῖται;
Πρὸς ὃ τὸς φάσκοι' ὅτι φθονῶσι τινὲς αὐτῶν τῶν ἐκ τῆς ἐτέρας οἰ-
κίας, Οὐκοῦν, ἔφη, τὰ ἴδια αὐτὲς κακὰ λυπήσει, καὶ πρὸς τέτοις
τάτς ἐμὰ καὶ τῶν ἐμῶν φίλων ἀγαθὰ. Συμβολούον' δέ τιν' ὅτι
δεῖ τοῖς φθόγουσι τῶν πολεμίων δίδουσι δόσον, Καὶ πῶς, ἔφη, τοῖς διὰ
δειλίαν φθόγουσι μὴ μαχόμενοι, τοῖς δὲ ἀνδρείαν μὲνσι μαχυσά-
μεθα;

qui multis vult imperare. Interroganti quot essent Lacedæmonii, respondit, quanti ad profligandos malos sufficiunt. Corinthiorum muros perambulans, quum spectasset eos sublimes, validos, & in longum porrectos spatium, Quænam, inquit, hic habitant mulieres? Sophistæ dicenti orationem omnium rerum esse optimam, Proinde, inquit, tu, quum taces, nullius es pretii. Quum Argivi accepta clade ferocius ei occurrerent, videretque sociorum plerosque turbari, dixit: Bono esse animo, viri, ubi enim nos, qui vicimus, formido incessit, quid putatis animi esse iis qui à nobis fuerunt superari? Abderitarum le-

gato, quum is tandem facto multa loquendi fine interrogaret quid civibus renunciaret: Hoc, inquit, referes, quàm diu tibi visum fuit loqui, tandia me tacitum audivisse. Laudantibus Eleos, quòd iustissimè Olympicum certamen administrarent, Quid præclari est, inquit, quòd toto quinquennio per unicum diem iustitia funguntur? Narrantibus invidere ei quosdam ex altera familia, respondit: Ergo & sua ipsi molestæ erunt mala, & præterea mea amicorumque meorum bona. Consulenti ut fugientibus hostibus transitum concederet, Quomodo, inquit, pugnabimus contra eos qui fortitudine ficti nos subsistunt, si in eos

πορ

Πορ

μεθα ; Προσφερομένη δὲ τινὲ ἀπὸ τῶν Ἑλλάνων ἐλευθερίας λόγον οὕκ ἀγῆναι μὴ, θυχερῇ δὲ Πηλεοδῆται, Προσδόναι σε, ὃ ξένη, ἔφη, οἱ λόγοι διωάμεως καὶ χρημάτων. Λέγοντι δὲ τινὲ ὅτι Φίλιππος αὐτοῖς ἀνέπιδαν τὴν Ἑλλάδα ποιήσει, Ἰκανὴ ἡμῖν, ἔφη, ὃ ξένη, ἢ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀναστροφῇ. Προσβλής ἐκ Περίανθου ἀναγνώμενος εἰς Λακεδαιμόνα, ἱμαξηγόρει· ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων, καὶ πρῶτα τὸν Ἄγιν τί δὴ τοῖς Περίανθους ἀπαγγέλλαι, Τί δ' ἄλλο, ἔφη, ἢ ὅτι σὺ μὴ μόλις ἐπαύσω λέγειν, ἐγὼ δὲ ἐσιώπων; Προσβύων δὲ μόνος ἦκε πρὸς Φίλιππον· ἐπώντι δ' ἐκείνου, Τί τῆτο ; μόνος ἦκες; ἔφη, Καὶ γὰρ πρὸς ἕνα. Φησὶν δὲ τινὲ τῶν προσβυίων πρὸς αὐτὸν γρηαῖον οἶα, ἐπειδὴ τὰ δευχάιν νόμιμα ἐκλυόμενα ἴσχε, ἄλλα δὲ παρεσθύνόμενα μοχθηρῶς, διότι τὰ αὐτὰ κατὰ γένειν ἐκ τῇ Σπάρτῃ, παῖζων ἴππε, Κατὰ λόγον ἔως προβαίνει τὰ πρῶτα, εἰ τῆτο γένειν· καὶ γὰρ ἐγὼ πᾶσι ὧν ἦκον ἀπὸ τῶ πατρὸς ὅτι τὰ αὐτὰ κατὰ γένειν παρ' αὐτοῖς. ἔφη δὲ καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ παῖδι ὄντι τῆτο ἐξηκέναι, ὥς δὲ καὶ καὶ μαλὶν εἰ χεῖρος τὰ μὲν ταῦτα τῇ προβίῳ, ἀλλ' εἰς βελτίῳ καὶ παραπλίσια γένειν. Ἐρωτηθεὶς δὲ πῶς ἂν τις ἐλευθερῶς διαμύροι, Θανάτῳ κατὰ φρονῶν, ἔφη.

ΑΓΙ-

non pugnamus qui præ timiditate fugiunt? Proponente quodam de libertate Græciæ paranda sententias, non ignobiles quidem eas, sed exequutu difficiles, Tua, inquit, hospes, verba vim & pecuniam deliderant. Dicenti Philippum ipsis Græciam inaccessam redditurum, Sufficit, inquit, nobis, o hospes, in nostra versari terra. Legatus Perintho Spartam missus, quum post longum sermonem demum interrogaret Agin quid responset Perinthius ferret, Nihil aliud, inquit, quàm te, me tacente, vix tandem finem loquendi fecisse. Quum solus venisset ad Philipum legatus, iūque quæret quid

ita solus venisset: respondit, Etenim ad unum. Jam seniori quidam antiquas leges videns clanguere, pravâque alias obrepere, dicebat Spartæ res sursum versus inverti. Tum Agis per jocum: Hoc si sit, rationi convenienter sit, nam puer ipse audivi patrem meum dicere, sursum versus res sua ætate inverfas esse: idemque is se puerum ex suo patre audivisse: aiebat, non ergo mirandum si postiora prioribus deteriora eveniunt, sed si quando meliora aut similia obtineant. Interrogatus qua quis ratione liber permaneat, respondit, Si mortem despiciat.

G

AGIS

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Ἄγεις ὁ νεώτερος, Δημάδ᾽ ἀγοῖ· ὅτι τὰ Λακωνικὰ ξίφη διὰ μικρότητα κατὰ πινυσι· οἱ θαυμαστοὶοι. Καὶ μὲν, ἔφη, οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολέμιων τοῖς ξίφεσιν ἐφικνύηται. Πρὸς δ' ἀνθρώπων ποτηρὸν ἐρωτῶντα πολλάκις τίς ἀεὶς ἦν Σπαρτιάτης, Ὁ σοὶ ἀνομοιότατος.

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΤΕΛΕΤΤΑΙΟΥ.

Ἄγεις ὁ τελετταῖος τῶν Λακεδαιμονίων βασιλέων δὲ ἐνέδρας συληφθεὶς, καὶ κατὰ δικάδας ὑπὸ τῶν ἐφόρων χωρεῖς δύναι, ἀπαγόμην· ὅππῃ τὸν βεῖλον, ἰδὼν τινα τῶν ὑπερετῶν κλαίοντα, Πάυσαι, ἔπεν, ὦ ἀνδρῶπι, ἐπ' ἐμοὶ κλαῖν. καὶ γὰρ ἔγω παρενόμω καὶ ἀδίκως ὑπολλύμην, κρείστων εἰμὶ τῶν ἀναρένων καὶ ταῦτα εἰπὼν παρὲδωκε τῷ βεῖλῳ τὸν τετέτλητον ἐκασίως.

ΑΚΡΟΤΑΤΟΥ.

Ἀκροτάτος, ἐπεὶ οἱ γονεῖς αὐτὸν ἀδίκον τι συμπεῖλαι αὐτοῖς ἠξίου, μέχερ τινοῦ ἀντέλεθ' ὥς δ' ἐνέκειτο, ἔπεν, Ἐως μὲν παρ' ὑμῖν ἐγὼ, ἐκ ἡπιστάμην δικαιοσύνης ἐδεμίαν ἔνοιαν· ἐπεὶ δὲ μετῇ πατέρι παρὲδωκε καὶ τοῖς ταύτης νόμοις, ἔτι δ' δικαιοσύνη καὶ καλοκαγαθία ἐπαυδύσατε ὥς ἡδύναδε, τέτοις περὶ ἔσομαι ἢ ὑμῖν ἔπειδ'· καὶ ἐπεὶ θέλει ἀεὶς ἀρετῇ, ἀεὶς δ' τὰ δικάζα

ἔστι

Aois junior, Demade dicente praestigiatore gladiis Laconicos ob parvitatem deglutire : Atqui, inquit, gladiis potissimum nos hostem impetimus. Pravo homini saepenumero interroganti quis esset Spartanorum optimus, respondit : Qui tui est dissimilimus.

Aois ultimus Lacedaemoniorum regum per infidias captus, indictaque causa damnatus ab Ephoris, quum ad laqueum, quo erat ei guttur elidendum, duceretur, cuiusdam ministrorum quem plorare videbat, Desine, inquit, me desere, qui tam sceleratè atque injustè morti addictus, meliore

fum quàm qui me necant conditione : atque sic loquutus, funi ultro cervicem praebuit.

ACROTATUS parentibus postulantibus ut injusta quadam in re operam ipsis navaret, quum aliquandiu verbis repugnasset, gravius urgentibus dixit : Quamdiu vobiscum vixi, nullam habui justitiae notitiam, sed postquam me patrie ejusque legibus tradidistis, & ad justitiam honestatemque pro viribus facultatibusque vestris eruditus, conabor his potius quàm vobis obsequi, ac quoniam vultis me optima agere, optimum autem est cum privato, tum mul-

to

ἔσι καὶ ἰδιώτῃ καὶ πολὺ μᾶλλον ἀρχόντι, πρᾶξω ἂν θέλῃ· ἂν δὲ λέγῃ, παρεπιτήσομαι.

ΑΛΚΑΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΤΗΛ.

Ἀλκαμένης ὁ Τηλέκλῃς, πυθομένης τινὸς πῶς ἂν τις ἀεὶ βασιλείαν διατρέχῃ, Εἰ πλεῖον, ἔφη, τὸ κέρδιον μὴ παιοίτο. Ἐτίεκε δὲ Ἀπικτηνίδιον διὰ τί πλεονέκτηται Μεσσηνίαν δῶρα ἐκ ἐδέξατο. Ὅτι λαβόντων, ἔφη, πρὸς τὰς νόμους ἐξήλυν ἀγῆν ἀδυνατῶν. Λέγοντι δὲ τινες ὅτι συνωστισμένως ἦν ἱκανῶς ὑπὸν κεκλιμένη, Καλὸν γὰρ, ἔφη, πολλὰ κεκλιμένοι ἦν καὶ λογισμὸν καὶ μὴ καὶ τὴν Ἀπικτηνίαν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ.

Ἀλεξανδρίδας ὁ Λέοντι πρὸς τὸν δυσφροσύντα διὰ τὴν ἐκ τῆ πόλεως ἀπὸ γρομφήλων φυγὴν, Ὡς λῶσε, ἔφη, μὴ τὴν πόλιν φθίσαν ὀρρώδει, ἀλλὰ τὴν δικαιοσύνην. Τὸ δὲ τοῖς ἐφόροις τὰ δέοντα μὲν λέγοντι, πλείω δὲ τῶν ἱκανῶν, Ὡς ξίε, ἔφη, ἐκ ἐν δέοντι πρὸ δέοντι χρῆ. Πυθομένης δὲ τινος διὰ τί τοῖς εἰλωσι τὰς ἀγρὰς ἐξχερίζουσι, καὶ ἐκ αὐτοῖς Ἀπικτηνίδιον, Ὅτι, ἔφη, ἐν τῶν ἐπιμελεμένων, ἀλλ' ἐαυτῶν, αὐτὰς ἐκπῆσάμεθα. Ἐτίεκε δὲ τινος λέγοντι ὅτι βλάπτουσιν αἱ δόξαι, Ὡς ὅτι τῶν ὁ ἀπαλλαγὴς εὐδαιμόνησεν, Οὐκ ἔν οἱ τὰ ἀδίκαια, ἔφη, ποιῶντες, καὶ τὸν σὸν λόγον εὐδαιμόνες ἂν εἴν. πῶς γὰρ ἂν τις

ἰεργ-

to etiam magis principi, id quod est justum: agam quæ vultis, quæ verò dicitis, detestabam.

ALCAMES Telecli F. interrogatus quo quis pacto regnum optimè conservaret, respondit, Si lucrum posthabeat. Alii querenti cur dona à Messeniis non accepisset, respondit: Quia iis acceptis fieri non poterat ut cum legibus pacem tenerem. Dicenti vivere ipsum contractè, satis aliquin opulentum, præclarum esse dixit eum qui sit locuples vivere secundum rationem, non secundum cupiditates.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΑΣ ΛΕΟΝΙΣ F. cuidam exi-

lium iniquus ferenti, Heus tu, inquit, non quodd ab urbe sis alienus, gravius est ferendum, sed si à justitia es. Ei qui ad Ephoros quædam non quidem abs re, sed tamen verbosius equo verbis explicuerat, Hospes, inquit, re necessaria uteris nulla necessitate postulante. Interroganti cur servis heilotibus agros colendos traderent, non ipsi curarent, respondit: Quia eos paravimus non ut ipsos, sed ut nos curaremus. Quodam dicente, existimationem esse damnosam, beatumque fore qui de gloria paranda non laboret: Hac, inquit, tua ratione flagitiosi erunt beati. qui enim faci-

ἱερσυλῶν ἢ ἀδικῶν δόξης ἐπιμελοῖτο; Ἄλλῃ δὲ ἐρωτῶντων διὰ τί ἐν τοῖς πολέμοις Σπαρτιάταις θαρράλειος κινδυνόουσιν, Ὅτι, ἔφη, δέδοκται αὐτοῖς μελεῖσθαι, ἔχ. ὥσπερ οἱ ἄλλοι, φοβεῖσθαι. Ἐρωτῶντων δὲ τινος αὐτὸν διὰ τί τὰς αὐτῶν θανάτους δίκας πλείουσιν ἡμέτεροι οἱ γέροντες κεύουσιν, καὶ ἀποφύγη τις, ὅτι εἰδὲν ἥσαν ἐν ὑποδικῇ. Πολλαῖς μὲν, ἔφη, ἡμέτεροι κεύουσι, ὅτι αὐτῶν θανάτους τοῖς διαμαρτάνουσιν καὶ ἐν μεία βυλίσασαυ. νόμων δὲ ὑποδικῶν δέησει εἶναι, ὅτι καὶ τῶν τὸν νόμον ἀν εἴη καὶ τὸ κρείττονα βυλίσασαυ.

ΑΝΑΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΥΚΡ.

Ἀνάξανδρος ὁ Εὐρυκράτης, πωλητομῆρα τινὸς διὰ τί χρεῖματα ἐσυνάγασιν εἰς τὸ δημόσιον, Ὅπως, ἔφη, μὴ οἱ φύλακες αὐτῶν γινώμηναι διαφθείρηται.

ΑΝΑΞΙΛΟΥ.

Ἀναξίλας πρὸς τὸν θαυμάζοντα διὰ τί οἱ ἔφοροι τοῖς βασιλεύουσιν ἔχ ὑπερξαναίηται, καὶ ταῦτα ὑπὸ τῶν βασιλέων καθιστάμενοι, διὰ τί αὐτῶν αἰτίαν, ἔφη, δι' ἡμῶν ἐφορεύουσιν.

ΑΝΔΡΟΚΛΙΔΟΥ.

Ἀνδροκλίδας ὁ Λάκων πρὸς τὸν σκέλλοντα, κατέταξεν αὐτὸν εἰς τὰς πολεμίας. ὡς δὲ ἴσασιν τινὲς διακωλυοίς, ὅτι ἐπεπύρετο, Ἄλλ' ἐφύγοντα, εἶπε, μύθοις δὲ αὐτοῖς ἀντιτεταγμένοις μάχεσθαι.

ΑΝΤΑΛ.

facilegus aut iniuste agens famam curaret? Interroganti cur Spartani in bellis ita audacter pericula adirent, respondit, Quia nobis studio est ut solliciti simus de vita, non, ut alii, timidi. Interrogatus cur quum de vita anquiritur in iudicio, causa à senioribus per complures dies disceptetur, & qui absolvitur, nihilominus reus maneat, sic respondit: Plures dies iudicio impendi, quòd in tali casu error correctionem non admittat. interim reum legibus teneri, quia hac lege permisum sit rectius aliquid de eo decernere.

ANAXANDER Eurycratis F. querenti cur pecuniam in aerarium non colligerent Spartani, respondit, Ne custodes ei profecti corrumpantur.

ANAXILAS, miranti cur Ephori regibus non assurgerent, quum quidem ab iis constituerentur: Causa, inquit, eadem est cum ea ob quam Ephori sunt.

ANDROCLIDAS Laco mutilatus pedem, inter milites suum nomen profectus est. prohibentibus, quòd cum mutilum dicerent, Atqui, inquit, non fugientem, sed manentem oportet pugnare in hostes.

ANTAL-

ΑΝΤΑΛΚΙΔΟΥ.

Ἀνταλκίδας ἐν Σαμοθράκῃ μνημόρῳ, ἐρωτῆθεις ὑπὸ τῷ ἱερέϊ τὶ δεινότερον δίδρακεν ἐν τῇ βίῳ, Εἴτι μοι πέπραχται τοῦτον, εἰσοῦναι, εἶπεν, αὐτοὶ οἱ θεοί. Πρὸς δὲ τὸν ἀμαθὲς καλουῦντα τὸς Λακεδαιμόνιος Ἀθινάων, Μόνοι γὰρ, εἶπεν, ἡμεῖς ἔδην μεμαθήκαμεν παρ' ὑμῶν κακόν. Ἐτίειν δ' Ἀθινάει πρὸς αὐτὸν εἰπόντῳ, Ἀλλὰ μὲν ἡμεῖς δὲ τῷ Κηφισῷ πελλαίης ὑμᾶς ἐδιώξαμεν, Ἡμεῖς δὲ, ἔφη, ἐδέσποισι ὑμᾶς δὲ τῷ Εὐρώτῃ. Ἄλλω δ' ἐρωτήσαντῳ πῶς ἂν τις μάστιγα ἀρίστοι τοῖς ἀνθρώποις, Εἰ ἤδιστα μὲν, ἔφη, αὐτοῖς διαλέγοιτο, ὠφελιμώτατα δὲ προσφέρειν. Σοφιστῇ δὲ τινὶ μύλλοντῳ ἀναλίσκον ἐκώμιον Ἡρακλῆς, Τίς γὰρ αὐτὸν, ἔφη, ψέγει; Πρὸς Ἀθηναίων πληθύντα ἐν μάχῃ ὑπὸ Θεβαίων, Ἀπέχει, εἶπε, τὰ διδασκάλια μὴ βυλοριθύνει αὐτὸς μηδ' Ἀπιαμῶνις μάχεσθαι διδάσκει. ἰδοὺν γὰρ ταῖς συνεχέσιν ἐπ' αὐτὸς ὅτι Ἀθηναῖος στρατῆρας μάχῃμοι γεγυῖναι. Ἐλθεῖ δὲ ὅσῃ τέρη εἶναι τὴν Σπάρτην, τὸς νέος ὄρεα δὲ, τὰς Ἀπιδρακίδας. Πρὸς δὲ τὸν Ἀπιδρακίαν ὅτι ἐγγχειρίδιος βραχέσι καὶ πόλεμον χρῶνται Λακεδαιμόνιοι, Διότι, εἶπε, πλησίον τοῖς πολεμίοις μαχόμεθα.

ANTI-

ANTALCIDAS in Samothrace quum initiaretur sacris, quaerenti sacrificulo ecquid in vita flagitii perperasset: Si quid, ait, tale egi, norunt ipsi dii. Atheniensis indoctos appellanti Spartanos, dixit, Soli ergo nos nihil à vobis didicimus mali. Alii Atheniensis dicenti, Nos quidem vobis à Cephiso pulsus saepenumero institimus: Ac nos, inquit, vobis nunquam ab Eurota. Interroganti qua quis ratione maxime placere hominibus posset, respondit, Si dicendo eos quamplurimum delectet, & in vitæ usu maxime eis profit. Sophistæ cuidam

laudationem Herculis recitare volenti, Quis enim, inquit, cum vituperat? Agefilao in pugna à Thebanis vulnerato, Habes, ait, mercedem, qui eos invitos ignoratque pugnare docueris, videbantur enim Thebani continentibus in ipsos Agefilai expeditionibus bellicosi facti. Muros Spartæ aiebat esse juvenes: terminos autem, hastarum cuspides. Quaerenti cur in bello gladiis brevibus uterentur Spartani, causum reddidit, quòd caminus in hostem pugnant.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Ἐφορδῶν Ἀλίσχῳ ὥς ἤκασεν ὅτι Μεσσηνίους Φίλιππῳ τὴν χώ-
ραν ἔδωκεν, ἠρώτησεν εἰ καὶ δύναμιν αὐτοῖς παρέχετο, ὥςτε μαχομένοις
πρὸς τὴν χώραν κερδαίνειν.

ΑΡΙΓΕΩΣ.

Ἀελδίς, ἐπαινόντων τινῶν οὐκ ἰδίᾳς ἀλλὰ τινος τῶν ἀλλοτρίων
γυναικῶν, Μὰ τὰς θεάς, εἶπε, πρὸς τῶν καλῶν καλῶν γυναικῶν
εἶνα δὲ λόγον εἰκὴ λέγεας, ἀγνοεῖς δ' αὐτὰς τὸ πρῶτον ὅποιαι
τυγχάνουσι, πλὴν μόνοις τοῖς συμβῆσι. Διὰ Σελευκῆος δὲ ποῖε τὴν
Σικελίας πορδούμῳ, ἰδὼν ἐπὶ μνήματι εἰσγεῖσι ἐπιγεγεμ-
μένον,

Σβενύντας ποτὲ τέσδε τυρηνίδα χάλκεον ἄρης

Εἶλε Σελευκῆος δ' ἀμφὶ πύλαις ἔθανον,

Δικαίως, ἔφη, ἀπειθάνει τυρηνίδα καιομένην διπλοσθενόνα ἐπιχειρή-
σαις. τὴν τινόν γὰρ εἶδε ὅλλω αὐτὴν ἀφέναι καὶ ἀκαλῶναι.

ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ.

Ἀείων, ἐπαινόντος τινῶν τὴν τῷ Κλεομένης χρείαν, ὅτι ἐξῆλθεῖς
τί δ' αὖ τὸν ἀγαθὸν βασιλείᾳ ποιεῖν, εἶπε, τὰς μὲν φίλους ἐνεργεῖν, τὰς
δὲ

ΑΝΤΙΟΧΟΣ Ephorus, audito Messeniis
agrum à Philippo assignatum, An, inquit,
vin quoque iis dedit ut de eo pugnantes
vincant ?

ΑΡΙΓΕΩΣ, quum quidam non suas, sed
alienas laudarent mulieres, Me hercle, in-
quit, de pulchris & honestis mulieribus ni-
hil temerè dici, sed quales eae sint omnibus
extra maritos ignotum esse oportebat.
Aliquando per Selinuntem Siciliae urbem

iter faciens, in monumento quodam hanc
legit inscriptionem:

*Hos resinguentes Mars fortè tyrannida sevos
Ponè Selinuntis moenia stravit humi.*

tum ille: Meritò estis interfecti, aggressi ty-
rannidem ardentem resingere, quae ut
conflagraret sinere potius debebatis.

ΑΡΙΣΤΟ, laudante quodam Cleomenis
dictum, qui interrogatus quod esset boni
regis officium, responderat, Amicis bene,
inimi-

ἢ ἐχθρὸς κακῶς ποιῇν. Καὶ πόσω κρείσσον, ἔφη, ὃ λῶσι, τὸς μὲν φί-
λῳς ἐνεργεῖν, τὸς δὲ ἐχθρὸς φίλῳς ποιῇν; αὐτὴ Σωκράτης ὁμολο-
γεῖν πρὸς πάντων χρεῖα ὕσα, καὶ εἰς αὐτὸν ἀναφέρειν. Πεντα-
νομήν δὲ τινῶ πόσοι Σπαρτιάται τὸ πλῆθος; Ὅσοι ἱκανοί, ἔπει, τὸς
ἐχθρὸς ἀπέφυκιν. Τῶν Ἀθηναίων δὲ τινῶ ἔπαινον Διῖάφιον ἀνα-
νώσκοι τῶν πεσόντων ὑπὸ Λακεδαιμονίων, Ποδαπὸς ὤν, ἔφη, εἶναι
νομίζεις τὸς ἡμέτερος νικήσαντας τότες;

ΑΡΧΙΔΑΜΙΔΟΥ.

Ἀρχιδαμίδας πρὸς τὸν ἐπανῶνθα Χαρίλαν ὅτι πρὸς ἅπαντας ὁμοί-
ως πρᾶτῶ, καὶ πῶς τις, ἔφη, δικαίως ἂν ἐπαινοῖτο εἰ καὶ πρὸς τὸς
ποτρεῖς πρᾶτῶ εἴη; Μεμοφόμενός δὲ τινῶ Ἐκαταῖον τὸν σοφιστὴν ὅτι
ἀδελφεύει εἰς τὸ συστίτιον αὐτῶν, ἔδεν ἔλεγε, Ἀλκοῖν μοι δοκεῖς,
εἶπεν, ὅτι ὁ εἰδὼς λόγον, καὶ τὸν τῷ λέγειν καιρὸν οἶδεν.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΖΕΥΞΙΔΑ

Ἀρχίδαμῶς ὁ Ζευξίδαμῳ, πυθομένης τινὸς αὐτὸν τίνας προσηύχασι
τὸ Σπάρτης, Οἱ νόμοι καὶ τὰ ἀρχαῖα, ἔφη, καὶ τὸς νόμους. Πρὸς ἃ
τὸν ἐπανῶνθα κithαρῶδὸν καὶ θauμάζοντα τῷ δυνάμει αὐτῷ, Ὡς λῶσι,
ἔφη, ποῖον γέρας ᾄδῃ σὺ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι ἐξαι ὅταν κithαρῶδὸν
ἔτῳς

inimicis male facere: Quanto, inquit, mi-
homo, rectius erat amicis bene facere, ex
inimicis autem amicos redigere? Hoc con-
stat primum omnium Socratem dixisse,
eique ut auctori acceptum fertur. Interro-
ganti quot numero essent Spartani, Tot,
inquit, quot hostibus arcendis sufficiant.
Recitanti cuidam funebre orationem in
Athenienses à Lacedaemoniis caesos, Qua-
les, inquit, putas esse nostros, à quibus ii
victi sunt?

ΑΡΧΙΔΑΜΙΔΑΣ λαδαντι Charilaum
quod omnibus ex aequo mitis esset, Qui

potest, inquit, iuste laudari qui etiam ma-
lis se mitem praebet? Cuidam Hecataeum
sophistam reprehendenti quod in convictum
iplorum (quod syssition vocant) receptus
nihil diceret: Ignorare mihi videre, dixit,
quod qui dicere novit, tempus etiam di-
cendi non ignorat.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ Zeuxidam F. interroga-
tus quinam Sparta praesent, respondit:
Leges & magistratus ex eorum praescripto.
Laudanti citharædum, ejusque peritiam ad-
miranti, Mi homo, inquit, quis honor apud
te erit bonis viris, qui fiduciam adeo lau-
des?

ἄτως ἰκαίης; Ἐπεὶ δὲ τις αὐτῷ συνίσας ψάλλειν, εἶπεν, Οὐτὸ ἀγαθὸς ψάλλης ἐστίν, Παρ' ἡμῖν δὲ γε αἰαθὸς ζῶμποιός. ὡς εἶδεν διαφέρειν ἢ δὲ ὀργάνων φωνὴ ἡδονῇ ἐμποιεῖν, τ' δὲ ὄψων καὶ ζῶμῳ σκιδασίας. Ἰπταγνυμῆς δὲ τινοῦ αὐτῷ τὸν οἶνον ἡδυν, Πρὸς τίς; ἔφη. καὶ γὰρ δαπανήσεται πλείων, καὶ ποιήσει τὰ ἀνδρείᾳ ἀχρηστότερα. Στραβοπεδθίων ἃ περὶ Κόρινθον, εἶδεν ἐκ τῷ αἵματι τὸ τεῖχος τοῦ λαγῶς ἀναστάντας· εἶπεν ἔν πρὸς τὴν συστρατιάν, Εὐάλλωι ἡμῶν οἱ πολέμοι εἰσι. Δύο δὲ τινῶν διατῆλιν αὐτὸν λαβόντων, ἀγαγὼν εἰς τὸ τ' χαλκίους τέμνειν, ἔξωκεισεν ἐμμεῖναι τοῖς κελθεῖσιν αὐτάς. ὁμοσάντων ἃ ἐκένων, Κεῖναι τοῖσι, ἔφη, μὴ πρότερον ἀπελθεῖν ὑμᾶς ἐκ τῶ τεύχους πρὶν ἂν τὰ πρὸς ἀλλήλους διαλύσῃτε. Ταῖς ἃ θυλατέρεσιν αὐτῶν ἡμαθισμὸν πολυέλη Διονυσίῳ τῷ τυραννῶν Σικελίας πέμψαντο, σὺν ἐδέξασθαι, εἰπὼν, Φοβεῖμαι μὴ ἀποδέξῃται αἱ κόραι φανώσθαι μοι αἰχραί. Θεασάμενος δὲ τὸν ἥν προπετῶς μαχηόμενον Ἀθηναίους, Ἦ τῇ δυνάμει πρόδοτες, ἔφη, ἢ τῷ φρονήματι ὕψος.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΗΣ.

Ἀρχίδαμος ὁ Ἀθηναῖος, Φιλίππῳ μὲν τὴν ἐν Χαίρωνείᾳ μάχην σκληροτέρως αὐτῷ ἑπιστάλῃ γεγράφτος; ἀντέγραψεν, Εἰ μετέστης τὴν σεαυτοῦ σκίαν, ἐκ αὐτῶν ὄρεσις αὐτῷ μείζονα γενημυμῆλιν ἢ πρὶν

ἡκᾶν.

des? Quum ei quidam fidicinem commendaret ab arte: Hic quidem (dixit, alio commonstrato) apud nos bonus est juris coactor. innuens nihil prestare artificium quod voce voluptatem gignit ei quod obsonio aut jusculo parando voluptatem conciliat. Pollicenti se vinum ei dulce redditurum, Quid attinet? inquit, nam & plus infumetur, & virilia reddet minus utilia. Castra ad Corinthum metatus, quum ē loco muris vicino prodire lepores cerneret, comilitonibus dixit: Facile hostes in nostram venient potestatem. Arbitr à duobus sumptus, adductus in Chalcidei Minervæ fanum, sacramento devinxit staturos eos ei

quam tulisset ipse sententiae. qua confecta re, pronunciare se dixit, non nisi prius composita lite ipsos inde abire debere. Quum Dionysius Siciliae tyrannus pretiosas velles filiabus ipsius misisset, non accepit: quod vereri se diceret, ne his indute deformes ipsæ viderentur. Filium audacius pugnare adversus Athenienses videns, Aut adde, inquit, viribus, aut aliquid de animi elatione deminue.

ARCHIDAMUS Agesilai F. Philippo, qui ad Charoneam victoria potius literas ad ipsum dederat asperiores, rescriptit: Si tuam umbram metiaris, deprehendes eam nihilo quàm fuit ante victoriam esse longiorem.

ηκᾶν. Ἐρωτηθεὶς ὃ πόσης χώρης κελεύσει Σπαρτιάται, Ὅσος ἂν, ἔφη, τῇ δόρδι ἐφικάνηται. Περικλῆς δὲ τῷ ἰατρῷ ἀξιολόγησεν ἡ τέχνην οὐκ, καὶ ἐπαυμένους ὃ τὰ μάλιστα, φαῦλα δὲ ποιήματα γερόφοιτο, τί δὲ ποιεῖ, ὦ Περικλῆς, εἶπεν, ἀντὶ χαλεπῶν ἰατρῶν κακὸς ποιητὴς καλεῖται Ἀπιδυμῆς; Ἐν δὲ τῇ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ συμβουλευόντων τινῶν ὅτι πόρρω τῆς οἰκίας τῷ μάχῳ σιωπῇ δει, Ἀλλ' ἐτὸς, ἔφη, ὅρῃ δει, ἀλλ' εἰ δὲ μαχόμενοι, κρείσσοις τῷ πολεμίων ἐσόμεθα. Πρὸς δὲ τὸς ἐπαυμένους αὐτὸν ὅτι τῷ πρὸς τὸς Ἀρκάδας μάχῳ ἐνικήσῃ, Βέλιον ἂν ᾖ εἰ τῇ φερῇσιν, ἔφη, αὐτὸς ἐνικήσῃ μᾶλλον ἢ τῇ ἰσχύϊ. Ὅτε δὲ εἰς Ἀρκάδας ἐνέβαλε, πυθμένη βορβῆν αὐτοῖς Ἠλείας, ἀπέσειλεν αὐτοῖς, Ἀρχίδαμ' Ἠλείας καλὸν ἰσυχία. Τῶν δὲ συμμάχων ἐν τῇ Πελοποννησιακῇ πολέμῳ ἐπιζητούντων πόσα χρήματα δεχέσθαι, καὶ ἀξιώντων οἰεῖσθαι τὸς φόρους, Ὁ πόλεμος, ἔφη, ἐτέλαγμένα σιέται. Καταπελικὸν δὲ βέλος ἰδὼν τότε πρῶτος ἐκ Σικελίας κομῶν, ἀνέβησεν, Ἡράκλεις, Ὀπώλῃν ἀνδρὲς δεῖτά. Ἐπεὶ δὲ ἐκ ἐδάσῳ Ἕλληνες πέπεισθαι αὐτῷ, καὶ λῦσαι τὰς πρὸς Ἀντίγονον καὶ Κρατερὸν τὰς Μακεδόνας ὁμολογίας, καὶ ἐλθόντες εἶναι, ὡς χαλεπωτέων ἐσομένων Λακεδαιμονίων ἢ Μακεδόνων, εἶπε, Πρὸς αὐτὸν μὲν αἰὲν τῷ αὐτῷ φθίγγεται φωνῇ, ἀνθρώπος δὲ πολυλάς καὶ ποικίλας, ὥς ἂν τὸ δόξαν ἐπίτελῃ.

ΑΣΤΥ-

giorem. Interrogatus quantum regionis Spartani possiderent, Quantum, respondit, hasta attingimus. Quum Periander, nobilis laudatissimisque medicus, inepta carmina scriberet: Quānam, inquit, de causa pro scito medico cupis appellari malus poeta? In bello contra Philippum, suadentibus nonnullis procul a patria pugnandum esse: Non hoc, ait, considerandum est, sed an hostem prælio superaturi simus. Laudantibus ipsum quod Arcades vicisset, respondit: Præstabat eos prudentia in nobis, quam viribus esse victos. Impressione in Arcadium facta, Eleos Arcadibus auxilium velle ferre audiens, sic per literas compel-

lavit: Archidamus Eleis: Bonum est quiescere. Sociis in bello Peloponnesiaco querentibus quantum pecunie sufficeret, & tributum definiri sibi postulantes, respondit, Bellum determinato sumptu non ali. Ubi catapultæ tormentum vidit, tum primum ex Sicilia allatum, exclamavit: Hercules, periit viri virtus. Græcis ei obtemperare, & solvere cum Antigono & Cratero Macedonibus inita pacta, libertatemque amplecti recusantibus, quia molestiores sibi fore Spartanos quam Macedones putarent: Ovis, dixit, semper voce utitur eadem: homo multis & variis, dum conficiat quod vult.

ΑΣΤΙΚΡΑΤΙΔΟΥ.

Ἀστυκράτιδας, εἰπὼν τοὺς αὐτοὺς, μὴ τὸ ἡγήσασθαι Ἄλιν τὸν βασιλέα ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀντίγονον μάχῃ παρὶ Μεγαλίνου Πόλιν, τί ποιήσετε, ὦ Λακεδαιμόνιοι; ἢ θαυμάσιε Μακεδόσιν; εἶπε, τί δέ; κωλύσαι ἂν διωαίῳ Ἀγίπαλρον μαχομένους ἡμᾶς δποθανεῖν ὑπὲρ τῆς Σπάρτης;

ΒΙΑΝΤΟΣ.

Βίας ἐπεδεδυμένος ὑπὸ Ἴφικράτους τῷ Ἀθιναίων στρατηγῷ, καὶ ἐρωτῶν ὑπὸ τῇ στρατιᾷ τί δεῖ ποιεῖν, τί γὰρ ἄλλο, εἶπε, ἢ ἡμᾶς μὲν σώζειν, ἐμὲ δὲ μαχομένον δποθανεῖν;

ΒΡΑΣΙΔΟΥ.

Βρασιδᾶς ἐν ἰσχάσι συλλαβὴν μὴν, καὶ δηχθεὶς, ἀφῆκεν ἔτα πρὸς τοὺς παρῆγας, οὐδὲν ἔτι, εἶπε, μικρὸν ἐστὶν ὃ ἐ διωαίαι σώζειν, τολμῇ ἀμυνέειν τοὺς ἐπιχειρῶντας. Ἐν δὲ τῇ μάχῃ διὰ τὸ ἀσπίδου ἀκονίδει, καὶ τὸ δόρυ τῷ τραύματι δξελκύσας, αὐτῷ τῷ τὸν πολέμον ἀπέκλεινε. καὶ πῶς ἐτραύθη ἐρωτηθεὶς, Περδάρους μὲ, εἶπε, τὸ ἀσπίδου. Ἐξελθὼν δὲ ἐπὶ πόλεμον ἐγεγεψε τοῖς ἐφόροις, Ἄστα δηλῶμαι, πρὸς ποτὶν πόλεμον, ἢ τεθναξάμαι. Ἐπεὶ δὲ συνείη πεσεῖν αὐτὸν ἐλθόντα τὸν ἐπὶ Θράκης Ἑλλῶνας, οἱ δὲ

πεμ-

ASTYCRATIDAS, postquam Agis rex ad Megalopolin fuit ab Antigono pugna superatus, dicenti, Quid facietis, Spartani? an Macedonibus servietis? respondit: Quid? an impedire potest victor, ne pugnautes pro Sparta mortem oppetamus?

BIAS insidiis circumventus ab Iphicrate Atheniensium duce, militibus interrogantibus quid faciendum foret: Quid aliud, inquit, quam ut vos vestrae salutis consuletis, ego pugnans moriar?

BRASIDAS murum in caricis à se depre-

hensum morsus ab eo dimisit, tum ad eos qui aderant conversus oratione, Nihil, inquit, ita est exiguum quod saluum esse non possit, si vim inferentes ulcisci audeat. Quodam in pugna telo per clypeum adacto vulneratus, hoc ipso evulso hostem interfecit. interrogatusque quomodo vulnus accepisset, respondit, Prodentem me clypeo. In bellum proficiens, ephoris scripsit: In bello omnia pro viribus rectè geram, aut moriar. Postquam, liberatis qui in Thracia habitabant Græcis, in acie cecidit, missique Spartani legati

πιμφοβήεις εἰς Λακεδαιμόνα πρὸς τῇ μητρὶ αὐτῇ Ἀργιλοκιδῇ
προσέλθοι· πρῶτον μὲν ἠρώτησεν εἰ καλῶς ὁ Βρασιδᾶς ἐτελεύτησεν.
ἐγκωμιαζόντων δὲ τῶν Θρακῶν, καὶ λεγόντων ὡς ὁδεῖς ἄλλος ἐστὶ τοι-
ῦτο, Ἀγνοεῖτε, εἶπεν, ὁ ξένος· Βρασιδᾶς γὰρ μὴ μὴ ἀνὴρ ἀγαθός, πολ-
λοὶ δ' ὁκαίνε κρείσσονες ἐν τῇ Σπάρτῃ.

ΔΑΜΩΝΙΔΟΥ.

Δαμωνίδας ταχθεὶς ἔχαιτο τῷ χορῷ ὑπὸ τῷ τὸν χορὸν ἰσῶντι·
Εὖγε, εἶπεν, ὦ χορευγῆ, ὅδεός σε πῶς καὶ αὕτη ἡ χάρις ἀτιμῷ ὄσα ἐν-
τιμος γῆται.

ΔΑΜΙΔΟΣ.

Δάμις πρὸς τὰ ἐπισιτήνια παρὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ, θεὸν εἶναι ψη-
φίσαντος, Συλχωρεῦμι, ἔφη, Ἀλεξάνδρῳ, ἐὰν θῇ, θεὸς καλεῖται.

ΔΑΜΙΝΔΟΥ.

Δαμίνδας, Φιλίππῳ ἐμβαλόντος εἰς Πελοπόννησον, καὶ εἰπόντος τι-
νός, Κινδυνώσῃσι δεινὰ παθεῖν Λακεδαιμόνιοι εἰ μὴ τὰς πρὸς αὐτὸν
διαλλαγὰς ποιήσῃσι, Ἀνδρόγυνε, εἶπε, τί δ' αἶ παθοῦμι δεινὸν θά-
νατον καὶ ἀφρονήσας;

ΔΕΡΚΥΛΛΙΔΟΥ.

Δερκυλλίδας, Πύρρῳ τινὶ στρατιᾷ τῇ τῷ Σπαρτιάτιδος ἐχθρῷ,
πιμφοβήεις πρὸς αὐτὸν προσβλήεις, τῷ Πύρρῳ πρὸς ἀτλήσιος καὶ ἀδύνατος
τὸν

legati matrem ejus Argileonidem conve-
nunt: primum ea quaesivit an honestè obi-
isset Brasidas, deinde Thracibus cum lau-
dibus ferentibus, nullūque alium esse ta-
lem dicentibus, Erratis, inquit, hospites,
vir egregius fuit Brasidas, sed multos eo
praestantiores habet Sparta.

DAMONIDAS ultimo loco in choro
constitutus ab eo qui chorum instituebat, Lau-
do te, inquit, chorage, qui rationem inve-
neris, qua hunc quoque locum, alioqui igno-
miniosum, cohonestares.

DAMIS ad postulata ab Alexandro missa,
quibus decreto se in numerum deorum re-
ferri jubebat: Concedimus, inquit, Alexan-
dro, ut, si ita vult, deus vocetur.

DAMINDAS Philippo in Peloponnesum
irruente, quum quidam diceret fore in pe-
riculo Lacedaemonios, nisi cum illo pacem
componerent, respondit: Semivir, quid
malī nobis expectandum est, qui mortem
contemnimus?

DERCYLLIDAS Pytho, ad quem jam
exercitum ad Spartanorum fines habentem
missus

τὸν βασιλέα αὐτῶν Κλεάνυμον, ἡ γνώσεαι ὡς ἑδερὸς τῶν ἄλλων ἀνδρεώτεροι τυγχάνουσιν ὑποτυχῶν εἶπεν, Εἰ μὲν θεὸς ἐστίν, ἔ φοβούμεθα τῶτον· ἑδὲν γὰρ ἀδικῆμεν· εἰ δὲ ἀνθρώπος, εἴη ἡμῶν γε κρείσσων.

ΔΗΜΑΡΑΤΟΥ.

Δημάρεος, Ὀρόντι πρὸς αὐτὸν σκληρότερον ὁμιλήσαντος, καὶ εἰπόντος τινός, Σκληρῶς σοι κέρηται Ὀρόντης, ὃ Δημάρεε, Οὐδὲν ἡμαρτεν εἰς ἐμὲ, εἶπεν, οἱ γὰρ πρὸς χάριν ὁμιλῶντες, βλάπτουσιν, εἴη οἱ μὴ ἀπεχθείας. Ἐρωτήσαντος δὲ τινος διὰ τί τὰς μὲν τὰς ἀσπίδας παρ' αὐτοῖς δόρυβαλόνιας ἀτιμῶσι, τὰς δὲ τὰ κράνη καὶ τὰς θώρακας ἐκ ἔτι, Ὅτι, ἔφη, ταῦτα μὲν χάριν ἑαυτῶν ἀντιτίθενται· τὴν δὲ ἀσπίδα, τὴν κοινῆς τάξεως ἕνεκα. Ψάλλει δὲ ἀκρομήριμος, Οὐ κακῶς, εἶπε, φαίνεται μοι φλυαρεῖν. Ἐν δὲ τινι συνεδίῳ ἐρωτήριμος πότερον διὰ μωρίαν ἢ δι' ἀπορίαν λόγων σιωπᾷ, Ἄλλ' ὅγε μωρὸς ἐκ ἀνδράων σιωπᾷ, ἔφη. Πυθολύβη δὲ τινος διὰ τί φοβῶνται τὴν Σπάρτην βασιλέως ὄντος, Ὅτι, ἔφη, κρείσσοις αὐτῆς οἱ νόμοι εἰσὶ. Τῶν δὲ Περσῶν τινος διὰ τὸ συνεχὲς τὴν δουλοκρασίαν τὸν ἐρωτήριμον ἀπαλαγνίστος, καὶ λέγοντος, Ὡ Λάκων, τεθήσθαι σε τὸν ἐρωτήριμον, Μὰ τὸς θεοὺς, ἔφη, εἴη σύ γε, ἀλλ' ἠγόρακας. Ἀποσάδης δὲ τινος τῶν Περσῶν τῷ βασιλεῶς, καὶ μελαπειδένιος ὑπὸ Δημαρέτου

ἐπα-

missus erat legatus, imperanti ut Cleonymum regem suum reciperent, alioqui cognituri nihilo se aliis fortiores esse, respondit, Si deus es, nihil te metuiamus, nulla tibi orta à nobis injuria: sin homo es, nihilo nobis praestas.

DEMARATUS verbis ab Oronte asperius tractatus, dicenti, Duriter te usus est, Demarate, Orontes: respondit, Nihil is in me peccavit. nocent enim non qui ex odio loquuntur, sed qui gratiam blandiendo captant. Interrogatus à quodam, cur Lacedaemone ignominia notarentur qui clypeum amississent, non item qui galeam aut thoracem, retulit: Quia haec sui ipsorum causa

gestant, clypeum autem propter communem ordinem. Audito fidicine, Videtur, inquit, mihi hic non male nugari. Quodam in confesso interrogatus an ob futuritatem quidem, aut potius ob inopiam materiae dicendi taceret: Atqui, inquit, stultus tacere non posset. Querenti cur, rex quum esset, Sparta exularet, respondit, Quia majore vi sunt leges ejus civitatis. Perseis cuidam qui continentibus largitionibus amasium ipsi abstulisset, ac diceret, Hecus, Laco, venatus sum tuum amasium: respondit, Minimè verò, sed emisti. Descelerat quidam Persa à rege suo, eique Demaratus persuaserat ut ad regem rediret: quem quum deinde

ἐπανελθεῖν, καὶ μέλλοις τῷ βασιλεῶς τὸν Πέστην διαχειρίζεσθαι. Αἰχρὸν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ὅτε μὴ ἐχθρὸς ᾖ σοι, μὴ δύνασθαι δύνῃς τὴν δόσασέως παρ' αὐτοῦ λαβεῖν, ὅτε δὲ φίλος γέγονεν, ἀποκρίναι. Πρὸς δὲ τὸν ἀδρασιτῆνα τῷ βασιλεῖ καὶ περὶ τῆς φυγῆς πολλὰς ἐπισκώπιοντα αὐτὸν, Οὐ μαχῶμαι σοι, ἔφη, ὦ ξένε. κατανάλωκα γὰρ τὴν τῷ βίῳ τάξιν.

ΕΜΗΡΕΠΟΥΣ.

Ἐμμερπὺς ἔφορος Φρύνιδος τῷ μυσικῷ σκεπάσων τὰς δύο τῶν εἰνεία δ' ἑξέτερι, εἰπὼν, Μὴ κακέργει τὴν μυσικὴν.

ΕΠΑΙΝΕΤΟΥ.

Ἐπαίνει δὲ πάντων ἔφη τὸς ψάσας τῶν ἀμαρτημάτων καὶ τῶν ἀδικημάτων αἰτίας εἶναι.

ΕΥΒΟΙΔΟΥ.

Εὐβοίδας ἀκούων τινῶν ἐπαινόντων γυναῖκα ἀλλοτεῖαν, οὐκ ἀπεδέχετο, φήσας, Ὅπως αὖτε γυναικείας φύσεως αὖτ' αὖ τοῖς ἐξ αὐτοῦ λόγον εἶναι ἔδωκεν αὐτῇ.

ΕΥΔΑΜΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧ.

Εὐδαμίδας ὁ Ἀρχιδάμης, ἀδελφὸς δὲ Ἀγιδος, ἰδὼν Ξενοκράτην ἐν Ἀκαδημίᾳ πρᾶξιόντα ἢ καὶ μὴ τῶν γνωρίμων φιλοσοφῶντα, ἐπύθετο τίς ὁ πρᾶξιόντης. Φαμίς δὲ τινος ὅτι σοφὸς ἀνὴρ καὶ τῶν κτενόντων τὴν δαξίαν, καὶ πότε, ἔφη, χερίσσει, ἔαν αἴτιι ζητήσας

deinde rex necare intenderet : Demaratus, Turpe, inquit, est, ὁ rex, à quo, quum inimicus esset, pœnas sumere defectionis non potuisti, cum nunc amicum factum abs te occidi. Parasito regis sæpius exilium sibi exprobranti respondit : Nolo, hospes, tecum contendere, consumpsi enim vitæ ordinatos sumptus.

ΕΜΗΡΕΠΕΣ ephorus Phrynidis musici fides de novem duas ascia præcidit, inquit : Noli maleficium Musicæ inferre.

ΕΠΑΙΝΕΤΟΥS omnium aiebat peccato-

rum & injuriarum causam esse homines mendaces.

ΕΥΒΟΙΔΑΣ quosdam audiens mulierem laudantes alienam, improbavit, dicens omnino de muliebri natura apud externos nullum debere sermonem fieri.

ΕΥΔΑΜΙΔΑΣ Archidami F. Agidis frater, videns in academia Xenocratem jam grandi natu cum discipulis philosophantem, quæsit quisnam esset iste senex, quum responderetur sapientem esse, unumque eorum qui virtutem quærent, Et quando, inquit, uteretur virtute, si eam etiamnum quærit? Philosophum

K

σας ὃ φιλοσόφῃ διαλεχ^ῆν^ῃ ὅτι μόν^ῃ ἀγαθὸς ἐρε^ῖνηγός ὁ σοφός
 ἐστιν, Ὁ μὴ λόγ^ῳ, ἔφη, θαυμαστός· ὁ δὲ λέγων, ἄπισ^{τος}· ἔ γδ πε-
 ριτεσάλλετο. Τὴν θείαν δὲ Ξενοκράτης εἰσηκό^ντ^η καὶ καταπαυο-
 μέν^η, παρ^ῶν ὁ Εὐδαμίδας, ὡς δ' ἔπε τις τῶν μετ' αὐτ^{ῶν}, Ὅτε πά-
 ρεσμε^ν ἡμῖς, τότε πέπαυ^{ται}. Καλῶς δὲ, ἔφη, ἔπερ ἦδη ἐλεξε ταῦτα
 ἂ ἔχρη^{ζε}. τ^ῶ δ' ἐπόντ^η, Καλὸν μὲν ἀκῶσαι· Ἡ δὲ πρὸς δεδιητη-
 κότα μολόντες, εἶπεν, ἡξίμεν πάλιν αὐτὸν δειπνεῖν; Πρωθανο-
 μέν^η δέ τιν^ῃ διὰ τί τῷ πολίων αἰρεμύων τὸν πρὸς Μακεδόνας πό-
 λεμον, αὐτὸς ἡγυχίαν ἄγειν δοκιμάζει, Ὅτι, ἔφη, ἔ χρη^ζω ψυδο-
 μέν^η αὐτ^{ῶν} ἐλέγξει. Ἐτέρ^η δὲ πρὸς φερμύ^ντα τὰ κ^ῆ Περσῶν
 ὄφει^{ται}, καὶ πρὸς ἐπὶ^ντ^η ὅπ^η τὸν πόλεμον, Ἀποσ^{ῖν}, ἔφη, μοι δοκεῖς
 γέ ὅτι ταῦτόν ἐστι χιλίων πρὸς ἑκατὼν καὶ ἑξήσασια, πεντάκοια λύκοις
 μάχεσθ^{αι}. Ψάλλ^η δέ τιν^ῃ δημερήσασια^ν, ἐρώτησαν αὐτὸν ποδα-
 πός τις αὐτῇ δοκ^ῇ εἶναι. Μίσας, ἔφη, κληκιάς ἐν μικρῷ πρὸς ἑκατὼ.
 Ἐπαινεῖτο; δέ τις τὰς Ἀθηνῶν, ἔφη, Καὶ τίς ἂν ταῦτί^ν τῷ πόλιν
 δεόντως ἐπαινοῖ, μὲν εἰς ἐσεξε ἡρόμπος βελίων; Ἀργεῖς δέ
 τις λέγονός ὡς φαιλότεροι γίνον^{ται} κ^ῆ τὰς ὑποδημίας οἱ Λάκωνες,
 ὁξισάμμοι τῷ πατρίων νόμων, Ἀλλ' ἔχ ὑμεῖς, ἔφη, εἰς τὴν Σπάρε-
 τῶν ἐλθόντες, χείρονες, ἀλλὰ βελτίονες γίνεσθε. Ἀλεξάνδρ^{ης} δὲ
 κρεῦξαν-

Isophum audiens differere solum sapientem
 esse bonum imperatorem : Oratio, inquit,
 admiratione digna, sed qui dicit, fidem non
 meretur : non enim eum tubæ circumso-
 nuerunt. Venit ad Xenocratem Eudami-
 das, quum is explicato proposito jam finem
 dicendi fecisset, ac quocumq; comitum dicen-
 te, Quando nos venimus, ille cessat differe-
 re : Non injuriā, inquit, si quidem jam dixit
 quæ voluit, addenti, Atqui expediebat au-
 dire, Quid? ait. an si veniremus ad jam
 coenatum, juberemus eum denud coenare?
 Interrogatus cur civibus bellum contra Ma-
 cedones molientibus ipse quiescere decre-
 visset : Quia, inquit, nihil mihi opus est

eos erroris convincere. Alio Persicis victo-
 riis commemorandis eum ad bellum exhor-
 tante, Vidēris, inquit, mihi ignorare hoc
 idem esse ac si quis quod eis oves superaf-
 fect, contra l. lupos pugnandum sibi duce-
 ret. Quum fidem quidam placuisset, ro-
 gatus qualis sibi is videretur, respondit :
 Magnus delinquit in re exigua. Laudante
 quodam Athenas, dixit non posse meritis
 laudari eam urbem, quam nemo propterea
 dilexerit quod ibi esset factus melior. Ar-
 givo cuiusdam dicenti Lacones deteriores pe-
 regrinando fieri, quod a patris desciscerent
 legibus : At vos, inquit, Spartam venientes
 non deteriores abitis, sed meliores. Alexan-
 dro

κηρύξαντος ἐν Ὀλυμπίᾳ καλεῖσθαι τὰς φυγάδας ἀπαντας εἰς τὴν ἰδίαν, πλὴν Θεβαίων, Ἀτυχὲς μὲν, ἔφη, ὦ Θεβαῖοι, τὸ κήρυγμα, ἀλλ' ἐνδοξον. μόνος γὰρ ὑμᾶς φοβεῖται Ἀλέξανδρος. Ἐρωτήθεις δὲ τίτος ἐνεκα πρὸς τῷ κινδυνῷ ταῖς Μήσαις σφαλιάζουσιν, Ὅπως, ἔφη, αἱ πράξεις λόγων ἀγαθῶν τυγχάνουσιν.

ΕΥΡΥΚΡΑΤΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΣ.

Εὐρυκρατίδας ὁ Ἀναξανδρίδης, πυθομένης τινὸς διὰ τί αὐτὸν καὶ τῷ συμβολαίῳ δίκαια ἐκάστης ἡμέρας κείνουν οἱ ἔφοροι, Ὅπως, ἔφη, καὶ ἐν τοῖς πολέμοις πισθώμεθα ἀλλήλοις.

ΖΕΥΞΙΔΑΜΟΥ.

Ζευξίδαμος, πυθομένης τινὸς διὰ τί τὰς αὐτῆς ἀνδρείας νόμους ἀγέρφας τηρεῖ, καὶ τοῖς νόμοις διαπερπατῶν καὶ διδάσκει ἀναγινώσκων, Ὅτι, ἔφη, σιωπῶντες δὲ ταῖς ἀνδραγαθίαις κρείττον ἢ ταῖς γράφαις προσέχων. Αἰτωλὸν δὲ τινὲν λέγοντος ὅτι τοῖς ἀνδραγαθῶν βολομένοις κρείσσων ὁ εἰσλήτης ὁ πόλεμος, Οὐ μὰ τὰς θεάς, ἔφη, ἀλλὰ ταῖς κρείσσων ὁ θάνατος ὁ ζῆλος.

ΗΡΩΝΑΔΟΥ.

Ἡρώδας, Ἀθήνησιν ἀλόντῃ τινὸς γαφρῶν δαγμάτων, παρὼν καὶ πυθομένης, ἐκέλευσεν ἐπιδείξαι αὐτῷ τὸν τῷ ἐλευθερίᾳ δόκον ἡγήνητα.

ΘΕΑ-

dro apud Olympiam editio omnibus exulibus reditum in patriam permittente, folis demptis Thebanis : Infelix quidem, aiebat, ὁ Thebani, hoc editum vobis, sed gloriosum. vos enim solos Alexander metuit. Interrogatus cur ante pugnam Mulis litarent, Ut, inquit, actionibus bona obveniant praconia.

EURYCRAPIDAS Anaxandridae F. quaerenti cur de contractibus ephori quotidie jus dicerent, respondit, Ut etiam in hostico nobis invicem credamus.

ZEUXIDAMUS interroganti cur de forti-

tudine leges non scriptas servarent, neque potius literis conceptas adolescentibus ad legendum proponerent : Quia, inquit, condocerendi sunt ut facinoribus fortibus potius animus advertant quam scripturis. Aetolo quodam dicente, virtutem afficenti commodiorem bello pacem esse, Non per deos, inquit, sed ei mors quam vita est melior.

HERONDAS, Athenis quodam otii damnato, quum adesset, sedque inaudivisset, ostendi sibi petuit illum qui tam liberalis criminis effect convictus,

THEA-

ΘΕΑΡΙΔΟΥ.

Θεαρίδας ξίφει ἀκονῶν, ἠρωτήθη εἰ ὄξυ ἐστὶ, καὶ, εἶπεν, ὅξύτερον διαβολῆς.

ΘΕΜΙΣΤΕΟΥ.

Θεμιστάς προεῖπε μὲν Λεωνίδῃ τῷ βασιλεῖ τὴν ἡγεμονίαν ἀπώλειαν περὶ Θερμοπύλας αὐτῷ τε καὶ τῷ συνερωδινομήνῳ αὐτῷ, μάντις ὡν Ὀποπεμπόμην ὃ ὑπὸ τῷ Λεωνίδῃ εἰς τὴν Λακεδαιμόνιαν προφάσει ἔπαγγελλαι τὰ συμβεβηκότα, ταῖς δ' ἀληθείαις ἵνα μὴ ᾤχη πόλιν, ὅσα ἠέχετο, Ἄλλ', εἶπε, μαχήσῃς ἐπέμφθην, ὅσα ἀγέλια φέρεται.

ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ.

Θεόπομπος πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα πῶς ἂν τις ἀσφαλῶς τηρήσῃ τὴν βασιλείαν, Εἰ τοῖς μὲν φίλοις, ἔφη, μελαδιδόη παρρησίας δικαίας, τὸς δ' ἐχθροῖς καὶ δυνάμει μὴ ἀξιορῶν ἀδικημάτων. Πρὸς δ' τὸν λέγοντα ὅτι ἀπὸ τοῖς αὐτῷ πολίταις καλεῖται φιλοτάκων, Κεῖσόν, ἔφη, μὴ σε φιλοπολίτην ἢ φιλοτάκωνα καλεῖται. Τῷ δ' ἐκ τ' Ἡλιδος πρεσβυλῆς εἰπόντος ὅτι διὰ τούτων αὐτὸν ἐξαπέστειλαν οἱ πολῖται ὅτι μόνος τὸν Λακωνικὸν ἐξήλωσε βίον, καὶ πότερον, ἔφη, ὁ σὸς ἢ ὁ τῶν ἄλλων πολιτῶν βίος βελτίων ἐστὶ; τῷ δ' εἰπόντος τὸν αὐτῷ, Πῶς ἐν ἡμῖν, ἔφη, αὕτη ἡ πόλις σώζεται ὅντων πολλῶν ὄντων, εἰς μόνον ἀγαθός ἐστι; Λέγοντι δὲ τῷ ὅτι ἡ Σπάρτη σώζεται διὰ τὸς βασι-

λεῖς

THEARIDAS gladium in cote subigens, quam interrogaretur acutissime esset : respondit, Acutior est quam calumnia.

THEMISTEAS vates quum praedixisset Leonidae regi suum & exercitus ad Thermopylas interuentionem, réxque ipsum Spartam ablegaret, prae-textu eo ut quae futura erant significaret, re ipsa autem ut ne una esset periret : non sustinuit abire, sed dixit, pugnatum se, non nunciatum, à patria missum.

THEOPOMPUS interroganti quo quis modo regnum tuum conservaret, respondit :

Si justam dicendi libertatem amicis permittat, & subditorum, quantum fieri potest, vindicet injurias. Hospiti dicenti, apud suos se civis amatorem Laconum appellari, Praestabat, inquit, civium te quam Laconum amatorem nominari. Legato Elide missio, qui se idcirco à civibus aiebat missum, quòd solus Laconicam imitaretur vivendi rationem, Tuusne, inquit, an reliquorum vita melior est? respondente suam, Quomodo igitur, inquit, servari ea potest urbs in qua de multis unus tantum est bonus? Dicente quodam, Spartae salutem inde

λαῖς δαρκυῖς ὄλλας, Οὐκ, ἔφη, ἀλλὰ διὰ τὴς πολίτας πεπαιδαγμένους ὄντας. Πυλίων δ' αὐτῷ μείζονας τιμὰς ψηφισαμένων, ἐνέγραψεν, ὅτι τὰς μὲν μέριμνας ὁ χεῖρον αὖξεν, τὰς δ' ὑπεραιρέσας ἀφανίζει.

ΘΕΚΤΑΜΕΝΟΥΣ.

Θεκταμῆνης, καλῶνόντων αὐτῷ θάνατον ἢ τὴν ἐφόρον, ἀπὸς μαδίων καὶ τινῶν τῶν παρόντων ἐρωτήσατο· εἰ καὶ ἀκαφρογνῆ τῶν τ' Σπαρτης νομίμων, Οὐχί, εἶπεν, ἀλλὰ γένηται ὅτι δὲ με τινὶ ζημίαν ἐκτίσαι ταύτῃ, παρ' ἑδνός ἔτε διαιτήσαντά με, ἔτε δανεισαύμων.

ΘΗΡΤΚΙΩΝΟΣ.

Θηρυκίων ἐκ Δελφῶν ὡς πρὸς ἄνθρωπον, ἰδὼν τὸ Φιλίππου στρατόπεδον ἐν Ἰσθμῷ τὰ ἐναντὶ κατεληφότο, Κακὸς, ἔφη, πυλῶν ἐστὶν ὑμᾶς, ὃ Κορώνειος, ἡ Πελοπόννησος ἔχει.

ΙΠΠΟΔΑΜΟΥ.

Ἰππόδαμος, ὅτε Ἄγις Ἀρχιδάμῳ παρετάπειλο, συμπεμφθεὶς τῷ Ἄγιδι εἰς Σπάρτῃ ἐκεῖ τὰς χρεῖας παρέχειν, Ἄλλ' ὅτι, ἔφη, ἔτι καλλίον θάνατον ληθανῆμαι ὑπὲρ Σπαρτης ἀνδραγαθῆν; ἢ βεβαιωκὼς ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ μὴ ταῦτα λαβὼν τὰ ὅπλα, καὶ σὰς ἐν δεξιᾷ τῷ βασιλέως, μαχόμενος ληθανῆσαι.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΔΟΥ.

Ἰπποκράτιδας πρὸς τὸν τ' Καρίας σατραπὴν Πηλείδα διότι

Λακε-

inde proficisci quòd reges ad imperandum haberet idoneos : dixit non eam esse causam, sed quòd cives obedire nossent. Pyliis majores honores ipsi decernentibus scripsit, mediocres honores tempore augeri, nimios aboleri.

THECTAMENES iudicio ephorum addictus morti, subridens abibat. ac quodam eorum qui unà aderant rogante ànne Spartæ leges contemneret, Nequaquam, respondit : sed lætor hanc mihi solvendam esse multam, quam possum neque precario neque factiori sumpto quoquam præstare.

THERYCION Delphis domum profi-

ciscens, quum in Isthmo videret angustias ab exercitu Philippi occupatas, dixit : Malis vobis, ó Corinthii, janitoribus utitur Peloponnesus.

HIPPODAMUS cum Agide, qui tum Archidamo in castris aderat, à rege Spartam missus ut ibi res necessarias administraret, Nónne, inquit, honestius moriar pro Sparta fortiter pugnans ? (excefferat autem jam annum ætatis octogesimum) ac postmodo sumptis armis, & ad dextram regi adstans, in pugna mortem obiit.

HIPPOCRATIDAS satrapæ Carix, qui per literas significabat Laodæmonium quendam

Λακεδαιμόνῳ αἰετ, ὁππενδύοντων τινῶν συνειδὼς τῷ ὁππενδύῳ καλεσιώπησε, καὶ περδέντῳ πῶς χηρσεῖαι αὐτῷ, ἀντέγραψεν, Εἰ μὲν μέγα τι αὐτὸν ἀγαθὸν πεποίηκας, καλὰ λίαν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῆς χῶρας ἐκβαλε, δειλὸν πρὸς ἀρετὴν ὄντα. Ἀπατητῶν δὲ ποιε αὐτῷ μερακίς ὃ ἡκολυθε ἐρεσῆς τις, καὶ διαλεγεμένη, Μὲν τοιούτων, ἔφη, βαδίζειν δεῖ μεθ' ὧν ὀφείλεις τῷ αὐτῷ χῶραν τηρεῖς.

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΔΟΥ.

Καλλικρατίδας ναύαρχος, τῶν Λυσάνδρου φίλων ἀξιόντων ὁππενδύσαι αὐτοῖς ἕνα τινὰ τῶν ἐχθρῶν ἀνελεῖν, καὶ λαβεῖν πεντήκοντα τάλαθα, καὶ τὰ σφόδρα δεινὰ ὁππενδύματα εἰς ὀφύονα τοῖς ναύταις, καὶ συνωχῶρησε. Κλειάνδρος δὲ σύμβουλός ὢν, Ἄλλ' ἐγὼ γὰρ ἂν ἔλαβον, ἔφη, εἰ σὺ ἡμῶν. Καὶ γὰρ αὐτὸς, ἔφη, εἰ σὺ μὲν. Παρὰ γὰρ μὲν δὲ πρὸς Κύρην τὸν νεώτερον εἰς Σάρδεος σύμμαχον ὄντα Λακεδαιμόνοις ὁππενδύματα τῷ ναυικῷ, τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐκείλυσεν εἰσαγγεῖλαι ὅτι βέλεια Κύρῳ ἐντυχέειν· ὡς δ' ἤκουσε πίνειν, Περιστρίψας, ἔφη, ὡς ἂν πῇ. καὶ τότε μὲν ἀπηλλάγη, ὡς ἔγνω ὅτι οἷον τὸ εἶναι συμβαλεῖν αὐτῷ ἐκεῖν τῇ ἡμέρᾳ, δοξας ἀγροικότερος εἶναι. τῇ δ' ἐχομῆν, ὡς πάντων αὐτὸν πίνειν ἤκουσε, καὶ ἐπείντα, κήσας ὅτι ἔτω σπερδασίον χηρματα λαβεῖν ὡς μετ' ἐν ἀναξίον τῷ Σπάρτης ποιεῖν, ἀπηλάγη.

dam confectum insidiarum sibi structarum eas reticuisse, querebatur quid de eo statuendum putaret, rescripsit: Si magno cum aliquo affecisti beneficio, interfice: sin vero, ditione tua ejice, hominem ob timiditatem ineptum ad virtutem. Occurrenti adolescenti quem amator insequeretur, & colorem præ pudore mutanti: Cum talibus, dixit, ambulandum est quibuscum visus eundem retineas colorem.

CALLICRATIDAS classis præfectus, Lyfandri amicis flagrantibus ut faceret ipsis facultatem cujusdam inimici interficiendi, eoque nomine talenta offerentibus, quamquam ad stipendia navalibus sociis danda admodum pecunie egeret, tamen non af-

fecit. quomque Cleander, unus de confisariis, dicere, Ego si tuo fuisset loco, accepissem: respondit, Et ipse, si tuo. Sardes ad Cyrum juniorem profectus confederatum Lacedæmoniorum, impetrande gratia pecunie ad stipendia classiaris persolvenda, qua prima venit die, Cyro jussit nuntiare se ipsius colloquium expectare: quomque responsum esset Cyrum bibere, Expectabo, inquit, donec biberit. ac tum quidem, ut sensu congregandi sibi copiam non fieri, discessit, relicta de se rustici hominis opinione. Postridie iterum audiens cum bibere, & non prodire: fatus, majorem in id operam impendendum ut nihil indignum Sparta agatur, quam pecunia ut paratur,

λάγη εἰς Ἐφεσον, πολλὰ μὲν ἐπαρώμηντο κακὰ τοῖς πρώτοις ἐντευ-
 φηθεῖσιν ὑπὸ βαρβάρων, καὶ διτάξασιν αὐτὰς ὑβρίζον διὰ πᾶτον.
 ὤμουν τε πρὸς τὰς παρήτας ὡς ὅταν πρῶτον εἰς Σπάρτῃν ἀναγί-
 νηται, πάντα ποιήσει ὑπὲρ τῆ διαλλάξαι τὰς Ἑλλήνας, ὡς φοβερώτε-
 ροι τοῖς βαρβάρους εἶεν, καὶ παύσαιτο τὸ ἐκείνων ἐπ' ἀλλήλους δέμε-
 νοι δυνάμεις. Ἐξωλέθεις δ' ὅποιοι ἀνδρες εἰσὶν οἱ Ἴωνες, Ἐλαδῶεσσι
 μὲν, ἔφη, κακοὶ, δῦλοι δ' ἀγαθοί. Τῶ δ' Κύρε τὸν μισθὸν προπέμ-
 ψαντο τοῖς στρατιώταις καὶ ξένα αὐτῶν, μόνον ἔλαβε τὸν μισθόν, τὰ δὲ
 ξένα ἀντίπεμψε· φέσας μὴ δύνῃ φιλίαν αὐτῶν ἰδίαν πρὸς αὐτὸν εἶναι,
 ἀλλὰ τὴν κοινὴν πρὸς ἅπαντας Λακεδαιμονίους γενομένην, καὶ αὐτῶν
 ὑπαρχέην. Μέλων δὲ περὶ τὰς Ἀργινώσας ναυμαχίῃν, Ἐμμεντο
 τῶ κυβερνήτῃ εἰπὼντο ὅτι καλῶς ἔχει διππλοῦσαι, αἱ γὰρ τεύξεις τῶν
 Ἀθηναίων πολλῶν πλάκας εἰσὶν, ἔπε, καὶ τί τῶτο; ἀλλὰ φθόγῃν αἰ-
 χρὸν καὶ βλαβερόν τῇ Σπάρτῃ, μάλιστα δ' ἢ διπθανῆν ἢ νικᾶν, ἄεσον.
 Περθυσάμενοι δ' ὡς ἔκαστε τὰ μάντιες σημαινέτω διὰ τῶν ἐμπύρων πρὸ
 μὲν στρατῶ νίκην, τῶ δ' στρατηγῇσι θάνατον· ὃ δὲν καὶ ἀπλὰς εἰς εἶπεν, Οὐ
 παρ' ἑνα τῶ Σπάρτα. διπθανεῖντο γάρ με, ὃ δὲν ἡ παλὴς ἐλαττωθήσεται
 εἰξαντο δ' τοῖς πολέμοις, ἐλαττωθήσεται, ἀποδείξας ἐν αὐτῇ ἰαυτῇ Κλέαν-
 δρος ἡγεμῖνα, ὥρμησεν δὲ τὴν ναυμαχίαν, καὶ μαχόμενοι τελοῦντο.

Κ Λ Ε-

paretur, Ephesum rediit: diris prosecutus
 eos qui primi sese barbarorum contumeliis
 exposuissent, eosque docuissent propter di-
 vitias alii insultare. juravitque coram præ-
 sentibus, se, ubi primum Spartam rediisset,
 omnia conaturum ut Græcos in concor-
 diam redigeret, barbaris ita terrori futuros,
 neque eorum auxiliis, dum se invicem pre-
 merent, opus posthac habituros. Interro-
 gatus quales viri essent Iones: respondit: In
 libertate conate mali, servi boni. Quam Cyrus
 classariis stipendia, ipsi autem xenia mi-
 ssisset, remisit xenii sola accepit stipendia:
 nihil sibi cum Cyro opus esse privata ami-
 citia; ad se enim pertinere eam quæ cum
 republica Lacedæmoniorum esset facta, in-

quiens. Apud Arginusas navali prelio
 ducebaturus, Hermioni gubernatori mo-
 nenti ex re esse classem abducere, quod
 multo plures essent Atheniensium triremes,
 respondit: Quid tum postea? fugere qui-
 dem & turpe est & damnosum Spartæ,
 optimum est manentem aut mori aut vir-
 cere. Et ante confectum quum auxilium tri-
 spicem ex exitu vacillari exercitui victo-
 riam, duci obitum, nihil terret, sulque
 tantum fatus, Non in unius vita verti res
 Spartæ, ac se mortuo nihil decessurum patriæ,
 decessurum autem si hostibus cedat:
 Cleardrum suo loco subire iussit præfectum
 classis, & ad prelium navale se contulit,
 inque eo occubuit.

C L E O.

ΚΛΕΟΜΒΡ. ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ.

Κλεόμβροτος ὁ Πausanias, ξένης τινός διαφερομένης πρὸς τὸν πατέρα περὶ ἀρετῆς, Μέγχει τότε, εἶπεν, κρείσσων σε εἶναι ὁ παῖς μέγχεαι ἢ σὺ γυνήσῃς.

ΚΛΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΑΝΑΣ.

Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίδης τὸν μὲν Ὅμηρον Λακεδαιμονίων εἶναι ποιητὴν, ἔφη, τὸν δὲ Ἡσίοδον, τῶν εἰλωτῶν. τὸν μὲν γὰρ ὡς χρηὸν πολεμῆν, τὸν δὲ ὡς χρηὸν γεωγεῖν, παρηγελέναι. Ἀνοχὰς δὲ ἐβόημέμεν πρὸς Ἀργείους ποισιτάμῳ, φυλάξας αὐτὸς τῇ τελετῇ νυκτὶ κοιμημένους, διὰ τὸ πεποιθῆναι ταῖς σπονδαῖς, ἐπέθετο· καὶ τὰς μὲν ἀπέκλειπεν, τὰς δὲ αἰχμηλάτους ἔλασεν· οὐκ ἐξήμῳ δὲ ὅτι τῇ παρεστάσει τῶν ὄρκων, οὐκ ἔφη προσομιμακῆναι ταῖς ἡμέραις τὰς νύκτας. ἄλλως τε καὶ ὅ, τι αὐτὸν κακόν τις ποιῇ τὸς πολεμῆν, τότε καὶ περὶ θεοῖς καὶ περὶ ἀνθρώποις δίκης ὑπερέτερον νομίζεσθαι. Συνέβη δ' αὐτῷ τῷ μὲν Ἀργεῖς, δι' ὃ παρεσπώνδῃσιν, ἀποπεσῆν διὰ τὸ τὰς γυναῖκας τὰ δὲ τῶν ἱερῶν καθελύσσας ὅπλα, τέτοις αὐτὸν ἀμυνάσθαι· καὶ ὕστερον δὲ τῶν φρενῶν ἐξω γυρόμενον δευξάσθαι τινὸς μαχαιρῆς, καὶ αὐτὸν ἀνάμειν, διὸ τῶν σφρεῶν ἕως ὅτι τοὺς καμῖλους τόπους, καὶ ἔτιως ἐκλείπειν τὸν βίον γελῶντα καὶ σεσηρότα. Τὸ δὲ μάλιστα δὲ πρὸς ἐπὶ μὴ ἀγῆν ὅτι τῶν Ἀργείων πόλιν στρατεύμα, τῶν γὰρ ἐπ' ἀνοστον αἰχρῶν γυνήσας, προσελθὼν τῇ πόλει τὰς

CLEOMBROTUS Pausanias F. hospiti cum patre de virtute contententi, Eo usque, inquit, pater te praestabit, dum & tu generis.

CLEOMENES Anaxandridae F. Homerum Lacedaemoniorum poetam esse dicebat, Hesiodum fervorem heilorum, illum enim praecipisse quomodo bellum sit gerendum: hunc, quomodo agri colendi. Hic aliquot dierum pactus cum Argivis inducias, quum explorasset eos tertia nocte dormire, fretos inducias, adortus partim nocavit, partim cepit, quumque ei violatio iurijurandi exploraretur, negabat se unā cum diebus

noctes in eo complexum fuisse: addebaturque, alias quocumque quis hostes modo laderet, & apud deos & apud homines summo jure factum putari. Ufu tamen ei venit ut & tum Argis (quorum occupandorum gratia fidem fefellerat datam) non potiretur, quum mulieres Argivae arma & templis detrahentes iis cum propulsarent; & postmodo mente captus, arrepto quodam cultro ut talis usque ad loca lethalibus opportuna vulneribus sese dissecaret, itaque inter ridentem ac ringendum vita abiit. Vate dehortante à ducendo ad Argos exercitu, ignominiosumque fore discessum inde praedicente, duxit

τὰς μὲν πύλας κεκλεισμένας εἶδε, τὰς δὲ γυναῖκας ὅπῃ τῇ τευχῶν·
 Αὕτη οὖν, ἔφη, ἡ ἐπάνοδος αἰχρῶ φαίνεται εἶναι, ἐν ᾗ τῶν ἀνδρῶν
 τεθηκῶτων αἱ γυναῖκες τὰς πύλας κεκλείκασι; Πρὸς δὲ τὸς λοιδο-
 ρήσας αὐτὸν τῶν Ἀργείων ὡς ὀπίσκειν καὶ ἀσέβῃ, Τῷ μὲν κακῶς
 λέγειν, ἔφη, ὑμῖς κύριοι, τῷ δὲ κακῶς ὑμᾶς ποιεῖν, ἐγώ. Τοῖς δὲ διπὸ
 τῆς Σάμου πρὸς ἑστέσι παῖσιν αὐτὸν Πολυκράτει τῷ τυραννῶ πολ-
 λεμῶν, καὶ διὰ τῆτο μακρολογῶν, Ὡν εἰρήκαε, ἔφη, τὰ μὲν ὅξ
 δεχῆς ἐ μέμνημαι, διὰ τῆτο δὲ καὶ τὰ μέσα ἐ συνήμῃ· τὰ δ' ὅπῃ
 πᾶσιν ἐ δοκιμάζω. Πιερώδῃ δὲ καταδρομῶν τῷ χῶρον, καὶ ὡς
 εἶλω, λέγουσιν, Ὅτι τρωτῶν οὐκ ἔχον τοῖς τρωάταις παρέχειν,
 πρὸς τὸς ἔχοντας ἐν, ἐκόντι δ' οὐκ ἂν δόλιας, βία ληψόμεν ἦλθον·
 ἔφη, Σωτόμε· ἡ πονηρία. Φαῦλα δὲ τῶν κακῶς αὐτὸν λέγον-
 τῶν, Ἄρα διὰ τῆτο, ἔφη, πάντας σὺ κακῶς λέγεις, ἵνα ἀπολογέ-
 ρηαι μὴ δίκαιον μὲν πρὸς τῆς σῆς κακίας λέγειν; Τῶν δὲ πολλῶν
 τῶν λέγουσιν ὅτι τὸν ἀγαθὸν βασιλέα πάντῃ πάντως πρῶτον εἶναι δεῖ,
 Οὐκᾶν, ἔφη, ἀλλὰ τῷ μὴ δυνάσασθαι εἶναι. Ἐλκωδῆς δὲ νόσω
 μαρεῖ ἐπὶ καθάρσιαι καὶ μάνεισι προσέειπε, τὸ πρὶν ἐ προσέχων,
 θαυμάζονός τινος, Τί θαυμάζεις; ἔφη, ἐ γάρ εἰμι ὁ αὐτὸς νῦν ὡς
 τότε· ἐκ ὧν δὲ οὐ αὐτὸς, εἶδε τὰ αὐτὰ δοκιμάζω. Σοφιστὴ δὲ τῶν

ἄλλων

duxit tamen eam ad urbem : quúmque por-
 tas invenisset clausas, & mulieres in muris
 flantes : Hic tibi, inquit, videtur inglorius
 recessus, ubi mortuis viris mulieres portas
 occluserunt ? Argivis ei perjurium & im-
 pietatem exprobrantibus : Penes vos est, in-
 quit, malé ut mihi dicatis : penes me, malé
 ut vobis faciam. Legatis à Samo proluxa
 prolixus oratione hortantibus ut bellum
 Polycrati tyranno faceret, sic respondit :
 Eorum quæ dixistis, prima non incumini,
 idcirco ne media quidem intelligo : ulti-
 ma verò mihi non probantur. Quam ma-
 ritis prædo incurfiones in agrum fecisset
 Laconicum, effecitque deprecibus, ac vice-
 ret se non habuisse unde stipendia militibus

suís perfolveret, neque se ab habentibus
 potuisse impetrare ultro ut darent : itaque
 venisse ut vi auferret : Compendiosam hanc
 esse dixit malitiam. Maledictis ab im-
 probis quodam proficissus, Videre, inquit,
 mihi propterea omnibus malé dicere, ut
 nobis defendendis nostris conviciis tempus
 de tua malitia dicendi præcipiatur. Quo-
 dam cive dicente bonum regem debere us-
 que quique benignum esse : Sanè, inquit,
 dum non exponat se contemptui. Diuturno
 vexatus morbo quum animum lustratoribus
 nonnullis atque ariolis, de quibus antè diver-
 sum fénérat, adverteret, mirandi factum :
 Quæd, ait, miraris ? non sum idem qui antè,
 mutatis itaque & sententiam mutavi. Sol-
 pluta

πρὸ ἀνδρείας λέγοντι, πλείω ἐγέλασε τὴν ἐπὶ αὐτῷ, Τί γὰρ, Κλεόμβροτε, πρὸ ἀνδρείας λέγοντι ἀνέων, καὶ ταῦτα βασιλεὺς ὢν; Ὅτι, ἔφη, ὃ ξένης, καὶ ἡ χειρὶν εἰς αὐτῆς ἂν ἔλεγε, τὸ αὐτὸ ἂν ἐποίουν· εἰ δὲ αἰεὶς, πολλὴν ἂν ἔχον ἡρεμίαν. Τῶν δὲ Ἀργείων τινὺν περιέειρεν ἦσαν φασκόντων ἀναμαχητῶν, Θαυμάζω, ἔφη, εἰ δύο συλλαβῶν προώκηκ' ἡμῶν κρείσσονες ἐγώ; πρῶτος ἦτε Λοιδωρεῦσι δὲ τίνος αὐτῶν, καὶ φήσαντος, Θρυπτικός εἰ, ὃ Κλεόμβροτε, Ἀλλὰ κρείσσον, ἔφη, ἢ ἀδικον εἶναι· σὺ δὲ φιλοχρήματος καίτοι πλείονα κελύμενος. Ψάλλων δὲ τις αὐτῶν βυλόμβρος συστήσας, τά τε ἄλλα τὸν ἀνδρῶν ἐπήκει, καὶ Ψάλλων αὐτὸν ἔφη κρείττονον εἶναι τῶν Ἑλλήνων· ὃ δὲ δέξας τινὰ τῶν πλεονέκων, Νῆ ὅτ' ὅτις, ἔφη, ὅττι παρ' ἐμοὶ ψωμοποιός. Μαίανδρον δὲ τὸν Σάμην τυράννον διὰ τινὺν Περγασῶν ἐφοδὸν εἰς Σπάρτην φυγόντος, καὶ Ὀπιδέξαιος ὅσα κεκοίμηναι χεῖματα, χαλκὸν τε ὅσα βύβλια, ἔλαβε μὴ ἔδει, διαλαβόμενος δὲ μὴ ἐτίεας τισὶ τῶν αἰῶν διαδοῖ, παρδολοῖς δὲ ὅτ' ἐφόβους, ἀμεινον ἔφη εἶναι τῇ Σπάρτῃ τὸν ξένον ἐαυτοῦ Σάμην ἀπαλλάττεσθαι τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ πείσῃ τινὰ τῶν Σπαρτιάδων κακὸν γυνέως. οἱ δὲ ὑπακύναντες ὤκνευον τὸν Μαίανδρον αὐτῆς ἡμέρας. Εἰπόντος δὲ τίνος, Διὰ τί πολεμῆναις ὑμῖν Ἀργεῖες πολλάκις κραδίοντες ἐκ ἀντην-
κάς.

phista quodam de fortitudine differente, as-
satim risit. dicentique, Quid rides, Cleo-
menes, audiens de fortitudine differentem,
quum quidem rex sis? respondit: Idem,
hospes, fecissem hoc argumentum tractan-
te hirundine: aquila autem perorante,
quietissime audivissem. Quum Argivi di-
cerent se acceptam cladem exsurreturos:
(*Greci hoc animum machinasse dicunt: machinasse,
pugnaturum esse.*) Miror, inquit, si dua-
rum syllabarum additio meliores vos quam
eratis ante, reddidit. Delicatusculam vi-
vendi rationem objicienti, retulit: Prae-
stat hoc quam injustum esse. tu quidem,
etiam si satis locuples, tamen amore pec-
uniae teneris. Quidam ut fiduciam ei

commendaret, cum alijs laudabat homi-
nem, tum optimum de Graecis fiduciam
esse aiebat. huic Cleomenes, quodam
qui ponere erat, ostenso, Mehercle, dixit, hic
apud me coquorum optimus est. Macan-
der Sami tyrannus ob irruptionem Persarum
Spartam confugerat, eique ostendebat
quantum pecuniae attulisset, doneque offere-
bat quantum accipere vellet. accepit ni-
hil: sed veritus ne alijs civium ea elargi-
retur, ad ephoros se contulit, atque e re
Spartae fore docuit, si hospes suus Samius
Peloponneso discederet, ne quem corrup-
peret Spartanos. Ephori parentes consilio,
ea ipsa die publico edicto cedere Macandrum
iusserunt. Dicenti, Cur Argivos devictos,
qui

καί. Οὐδ' ἀνέλοιμ', ἔφη, ὡς ἂν γυμνασὰς τοῖς νέοισιν ἔχοιμ'. Πυθιανοὶ μὲν δὲ τινος ἀπὸ διὰ τί Σπαρτιάται τοῖς θεοῖς ἢ ἀνατίθασιν τὰ δὸτ τῶν πολεμίων σκύλα, Ὅλι, ἔφη, δὸτ δειλῶν ἐστὶ. τὰ γὰρ δὸτ τῶν κεκλιμμένων διὰ δειλίαν θηροβέντια, ἔτε εἴτ' ἦν οὐκ ἄρ' καλόν, ἔτε τοῖς θεοῖς ἀνατίθενται.

ΚΛΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΚΛΕΟΜΒΡ.

Κλεομένης ὁ Κλεομβρότου, διδόντος αὐτῷ τινος μαχόμενος ἀλεξιούρας, καὶ λέγοντος ὅτι μαχόμενοι δαπάνησιν σφί' ἑαυτοῖς, τῶν καλὰ κλειούων τοίνυν αὐτὸς τινὰς δός μοι. ἐκείνους γὰρ τοῦτων ἀμείνας.

ΛΑΒΩΤΟΥ.

Λαβώτης μακρολογῶνός τινος, εἶπε, τί μοι μικρῶν περὶ μεγάλα φροσιμῶν; ὅσον γὰρ εἴη πρῶγμα, τοσῶτον καὶ ὁ λόγος ἢ χρῆται.

ΛΕΩΤΥΧΙΔΟΥ.

Λεωτυχίδας ὁ πρῶτος, λέγοντός τινος ὡς ἐστὶν ἀμέλειος, Διὰ εἴτ' αἰετὸς, ἔφη, ἔχ' ὡς ὑμεῖς, διὰ τὴν αὐτῶν κακίαν. Πρὸς δὲ τὸν ἐρωτώντα πῶς ἂν τις μάχῃ διαφυλάσσοι τὰ παρῆλα τῶν ἀγαθῶν, εἶπεν, Εἰ μὴ πάντα τῇ τύχῃ πισθῶσι. Ἐρωτηθεὶς δὲ τί δέῃ μάχῃ μανθάνειν εἴτ' ἐλθόντες παῖδας, ταῦτ', ἔφη, ὅσα ἂν αὐτὸς ἀφελήσασιν ἄνδρας ἡρωικούς. Πυθιανοὶ μὲν δὲ τινος διὰ τίνα αἰτίαν ὀλιγοπόεσιν οἱ Σπαρτιάται, ἔφη, Ἵνα μὴ ἄλλοι ὑπὲρ ἡμῶν βελούνηται, ἀλλ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἄλλων.

ΛΕΩ-

qui saepe bellum contra vos susceperunt, non delevistis? Nequaquam delendi nobis sunt, respondit, ne desint qui juvenes exercent. Interroganti, Cur Spartani capta ex hostibus spolia non suspenderent diis: Quia, inquit, è timidis capta sunt. talia autem neque cerni ab adolescentibus, neque diis dedicari convenit.

CLEOMENES Cleombroti F. offerenti gallos pugnaces, eoque inter pugnandum mori dicenti: Quia tu, inquit, aliquos horum mihi da qui interficiunt eos, utpote praestantiores.

LABOTAS cuidam verbosius dicenti, Quorsum, inquit, de parvis rebus magna

texis exordia? quum rei quantitatem oratio debeat aequare.

LEOTYCHIDAS primus dicenti pro occasione ratione ipsum esse mutabilem: respondit, Non enim sicut vos propter vestram malitiam. Interroganti quis quis ratione praesentia bona potissimum conservare posset, respondit, Si non omnia fortunae committat. Rursum interrogatus, quidnam maxime ingenuis pueris sit dicendum: Ea, retulit, quae prodesse queunt virilem aetatem assequitis. Querenti cur paucis potu uterentur Spartani: respondit, Ne alii de nobis consulunt, sed nos de aliis.

LEO-

ΛΕΩΤΥΧΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤ.

Λεωτυχίδας ὁ Ἀείωνος, πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι Κακῶς σε οἱ τῷ Δημαρτέῳ λέγουσι, Μὰ σὺν θεῷ, ἔφη, ἔλαιμα ἔχω. καλῶς γὰρ λέγειν ἔδεις ἂν αὐτῶν διωθῆναι. Τῇ δ' εἰγυλίῳ πύλη δρεκόητος περὶ τῷ κλεῖν ἐλγυθῆνός, καὶ τῶν μαλίων τέρας ἀποφαινομένων εἶναι, Οὐτὶ ἔμοιγ', ἔφη, δοκεῖ, ἀλλ' εἰ ἡ κλεῖς τῇ δρεκόητι παλαιήθη, τέρας ἂν ᾖ. Πρὸς Φίλιππον τὸν ὀρφεῶδες τῷ πανελῶς πῶχον οἶα, λέγοντα δ' ὅτι οἱ παρ' αὐτῷ μνηθέντες μὴ τῷ τῷ βίῃ τελευτῶν δίδαι-
μονεῖσι, Τί ἔν, ὦ ἀνὴρ, εἶπεν, ἔ τῷ ταχίστῳ ὑποθήσκεις, ἵνα ἀνα-
παύσῃ κακοδαμονίαν τε καὶ πέναν κλαίων;

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΚΡ.

Λέων ὁ Εὐρυκρεΐδα, ἐρωτήεις ποῖαν τις ἂν πόλιν οἰκήσας ἀσφα-
λῶς οἰκοῖν, Ὅπως, ἔφη, μήτε πλείω μήτε ἐλάσσονα κεκήσονται οἱ ἐνο-
κῆντες καὶ ὅπως τὸ μὲν δίκαιον ἰσχύς, τὸ δ' ἀδίκον ἀδυνάτης ἔσαι. Ὁρῶν
δ' σὺ ἐν Ὀλυμπίᾳ θεμεῖς σπαράζοντος περὶ τῷ ἄφρονι ἵνα πλεο-
νεκήσωσιν, Ὅσῳ μᾶλλον, ἔφη, οἱ θεμεῖς σπαράζουσι περὶ τ' ταχυ-
τῆτι ἢ περὶ τ' δικαιοσύνης; Ἀκαίρως δέ τιν' περὶ πραγμάτων
ἐκ ἀρχῆων διαλεχθῆναι, Ὡς ξένης, εἶπεν, ἐκ ἐν δέοντι χρὴ τῇ δέοντι.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΣ.

Λεωνίδας ὁ Ἀναξανδρίδα, ἀδελφὸς δ' Κλεομήδης, πρὸς τινα εἰπόντα,

Πλὴν

LEOTYCHIDAS Aristonis F. narranti, Ma-
le tibi dicunt Demarati filii: respondit, Non
me hercle miror; bene enim eorum nemo
loqui possit. Quum propioris portae pectus
se draco circumplicavisset, idque ostentum
vates dicent: Non fanē, dixit, hoc mihi
videtur. ceterum tum putarem esse porten-
tum, si pectus anguem circumplicavisset.
Philippo Orphi sacrisaculo extreme paupe-
ri, dicenti abs se sacris initiatus post mor-
tem beatus esse: Cur, inquit, fatue, non
quamprimum morris, ut definas tandem
infelicitatem tuam paupertatemque plorare.

LEO Eurycratidis F. interrogatus qua-

nam in urbe aliquis tutissimè habitaret, re-
spondit, In ea in qua omnium civium pos-
sessiones essent aequales, plurimumque ha-
beret virum iustitia, minimum iniustitia.
Ad Olympiam videns cursores operam dare
ut quum emitterentur carceribus alius alteri
fraudem faceret: Quanto, inquit, majus stu-
dium est cursoribus de celeritatis quam ju-
stitiae laude? Intempestivè cuidam de re-
bus non inutilibus differenti, Hospes, in-
quit, præter rem uteris re alioquin valdè
opportuna.

LEONIDAS Anaxandridæ F. Cleomenis
frater, cuidam dicenti, Nihil nobis es præ-

Πλὺν ἔ βασιλεύειν ἡμῖν εἶεν διαφέρεις, Ἄλλ' οὐκ ἂν, ἔφη, εἰ μὴ βελίον ὑμῖν ἦμιν, ἑβασίλευον. Τῆς δ' ἡγεμονίας αὐτῷ Γοργὺς πωθανομένης ὅτε εἰς Θερμοπύλας ὤρῃσι πρὸς Πέρσας μάχεσθαι, εἰ τι αὐτῇ ἐπιτέλλεται, ἔφη, Ἀγαθοὺς γαμῶδες καὶ ἀγαθὰ τίθειν. Λεγόντων δ' ὅτι τῷ ἐφόρῳ ὀλίγους ἀγειν αὐτὸν εἰς Θερμοπύλας, ἔφη, Πολλοὶ πρὸς μὲν βαδίζοντες προΐξιν. Πάλιν δ' αὐτῶν ἐπιόντων, Μὴ τι ἕτερον τι διέγνωκας ποιεῖν; Τὰς παρῶν δὲ τῶν βαρβάρων κωλύειν, πρὸς λόγῳ, ἔφη, πρὸς δ' ἐργῳ, ἀποθανέμεν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Γενόμενός δ' ἐν Θερμοπύλαις, πρὸς οὗτον συσφραγίσας εἶπε, Λέγοντι τὸν βαρβάρων ἐγγὺς ἡρώδην, ἅμμε δ' ἡγεμονοῦμεν. ἦν γὰρ ἡκαμῆς οὗτον βαρβάρων, ἢ αὐτοὶ τεθῆναι μέλλομεν. Λέγοντι δὲ τινος, Ἀπὸ τῶν οἰσδύματων τῶν βαρβάρων εἶδε τὸν ἥλιον ἰδεῖν ἔστιν. Οὐκ ἔν, ἔφη, χαλεπὸν εἰ ὑπὸ σκιάσιν αὐτοῖς μαχεσόμεθα. Ἄλλως δ' ἐπιόντι, Πάρεσιν ἐγγὺς ἡμῖν, Οὐκ ἔν, ἔφη, καὶ ἡμεῖς αὐτῶν ἐγγὺς. Ἐπιόντι δὲ τινος, Πρὸς πολλὰς, ὦ Λεωνίδα, μετ' ὀλίγων διακινδυνύσων ἔτι πάρεαι; Εἰ μὴ οἶδάς με, ἔφη, πρὸς πλῆθος, εἶδ' ἢ πᾶσα Ἑλλὰς δέκεται. βαρβαρὰ γὰρ μοῖρα τῷ ἐνέωνων πλῆθος ἐστίν· εἰ δ' ταῖς ἀρεταῖς, καὶ οὐκ ὁ ἀεὶ μὸς ἰκανός. Ἄλλως δὲ τὰ αὐτὰ λέγοντι, Καὶ μὲν, εἶπεν, πολλὰς ἐπάγομαι

ὥς

præstantior quàm eo quoddam regnum geris, respondit: Atqui nunquam rex vester factus essem, nisi vobis præstarem. Proficiens ad Thermopylas, ut cum Persis dimicaret, uxori Gorgoni scitanti quid ipsi mandaret: Ut bonis, inquit, nugas, & bonam prolem parias. Ephoris dicentibus paucos ipsum ad Thermopylas ducere: Satis, respondit, multos, ad id quod sumus acturi. Rursum querentibus an aliquid aliud statuisset agere, sic respondit: Verbis præ me fero ire me ut barbaris transitus intercludam: re vera proficiscor moriturus pro Græcis. Postquam in Thermopylas cum suis venit, ita eis alloquutus:

Narrant barbarum esse in vicinia, nos autem tempus terere. jam enim aut moriendum est nobis, aut vincendi barbari. Dicente quodam fore ut sagittæ barbarorum etiam solis conspectum eriperent: Scitum ergo erit, inquit, in umbra pugnare. Alii nuncianti, Prope nos sunt hostes, respondit: Nimirum ergo & nos prope ipsos sumus. Dicenti, Ades, ὦ Λεωνίδε, cum paucis contra tantam decertaturus multitudinem, respondit: Si numero æstimatur res, ne tota quidem Græcia sufficiet, exigua est enim portio barbaricarum copiarum: sin virtute, satis est hæc manus. Alteri idem dicenti: At enim, dixit, multos adduco, quippe

N

quippe

ὡς δαπθανεμήνης. Ξέεξε ἡ γράψαντι αὐτῷ, Ἐξέσι σοι μὴ στρα-
μαχεῖν, μετ' ἐμῷ δὲ τασομήνῳ, τ' Ἑλλάδι μοναρχεῖν ἀνέγρα-
ψεν. Εἰ τὰ κατὰ τῷ βίῳ γνώσκεις, ἀπίσης ἂν τ' τῶν ἀλλοτρίων
ἐπιθυμίας. ἐμοὶ ἡ κρείστων ὁ ἕπαις τ' Ἑλλάδι θάνατον τῷ
μοναρχεῖν τῶν ὁμοφύλων. Πάλιν ἡ τῷ Ξέεξε γράψαντι, Πίμ-
ψον τὰ ὅπλα, ἀνέγραψεν, Μολὼν λάβε. Βυλομένε δ' αὐτῷ ᾗδη
τοῖς πολέμοις ἐπὶ βελῶν, οἱ πολέμαρχοι πρὸς αὐτὸν ἔφασαν ὅτι δεῖ
προσμένειν αὐτὸν σὺν ἄλλοις συμμαχοῖς. Οὐ γὰρ, ἔφη, πάρεσιν
οἱ μάχεσθαι μέλλοις; ἢ οὐκ ἴσες ὅτι μόνον πρὸς σὺν πολέμοις μά-
χομαι οἱ σὺν βασιλείᾳ αἰδόμενοι καὶ φοβούμενοι; Τοῖς ἡ γαλι-
ταις παρήγγειλεν ἀριστοποιεῖν ὡς ἐν αἰῶνι διηποιοῦσθαι. Ἐρω-
τηθεὶς ἡ διὰ τί οἱ ἀρετοὶ τὸν ἐνδοξὸν θάνατον τ' ἀδόξῳ προκρίναισι
ζῶης, Οἷα, ἔφη, τὸ μὲν τ' φύσεως ἴδιον, τὸ δ' αὐτῶν εἶναι νομί-
ζουσιν. Τὸς ἡ νῆας βυλόμενοι σῶσαι, καὶ ἐπιτάμειν ἀνδρες
ἐκ ἀνέξομεναι, σκυάλας δὲ καὶ ἕνα αὐτῶν πρὸς σὺν ἐφόρος
ἐπεμψε. καὶ τῶν τελείων ἡ πρὸς ἐξελθῆναι διασῶσαι· οἱ ἡ συνοή-
σαντες ἐκ νῆαρχοιο λαβεῖν τὰς σκυάλας. ὧν ὁ μὲν εἶπεν, Οὐ κίχουξ
ἀλλὰ μαχητὰς ἀκολούθητα· ὁ δὲ δεύτερος, Αὐτῷ μύρων, κρείστων
ἂν εἴην· ὁ δὲ τρίτος, Οὐχ ὑστερὸς τέτῳ, πρῶτος δὲ μαχησόμεαι.

ΛΟΧΑ-

quippe morituros. Xerxi in hanc scribenti
lententiam, Licet tibi, si contra deum pu-
gnare nolis, & à meis velis stare partibus,
soli univerſis imperare Græcis: sic reſcrip-
ſit, Si bona vitæ cognita haberes, utique
alienarum rerum cupiditatem depoſuiſſes.
mihi quidem potius eſt mori pro Græcia,
quàm in omnes gentils dominationem ob-
tinere. Eidem ſcribenti ut arma ſibi miteret:
reſcripſit, Veni & accipe. Quum
adoriri jam vellet hoſtes, & polemarchi
reliquos cum iuberent expectare ſocios:
Quid, inquit, an non adſunt qui ſunt pu-
gnaturi? aut nescitis ſolos eos cum hoſte
manum conferere qui reges revertuntur &

metuant? Milites monuit ut ita prande-
rent tanquam apud inferos cœnaturi. In-
terrogatus cur optimi nobilem mortem ob-
ſcuræ vitæ anteponebant, reſpondit: Quia
hoc proprium naturæ, illud ſibi eſſe cen-
ſent. Quum cuperet adoleſcentulos eripere
neci, & liquidò ſciret id non paſſuros, uni
poſt alterum ſcytalam dedit, ac cum ea ad
ephoros miſit. Sed & de his qui jam ætate
erant perfectæ, tres eodem modo voluit ſer-
vare. ii autem accipere ſcytalas noluerunt.
primus aiebat ſe non ut tabellarium, ſed ut
militem in exercitu eſſe: alter, præſtantio-
rem ſe fore ſi in pugna adſet: tertius, non
poſt, ſed ante hos ſe pugnaturum.

ΛΟΧΑ-

ΛΟΧΑΓΟΥ.

Λοχαγὸς ὁ Πολυανίδης καὶ Σείρωνος παῖς, ἀπαγγέλλων τις ἀπὸ τοῦ ὅτι τῶν ὧν τιθήνη ὁ ἑτέρος, Πάλαι ἦδεν, ἔφη, ὅτι διπθα-
νέιν αὐτὸν ἔδει.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ.

Λυκούργος ὁ νομοθέτης βυλόμενος ἐκ τῆς περὶ παρχύσεως διαίτης οὗτο
πολίτας εἰς σωφρονεῖσθαι βίᾳ τάξιν μείλγειν, καὶ καλοκαγαθικῶς
ἀπεργάζεσθαι, ἀεθροδίαί τε ἦσαν, δύο σκύλακας ἀνέθετο· τῷ αὐτῷ
πατρὸς καὶ μητρὸς ἡμιόβητος καὶ τὸν μὲν εἰς τοὺς λυχνίας, οἰκοί
ἐάσας· τὸν δὲ ἐπαγομένην ἤσκησε πρὸς κωπηγέσια· ἐπεὶ αὐτῶν
εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔθηκεν ἀκάνθας καὶ λυχνίας τινάς, ἀφῆκε δὲ καὶ
λαγῶν· οἳ τὰ συνήθη δὲ ἐκάλει οὐκ ἐμνήσαντο, καὶ θάλειον τὸν λα-
γῶν χειρῶν, εἶπεν, Ὁρεῖτε, ὦ πολῖται, ὅτι ταῦτα ἥντις ὑπάρ-
χοιεν, ἐν τῇ τῷ βίᾳ ἀγωγῇ πρὸς πολὺ ἀλλήλων διάφοροι ἀπέ-
σαν· καὶ ποιητικῶς τῇ φύσεως ἢ ἀσκήσεως πρὸς τὰ κατὰ τυχεράναι;
Τίτις δὲ φασιν ὡς ἐπὶ παρῇ σκύλακας οἱ ἐκ τῶν αὐτῶν γενομένους
ἐτύχωνον, ἀλλ' ὁ μὲν οὗτοι οἰκῶν, ἑτέρος δὲ κωπηγέσιων· κατέπει-
τὸν μὲν ἐκ τῶν χείρων γένος πρὸς τὰ κωπηγέσια ἤσκησε, τὸν δὲ ἐκ
τῶν ἀμείνων πρὸς λυχνίας μόνον ἤσκησε· εἴθε ἑκάστος ἐφ' ἃ εἴητο
οὐκ ἐμνήσαντο, φανερόν ποιήσας ὅσον ἡ ἀγωγή πρὸς τὰ ἀμείνω καὶ
χρίσθαι

LOCHAUS, Polyxenidis & Saronis pa-
ter, quodam nunciante alterum filiorum
esse mortuum: Jamdudum, inquit, noram
fore ei moriendum.

LYCOURGUS legum lator, ut cives ex ufi-
tata victus ratione (vivebant autem delicate)
ad magis sobriam traduceret, virtutisque
studiosos redigeret, catulos duos educavit
iisdem natos canibus, horumque alterum
domi desidentem ad gulositatem adfuefecit,
alterum ad venationem condoccefcit. deinde
in concione eos produxit, propositisque
quibusdam gule irritamentis, leporem etiam
emisit. utroque ad id se incitante ad quod

erat adfuefactus, quum leporem alter cepif-
set, dixit: Videtis, cives, hos iisdem natos
parentibus, educatione admodum dissimiles
effectos, & exercitatione magis quam na-
tura ad virtutem nos formari? Quidam
dicunt, non produxisse eum catulos eorum-
dem canum, sed alterum ē domi desidentibus,
alterum de venaticis sustulisse: ac do-
mesticum ab eo fuisse venationi, venaticum
catulum voracitati adfuefactum: quumque
utroque ad id se proripiente quod ei erat fa-
cium usu familiare, civibus ostendisset quan-
tum ad meliora aut deteriora studia confer-
ret educatio, dixisse: Proinde vos quoque,
Spartani,

χείρῳ συλλαμβάνει), ἔπειν, Οὐκὲν καὶ ἡμᾶς, ὦ πολῖται, ἔδειν ἢ
 πρὸς τοῖς πολλοῖς θαυματούρῳ διγύρῃα, καὶ τὸ ἀφ' Ἡρακλείδους
 εἶναι, οἰήσιν, εἰ μὴ προτίτοιμῳ δι' ἃ ἐκείνῳ ἀπάντων ἀνθρώπων
 ἐπιδόξοιτε, καὶ διγύρῃε, ἐφάνη, ἀσκήμοι καὶ μαθητόντες καλὰ
 δι' ὅλα τὰ βίαι. Ἀναδασμὸν δὲ τῷ γῆς ποιήσας, καὶ ἅπασιν ἴσον
 κλῆρον τοῖς πολῖταις νέμας, λέγει ὕπερόν ποτε χρόνῳ τῷ χώραν
 διερχομένῳ, ὅς δὲ δόσθημίας ἀετι τεθελεμύριον, ἰδὼν ἐπὶ σωρὸς
 κειμένης παρ' ἀλλήλους καὶ ὁμαλῆς, ἠδυνῶναι, καὶ μειδιάσαντα εἰπεῖν
 πρὸς τὰς παρόντας, ὡς ἡ Λακωνικὴ φαίνει) πᾶσα πολλῶν ἀδελφῶν
 εἶναι νεωστὶ γενεμυρίων. Καὶ τῷ χρεῶν ὃ δόκοπας εἰσηγησά-
 μιν, ἐπεχείρησε καὶ τὰ κατ' οἶκον ὅλα πάντας ὅς ἴσιν διαρεῖν,
 ὅπως παλιάσαιν ὅξελον τὸ ἀῖνον καὶ ἀνώμαλον. ἐπεὶ δὲ χαλεπῶς
 ἰώρα προσδεχομένης τῷ ἀνίκους ἀφαίρεσιν, τό τε χρεῦσιν καὶ
 δεγνυῖν νόμισμα ἠκύνεω, μόνῳ δὲ τῷ σιδήρῳ προστάξει χρεῖας
 καὶ μέχρως δὲ δὲ ἔχεν τῷ ὅλῳ ὑπαρξιν πρὸς ἀμοιβῇ τέτα, πειν-
 εστε. τέτα δὲ ἡρομύριον, ἐξέπεσε τῷ Λακεδαιμόνῳ ἀδικία πᾶσα.
 ὅτε γὰρ κλέπειν, ὅτε δωροδοκεῖν, ὅτε δόποσεῖν ἢ ἀρπάζειν ἐπὶ ἡδύ-
 ναὶ τις ὁ μῆτε κατὰκρύβηαι δυνάσιν ἡ, μῆτε κήσας ζῆλων,
 μῆτε χρεῖσας ἀκίνδυνον, μῆτε ὅξάγειν ἢ ἐπάγειν ἀσφαλές. Πρὸς
 ὃ τά-

Spartani, videtis, nihil nobis illam vulgo
 celebratam nobilitatem, ductumque ab
 Hercule genus prodesse, nisi ea agimus
 quibus ille omni alia humana gloria & ce-
 lebritate majorem sibi paravit, honesta per
 omnem vitam discentes exercentisque.
 Quum agrorum divisionem ita instituisset
 ut omnium civium portiones essent aequa-
 les, fertur aliquanto post temporis & pe-
 regrinatione revertens, quum agros Spar-
 tanorum pertransiret recens demessos, con-
 spicatus acervos aequales juxta sese jacere,
 delectatus fuisse, vultuque renidente comi-
 tibus dixisse, videri sibi totum agrum La-
 conicum, fundum esse fratrum multorum
 nupt divisum. Novis porro tabulis intro-

ductis, conatus est etiam domesticam su-
 pellectilem apud omnes aequalem redigere,
 ut inaequalitatem omnem aboleret. Ani-
 madvertens autem civis difficillimè passu-
 ros palam sibi ista adimi, aureo & argenteo
 nomine abrogato, solo jussit uti ferreo,
 ac definitum quantum ejus aequare uniuscu-
 jusque facultates deberet. Hoc facto, om-
 nis injuria Lacedaemone exterminata est.
 Nam neque furari, neque muneribus cor-
 rumpi, neque defraudare alium aut rapere
 quisquam poterat porro, quum neque oc-
 culare injustè partum liceret, neque possi-
 dere id magnum haberetur, neque usus pe-
 riculo careret, neque in commerciis apud
 externos locum haberet. Praeterea omnibus
 super-

ὃ τέτοις καὶ ἀπαλίων τῶν παλαιῶν ξηνηλασίαν ἐποιήσατο. διὸ ἔτε
ἐμποροῖς, ἔτε σοφιστὰς, ἔτε μάντις ἢ ἀγύρτης, ἔτε τῶν κατασκευ-
ασμάτων δημιουργὸς εἰσέει εἰς τὴν Σπάρτην. ὁ δὲ γὰρ νόμισμα παρ'
αὐτοῖς ὄχρησον ἔασε, μόνον δὲ τὸ σιδηρεὶν εἰσηγήσατο, ὃ ἐστὶ μὲν ὅλην
Αἰγυναίαν, διδάμει δὲ χαλκοὶ τέσσαρες. Ἐπιθίει δὲ τῇ τευφῇ καὶ
τὸν ζῆλον ἀφελείας δὲ πλεῖτε διανοηθεὶς, τὰ σωστικά εἰσηγήσατο.
πρὸς γὰρ τὰς ἐπιζητηθείας διὰ τί ταῦτα σωστήσατο, καὶ μετ' ὅλων
καὶ ὀλίγοις τὰς πολιτάς διήκειν, Ὅπως, εἶπεν, ὅτε ἐτοίμα τὰ
παρὰ γέλλομα δέχων; καὶ ἐάν τι νεώτερόν τις, ἐν ὀλίγοις ἢ τὸ
ἀμπλάχημα; ἰσομοιεία τε τὸ τευφῆ καὶ πόσεως ἢ, καὶ μήτε πόσι
τινὶ ἢ βρώσῃ, ἀλλὰ μηδὲ γεωμῆ ἢ σκυδίσιν, ἢ ἄλλῃ τινὶ τὸ σω-
λον πλεονέχει ὁ πλεονέκτης δὲ πένι. Ἀλλ' ὅλον δὲ ποιήσας τὸν πλε-
ον, ὁ δὲνός ὁ δὲ γεωμῆς ὁ δὲ σκυδίσιν, ἔλεγε πρὸς τὰς
συνήθεις, Ὡς καλὸν ἐστίν, ὃ ἐταίροι, διὰ τῶν ἔργων ἐπιδείξαι τὸν
πλεον ὁποῖός ἐστι τῇ ἀληθείᾳ, ὅτι τυφλός. Παρεφύλαξε δὲ ὅτε
μηδὲ οἴκῳ περὶ ἐπὶ πηγάδας ὁ δὲ βαδίζειν ἐπὶ τὰ σωστικά, πεπλη-
ρωμένους ἐτέρων ἐδεσμάτων ἢ πομάτων. ἐκάκιστον δὲ οἱ λοιποὶ τὸν μη-
πιόντα ἢ φαγόντα μετ' αὐτῶν, ὡς ἀκράτη καὶ πρὸς τὴν κοινὴν δό-
ματιζόμενοι δαίαν. ἐζημιῶτο δὲ καὶ ὁ φανερός γυμνός. Ἀγ-
δο

supervacaneis rebus Sparta interdixit. Quare nullus mercator, rhetor, ariolus, aut circulator, aut suppellectilis supervacaneæ opifex Spartam veniebat: quum ibi nomisma utile abolitum esset, solūque ferreum usurparetur, cujus mina Aeginensis quatuor asces æreos valeret. Ut autem luxum excindere, & divitiarum studium exilipare posset, convicius (*syssitia*, quod cibum multi una caperent, *Græci dicunt*) instituit. Proinde causam querentibus cur ea introduxisset, civisque ita divisisset ut pauci armati simul discumbrent, respondit: Ut promptè mandata cōplānt, & si quid rerum novarum moliantur, penes paucos sit peccatum.

Æqualibus autem portionibus cibus potusque cunctis distribuebatur, & non hac modo in re, sed & veste stragula, vasisque & aliis in universum omnibus rebus nihil amplius diviti erat atque pauperi. Ita ergo divitiis ad vilitatem redactis, quum neque uti quisquam, neque ostentare eas posset, familiaribus dixit: Præclarum est, focii, rebus ipsis demonstrare divitias, id quod dicuntur, esse cæcas. Id quoque præcavit, ne domi prius cibo potusque saturati ad syssitia venirent, & non bibentem edentemque secum reliqui culpabant ut intemperantem, ac qui ob molliem victus communis esset impatiens. Multabatur etiam qui

δθ' ἔν μὲν πολὺν χρόνον ἔ βασιλείας ἐπανελθόνθ' ἀπὸ στρατίας, καταπιπολεμήκει ἢ Ἀθλωαίης, βελομήδης αὖθ' αὖ τῇ γυναίκι μιᾷ ἡμέρα διεπνήσται, καὶ μελαπτεμπομήδης τὰς μελίδας, ὅσα ἐπεμψαν οἱ πολέμαρχοι· μεθ' ἡμέραν ἢ φανερόν γηρομήδης τοῖς ἐφόροις, ἐξημιώθη ἰσὺ αὐτῶν. Πρὸς ἔν τὰ τοιαῦτα τῷ νομοθέτημάτων χαλεπήναντες οἱ ἐφοροί, Ἀπισυνέστησαν, καὶ ἐβλασφήμουν αὐτὸν, καὶ ἔβηλον, καταλῶσαι βελομήδης. Διωκόμηνθ' δὲ διέπεισε διὰ τ' ἀγορᾶς καὶ τὴν μὲν ἄλλαν ἐφθασεν εἰς τὸ ἱερὸν τ' Χαλκιοίκης Ἀθλωᾶς καταφυγάν. Ἀλλανδρος δὲ Ἀπιστραφένθ' αὐτὴν διώκων, τῇ βασιλείᾳ τὸν ὀφθαλμὸν ἐξέκοψεν αὐτῇ. τῶτον δὲ κοινῶς δόγματι παρθενῶν ὅτι τιμωρεῖα, ὅτε κακῶς δίδηκεν, ὅτε ἐμέμψατο, συνδιαυδόμενος δὲ ἔχων, ἐπέδειξεν ἱπαινέτω αὐτῇ τε καὶ τ' δαίτης μὲν ἔχει σὺν αὐτῇ, καὶ καθόλου τ' ἀγωγῆς ἐρεσίου. τῷ δὲ πάθος ἰσχυρόντα ἰδεύσαστο ἐν τῷ τ' Χαλκιοίκης τεμένει ἱερὸν Ἀθλωᾶς, Ὀπίλλετιν προσταγοθεύσας. τὴν γὰρ ὀφθαλμὸς ὀπίλλης οἱ τῆδε Δωρεῖς λέγουσι. Ἐβλήθη δὲ διὰ τί ἐκ ἐρεσίου νόμοις ἐγγραφῆς, Ὅτι, ἔφη, οἱ πεπαιδευμένοι καὶ ἀχθέεις τῇ προσήκῃ ἀγωγῇ τὸ ἔ καὶ ἐρῶν χρησίμην δοκιμάζουσι. Πάλιν δ' ὀπίληται τῶν διὰ τί ὀρεφίω ἀπὸ πελίκης τῆς οἰκίας Ἀπιθήναι προσέταξε, εὐρεῖν δὲ ἀπὸ πέριονθ' ἴονος καὶ μηδὲν τῷ ἄλλων

ejus criminis esset compertus. Agidi quidem regi non multo post tempore debellatis Atheniensibus domum reverso, fenelique cum uxore volenti cenare, ac partes suas qui adferret mittenti, polemarchi eas non miserunt: eumque posttridie ephori re cognita multaverunt. Ceterum ephori hujusmodi instituta Lycurgi moleste ferentes, coitione facta maledictus eum proficerunt, lapidibusque obruere aggressi sunt. Fuga quem se per forum prorupisset, & ceteris evitatis in sanum Minervae Chalcioeci confugisset: Alcander cum insequens, respicientis oculum baculo excussit. Hunc Lycurgus plebis scito sibi traditum ut pœ-

nas sumeret, neque ultus est, neque objurgavit: sed adhibuit suo convictui, laudatorem vite rationis quam unā usurpabat, studiosumque omnium suarum actionum reddidit. Monumentum autem sui casus posuit ad sanum Chalcioeci sacellum Minervae Optiktis. nam Oculi Dorienum istorum lingua Optili dicuntur. Interrogatus cur scriptis legibus non esset usus, respondit: Quia recte instituti atque educati norunt utilitatem temporis. Aliis scitificibus cur ad fastigium domus faciendum sola securi, ad januam sola ferra uti, nullo alio instrumento permisisset, respondit: Ut civis mediocritatem fervent in omnibus que

ἄλλων ἐργαλείων, Ὅπως ἂν, ἔφη, μετράζουσιν οἱ πολῖται περὶ πάντα ὅσα εἰς τὴν οἰκίαν εἰσάγουσι, καὶ μὴδὲν ἥδη παρ' ἄλλοις ἡλουμένων ἔχουσιν. Ἐκ δὲ ταύτης τ' συνηθείας φασὶ καὶ Λαωνυχίδην τὸν πρῶτον βασιλεῖα δεκνῦναι πᾶσι τιμὴν καὶ θεασάμενον τ' εἰσῆς τ' οἴκου τὴν παρεσκήδην πολυτελεῖ καὶ φατωμαδικῶς ἐρωτῆσαι τὸν ξένον εἰ τελέγοντα παρ' αὐτοῖς ἔχῃ φύει. Ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί ἐκώλυσεν ὅτι τὰς αὐτὰς πολεμίας πολλάκις ἐρεθίζεας, ἔφη, Ἵνα μὴ πολλάκις ἀμυνέας συνειζόμενοι, ἐμπειροὶ πολέμου γίγνῃ. Διὸ καὶ Ἀγησιλάου ἔκκλημα ἔβραχύν ἔδοξεν εἶναι, ταῖς εἰς τὴν Βοιωτίαν συνεχέειν εἰσβολαῖς καὶ ἐρεθίσαις τὰς Θεβαίους ἀληπάτους Λακεδαιμονίους κατασκήδασαν. Ἄλλου δὲ ὁπλητῆντος διὰ τί σώματα τῶν παρθένων δρόμοις καὶ πάλοις καὶ βολαῖς δίσκων καὶ ἀκοντίων διεπόνησεν, Ἵν', ἔφη, ἡ τῶν γυναικῶν ῥίζωσις, ἰχυρὸν ἐν ἰχυρὲς σώματι δαχτύλῳ λαβοῦσα, καλῶς βλασάνῃ αὐταί τε μετ' ῥώμης τὰς τόκοις ὑπερβύσονται, ῥαδίως τε ἅμα καὶ καλῶς ἀγωνίζων) πρὸς τὰς ὀδύνας καὶ εἰ τις ἀνάγκη γυνόσκει, διωών) ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τέκνων καὶ τ' πατέρων μάχεσθαι. Μεμφομένων δὲ τιναν τὴν γυμνῶσιν τῶν παρθένων ἐν ταῖς πομπαῖς, καὶ τὴν αἰτίαν ζητέων, Ἵν', ἔφη, τὰ αὐτὰ τοῖς ἀνδράσιν ἐπιτηδύσονται, μὴδὲν μείον ἔχουσι μήτε καὶ σώματι ἰχυρὸν καὶ ὑγίαν, μήτε καὶ ψυχῇ φιλοτιμίαν καὶ δόξιν.

quæ in domum inferunt, neque eorum quicquam possideant quæ ab aliis magni fiunt. Ex hac consuetudine tractum esse aiunt quod Leotychidas prior, rex Sparte, cœnans apud quemdam, conspicuus fastigium domus magno sumptu constructum & laqueatum, qualivis ex hospite nūmmam ista in regione arbores nascerentur quadrangulæ. Interrogatus præterea Lycurgus, cur vetuisset contra cōsilem hostes sæpius expeditionem facere : causam attulit, Ne sæpius defendere se adfufcentes periti fiant rei bellicæ. Ideo non leviter vitio datum est Agelilao, quod continentibus in Bæotiam

expeditionibus Thebanos bello pares Lacedæmoniiis redegitset. Percunctanti cur corpora virginum cursu, luctu, disci & jaculi jactu exerceat, respondit : Ut in valido corpore fectus validas agens radices pulchri è adolescat, ipsæque deinde mulieres robore in partu fretæ dolores facillè sustineant atque superent : uique si ita necessitas postulet, pro se suisque liberis & patria possint pugnare. Reprehendentibus virginum in pompis solennibus nudationem, causamque ejus requirerentibus : Ut, inquit, eadem cum viris exerceant studia, neque viribus corporis & sanitate, neque animi contentione & vir-

ἄρετῳ δόξης δὲ τῷ ᾧ πολλοῖς ὑπερφρονῶσιν. ὅθεν καὶ περὶ Γοργούης ἰσορεῖται τῷ Λεωνίδου γυναικὸς τοῖστον. εἰπαύσης γὰρ τινος, ὡς ἔοικεν, ξένης πρὸς αὐτὴν ὡς Μόνας τῶν ἀνδρῶν ἀρχεῖς ὑμεῖς αἱ Λάκαιναι, ἀπεκρίνατο, Μόνας γὰρ ἡμεῖς ἄνδρας τίλομεν. Εἰζῆς δὲ τὰς ἀγάμους τῷ ἐν ταῖς γυμνοπαῖδαις θείας, καὶ ἀτιμίαν προσθείς, πολλὰν πρόνοιαν ἐποίησατο τῷ παιδοποιῆσαι τιμῆς δὲ καὶ θραπείας ὧν νέοι πρεσβυτέρους παρῆχον, ἐξέησε. Καὶ τὸ πρὸς Δερκυλλίδαν ῥήεν οὐδείς ἐμέμψατο, καίπερ διδόκιμον ὄντα τραχηλόν. ἐπιόντι γὰρ αὐτῇ τῶν νεωτέρων τις ἔδρας ἔχῃ ὑπεῖξεν, εἰπὼν, Οὐδὲ γὰρ ἐμοὶ σὺ τὸν ὑπεῖξοντα ἐγγίγντας. Πωδανογιόργῳ δὲ τινος διὰ τί τὰς κόρας ἐνομοθέτηται ἀπρεκρίκους ἐκδίδωαι, Ὅπως, ἔφη, μῦτε δὲ ἔνθεν αἰγάμοι τινὲς ἐαθῶσι. μῦτε διὰ σφαιρουσίαν σαρδάζων, ἕκαστος ὃς εἰς τὸν τρέπον τῆς παιδὸς ἀφορῶν, δεξιῇ τιλῇ αἰετοῖν ποιῶν. διὰ τῆτο δὲ καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως ἀπῆλασεν. Ὁρίσαντο καὶ αὐτὰ καὶ τὸν χρόνον τῶν τε γαμμηλῶν καὶ τῶν γαμῶντων, πρὸς τὸν ἡπύῃα, Ἴν, ἔφη, τὰ θηνώμενα ἰχυρεῖ ἢ ἐκ τελευτῶν θηνώμενα. Πρὸς ὃ τὸν θαυμάζοντα διότι τὸν γεγαμηκίτα ἀπέριξε μὴ συγκαομᾶς τῇ γεγαμημῇ, προσέταξε ὃ τὸ πλεῖστον τῷ ἡμέτερος σωεῖναι τοῖς ἡλικιώταις, καὶ τὰς νύκτας ὅλας συναναπαύεσθαι,

& virtute iis cedant, popularémque despiciant opinionem de se. Hinc est quòd Gorgo Leonidae uxor, narratur peregrinae cuidam mulieri ad ipsam dicenti, Solae vos Lacenae viris imperitis, respondisse : Solae enim nos viros parimus. Ludorum auditorum spectaculo interdicens coelibibus, addénique ignominiam, accuratè providit ut cives liberis procreandis darent operam. Coelibes honore & cultu, quem senioribus adolefcentes debent, privavit. Et quod in Dercyllidam dictum fuit, à nemine est reprehensum, quanquam praecelrum alioqui imperatorem. accedenti enim ei quidam juniorum sede non decessit, inquires : Ne-

que enim tu genuisti qui mihi olim celsurus sit. Præterea interrogatus Lycurgus cur virgines sine dote nuptum dari iussisset, respondit : Ne vel ob inopiam aliquæ manerent innuptæ, vel propter opes expectentur : sed quivis in mores puellæ intuens, virtutem in delectu sequeretur. Eadem de causa etiam fucandi artificum urbe eiecit. Tempus etiam inveniendi matrimonii constituit utrique sexui ; causamque rogatus, hanc exposuit, ut valida nascerentur è perfectis corporibus. Miranti cur novo marito concubitu cum sponsa interdixisset, iussissetque eum maiorem diei partem totamque noctem cum æqualibus degere, cum

παύει, τῇ δὲ νύμφῃ κρύφα καὶ μετ' ἀδελφείας σιωπῶναι, Ὅπως, ἔφη, καὶ τοῖς σώμασιν ἰσχυρὸν ᾄει, διακορεῖς μὴ γυμνασθῆναι, καὶ τῷ φιλεῖν αἰεὶ καιρὸν ὑπαρχειν, καὶ τὰ ἐγὼνα ἐργασθῆναι παρῆχον. Καὶ τὸ μὲν μέγαν ἐξέλασεν, ὡς τῷ ἐλαίῳ φθορὰ καὶ ὀλεθρὸν τὴν δὲ βαφικῶν, ὡς κολακίαν αἰδότηως. Πᾶσι δὲ τοῖς πρὸς τὸν τῷ σώματι καλλωπισμὸν δημιουργοῖς ἀνεπίβλητον ἐποίησε τὴν Σπάρτην, ὡς διὰ τὴν κακοτεχνίαν τὰς τέχνας λυμαιομύθοις. Τοσαύτη δ' ἦν κατ' ἐκείνας αἰῶνας σωφροσύνη τῇ γυναικῶν, καὶ ἑσθλὸν ἀπέχετο τὸ ὑπερὸν περὶ αὐτὰς διχερείας, ὡς πρότερον ἄριστον εἶναι τὸ τὴν μοιχείαν παρ' αὐταῖς, καὶ λόγῳ ἀπομνημονεύει Γεωγράφαται τινὸς Σπαρτιάτη τῶν σφόδρα παλαιῶν, ὃς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ ξένου τί πάχουσιν οἱ μοιχοὶ παρ' αὐτοῖς, ἔδεν γὰρ ὅραν περὶ τέτων νομοθετημένων ὑπὸ Λυκῆργου, εἶπεν, Οὐδεὶς ὅς τις γίνεται μοιχὸς παρ' ἡμῶν. ἐκείνους δὲ ὑπελαβόντων, Ἄν' ἂν γῆται, ταῦτόν ἔφη ὁ Γεωγράφας, Πῶς ἂν, ἔφη, μοιχὸς ἐν Σπάρτῃ γῆται, ἐν ᾗ πλεονέχῃ μὲν καὶ τρυφῇ καὶ καλλωπισμὸς αἰμαίνεται, αἰδώς δὲ καὶ δίκαια καὶ τῶν ἡγεμῶν πειθὸς πρεσβεύει; Πρὸς δὲ τὸν ἀξίωντα δημοκρατίαν ἐν τῇ πόλει καταστήσει, ὁ Λυκῆργος εἶπε, Σὺ πρῶτον ἐν τῇ οἰκίᾳ σε ποιήσον δημοκρατίαν. Πιθανομύθε δὲ τινὲς διὰ τί μικροῦ

ἔστω

cum sponsa autem furtim & cautè congregi: Eò, inquit, hæc tendunt, ut & validi corporibus maneat, neque satietas incessat, & amor semper sit recens, prolèq; edat validam. Unguentum ex urbe fustulit, ut olei perneciem: itèq; tincturam, ut sensus adulationem, omnibus verò fucandi exornandiq; corporis artem tractantibus, Spartam inaccessam esse jussit, quod malis artibus mores corrumpere. Tanta fuit isto tempore mulierum pudicitia, tantumq; abfuit à levitate earum quæ postea temporis exitit, ut crimen adulterii apud ipsas habitum sit pro incredibili. Ac sermo memoria fertur Geratæ cujusdam è præcis Spartanis, qui interrogatus ab hospite qua

pœna Spartæ in adulteros vindicetur (nihil enim se videre hac de re à Lycurgo statutum) respondit, Nullus apud nos fit adulter. Inferenti, Quid autem, si aliquando existeret? Taurum, inquit, pendere cogitur tantæ magnitudinis, ut capite trans Tagetum porrecto ex Eurota bibat. Dicenti, Quomodo possit tantus inveniri taurus? subjicit: Quo verò pacto Spartæ possit adulter existerè, ubi divitiæ, luxus, & fuscus ignominiosus censetur, vircundia autem, modestia, & subditorum obdientia obtinent? Postulanti ut populo administrationem reipublicæ traderet Lycurgus: Tu prior, inquit, domi tuæ imperium domesticis tuis trade. Interrogatus cur tam modica

P

dica

ἔτω καὶ διτελεῖς ἔταξε τὰς θυσίας, Ὅπως, ἔφη, μηδέποτε τιμῶντες τὸ θεῖον διαλείπωμεν. Μόνα δὲ ταῦτα τῶν ἀθλημάτων ἐφύκτον αὐτῷ τοῖς πολίταις ἀγωνίζεσθαι ὅπως ἡ χεὶρ οὐκ ἀνατενέται, ἐκρυβέτο τις τὴν αἰτίαν ὃ ᾧ, Ὅπως, εἶπε, μηδὲς αὐτῶν ἐν τῷ πόνῳ ἀπαυδᾷ ἐνὶ ἡμῇ. Ἐρωτῶντων δὲ τινῶν διὰ τί πυκνὰ μετασφραγισθῆναι κελεύει, Ὅπως, εἶπε, πλείω σὺν ἐχθροῖς βλαπτόμεν. Ἄλλω δ' Ἰππικῶντων διὰ τί πυργομαχεῖν ἀπέπει, Ἰνα, ἔφη, μὴ ὑπὸ γυναικὸς ἢ παιδὸς ἢ τινῶν παροπλησίᾳ ἀνθρώπων οἱ ἀμεινονες δοθησκάσιν. Τοῖς δ' συμβουλευομένοις τῶν Θηβαίων περὶ τὴν ἱεραγείαν καὶ τὰ πένθους ὑπὸ ποιῶν τῇ Λακωθίᾳ, συμβεβῆλυσεν, εἰ μὴ θεὸν ἠγῶνται, μὴ θρηνῶν. εἰ δ' ἀνθρώπων, μὴ ἱεραγεῶν ὡς θεῶ. Πρὸς δ' αὖτ' Ἰππικῶντας τῶν πολιτῶν, Πῶς αὖν πολέμιον ἐφοδὸν ἀλεξοίμεθα; Ἐάν πλώχοι, ἔφη, ἦτε, καὶ μὴ μείζον ἄτρετον θάλασσαν ἐρεῖν. Καὶ πάλιν Ἰππικῶντων περὶ ταχυῶν, οὐκ ἔφη πόλιν εἶναι ἀτείχιστον ἥτις ἀνδράσι καὶ ἑὲ πλύνθος ἐσφάνω. Ἐπεμύλοντο δ' οἱ Σπαρτιάται ἐκ τῆς κόμης, ἀπορμημονόλοτες τινὰ Λυκάργον λόγον περὶ τότε, ὅτι σὺν μὴν καλῶς, ἀπρεπείσεις ποιεῖ, σὺν δὲ αἰχρῶς, φοβερωτέρως. Παρήγγειλε δ' ἐν τοῖς πολέμοις τρεψαμένους καὶ νικίσαντας μέχρι ἑβελαιώσαντας τὸ νίκημα, Ἰππιδιώκειν, ἵνα διδύς ἀναχωρεῖν. ἔτε Ἐλ-
 λωκικὸν

dicta & vilia constituisset sacrificia, respondit: Ne unquam deos venerari cessemus. Quærenti cur hæc duntaxat civibus permisisset certamina, in quibus nemo manum intendens victum se proficitur, respondit: Ne quis eorum inter laborandum despondere animum adfuerat. Scitanti cur crebro jubeat movere castra: Ut, inquit, pluribus hostes damnis afficiamus. Alii quærenti cur currium ac murorum oppugnatione suis interdixisset: respondit, Ne à muliere aut pueri aut eorum simili homine prestantiores incurrantur. Consultantibus Thebanis de sacrificio & luctu quibus Leucotheam venerantur, suavit, Si deam

esse crederent, ne lugerent: si hominem, ne sacrificarent tanquam numini. Quærentibus civibus quo pacto hostium insulsum amolirentur, Si, inquit, pauperes sitis, neque unus altero amplius quærat. Interrogantibus etiam de muris quid sentiret, negavit urbem munitione carere, quæ viris, non luteribus coctis, cincta sit. Comam quoque colebant Spartani, Lycurgi memorantes dictum, qui comam formosis pulchritudinem augere, deformes terribiliores reddere pronunciasset. Idem præcepit suis ut si prælio hostem fudissent ac vicissent, tanquam modo insequerentur fugientes, dum victoriam constabilerent, deinde statim se recipere.

Λακωνικὸν φοιδέειν ὅτῳ παρεμειψενότας φάσκων, ἀλλὰ καὶ χεῖρα-
μον. εἰδότες γὰρ ὅτῳ μαχομένης περὶ αὐτὸς ὅτι φείδῃ· μὴ τῶν
ἐκδιδόντων, ἀναιρεῖται. ὃ ὅτῳ ὑφιστάμενος, τὰ μὲν τὸ φάσκειν ἀφε-
λιμμάτερον ἡγήσατο. Πυθιαγορῆς δὲ τικθῶ διὰ τί τὸς τῶν πολε-
μίων νεκροὺς ἀπηγόρευσε σκυλάειν. Ὅπως, ἔφη, μὴ κυττάζοντες περὶ
τὰ σκύλα, ἢ μάχης ἀμελῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν περὶ αὐτὰ τῇ τάξει
διασώζουσι.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ.

Λύσανδρος, προσέειπεν αὐτῷ τῷ Διονυσίῳ δύο στολάς, καὶ
καλῶσαντα ἢ βάλει) ἐλέσθαι τῇ θυγατρὶ κομίζων, αὐτῷ ἐκείνῳ
ἔφη βέλτιον αἰετήσατο καὶ λαβὼν ἀμφότερας, ἀπῆλθεν. Ὁ δὲ Λύ-
σανδρος, δεινὸς σοφιστὴς ἡρώδης, καὶ ἀπάτας τὰ πολλὰ ποικί-
λων, τὸ δίκαιον ἐν μόνῳ τῷ λυσιτελεῖ τιθέμενος, καὶ τὸ καλὸν
ἐν τῷ συμφερόντι, τὸ ἀληθὲς ἔλεγε τῷ ψεύδους κερήτιον εἶναι, ἐκα-
τίξεν δὲ τῇ χρεῖα τὴν ἀξίαν καὶ τὴν τιμὴν οὐκ ἔδειξε. Περὶ δὲ ὅτῳ
ψέγοντας αὐτὸν εἴπῃ τῷ δὲ ἀπάτης τὰ πάντα περιττεῖν, ὡς ἀνάξιον
τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ δόλῳ ὅτι ἀντικεῖς κατορθῶντα, γελῶν ἔλεγε,
ὅτι μὴ ἐφικνέται ἡ λεοντῇ προσεπαίειν εἶναι τὴν ἀλαπεκλίω. Ἀπο-
μεμφομένων δ' ἐτίξεν αὐτὸν εἴπῃ ταῖς παρεβάσεσι τῶν ὄρκων ὅς
ἐν Μιλήτῃ ἐποίησατο, ἔλεγε, Τὸς μὲν πᾶδας ἀσεργάλοις δεῖ ἔξα-
πατᾶν, τὸς δὲ ἀνδρες ὄρκους. Νικήτας δὲ τὸς Ἀθηναίους δεῖ ἐνέδρας

πείρει

recipere. non modo quia Græcanicum
non esset cedentes interficere: sed & utilis
hæc ratio. hostes enim si scirent cedenti-
bus parci, repugnantes occidi, fugam pugna
utiliorem sibi arbitraturos. Interrogatus
cur hostium cadavera spoliare vetuisset:
Ut ne, inquit, spoliis intenti pugnam ne-
gligant, sed simul cum paupertate ordi-
nem servent.

LYSANDER quum duas ei stolas misisset
Dionysius, & utram mallet filie asserere ius-
sisset, sanus ipsam filiam rectius delecturam,
utraq; sumpta abiit. Hic homo versu-

tus, & pleraque fraudibus miscens, jûsque
in sola ponens utilitate, veritatem aiebat ni-
hilo meliorem esse mendacio, sed utriusque
dignitatem & pretium usu definiri. Re-
prehendentibus ipsum, & indignum Her-
cule dicentibus quod pleraque imposturis
ageret, doloque res, non ingenuè, gereret,
ridens respondit: Ubi non sufficit leonina
pellis, adjuvenda est vulpina. Aliis vituperan-
tibus ipsum ob violatum jurejurandum
quod Mileti dixerat: pueros talis, viros sa-
cramentis decipi debere respondit. Quum
Athenienses ex insidiis vicisset ad Ægos-
potamos,

περὶ Αἰγὸς πολέμους καὶ λιμῶ πίεσας αὐτὰς, παρῆντο τῷ πόλει, καὶ ἔγραψεν τοῖς ἐφόροις, Ἐαλῶκαλὶ τὰ Ἀθῆναι. Πρὸς Ἀργείους δὲ περὶ γῆς ὅρων ἀμφισβητῶντας πρὸς Λακεδαιμονίους, ἔδικαίονε λέγειν αὐτῶν φάσκειν, ἀπατάμεν τῷ μάχαιρον, Ὁ ταῦτης, ἔφη, κορετῶν, βέλῃσα περὶ γῆς ὅρων διαλέγει. Τὸς δὲ Βοιωτὰς ἐπαμφοτέρωθεν, ὅτε διήκει τῷ χώρῳ, ὅρῳ, προσέπεμψε, πιωθανόμεν πότερον ὁρῶς τοῖς δόρεσιν ἢ κεκλιμῶς διαπορεύεται τῷ χώρῳ αὐτῶν. Μεγαρέως δὲ ἀνδρὲς ἐν τῇ κοινῇ συλλόγῳ παρήντο χρησάμεν πρὸς αὐτὸν, Οἱ λόγοι σε, εἶπεν, ὦ ξένε πόλεως δέου. Ἐπεὶ δὲ Κορινθίαν ἐφεστώτων διερχόμεν πρὸς τὰ τέχνη οὗ Λακεδαιμονίους ἰώρεα προσβάλλειν ὁκνῶντας, καὶ λαγῶς τις ὥφθη διαπιδῶν τῷ τάφρῳ, Οὐκ αἰχμῶδες, εἶπεν, ὦ Σπαρτιάται τοῖς τοῖς φοβέμενοι πολέμους ὧν δι' ἀργίαν οἱ λαγῶι τοῖς τέχεσιν ἐγκαθίστανται; Ἐν δὲ Σαμοθράκῃ χρησμευζομένη αὐτῷ ὁ ἐρεδὸς ἐκέλευσεν εἶπεν ὅ, τι αἰομῶταλον ἔργον αὐτῷ ἐν τῇ βίῳ πέπραχται; πότερον ἔν σὺ τῷτο κελύσαντι ἢ τῶν θεῶν, τῷτο δὲ ποιῆν, ἐπηρώτησε. Φαμίης δὲ, Τῶν θεῶν, Σὺ τοίνυν, ἔφη, ἐκποδὼν μοι κατὰσθῃ, κακείνους ἐρῶ, εἰάν πιωθάνω. Πίσσε δ' ἐρώψαντος ποῖαν μάστιγα ἐπαινεῖ πολυίχνη, Ἦτις, ἔφη, τοῖς ἀνδρείοις καὶ δαίλοισι τὰ προσηκόντα διποδίδωσι. Πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα ὅτι ἐπαινοῖ αὐτὸν καὶ

ὑπερ-

potamos, famēque pressos urbem dedere coegisset, ephoris scripsit: Captæ sunt Athenæ. Argivis in controversia de agris adversus Spartanos iustiora sese afferre argumenta dicentibus, gladium stringens: Qui hunc, inquit, tenet, is optimè de finibus agrorum disputat. Bæotos, quum per eorum ditionem esset transiturus, cernens in utramque nutare partem, misit qui interrogaret, Rectiusne se hastis vellent, an verò demissis transire. Megarensi cuidam in concilio liberis ipsū appellanti, Tua, inquit, hospes, verba civitate opus habent. Quum defecissent Corinthii, & juxta eorum

muros ducens suos videret ad oppugnationem parum habere animi, lepus autem conspiceretur fossam transilire: Non pudet, inquit, Spartani, hos hostes metuere, quorum ob ignaviam muris lepores indormiunt? In Samothrace oraculum consulentem sacerdos quum juberet dicere quod in vita sua maximum perpetrasset scelus, Tuόνε, inquit, an deorum iussu? respondenti, Deorum: Tu itaque, ait, apage hinc, & ego diis, ubi interrogabunt, dicam. Persæ querenti quam rei publice formam maximè probaret: In qua, inquit, fortibus & ignavis suum tribuitur. Dicenti, Laudo te & defendo,

ὑπεραπίζουτο, Δύο βῆς, ἔφη ἐν ἀγρῷ ἔχω· σιγῶν δ' ἀμφο-
τέρων, ἀκλειδῶς θήσασμαι τόν τε δῆγόν κ' τὸν ἐξαζόμενον. Λαι-
δορεμίδης δὲ τινὲς αὐτῶν, εἶπε, Λέγε πυκνῶς, ὃ ξενύλλιον, λέγε μη-
δὲν ἐλλείπων, ἂν σε διώῃ τὰν ψυχὰν κενῶσαι κακῶν ὧν εἰκας
πλήρης εἶναι. Χρῆν δ' ὕστερον μὲν τῷ τελευτῶν ἀντιλογίας συμ-
μαχικῆς ἡμιμύτης, Ἀγησίλαος ἦλθεν ἐπὶ τῷ τῷ Λυσάνδρῳ οἰκίαν,
ὅπως τὰ πρὸς αὐτῆς γράμματα διασκέψηται ταῦτα γὰρ παρ' αὐ-
τῷ κατέχεν ὁ Λύσανδρος. ὤρε ὃ κ' βιβλίον γεγραμμένον πρὸ Λυ-
σάνδρου πρὸς τὴν πολίτας, ὡς καὶ τῷ Εὐρυπρωτίδῳ κ' Ἀγίδῳ τῷ
βασιλείαν ἀφελόμενος, εἰς μέσον θῆναι, καὶ ποιῶν τῷ αἵρεσιν
ἐκ τῶν αἰέσεων, ἵνα μὴ τῶν ἀφ' Ἡρακλείας, ἀλλ' οἷος Ἡρακλῆς
τῇ δόξει, κεραιόμενον τὸ γέρας ἦ, ἢ κακείνῳ εἰς θῶν τιμὰς ἀνίχθη.
κ' τῶτον τὸν λόγον ὤρεσε μὴ εἰς τὰς πολίτας ὀξενεγκῆν, κ' παρ-
δεικνύων τὸν Λύσανδρον οἷος ὧν πολίτης διελάνθανε, καὶ ἐπὶ δια-
βολῇ τῶν Λυσάνδρου φίλων. Κραδίδῳ δὲ φασὶ τότε πρὸς τὰ τῶν
ἐφόρων, βλαβερόντα μὴ πείσῃ ἀναγνωθεὶς ὁ λόγος, θήλασθαι
τῷ Ἀγησίλαῳ, κ' εἰπεῖν ὡς εἰ δὲ ἀνορύττειν τὸν Λύσανδρον, ἀλλὰ
ὅς τὸν λόγον αὐτῷ συγκαθέρπειν, πανέργως καὶ πιθανῶς σωτε-
ταγμένον. Τίς δ' ἡ μνησθῆσθαις αὐτῷ τὰς θυγατέρας, εἴτα μὲν
τῷ

defendo, respondit, Duos se ruri habere bo-
ves, quibus tacentibus, se tamen exquisitè
nosse uter eorum piger sit, uter industrius.
Cuidam peregrino convicia in ipsum ja-
cienti dixit: Crebrò ista dicito, dicito abs-
que intermissione, si fortassis animi tui mala,
quibus plenus videris esse, possis egerere.
Aliquo post mortem ejus tempore oborta
sociali controversia, Agesilaus domum Ly-
sandri venit inspecturus ea de re literas,
quas secum is retinuerat. Invenit autem
librum Lyandro scriptum de republica, in
quo erat hæc sententia: regnum familie
Eurynionidarum & Agiadarum adimen-

dum, inque medio ponendum esse, regem-
que ex optimatibus creandum: ne posteris
Herculis is honor haberetur, sed iis qui
imitarentur virtutem Herculis, qua is ad
deos evectus fuit. Hanc orationem quum
vellet vulgare ad cives Agesilaus, ut osten-
deret qualis civis Lyander fecisset, ejus-
que amicos traduceret: Cratidam scrunt
ephororum tunc principem, veritum ne ora-
tio ea persuaderet, inhibuisse eum, ac mo-
nuisse, Non esse erudendum è sepulcro Lyfan-
dram, sed orationem conspeliendam, vafre
& ad persuadendum aptè compositam. Qui
filias ejus ambiverant, mortuo autem eo,
quòd

τῶν τελευτῶν πέντε διεβένθη ἀπειπαμύνης, ἐζημίωσαν οἱ ἔφοροι, ὅτι πλάστον μὴ νομίζοντες ἐθεράπευον, δίκαιον δὲ καὶ χρηστὸν ἐκ τῆς πενίας ἐπιγυνοίτες, ὑπερεῖδον.

ΝΑΜΕΡΤΟΤ.

Ναμίρης πρεσβυτῆς ὑποσάλεις, μακαρίζοντός τινος αὐτὸν τῶν ἐκείνῃ διότι πολυφίλοισι ἦν, ἠρώτησεν εἰ δοκίμιον ἔχει τίνι τῶν περὶ (εἰ) ὁ πολυφίλοισι ἐπιζητῶντι δὲ θάλας μαθεῖν, Ἀτυχία, εἶπεν.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΤ.

Νικάνδρῳ, εἰπόντος τινὸς ὅτι κακῶς αὐτὸν λέγεσθαι οἱ Ἀργεῖοι, Οὐκᾶν, ἔφη, δίκην τῶνσι τὰς ἀγαθὰς κακῶς λέγοντες. Πυθολύμῃ δὲ τινος διὰ τί κομῶσι καὶ πωγωνοτροφεῖσιν, ὅτι, ἔφη, πάντων κάλλους καὶ ἀδαπανατάτοισι ἀνδρὶ ὁ ἴδιος κόσμος. Τῶν Ἀθλουμένων δὲ εἰπόνοισι τινὸς, Λίαν ἀντέχεσθε, ὦ Νικάνδρε, τῇ χολάζειν, Ἀλθίλεις, ἔφη, ἀλλ' ἐχέτωσθε ὑμεῖς ὅπως τύχοι σπασδαζομῆρ.

ΠΑΝΘΟΙΔΟΤ.

Πανθοίδας πρεσβυτῶν εἰς τῶν Ἀσίων, ἐπιδοκυνύτων αὐτῷ ταῖς χροῖς ἐχρυσόν, εἶπε, Νὴ τὰς θεάς, ὦ ξένοι, καλὴ γυναικωπῆτις. Ἐν Ἀκαδημία δὲ τῶν φιλοσόφων διαλεγομένων πολλὰ καὶ σπασδαῖα, ἐπερωτῶντων δὲ τὸν Πανθοίδαν μὲν ταῦτα, τί δοκῶσιν αὐτῷ οἱ λόγοι εἶναι

quod pauperem fuisse tum liqueret, repudiabant, ephori multaverunt. quod quem ob divitiarum opinionem coluissent, hunc iustitiam ejus ac probitatem paupertate arguente spernerent.

NAMERTES legatus aliquod missus, quum à quodam isthuc felix predicaretur ob multitudinem amicorum, Habesne, inquit, indicium certum quo probare possis quis multos habeat amicos? doceri se id postulant, Rebus, ait, secundis.

NICANDER, narrante quodam Argivos ipsi maledicere, Poetas ergo, inquit, dabunt qui de bonis malè loquuntur. Quæ-

renti cur comam & barbam alerent Spartani, respondit, Quia virum & maximè ornat, & minimo sumptu constat proprius ornatus. Atheniensium cuidam dicenti, Nimium, ὁ Spartani, otio estis dediti: Vera, inquit, dicis: at non, ut vos, in quascunque res operam impendimus.

PANTHOEDAS in Asia legatione fungens, ostendentibus quibusdam murum probe munitum, Per deos, inquit, hospites, pulchrum est gynæceum. In Academia philosophis multa & præclara differenter ac deinde ex ipso querentibus quid sentiret de his

ἔτσι εἶναι, τί δ' ἄλλο, ἔφη, ἢ σπυδαῖοι; ὄφελος δ' ἔδεν, μὴ ῥω-
μίων ὑμῖν αὐτοῖς.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ ΤΟΥ ΚΛΕΟΜΒΡ.

Παυσανίας ὁ Κλεομβρότης, Δηλίων δικαιολογημάτων περὶ τῆς
πρὸς Ἀθιναίους, καὶ λεγόντων ὅτι καὶ τὸν νόμον τὸν παρ' αὐτοῖς ἔτε
αἱ γυναῖκες ἐν τῇ νήσῳ τέλειον, ἔτε οἱ τελευτήσαντες θάπτονται,
Πῶς ἔν, ἔφη αὐτὴ πατεὺς ὑμῖν εἴη ἐν ἣ ἔτε γέγονε τις ὑμῖν ἔτ'
ἔσαι; Τῶν δ' φυγάδων αὐτὸν προτρεπομένων ὅτι τὰς Ἀθιναίους
ἀγειν τινὲς στρατὸν, λεγόντων τε ὅτι τοῖς Ὀλυμπίοις ἀνακρητυτοῖς
αὐτῶ, ἐσύριπτον αὐτὸν μόνοι, τί ἔν οἶσθε, ἔφη, τὸς ὅτε δ' ἐπαχον
σύριπτοντας, παθόντας κακῶς, ποιήσεν; Πυρρανομήν δέ τις δια-
τί Τυρτιάον τὸν ποιητὴν ἐποίησαντο πολίτην, Ὅπως, ἔφη, μηδέποτε
ξένος φαίη) ἡμῖν ἡγεμὼν. Πρὸς δ' τὸν ἀδελφεὸν μὲν τῷ σώματι,
συμβολαῖα δ' πρὸς τὰς πολέμιας καὶ γλῶ καὶ θάλατταν δια-
κινδυνεύειν, θέλεις ἔν, ἔφη, δεῖξαι σεαυτὸν ἐκδύς, οἷος ὦν ἡμῖν μά-
χεας συμβολαῖας; Θαυμαζόντων δέ τινα ἐν τοῖς λαφύροις τῶν
βαρβάρων, τινὲς πολυέλεαι τ' ἐδῆτος, κρεῖσσον ἔφη αὐτὸς εἶναι
πολλὰ ἀξίας ἢ κεκῆτος πολλὰ ἀξια. Μετὰ δ' τινὲς ἐν Πλαταιαῖς
καὶ Μήδων ἡγορημῶν νίκην, τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐκείλασε τὸ προηλο-
μασμήριον.

de his disputationibus: Equidem, inquit,
præclaræ sunt; sed nullius pretii, quum vos
istis rebus non utamini.

PAUSANIAS Cleombroti F. Delii de in-
sulæ suæ jure adversus Athenienses dispu-
tationibus, ac dicentibus, lege apud ipsos re-
ceptum esse, ut neque pariant in insula mu-
lieres, neque mortui sepeliantur: Ex quo-
modo, inquit, Dedit patria vestra sit, in-
qua neque natus est quiquam vestrum, ne-
que erit post mortem? Quum exules ipsum
in Athenienses ut duccret exercitum, hor-
tarentur, dicerentque Olympicis ludis quum
renunciaretur victor, à solis Atheniensibus

fuisse exhibitum: Quid verò putatis, in-
quit, qui beneficio accepto me exhibilave-
runt, facturos si lædantur? Querenti cur
Tyrtæum poetam Spartani donassent civi-
tate: respondit, Ne unquam viceremus
peregrino usi duce. Imbecillo homini terra
marique decertandum esse suadenti, Vixne,
inquit, vestibus te exuere, & ostendere qua-
lis homo pugnam nobis suadeas? Miran-
tibus nonnullis inter spolia barbarorum
sumptuosas vestes, dixit: Præstat aliquem
ipsum magni esse pretii quàm res possi-
dere preciosas. Post Plataicam de Medis
victoriam, mandavit suis ut præparatam
Perfæ:

μασπύριον Περσικὸν δειπνον παρθεύειναι· τέτυε δ' Ἰαυμασιῶ πολυέλειαν
ἔχοντος, Νη τὰς θεάς, ἔφη, λήγνος ἦν Πέρσης, ὅτι ἴσαυτα ἔχων
ὅππῃ τῷ ἡμέτερον ἦλθε μάζαν.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤ.

Παυσανίας ὁ Πλευσανάκιος, πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα διὰ τί τῶν
ἀρχαίων νόμων ὑδένα κινεῖν ἔξεσι παρ' αὐτοῖς, "Οἱ τὰς νόμους, ἔφη,
τῶν ἀνδρῶν ἔ τὸς ἀνδρες τῶν νόμων κυρίως εἶναι δεῖ. Ἐπαυαν-
τος δ' αὐτῷ ἐν Τεγέᾳ μὲν τῷ φυγῶν δὲ Λακεδαιμονίης, εἰπέ-
τις, Διὰ τί ἔν σὲκ ἔμμετες ἐν Σπάρτῃ, ἀλλ' ἐφυγες; "Οἱ ὑδ'
ἰαλροῖ, ἔφη, παρὰ τοῖς ὑγιάνεσιν, ὅπερ δ' οἱ νοσῶντες, διαλείβειν εἰσέ-
θασιν. Πυθολύμης δέ τιν' αὐτῷ πῶς ἂν διωθῆεν τὰς Θερᾶς
νικῆσαι, Εἰ τὸν ἄρῃσον, εἶπε, σελήην γὰρ κατὰ σῆσάμην. Ἰαλροῦ δ' ὁππ-
σκεπτολύμης αὐτὸν κ' εἰπόνη, Οὐδ' ἔν κακὸν ἔχεις· Οὐ γὰρ σοι ἰαλροῦ,
ἔφη, χρῶμαι. Μειφολύμης δέ τινος αὐτὸν τῶν φίλων διότι ἰαλροῦ
τινα κακῶς λέγει, πείρου σὲκ ἔχων αὐτῷ, ὑδὲ ἀδίκηθίς τι, "Οἱ,
εἶπεν, εἰ ἔλαβον αὐτῷ πῆρεν, σὲκ ἂν ἔζων. τῷ δὲ ἰαλροῦ εἰπόντ'
αὐτῷ, Γέρον γέγονας, Διότι, εἶπεν, σὲκ ἔχρησάμην σοι ἰαλροῦ. Κε-
τισον δ' ἔλεγε τῶτον ἰαλροῦ εἶναι τὸν μὴ κατασῆποια τὰς ἀρρώστει-
τας, ἀλλὰ τάχιστα θάπτοιτα.

ΠΑΙΔΑ-

Perfæ cenam sibi apponerent, quæ quum
esset admirabili luxu adornata, Per deos,
inquit, gulæ deditus fuit Perfæ, qui tot re-
rum compos, nostram appetit mazam.

PAUSANIAS Plilonactis F. interroganti
cur de antiquo jure nihil Lacedæmone li-
ceret convellere : Quia, inquit, legum in
viros, non virorum in leges debet esse au-
toritas. Exul hic quum Tegæe laudaret
Lacedæmonios, & quidam diceret, Cur
ergo non mansisti Spartæ, sed solum ver-
tisti? respondit: Quia ne medici quidem
apud sanos, sed apud ægrotos solent ver-

fari. Interroganti quomodo Thracæ pos-
sent vinci, Si, inquit, optimum exercitui
ducem præficiamus. Medico ipsum visi-
tanti, ac dicenti, Nihil habes mali: retri-
lit, Id fit quia te medico non utor. Ami-
co reprehendenti ipsum, quod cuidam me-
dico malè diceret, non expertus ipsum, ne-
que passus quicquam: Si, inquit, expertus
eum essem, non viverem. Et dicenti me-
dico, Senex es factus: Quia, inquit, te
non adhibui medicum. Optimum dicebat
esse medicum, qui ægrotos non conficeret
putrescendo, sed quamprimum sepeliret.

ΠΑΙΔΑ-

ΠΑΙΔΑΡΗΤΟΥ.

Παιδάρεῦς, λέγοντός τινος ὅτι πολλοί εἰσιν οἱ πολέμιοι, Οὐκᾶν, ἔφη, ἡμεῖς δὲ κατέστρεψεν ἐσόμεθα· πλείους γὰρ ἀποκλεινόμεθα. Ἰδὼν δὲ τινα τῇ μῇ φύσει μαλακόν, δι' ἐπαινεῖαν ὃ ἐπαινέμενον ὑπὸ τῇ πολλῶν, ἔφη, Οὐτε ἄνδρες γυναιξὶν ὁμοίως ὄντας ἐπαινῶν δεῖ, ὅτε γυναικας ἀνδράσιν, ἢ μὴ τῶν γυναικῶν χρεῖα τις καταλάβῃ. Οὐκ ἐγκρατεῖς δ' εἰς τὰς τετακτοῖας, ἥτις ἐν τῇ πόλει προβάδισα τιμὴ τῇ τάξει ἦν, ἰλαρὸς καὶ μειδιῶν ἀπῆκε· ἀνακατασταθμῶν δ' αὐτὸν τῇ ἐφόρῳ καὶ πυνθανομῶν διότι γελαῖ, εἶπε, Διότι συγχαιῶ τῇ πόλει τετακτοῖας κρείττονάς με πολίτας ἔχουσα.

ΠΛΕΙΣΤΑΡΧΟΥ.

Πλείσταρχος Λεωνίδου, πρὸς τὸν ἐπερωτήσαντα διὰ τίνα αἰτίαν ἐκ ὑπὸ τῇ πρώτῃ βασιλείᾳ προσαγορεύονται, Ὅτι, ἔφη, ἐκείνοι μὲν ἄγειν ἢ βασιλεύειν ἐχέουσι, οἱ δ' ἐκείνων ὑπερῶν, ὑδάμῳ. Σιωπῶντες δὲ τινος γελοῖα λέγοντός, Οὐ φυλάξῃ, ἔφη, ὃ ξίς σιωπῶν γελοιάζων, ὅπως μὴ γελοῖος γῆναι, ὥσπερ καὶ οἱ σιωπῶντες παλαιότεροι, παλαιαί; Λέγοντός δὲ τινος ὅτι κακολόγῃ τις αὐτὸν ἐπῆκε, Θαυμάζω, εἶπεν, εἰ μὴ τις αὐτῷ ἔφη ὅτι ἀπῆλθον. ὄντα γὰρ ἐκείνους ὑδῖνα καλῶς λέξαι δύναται.

ΠΛΕΙ-

PREDARETUS dicente quodam magnum esse hostium numerum : Tanto, inquit, major erit nostra gloria, quia plures interficiemus. Videns quendam natura mollem à civibus propter placidos mores laudari, dixit: Neque viros mulierum similes debere laudari, neque mulieres virorum similes, nisi earum aliquis usus incidat. Non allectus in trecentorum numerum, (qui primus in civitate erat honoris gradus) hilaris ac renidens è comitiis discessit, revocatusque ab ephoris, & causam risus sui interrogatus: Hæc, inquit, est, quod gratulor civitati, quæ ceteris quam ego sum, meliores habet cives.

PLEISTARCHUS Leonidae F. querenti causam, cur non à primis regibus cognomentum ducerent : Quia, inquit, illis ut imperarent ac regnarent necesse fuit, posterioribus nequaquam. Quum advocatus quidam ridicula diceret, Non cavebis, inquit, hospes, ne quomodo continenter in palestra se exercentes palæstræ evadunt, ita tu quoque identidem risum captans, ridiculus fias? Narranti esse maledicum quendam qui ipsum laudat: Mirum, inquit, nisi aliquis ei me mortuum esse dixit. de vivo enim nemine bene ille loqui potest.

R

PLEI-

ΠΛΕΙΣΤΩΝΑΚΤΟΣ.

Πλεισώναξ ὁ Πανσάνης, Ἀττικῷ τινὶ ῥήτορι ἀμαθῆς ὑποκα-
λῶντο ὅτι Λακεδαιμόνιος, Ὁρθῶς, ἔφη, λέγεις· ἡμεῖς γὰρ Ἑλλήνων
μόνοι ἐσὶν κακὸν μεμαθήκαμεν παρ' ὑμῶν.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ.

Πολύδωρος ὁ Ἀλαμίδης, ἀπειλοῦνός τινι τοῖς ἐχθροῖς συγκατά,
Οὐ συνίης, ἔφη, τὸ πλεῖστον καταναλίσκων τὴ τιμωρίᾳ; Ἐξάγον-
το δ' αὐτὸ τὸ σφάθμα ὅππῃ Μεσσήνι, ἤρξο τις ἐ τοῖς ἀδελ-
φοῖς μάχεσθαι μέλλει, ἐκ, ἔφη, ἀλλ' ὅππῃ τῷ ἀκλήρωτον τὴ χώρας
βασίλει. Ἀργείων δὲ πάλιν μὲν τῷ τῶν τριακοσίων μάχην ἐκ
ἀδράστειας πανδημὴν χρησιμότητων, τὸν Πολύδωρον οἱ σύμμαχοι παρ-
εκελεύοντο μὴ παρῆναι τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἐπελθόντα πρὸς τείχεα τῶν
πολεμίων, τῷ πόλιν αἰεῖν· ῥᾶστον γὰρ ἔσται, τῶν μὲν ἀνδρῶν ὑπο-
λωλῶτων, τῶν γυναικῶν δὲ ὑπολελειμμένων· ἔφη πρὸς αὐτοὺς, Τὰ
μὲν ἐκ τῆ ἴσως μαχόμενον νικᾶν ὅτι ἐσθινομήνης, ἐστὶ μοι καλόν·
τὸ δ' ὥστε τῶν ὄρων τὴ χώρας μεμαχημένον τῷ πόλιν ὀπίσθι μὲν
λαβεῖν, ἐ δίκαιον τιθεμαι εἶναι. ἦλθον γὰρ χώραν ὑπολαβεῖν, ἐ κα-
ταλαβόντες πόλιν. Ἐξωκτεῖς δὲ διὰ τί Σπαρτιάται καὶ πόλεμον κιν-
δυνεύουσιν ἀνδρείως, Ὅλοι, ἔφη, αἰδέσθαι ὅτι ἡγεμόνας ἔμαθον, ἐ φο-
βέσθαι.

ΠΟΛΥ-

PLEISTONAX Pausanias F. quum Atticus quidam rhetor Lacedaemonios indoctos vocaret, Vera, ait, praedicas. foli enim Graecorum nos mali nihil à vobis didicimus.

POLYDORUS Alcamenis F. cuidam crebro hostibus minanti, Non animadvertis, inquit, maximam te vindictae partem sic inferere? Quum exercitum duceret contra Messenios, interroganti cuidam an pugnare cum fratribus vellet: Non sane, inquit, sed ad hereditatem nondum divisam proficiscor. Quum Argivi post trecentorum pugnam cenoū ingenti pugna universi

essent victi, hortabantur Polydorum socii ne occasionem dimitteret, sed rectè ad Argos duceret, urbemque occuparet: quod fore aiebant facillimum, viris occisis, folisque superstitionibus mulieribus: respondit, Collatis signis hostem superare ego pulchrum judico: ut autem urbem occupem qui de finibus ditionis dimicaverim, injustum mihi videtur. veni enim non urbis capiendae, sed agri recipiendi gratia. Querenti cur in bellis Spartani pericula fortiter adirent, respondit: Quia revereri duces didicerunt suos, non metuere.

POLY-

Π Ο Λ Υ Κ Ρ Α Τ Ι Δ Ο Υ .

Πολυκράτιδας πεισθεύων πρὸς τὸν δ' βασιλέως στρατηγὸς μετ' ἐτέρων, ἐργαζόμενος αὐτῶν πότερον ἰδίᾳ πάρεσιν ἢ δημοσίᾳ ἐπέμψθησαν, Αἴκε τύχῳ μιν, δημοσίᾳ, εἶπεν· εἰ δ' μὴ, ἰδίᾳ.

Φ Ο Ι Β Ι Δ Ο Υ .

Φοιβίδας πρὸ δ' κινδυνὸς τῷ Λευκίμῳ λεγόντων τινῶν δείξεν τῷ ἡμέτερον ταύτῳ τὸν ἀγαθόν, πολλὰ τῷ ἡμέτερον ἐφησεν ἄξιαν εἶναι δυναμίδιν τὸν ἀγαθὸν δείξαι.

Σ Ω Ο Υ .

Σῶον λέγειν) ἐν χειρὶ χαλεπῷ καὶ ἀνύδρῳ πολυεχέμενον ὑπὸ Κλεισθεῖων, ὁμολογῆσαι τῷ δορυκλήτῳ αὐτοῖς ἀφῆναι γῆν, εἰ ποίειν μετ' αὐτῶ πάντες δὸς τῆς πλησίον πηγῆς· ἐφρέμεν δ' αὐτῷ οἱ πολέμοι· ἡγομένῳ δ' τῶν ὄρκων, συναγαγόντα τὸς μετ' ἐαυτοῦ, διδόναι τῇ μὴ ποιεῖν τῷ βασιλείᾳ. ὑδενὸς δ' κατεψησαντος, ἀλλὰ πάντων πόντων, αὐτὸν ὅτι πᾶσι καβαλάντα καὶ περὶ ῥαγάμινον, ἐτι τῶν πολεμικῶν παρόντων, ἀπελθεῖν, καὶ τῷ χῶρον καταχεῖν ὡς μὴ πόντα.

Τ Η Λ Ε Κ Ρ Ο Υ .

Τήλεκρος πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι ὁ πατὴρ λέγει κακῶς αὐτόν. Εὐ μὴ αὐτῷ, ἐφθ, λεχθὸν ἦν, ἐκ αὐτοῦ ἐλεγεῖν. Εἰπόντι δ' τῷ ἀδελφῷ ὅτι ἐχ' ὁμοίως αὐτῷ προσφίεσθ) οἱ πολῖται ὡς ἐκείνῳ, ὅτι ἐκ τῷ

POLYCRATIDAS cum aliis missus legatus ad regis praefectos, interrogatus privatimne adesset an publico nomine, sic retulit: Si consequimur quod volumus, publice: si repulsam patimur, privatim.

PHOEBIDAS, ante pugnam Leuclitricam dicentibus nonnullis, istam diem manifestaturam qui sit vir bonus: Magni, inquit, aestimanda talis est dies.

Sous fertur, quum loco quodam iniquo & aquae experte à Clitoriis obsideretur, pectus esse agrum se iis bello partum tradi-

turum, si de proximo fonte omnes qui cum ipso erant bibissent. Iurejurando pactis ultrò citroque firmatis, suos convocasse, regnumque detulisse ei qui non biberet. nullo autem sitim cohibente, omnibusque bibentibus, postremum ipsum descendisse, seque aqua conspersisse, & presentibus adhuc hostibus discessisse, ditionemque ut qui non bibisset, obtinuisse.

TELECRUS narranti, Malè de te loquitur pater tuus: Non fieret, inquit, si non esset faciendum. Fratri querenti non eadem se benevolentia qua ipsum apud cives accipit,

τῷ αὐτῶν, ἀγνιμονέστερον ᾗ, εἶπεν, Σὺ γὰρ οἶδας ἀδικεῖν, ἐγὼ δέ. Ἐρωτήθεις ᾗ διὰ τί ἐπὶ παρ' αὐτοῖς ἐστὶ τὰς νεώτερος τοῖς πρεσβύτεροις ὁξανίστασθαι, Ὅπως, ἔφη, παρὶ τὰς μὴ προσηκούσας ἔτιος ἔχουσιν τιμῆς, μᾶλλον τιμῶσι τὰς γονίας. Πυθολύβης δὲ τινὲς πότῳ κέκλην) ἔσαν, ἔφη, οὐ πλάω τ' ἰκανῶς.

ΧΑΡΙΛΛΟΥ.

Χάρελλος ἐρωτήθεις διὰ τί τὰς νόμους ὁ Λυκάργος ἔτιος ὀλίγως ἔθηκεν, Ὅχι, ἔφη, τοῖς ὀλίγα λέγεται ὀλίγων καὶ νόμων ἐστὶ χρεία. Πυθαγορεύς δὲ τινὲς διὰ τί τὰς μὴ κόρας, ἀκαλύπτες, τὰς δὲ γυναῖκας ἐγκυκαλυμμένας εἰς τρυφανὲς ἄγειν, Ὅχι, ἔφη, τὰς μὲν κόρας, ἄνδρας δὲ τὰς ᾗ γυναῖκας, σώζειν τὰς ἐχούσας. Τῶν ᾗ ἐλώτων πινὸς θρασύτερον αὐτῷ προσφερομένη, Εἰ μὴ ὠργίζομαι, εἶπε, κατέκτανον ἂν σε. Ἐρωτήθεις ᾗ τίνα νομίζει πολυλείαν δρῆσαι, ἔφη, Ἐν ᾗ ἂν παρὶ δρετῆς πλείοσι πολυθυμῶμαι πρὸς ἀλλήλους ἀνδρῶν σάτους ἀγωνίζων). Πυθαγομένη δὲ τινὲς διὰ τί πάντα τὰ τῷ θεῷ ξόανα μετ' ὅπλων ἰδρυται παρ' αὐτοῖς, Ὅπως, ἔφη, μήτε τὰ κ' τῶν ἀνθρώπων οὐκ εἶδη λεγόμενα διὰ τὴν θαλίαν ὅτι τὰς θεὸς ἀναφέρειν, μήτε οἱ νέοι τοῖς θεοῖς ἀσπολοὶ εὐχῶν).

ΔΙΑ-

accipi, iisdem ortum parentibus, respondit: Non enim item, ut ego, ferre nosse injurias. Interrogatus causam consuetudinis Spartanæ, qua senionibus juniores assurgunt: respondit, Eò id fieri, ut adfuerit hoc honoris deferre alienis, tanto magis venerentur parentes. Querenti quantas possideret opes, respondit, Non majores quàm satis est.

CHARILAUS interrogatus cur tam paucas leges posuisset Lycurgus: Quia, inquit, pauci loquentes paucis opus habent legibus. Querenti cur Spartani virgines detectas,

mulieres velatas in publicum emitterent: Quia, inquit, virginibus querendi sunt viri, mulieribus opera danda ut servent maritos. Heiloti cuidam asperius ipsi se opponenti: Interficerem te, inquit, nisi iratus essem. Interrogatus quænam esset optima reipublice forma, respondit: In qua plurimi de virtutis laude absque felitione ceitant. Causam scitanti cur Sparte omnia decorum simulacra essent armata: No, inquit, quæ opprobria hominibus objiciuntur ob ignaviam in deos referamus: ac ne incrimos nostri juvenes diis vota nuncupant.

SPARTA-

ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΛΑΚΩΣΙΝ
ΛΔΟΞΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

Σαμίων πρεσβυτάις μακρολογῶν ἔφασαν οἱ Σπαρτιάται, Τὰ μὲν πρῶτα Ἀπιδάθαμις, τὰ δὲ ὕστερα ἐ σιωπήκαμις, διὰ τὸ τὰ πρῶτα Ἀπιδάθῃ. Πρὸς Θηβαίους πρὶ τινων ἀντιλέγοντας, Ἡ Φερνέην, ἔπει, δεῖ ἔλαστον, ἢ διώαδῃ μῆζον. Λάκων ἐρωτηθεὶς δι' ἣν αἰτίαν τὰς τῶ πύγων τῇ τρέχας ὅττι πολὺ κομώσας ἔχει, ἔπει, Ἵνα βλέπων τὰς πολιάς, μηδὲν ἀνάξιον αὐτῇ περὶ τῶ. Ἐπανέστος τινὶ οὐδὲ δόξας μαχητάς, Λάκων ἀκῶσας ἔπει, Ἐν Τριῶν. Ἐτερεῖς ἀκῶσας δαιτυσαλίας τινας βιάζεσθαι πίνειν, Μὴ καὶ ἰδῶν, ἔπει, βιάζονται; Πινόμεν γράψανθ', Ἑλλάδ' ἐρεῖσμα Ἀθλῶν, Λάκων ἔφη καταπισθῆναι αὐτῶ Ἑλλάδα ὀχυρῶν ἐρεῖσμα τοῦτο. Ἐπεὶ δὲ ἰδὼν τις ἐν πίνακι γραπτῇ Λάκωνας ὑπὸ Ἀθλων σφατομῶν, ἔλεγε, Ἀνδρείοι γ' Ἀθλων, Λάκων ὑπὸ τυχῶν, Ἐν τῷ πίνακι, ἔπει. Πρὸς δὲ τινα περσιέμενον τὰς ἐκ διαβολῆς βλασφημίας, Λάκων ἔπει, Παῦσαι κατ' ἐμὲ τὰ ὅσα χρησθῶν. Πρὸς δὲ τὸν κολαζόμενον, καὶ λέγοντα, Ἀκων ἡμαρτον, εἶπε τις, Ἀκων οἶνον καὶ κολάζει. Ἰδὼν τις ἐν δότοχῳ τῇ θάλασσας ὅττι δὲ φρον ἀνθρώ-

SPARTANORVM ET LACONVM APOPHTHEGMATA,
ubi auctoris nomen ferè non exprimitur.

Samionum legatis longa usis oratione, Spartanj responderunt, Primorum oblit sumus: eamque ob rem posteriora non intelleximus. Thebanis controversiam quibusdam de rebus moventibus, dixerunt: Aut summissiores oportet vestros animos, aut majorem esse potentiam. Laco quidam interrogatus cur tam prolixam aleret barbam, respondit: Ut canos videns, nihil iis indignum in me admittam. Laudante quodam optimos bellatores, Laco, Ad Troiam, ait, fuerunt. Alius quum audiret quosdam in caena se ad bibendum invi-

cem coegisse, dixit: An etiam ad edendum? Quum Pindarus scripsisset Athenas fulcrum esse Graeciae, dixit Laco quidam, Utique Graeciam collapsuram quae tali inniteretur fulcro. Spectanti in tabula pictos Spartanos qui ab Atheniensibus occiderentur, ac dicenti, Fortes sanè Atheniensis: excipiens Laco verba, In tabula, inquit, Cuidam calumnias admittenti Laco, Define, inquit, contra me aures impendere. Qui supplicio afficiebatur, ac se nolentem peccasse dicebat, ei quidam dixit: Nolens itaque etiam poenas da. In discessu videns quidam

S

homines

ἀνθρώπους, Μὴ γήμιον, εἶπεν, ἐσταῦθα καθίσαι ὅθεν οὐκ ἔστιν ὄξανα-
 εἶναι πρεσβυτέρῳ. Χίων ποῖε κατ' Ἀθηναίαν λόπ' δέπνυ ἐμισαν-
 των ἐν τῷ ἐφορείῳ, καὶ χεσάντων ὅππ' τῶν δίφρων ἔββα οἱ ἐφοροὶ
 ἐκάθητο, τὸ μὲν πρῶτον ἰσχυρῶς ἀνέζητην ὅτ' ποιήσασθαι, μὴ πο-
 λῖται τυγχάνωσιν· ὡς δ' ἤδουτο ὅτι Χίοι εἴησαν, ἐκνεύσαν, τοῖς
 Χίοις ἐφίασιν ἀσελγάνειν. Ἐπεὶ δέ τις τὰς ἀμυγδαλάς τῶν σκλη-
 ρῶν ἰώρα διπλασίῳ πωλεῖ μύρας, Μὴ σπάνιοι, ἔφη, οἱ λίθοι; Τίλας
 τις ἀηδόνα, καὶ βραχέϊαν πάνυ σάρεκα διέων, εἶπε, Φωνά τυ τις
 ἰασί, καὶ ὅδ' ἄλλο. Ἰδὼν τις Λάκων Διογῆλιν τὸν κύνα ὠφελαι-
 μάνοι ἀνδραγία χάλκεον, ψύχους ὄντ' σφοδρεῖ, ἐπύθετο εἰ ῥιγῇ
 ἀνταμύσει δέ, Τί ἔν, ἔφη, μέγα ποιῆς; Ὀνειδιζέεις τις τῶν
 Μεταποντιῶν εἰς δελίαν ὑπὸ Λάκων, Ἀλλὰ μὲν, ἔφη, οὐκ ὀλίγα
 ἢ ἀλλοτρίας ἔχομεν· ὁ γάρ, Οὐ μόνον ἄρα, ἔφη, δειλοὶ, ἀλλὰ καὶ
 ἄδικοι ἐσὶ. Κατ' Ἀθηναίαν τις ἐν Σπάρτῃ κρηπιδέμεν ὁρῶν
 ὅππ' θάξεν σκέλεος, εἶπε πρὸς Λάκωνα, Οὐκ ἂν οἶμαι σε, ὦ Λά-
 κων, τοσῶτον χρόνον ὅππ' ἔ' ποδός, ὅσον ἐγώ, εἶναι· καὶ ὅς ὑπολα-
 βὼν, Οὐ γάρ, ἔφη, τῶν μὲντοι χηνῶν ἕκ' ἔστιν ὅστις ἔ'. Μεγαλυνο-
 μύρας τινὸς ἐπὶ τῇ ῥήσορῃ τέχνῃ, εἶπε τις Λάκων, Ἀλλὰ νῆ τὸ
 Σιω, τέχνη αἰὲν ἔ' ἀληθείας ἤφθαι, ὅτε ἐστίν, ὅτε μὴ ποιεῖ γῆμ').
 Ἀργεῖα

homines in curribus sedere : Absit, inquit, ut ibi sedeam, unde seniori assurgere non licet. Chii Spartam profecti quum à cena in ephoreo vomuissent, oletumque fecissent in sellis ephorum : principium inquisitum accuratè est in auctores facinoris, si fortè civcs essent : sed ubi senserunt ephori Chios esse, edixerunt publicè, Chiiis permissum esse turpiter agere. Quidam amygdalas duras videns duplo vendi, An, inquit, rari sunt lapides? Laco quum plumis lusciniū nudasset, ac parum admodum carnis exprimeret, dixit : Vox tu es, & nihil præterea. Laco Diogenem canem videns fla-

tuam æneam amplecti quum esset acre frigus, interrogavit, An riges? neganti, Quid ergo, inquit, magnum lecis? Laco Metapontino cuidam timiditatem objiciebat : qui quum diceret, Atqui multum agri alieni nos possidemus : Ergo, inquit, non timidi solum, sed injusti etiam estis. Peregrinus quidam Spartæ rectus uno stans in pede, Laconi dicebat : Non arbitror te tam diu uni pedi posse insistere. respondit Laco, Sanè. sed nullus est asnerum qui hoc non possit. Jactanti se ob artem oratoriam, Laco quidam, Per Castores, inquit, neque est, neque erit ars ulla sine veritate. Argiva

Ἀργεῖς ποτὲ ἐπὶοῖτο, Πολλοὶ τάφοι παρ' ἡμῖν εἰσι Σπαρτιατῶν,
 Λάκων ἔπεν, Ἀλλὰ μὲν παρ' ἡμῖν Ἀργεῖν ἐξέ εἰς, ὡς αὐτῶν
 μὲν πολλάκις Ἀργεὺς ἐπιδέσκατον, Ἀργεῖων δ' ἢ Σπαρτίης ἐδέσκατο.
 Λάκων αἰχμαλῶνιδίς καὶ πιπερασκομῆτο, τῷ κήρυκε λέγοιτο,
 Λάκωνα πωλῶ, ἐπεσόμμεν, ἐπών, Αἰχμαλῶλον κήρυσε. Τῶν δὲ
 Λυσιμάχῳ φεβδουμῶν ἐρωτηθεὶς τις ἴσῳ αὐτῷ μή τις τῶν εἰλω-
 των ἐστὶ, Σὺ δ' οἶε, ἔφη, ἐπὶ τὸ δὲ τετράβολον Λάκωνα ἤξεν;
 Ὅτε Θηβαῖοι νικήσαντες οὖν Λάκωνας ἐν Δολίχῳ πρὸς αὐτὸν παρ-
 ῆσαν τὸν Εὐρύτατα, καὶ τις μεγαλαυχῶν εἶπε, Πῦ νῦν εἰσιν οἱ
 Λάκωνες; Σπαρτιάτης λαφθεὶς ἴσῳ αὐτῶν, Οὐ πάρεσιν, ἔφη
 ἐ γὰρ ἂν ὑμεῖς ὀδὶρ ἤλθετε. Ἀθιναῖων ἀξίντων, ὅτε παρὲδωκαν
 τὸ ἄστυ, Σάμον αὐτοῖς μόνον ἔασαι, ἔπον, Ὅταν αὐτῶν ὄρα ᾔητε,
 τότε καὶ ἄλλος ἔχειν ζητεῖ; Ἀφ' ἧ καὶ ἡ παροιμία, Ὅς αὐτὸς
 αὐτὸν ἐκ ἔχει, Σάμον θέλει. Πόλιν τινα κ' ἤρξατο ἐλόντων
 Λακεδαιμονίων, οἱ ἔφοροι ἔπον, Οἴχεται τὸ πάλασμα τῶν νέων.
 ἐκ ἐτι ἔξωσιν ἀνταγωνιστάς. Ἀλλὴν πόλιν ὑποχρησμένη βασιλείας
 αὐτῇ τέλειον ἀφανεῖν μὲν συμβεβήκα παρὰ γὰρ πολλὰς παρ-
 ῆσθαι τοῖς Λάκωνσιν, ἐκ ἐπίτεψαν, φάμμοι, Μηδαμῶς ἀφανίσῃς
 μὲν ἀνέλης τὰν ἀκόναν τῶν νέων. Τοῖς παλαιῶσι παιδοτρέτας
 ἐκ ἐφ-

Argivo dicenti apud Argos multa esse Spar-
 tanorum sepulcra, respondit Laco: At
 Spartae Argivorum nulla sunt, innuens
 Spartanos saepe Argos adivisse, Argivos
 Lacedaemonem nunquam. Laco captivus
 quum venderetur, praeroni clamanti Laco-
 nem se vendere, os obturavit, Captivum,
 inquit, proclama. Aera apud Lyfima-
 chum mercenarium quidam ab ipso interro-
 gatus an ex heilotibus unus esset: Putas
 vero, inquit, Laconem aliquem ad tuum
 denarii b:stem venturum? Thebani victis
 ad Leuctra Spartanis quum ad ipsum Eu-
 rotam accessissent, ac quidam gloriabundus
 diceret, Ubi sunt Lacones? quidam Spar-

tanus ab iis captus, Absunt, inquit: alioqui
 vos huc non venissetis. Atheniensibus Spar-
 tani urbem deditibus, ac Samum dunta-
 xat sibi relinqui postulantibus, responde-
 runt: Quo tempore vestri juris non estis,
 alios vobis dari pollicitis. hinc proverbium:

Qui non habet seipsum, habere vult Samum.
 Quum Lacedaemonii urbem quandam vi-
 cepissent, ephori dixerunt: Perit palestra
 juvenum, non habitatorum concertatores.
 Aliam urbem, quae saepe negotium exhi-
 buerat Spartanis, rege ipforum pollicente
 se funditus deleturum, non permisit.
 inquentes: Noli abolere aut delere cotem
 juventutis. In palestra se exercituros
 nullos.

ἐκ ἐφίσανον, ἵνα μὴ τέχης, ἀλλ' ὀρεγῆς ἡ φιλοδομία γήνηται. διὸ καὶ Λύσανδρος ἐρωτᾷμιν ὅπως ὁ Χάρων ἐνήνησεν αὐτὸν, τῷ πολυμηχανίᾳ, εἶπε. Φιλίππου γράφοιτο, ὅτε εἰς τὴν χώραν αὐτῶν παρῆγγετο, πότερον βύλοισι φίλον εἶναι ἢ πολέμοισιν αὐτὸν, ἀνέφρανησαν, Οὐδέτερον. Περσέδωτην τινα πέμψαιτες πρὸς Ἀλίουγονον τὸν Δημητρεῖον, πυθόμενοι ὅτι ἐκάλεσεν αὐτὸν βασιλείᾳ, ἐζημίωσαν, καὶ τοὶ μέδοντες πυρὶν ἐκάψαν παρ' αὐτῷ σιτοδείας ἕως κομίζοντα. Ἐνὶ γκαλῆς τινὶ ἀείδων γνώμην μοχθηρᾶν, ταύτῃ μὲν ἀπέδεδξαντο, περὶ ἐλόμενοι ὅτι τέτα, περὶ ἐλόμενοι ἐτέρῳ καλῶς βεβωκότι. Ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλους διαφερομένων, τὸν παῖδα ἐζημίωσαν ὅτι τὰς ἡῶς γαστρίδας περὶ ἑαυτοῦ. Ὑάλλῳ ἐπιδημόσαντα ἐζημίωσαν ὅτι δακτύλοις κηραίει. Δύο παῖδες ἐμάχοντο, ἄτερος δὲ αὐτῶν τὸν ἑτερον ἔτρωσε δεξιά, πληγὴ θανασίμῃ· τῶν δὲ συνήθων παίδων, ἐπὶ διαλύσεως ἐμελλεν, ἐπαγγελλομένων ἀμυνεῖσθαι καὶ ἀναγῆσθαι τὸν πληξάμενον, Μυδαμῶς, εἶπε, πρὸς θεῶν. ἐ γὰρ δίκαιοι καὶ γὰρ ἂν ἐγὼ ἐποίησα τὸτο, εἰ ἐφθασα καὶ ἀγαθὸς ἐγρόμενος. Ἐτερον παιδάριον, ἐπὶ παλῶν ὁ καιρὸς ἐν ᾧ κλέπτεν νενόμιστο σὺν ἐλδοθίεσιν παῖδας ὅ,τι τίς διωκόμενος, καὶ μὴ λαβεῖν αἰσχρὸν ἦν, ὡς οἱ σὺν αὐτῷ παῖδες ζῶν ἐκλεψάν ἀλωπέκον, καὶ ἔδωσαν αὐτῷ φυλάττειν. ὁ δὲ γαμψομένους

τῶν

nullos adjunxerunt praedotribes, ut ne artis, sed virtutes istud esset certamen. itaque Lyfander etiam interrogatus quomodo esset victus à Charonte, respondit, Artificii varietate. Philippo, quoniam in agrum Laconicum venisset, per literas quaerenti amicū, ne ipsum vellent aut inimicum venire, responderunt Spartani, Neutrum. Legatum quem ad Antigonom Demetrio F. miserant, quinquam in penuria ille ab hoc modicum tritici in caput civis impetratum adferebat, tamen quod regem appellasset Antigonom, multaverunt. Quum pravius homo optimam tulisset sententiam: probaverunt quidem eam, sed ab eo ad hominem

qui honestè vixisset, tanquam ejus autorem, transtulerunt. Fratribus inter se litigantibus, patrem multaverunt, quod dissidere filios pateretur. Peregrinum fiduciam multaverunt quod dignus fides feriret. Duo pueri pugnantibus, horum alter alteri falce vulnus lethale intulit, quum autem pueri familiares, qui pacis componendae gratia intervenerant, promitterent se ultores fore, & percussorem interfecuturos: Nolite obsecro, inquit; fieret enim hoc injustè, idem enim ipse facturus eram, si strenuus fuisset, & antevertissim. Alius puer, quum appetuisset tempus quo lege jubebantur ingenui pueri furari quicquid possent, turpe autem habebatur depre-

hendi:

τῶν ἀπολωλεκότων ἐπὶ ζήτησιν, εὐτυχεν μὲν ἰσχυραίων τὸ ἀλωπέκιον ὑπὸ τὸ αὐτὴ ἱμάτιον ἀγριαίνοντι· δὲ τῷ θηρίῳ, καὶ τῷ πλοῦθον αὐτὴ κατεδιόντι· μέχρι τῶν σπλάγχνων, ἤρμεν, ἵνα μὴ γῆνι καλῶφάνης. ὡς δ' ὕστερον ἐκείνων ἀπελθόντων ἐθεάσατο τὸ γεγονός· εἰ παῖδες καὶ ἐμέμφοιο, λέγοντες ἀμεινον εἶναι φαιερὸν ποιῆσαι τὸ ἀλωπέκιον ἢ μέχρι θανάτου κρύπτειν, Οὐμίμην, εἶπεν, ἀλλὰ κρεῖττον ταῖς ἀλγυθόσιν τελευτᾶν, ἢ σφείφωρον γυρόμιμον, διὰ μαλακίαν τὴν ζῆν αἰσχεῶς σφειποιῖσάς. Περτυχόνιες τινες Λάκωσι καὶ ὁδόν, εἶπον, Εὐτυχίκαί, δολίως ἐβόλθεν ληστῶν ἀπιόων. οἱ δ', Οὐ μὰ τὸν Ἐνυάλιον, ἀλλ' ἐκεῖνοι, μὴ σφειτυχόνιες ἡμῖν. Λάκων ἐρωτηθεὶς τί θῆσας, εἶπεν, Ἐλεύθερος εἶναι. Πᾶσι Σπαρτιάτης αἰχμαλωτῆς ὑπὸ Ἀλιγόνῳ τῷ βασιλεῶσι καὶ πρῶτῳ, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὑπὸ κταῖν τῷ περὶ αὐτῶν, ὅσα ὥς προστῆκεν ἐλευθέρῳ ποιῶν· ὡς δὲ προτῆταξεν ἀμίδα κομίζειν, ὅς κ' ἡγήσῃ, εἶπὼν, Οὐ δευλόσω. ἐπισταλόμενος δ' ἐκείνῳ, ἀναεῖς θῆτι τὸν κέρμας, καὶ εἶπὼν, Εἴτη τ' ὥης, ἔβαλεν ἑαυτὸν κάτω, καὶ ἐτελεύτα. Ἐτερος πωλεῖται, εἰπὼν τινος, Χρησῖμοι· ἴση εἰς ἀγοράσω σε; Καὶ μὴ ἀγοράσης, εἶπεν. Ἄλλος αἰχμαλωτῇ πιπεροκόμῳ, τὸ κέρμα θῆτι γόῳ ἀνδραπόδον πωλεῖν, Κατάραί, εἶπεν, ὅς ἐστὶς Αἰχμαλῶν; Λάκων θῆτι τ' ἀσπί-

hendi: sociis vulpeculam furatis, ipsique ut adseruaret tradentibus, ubi questum venerunt qui perdiderant, subter tunica abdiderat bestiam: quæ quum effertata latus ejus usque ad viscera corroderet, tamen se continuit, ne furtivam rem proderet. illis deinde digressis quum æquales viderent quid perperis, reprehenderentque factum, prestare dicentes vulpeculam detegere, quàm usque ad mortem occultare: Nequaquam, inquit. nam moriendum potius fuit in doloribus quàm furti compertum ob mollietatem vita turpiter potius. Obvii quidam in itinere facti Laconibus dicebant, Favet vobis fortuna. jam enim latrones hinc dis-

cesserunt. responderunt: Non per Martem, sed latronibus fuit secunda, quod in nos ii non inciderunt. Laco quid sciret interrogatus, respondit, Liber esse. Puer Spartanus captus à rege Antigono & venditus, omnibus in rebus emptori morem gessit quas libero convenire putabat: jussus autem matulam adferre, recusavit, servitutum se negans. ac urgente domino, totum confendit, satùisque, Scies quid emeris, precipitem se inde dedit, ac vita decessit. Alius quum venderetur, quærenti, Probùne tris si te emero: respondit, Etiam si non emeris. Alius captivus quum venderetur, & præco proclamaret Mancipium vendo: Scelleste, inquit,

T

inquit,

ἀπὸ τοῦ μῦαν ἔχων ἐπίσημον, καὶ ταύτῃ ἐ μείζω τ' ἀληθείης, ὡς καταγελοῦναι τινες ἔλεγον, ὑπὲρ τῶ λαμβάνειν τὸτο πεποιθεῖται, ἵνα μὴ ἔν, εἶπε, φανερόν ἐ· ἔτω γὰρ τοῖς πολεμίοις πλησίον προσέρχομαι, ὥς τὸ ἐπίσημον ἡλικόν ἐστιν ἢ αὐτῷ ὁρᾶσθαι. Ἐτέρως, ἐν συμποσίῳ προσενεχθείσης λύρας, Οὐ Λακωνικὴν, εἶπε, τὸ Φλυαρεῖν. Σπαρτιάτης ἐρωτήθεις ἢ ἀσφαλὴς ἢ εἰς Σπάρτῃν ὁδὸς, εἶπεν, Ὅποιόν καθίσσεις. οἱ μὲν γὰρ λέοντες βαδίζοντες δόποκλαίοιτι, τὰς δὲ λαγῶς ἐπὶ τῇ σκηνᾷ θησέομεν. Ἐν χειραγῆα παυκέρωνόν τῷ προσερχομένῳ κενωσάδως, καὶ καίασσωντόν ἐπὶ τῷ γῆν, ἐπειδὴ τῷ σώματι ἐλείπειτο ὁ προαεσών, ἔδρακε τὸν βραχίονα, καὶ ὁ ἕτερός εἶπε, Δάκνεις, ὦ Λάκων, ὥσπερ αἱ γυναικες. Οὐ μὲν, εἶπεν ἄτερός, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λέοντες. Χωλὸς ἐπὶ πόλεμον θξίων καὶ διαγελοῦντόν, εἶπεν, Οὐ φουρόντων δέ, ἀλλ' ἰσαμύων καὶ τῷ ταξίν τηροῦν. Ἐτερός τοξοθῆς καὶ τὸν βίον ἐκλείπων, ἔλεγε, Οὐ μέλει μοι τὸτο ὅτι δόποθανῆμαι, ἀλλ' ὅτι γυνώσκῃ τοξότῃ καὶ μηδὲν πράξας. Εἰς πανδοκεῖον τις καταλύσας καὶ δὲς ὄψον τῷ πανδοκεῖ σκιδάσαι, ὡς ἄτερός τυρὸν ἤτοι καὶ ἔλαιον· Τί, ἔφη, εἰ τυρὸν εἶχον, ἔτι ἀν ἐδοῦμην ὄψα; Πρὸς δὲ τὸν μακαρίζοντα Λάμπιν τὸν Αἰγινήτῃ δότι ἐδόκει πλεσιώτερός εἶναι ναυκλήμα πολλὰ

inquit, cur non dicis Captivum? Laco quidam clypeum musca insigniverat, non excedente vivae muscae quantitate. quum deridentes eum nonnulli dicerent latendi causa ab eo factum hoc esse: Immo, inquit, ut agnoscar, ita enim propè ad hostes accedo, ut cernere possint insignis mei quantitatem. Alius, allata in convivio lyra, dixit: Non est Laconicum nugari. Spartanus interrogatus an tuta esset Sparta via, respondit, Pro eo atque descenderis, leones enim venatum prodimus, lepores in latebris venamur. In lucta quidam quum appenensus collo ad terram detraheretur, neque corpus sustinere possit, colluctantis brachium mo-

mordit. quumque hic diceret, Mories, & Laco, sicut mulieres: respondit, Nequaquam, sed ut leones. Claudus in militiam proficiscens, quum derideretur, dixit: Non fugientibus opus est, sed stantibus & locum suum tuentibus, Alius sagitta ictus quum animam ageret, aiebat, Non mortem sibi molestam esse, sed quòd nulla re gesta necatus esset ab effœminato sagitario. Quidam quum in diversorium publicum se recepisset, cauponi cui apparandum dederat obolium, caseum oleumque poscenti, Quid, inquit, si caseum haberem, an præterea obolium requirerem? Felicem prædicanti Lampidem Ægineatam, quòd prædices putabatur ob mul-

πολλὰ ἔχων, Λάκων ἔπεν, Οὐ προτέχω δίδαιμονία ἐκ χειρὶν ἀπρημῆν. Εἰπόιτο δὲ τινι Λάκωνι ὅτι ψυδύει, ἀπεκένωτο, Ἐλδύθερι γὰρ εἰμῆς. οἱ δ' ἄλλοι αἶκα μὴ τὰ ἀληθῆ λέγοντι, οἰμώζονται. Προβέμῳς τις νεκρὸν εἶπαι εἶπεν, ὡς πάντα ποιῶν οὐκ ἡδύνατο, Νῆ Δία, ἔπεν, ἔνδον τί εἶναι δεῖ. Τύνιχτο, Θεοσυβάλῃς τῷ παιδὸς δολιχολογῶν, δὲξάμενος ἦεν γὰρ καὶ ἐπὶ γράμμα εἰς τῶτον ἐγχεῖτο.

Τὰν Πιτάνην Θεοσύβαλλον ἐπ' ἀσπίδι ἤλυθεν ἄπνους,

Ἐπὶ πρὸς Ἀργείων τραύματα δεξιὰ μὲν,

Δεικνὺς ἀνία πάντας τὸν αἱματοέτιον δ' ὁ πρῶτος

Θεὸς δ' αὖ πρὸς καὶ τὴν Τύνιχον ἔπε τάδε,

Δειλοὶ κλαίειν ἔγω δέ σε τέκνον ἄδακρυς

Θάψω, τὸν καὶ ἐμὸν ἔλακε δαιμόνιον.

Ἀλκιβιάδῃ καὶ Ἀθλιῶν βαλανίως ἐπὶ πλεῖστον πασχέοντι ὕδωρ, Λάκων ἔπε, τί τῶτο ὡς καὶ καθαρόν, σφόδρα δ' ὡς ῥυπαρὸν πλεῖστον πασχέει; Φίλιππο ὅτε ἐνέβαλεν εἰς τὴν Λακωνικὴν, καὶ ἐδόκει ἅπαντες δολοεῖν, εἶπε πρὸς τινὰ τῶν Σπαρτιατῶν, Τί νῦν ποιήσεις, ὦ Λάκωνες; Τί γὰρ, ἔφη, ἄλλο ἢ ἀνδρείως δολοεῖσθαι; μόνον γὰρ ἡμεῖς Ἑλλήνων ἐλδύθεροι εἶναι καὶ μὴ ὑπακούειν ἄλλοις ἐμά-

ob multarum negotiationibus destinatarum navium possessionem : Laco quidam dixit, Non moveor felicitate à funibus pendente. Laco ei qui mentiri ipsum dicebat, Quia enim, inquit, liberi sumus : reliqui nisi vera dicant, ejulabunt. Intendebat quidam cadaver rectum constituere. quum autem omnia experto res non succederet, Profectò, inquit, oportebat aliquid intus esse. Τυννικηὺς Thraſybuli filii mortem magno tulit animo. extatque in hunc tale epigramma :

Exanimis Pitanean Thraſybulus in aspide venit,

Argivò septem vulnèra cui dederant,

Cum illa gerens adversa, rogo pater huncce cruentum

Tynnicus imponens protulit ista senex :

Plorentur timidi. te, fili, sicus bumabo

Lumina, qui meus es, qui Lacedæmonius.

Quum Alcibiadi Atheniensi plurimum aquæ præberet balnear, Laco dixit : Cur huic velut immundo & admodum fordido plus aquæ affundit ? Philippus quum in Laconicam irrupisset, Spartanisque universis videretur exitium imminere, dixit cuidam Spartano, Quid nunc facietis, Lacones ? respondit is, Quid aliud quàm moriemur fortiter ? soli enim Græcorum nos liberi esse, & non obedire aliis didicimus. Post cladem

ἐμάθοντο. Μία δ' τὴν Ἀγιδῶ ἦσαν ὁμήγεα αὐτῇ. Ἀνιπα-
 τες πενήκοντα παῖδας, Ἑτακλῆς ἐφορδύων εἶπε παῖδας μὲν ἔδω-
 σεν, ἵνα μὴ ἀπαίδεστοι γίνωνται, τ' πατρὶς ἀγωγῆς ἀτακίησιν·
 εἰς πολλοὶ γὰρ ἂν εἴησαν πρεσβύτας δ' ἢ γυναικάς, εἰ βέλτε-
 ροι διπλάσις δώσειν. Ἀπειλῇ δ' αὐτῶ δυνάει μὴ λαβοί, ἀπε-
 κρίναντο κοινῇ, Ἐὰν χαλεπώτερον θανάτου ἐπιτάτῃς, δικολώτερον
 δοθάνεμεθα. Πρεσβύτης ἐν Ὀλυμπίᾳ συλλελεσμένοι τῶ ἀγῶνι
 προσυμμάχοντες θρασυτέρως ἡγόρευον πολλὰς δ' ἐπιπορευό-
 μιν τότε, ὑβρίζοντες καὶ ἰσχυρίζοντο, μηδεὶς αὐτὸν ἀσχετοσύνην.
 ὡς δ' οὗτος εἶπεν Λακεδαιμόνιος ἦκεν, αἰέτησαν πάντες οἱ παῖδες καὶ
 πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν, τῶ τότε ἐκχωρήσαντες· τῶν δὲ Πανελλήνων
 ἐπισημειωσαμένων κατὰ τὸ ἦθος καὶ ὑπερεπαυνάνων, ὁ πρεσβύτης
 κινήσας πολλὸν τε κἀρηπολὸν τε γένοντο, καὶ δακρύσας, Οἶμοι τῶν
 κακῶν, φησὶν, ὡς ἀπάντες μὲν οἱ Ἕλληνες ἐπίσανται τὰ κατὰ
 χεῖρας δ' αὐτοῖς μόνοι Λακεδαιμόνιοι. Φασὶ δὲ τινες ὅτι καὶ
 Ἀθληῖσι τὸ αὐτὸ ἐγένετο. Παναθηναίων γὰρ ὄντων οἱ Ἀττικοὶ γέγοντα
 προσπληκίζον, προσκαλόμενοι μὲν ὡς ἀσχετοσύνη, εἰ δὲ ἀσχε-
 τοσύνη, ἢ προσδεχόμενοι ὡς δὲ διεξιὼν χεῖρον ἀπάντας ἐχρήσει, καὶ
 εἶπεν τῶν Λακεδαιμονίων θρασυτέρως, ἀπάντες τῶν βάρβάρων ἀνασάντες,
 τῶ τό-

cladem duce Agide acceptam, quum An-
 tipater obsidum loco posceret et pueros,
 Ἑτακλῆς tum ephorus daturum se eos
 negavit, ne malè educarentur, & ab institutis
 patriæ deficiente civitati incommodi
 fierent: senem autem aut mulierum du-
 plum, si vellet, numerum obtulit, quò-
 que Antipater atrociam minaretur nisi carentur,
 publico nomine respondit: Si diffi-
 cilia morte imperas, facilius nobis erit
 mori. Senex quidam Olympie commissum
 certamen spectare cupiens, sedem non in-
 veniebat, quòque multa obiret loca, à ne-
 mine admittis contumeliis insuper dictis-
 que exagitabatur: quum autem ad Lacedæ-

monios venisset, omnes ei pueri affurrexe-
 runt, multique viri loco cesserunt: quem mo-
 rem universis Grecis plausu approbantibus,
 summisque laudibus vehementibus, senex iste
*Conciliens canam barbarumque et tempora
 cana.*

Proh, inquit, calamitatem! norunt omnes
 Greci quid sit honestum, sed eo soli utun-
 tur Spartani. Idem aiunt Athenis quoque
 evenisse. Quum enim agerentur Panathe-
 nea, Attici senem contumeliose vexabant,
 vocantes ut locum daturi, neque tamen si
 accessisset recipientes, qui quum penè præ-
 ter omnes ivisset, ut venit ad eos qui Lacedæ-
 mone spectatum missi erant, universi re-
 buis

τῷ τότε παρεχώρεν. ἀγαθὸς ὃ ὁ ὄχλῳ ἐπὶ τῇ γενομένῃ, ἐκρό-
τησε μὲν πολλῆς ὀπίσθησας. καὶ τις εἶπε τῶν Σπαρτιατῶν, Νῆ
τῷ Σιω, ἴσασι μὲν οἱ Ἀθλουῖοι τὰ καλά, ἔκ προέχουσιν δέ. Ἐπαί-
της ἦτοσε Λάκωνα· Ἀλλὰ εἰ δώλῃ σοι, ἔφη, μᾶλλον πῶχρόσεις.
τὸ δὲ ἀχρημοσύνης σε ταύτης, ὁ πρῶτῳ μεῖαδης, αἰτιῶ, δὲ γόν
σε ποιήσας. Λάκων ἰδὼν ἀγέροισι τινα θεοῖς, ἔδεν εἶπε φροσί-
ζειν θεῶν πῶχρότερον ἰαυλῷ. Λαβὼν τις μοιχὸν ἐπ' αἰγρᾷ γυ-
ναικί, Ἀθλιε, εἶπε, τίς τοι ἀνάγκη; Ἀλλῷ ἀκείων ῥήτορῳ με-
γάλας εἰσφορῶν ἀειόδης, Ἀλλὰ τῇ τῷ Σιω, εἶπεν, ἀνδρείος γε
ὁ ἀνθρῶπῳ πρὸς ἔδεν ὑποκείμενοι δὲ φροβιολὶ τῷ γλῶσσον. Εἰς
Λακεδαίμονα ἀφ' ἀγρόδῳ τις, καὶ τῷ πρὸς οὗ πρὸς ὑπὸ
νέων τιμῷ θεασάμεν, Ἐν Σπάρτῃ μόνῃ, εἶπε, λυσιτελεῖ γρη-
σκαι. Ἐξωθεν Λάκων ὁποῖός ἐστι Τυρταῖῳ ὁ ποιητής, Ἀγαθός,
εἶπε, κακαῖν νέων ψυχάς. Ἐτερεῶν ἀλγῶν οὗ ὀφθαλμὸς δὲ
ὅτι πόλεμον λεγόντων δὲ αὐτῶν τινῶν, Πῶ ἀπει ἔως ἔχων, ἢ τί
ποιήσων; Καὶ μὴδὲν ἔτερον πρᾶξω, ἔφη, πολεμίας δὲ μάχων
ἀμειλυνῶ. Βῦεις καὶ Σπίλεις Λακεδαμόνιοι πορθεῖντες ἰθελούαι
πρὸς Ξέρξῳ τῷ Περσῶν βασιλείᾳ ὅτι τιμωρία ἦν ὥφειλεν ἡ
Λακεδαίμων κτ' χρῆσμον, διότι κέρκυας πεμφθῆναι δὲ δὲ Πέρσας
ὡς αὐ-

licis subfellis locum dederunt ei. quod fa-
ctum, quum populus magno cum plausu
& admiratione approbasset, Spartanus qui-
dam, Per Castores, inquit, norunt Athe-
nienfes quid fit honestum, sed non agunt.
Mendicis à Lacone stipem petebat, hic
verò, Si darem, inquit, tibi, eo magis men-
dicares, nam huic tuæ deformitati causam
præbuit is qui primus tibi dedit, eoque te
ignavum reddidit. Lacon videns quendam
diis stipem colligentem, Non curo, ait, deos
me pauperiores. Quidam quum deprehen-
disset adulterum cum uxore deformi, Infe-
lix, inquit, quæ te hoc coegit necessitas?
Alius rhetorem audiens magnas torquentem
conversiones orationis, Ἐκάλτορ, inquit, for-

tis iste homo est, nulla re propofita tam be-
ne volvens linguam. Quidam quum venis-
set Spartam, ac cerneret quem honorem se-
nibus juniores haberent, Hac sola in urbe
dixit expedire fieri senem. Laco interro-
gatus qualis esset Tyræus, Utilis, respondit,
ad blandè ducendos juvenum animos. Alius
ex oculis laborans ad pugnam ibat. interro-
gatus quò iret, aut quid facturus, qui hoc
modo effect affectus: Si nihil aliud agam,
inquit, hostis saltem gladium hebetabo.
Buaris & Spertis Lacedæmonii fronte sua
profecti sunt ad Xerxem Persarum regem,
pœnas persoluturi quas ex oraculo debebat
Lacedæmon ob interfectos præcones Persæ
ad civitatem missos. Ut ad regem vene-
runt,

ὡς αὐτὸς ἀπέκλειναν· ἐλθόντες πρὸς τὸν Ξέρξην, ἐκέλευον ὃν βέ-
λε) τρεῖς διαχεῖν αὐτὸς ὑπὲρ Λακεδαιμονίων. ὡς δ' ἐκένθη
ἀγυαθεὶς ἀπέλυσε σὺν ἀνδράσι, καὶ ἤξεν μὲν παρ' αὐτοῦ, καὶ πῶς
ἀν, ἔφασαν, διωαίμεθα ζῆν ὁπταῖθα, πατεῖδα καλαλιπόντες καὶ νό-
μος, καὶ τέως σὺν ἀνδράσι ὑπὲρ ὧν ὅσαυτῶν ἡλιόμην ὁδὸν δόποθα-
νύμην; Ἰνδάρην δ' ἔσσεσθαι ἐπὶ πλέον δεομένη, καὶ λέγουσι
τὸ ξέειναι αὐτὸς τῆς ἰσῆς τιμῆς τοῖς μάλας ἐν προαγωγῇ φίλοις
τῇ βασιλείῳ, ἔφασαν, Ἀγνοῖν ἡμῖν δοκεῖς ἡλικὸν εἶναι τὸ ἐλθ-
θεῖας, ἥς οὐκ ἂν ἀλλάξαίτο τις νῦν ἔχων τὴν Περσῶν βασιλείαν.
Λάκων, ἐπεὶ τῇ μὲν προῖκα ἡμέρᾳ ὁ ξένος αὐτὸν ὀξέκλινε, τῇ
δ' ἔξῃς σρώματι χερσαίμην δαψιλῶς ὑπεδέχετο, ὅπως τοῖς
σρώμασι, κατεπάτει, ἐπιλέγων διὰ ταῦτα ἐχθὲς εἶναι ἐπὶ ψιᾷ
ὑπὸ κίμαι. Ἔτερος ἐλθὼν εἰς Ἀθῆνας, καὶ ὅρῳ σὺν Ἀθηναίοις τὸ
τάειχθ' ἀποκηρύττοντας καὶ τὸ ὄψον, καὶ τελωνῆντας, ἐπενοβο-
σκῆντας, καὶ ἕτερα ἔργα ἀχρήματα περὶ τούτους, καὶ μὲν αἰχρὸν
ἡγούμενος· ὅτε ἐπαιήθηεν εἰς τὴν παλαιοτάτην, τῇ πολυτῶν πτωχότα-
τον αὐτῶν, ποῖα τινα τὰ ἐν Ἀθῆναις. Πάντα, ἔπει, καλὰ· εἰρω-
νοσύμην, καὶ παρὶς ὅτι πάντα παρὶς τοῖς Ἀθηναίοις καλὰ νομί-
ζεται, αἰχρὸν δ' εἶναι. Ἄλλος ἐρωτῶμενος παρὶς τινος, ἀπεκεί-
νατο, Οὐ. ὡς δὲ ὁ ἐρωτῶν ἀπεκείνατο ὅτι ὑδάτη, Ὁρᾷς εἶναι, ἔφη,
ὅτι μά-

runt, jusserunt cum ipso quo vellet modo
pro Lacedæmonis interficere. Absoluti
à rege virtutem eorum admirante, rogatique
ut secum manerent, dixerunt : At qui pos-
semus hic vivere, patria legibusque relicta,
isique viris pro quibus morituri tantum con-
secimus iter ? & Indarne duce impensius
orante, ac promittente equali eos in honore
fore cum primariis regis amicis, responde-
runt : Videre nobis ignorare quanta res sit
libertas : quam qui sapit, non permutaret
Persarum regno. Lacon hospite qui pridie
ipsum declinaverat, splendide cum pre-
cario sumpta veste stragula excipiente, pe-

dibus vestem stragulam calcavit, inquit :
Propter ista heri ne in stercora quidem dor-
mivi. Alius quum Athenas venisset, videretque
Athenienses salsamenta & obsonia
præcone proclamante vendere, vestigalia
exigere, lenocinium exerceere, multaque
alia parum decora agere, nihilque inhonestum
ducere : reversus in patriam, civibus in-
terrogantibus, Quales Athenis res essent, res-
pondit, Omnia pulchra, per jocum & simu-
lationem innuens, apud Athenienses omnia
pulchra putari, turpe nihil. Alius quadam
de re interrogatus, negavit : & quum qui in-
terrogaverat, responderet, Mentiris : Viden*,
inquit,

ἔτι μάταιον εἶπερ ἢ ὅταν θύσασαι ἐρωτῶν. Ἦκόν ποτε καὶ πρὸς βίαν Λάκωνες πρὸς Λύγδαμον τὸν τύραννον ὡς δ' ἑκάστου ὑπερβίβειν πολλὰς σωλὺχῆν ἀνεβάλλεο, τὸ δ' ἐπὶ πᾶσι μαλακῶς ἔχεν αὐτὸν ἔφασαν, οἱ πρέσβεις, Λέγες αὐτῷ, εἶπον, ὅτι μὰ τῷ θεῷ καὶ παλαισφόροι πρὸς αὐτὸν ἐπληθύναμεν, ἀλλὰ διαλεχθῆσόμεθα. Λάκωνα τινὰ τις μυσαγωγῶν ἡρώτα τί πρῶτος εἰσὶν οὐκ αἰσθάνεσθαι. ὁ δ' ἐπὶ τῷ θεῷ, εἶπε, Ἦκων ἀντηρώτησε, τίς με δὲ εἶπεν; σοὶ ἢ τῷ θεῷ; τῷ δὲ εἰπόντι, τῷ θεῷ. Σὺ ζῶντι, εἶπε, ἀποχρήσσοι. Ἔτερος κυλὸς μῆμα παρὲν καὶ φαλασιωθεὶς δαμόνιον τι, ἐπέδραμε τῇ λόγχῃ διαρριπνύμενος καὶ ἀναπεριείδων, εἶπε, Πῶς με φάλαγγες διὰ θανάτου ψυχῆς; Ἄλλος δὲ ξαμνός διὰ τῷ Λακῶνι ῥίπτεν αὐτὸν, ἀνέβη, καὶ ὑπέστρεψε, ἰδὼν τὸ ἔργον. οὐκ αἰσθάνεσθαι ὅτι εἶπε, Οὐκ ὤμειν τὰν δίχων ἄλλας μείζονας δίχας δῖας. Ἄλλος ἐπὶ ἀνταγωνιστῶν τῷ πολέμῳ τὸ ξίφος καταφίγειν μέλλον, ἐπὶ τὸ ἀνακλιθεὶς ἐστήκει, ἐκ ἐτι καθήνεγκε. πυθαμνὸς δὲ τις διὰ τί τὸν ἐχθρὸν ἔχων ὑποχέλειον, ἐκ ἀπέκρινεν, Ὅτι, εἶπε, βελλίων ἐστὶ τῷ φονδῇ τὸ πείθεσθαι τῷ ἀρχόντι. Λάκωνί τιτι ἡττωμένης ἐν Ὀλυμπίᾳ, εἶπε τις, Ὁ ἀνταγωνιστῆς, ὁ Λάκων, ἐγὼ δὲ σε κρείσσων, Οὐμνικὸς, εἶπε, ἀλλὰ καβαλακώτερος.

ΤΑ ΠΑ-

inquit, vanum te esse hominem, qui interrogas de re tibi nota? Venerunt aliquando legati Lacones ad Lygdamem tyrannum, qui quum aliquoties colloquio diem produxisset, tandemque indicari juberet valetudine se non satis esse firma, responderunt: Atqui per deos non colluctatum advenimus, sed colloquutum. Laconem quidam sacris initiatus, dicere jubebat cujus maximi sceleris sibi ipsi conficius esset, respondit Laco, Diis id notum esse. instantemque & omnino profitemdum esse dicentem, interrogavit, Cui ergo id indicandum est, tibi an deo? quum responderet, Deo: Tu ergo, inquit, iterum recode. Alius noctu sepulcrum præ-

teriens, spectrumque imaginatus, hasta irruit, eaque id trajecit, dicens: Quod fugis anima his moritura? Alius quum novisset se precipitem à Leucata sese daturum, altitudine conspecta abiit retrò, quumque id ei vitio verteretur, dixit: Non putaveram hoc votum alio majore voto indigere. Alius in proelio gladium hosti jam incussurus, quum audiret receptui cani, ictum non intulit. & interrogatus cur peperisset hosti quem necare potuisset, respondit: Quia melius est imperatori parere quam interficere. Laco quidam ad Olympiam victus, dicenti, Colluctator tuus te fuit melior, Nequaquam, inquit, sed deiciendi peritior.

ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ
ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ.

ΤΩΝ ὃ εἰπόντων εἰς τὰ συνοίτια ἐκάστω δεικνύων ὁ πρεσβύ-
τατος τὰς θύρας, Διὰ τέτων, φησὶν, εἰδὲς ὅξερχε^ν) λόγος.
Δοκιμαζομένων μάλιστα παρ' αὐτοῖς ἔ μέλανος λεγομένου ζωμῆ,
ὥστε μὴ κρεαδίᾳ δ' αὖλ^{ος} σὺν πρεσβυτέρους, πᾶσχα^{ρον} δὲ σὺν νεανί-
σκους, λέγει^ν) Διονύσιος ὁ ἑ Σικελίας τύραννος, τότε χάριν Λακ-
ωνικὸν μάγειρον πείσασθαι καὶ πρὸς αὐτὸν σκιδάσαι αὐτῷ μηδενὸς φε-
δόμενον ἀναλώματος· ἐπεὶ γὰρ σάμνον καὶ δυαχεράνια δροπίσσαι
καὶ τὸν μάγειρον εἰπὲν, ὦ βασιλεῦ, τέτον δ' αὖ τὸν ζωμὸν γυμα-
σάμενον Λακωνικῶς, καὶ Εὐρώτα λελεμμένος ἐποψάσθαι. Πιόντες οἱ
Λάκωνες ἐν τοῖς συνοίτιοις μετέωρος, ἀπίασι δὲ χα λαμπάδος. καὶ γὰρ
ἔξῃς πρὸς φῶς βαδίζειν ἔτε ταύτῃ ἔτε ἄλλῃ οὐδὲν, ὅπως ἐθί-
ζονται σκότους καὶ νυκτὸς διβαρῶς καὶ ἀδυνάτως οὐδέν. Γράμματα
ἐνεκα ἑ χρείας ἐμάνθανον· τῷ ὃ ἄλλων παιδιδμαμάτων ξηπλασίαν
ἐποιῶντο, καὶ μᾶλλον ἀνθρώπων ἢ λόγων. ἡ δὲ παιδεία ἦν αὐτοῖς
πρὸς τὸ ἀρχεῖν καλῶς, καὶ κατεργεῖν πονῶντα, καὶ μαχομένον νικᾶν ἢ
δο-

ANTIQUA LACEDÆMONIORVM INSTITVTΛ.

UNICUIQUE eorum qui locum commu-
nibus sodalium epulis destinatum in-
grediebatur, januam ostendens maximus
natus, Per has (aiebat) nullus egreditur ser-
mo. Quum maximè commendaretur apud
eos jus quod dicebatur atrum, ita ut senio-
res carnem non requirerent, sed eam junio-
ribus concederent: ejus gratia Dionysius Si-
ciliæ tyrannus Laconicum emisse coquum
fecit, atque ut nulli parcens sumptui jus
illud pararet, imperasse. Sed quum de-
gustasset, ab eo ita abhorruisse ut expueret.
Tum verò coquum ei dixisse, Corpore prius
exercitato Laconicum in morem, & abluto

in Eurota, ὁ rex, istius juris obsonio vescen-
dum est. Lacones postquam in comuni-
bus sodalitii epulis mediocri potu usi sunt,
domum absque face redeunt. Neque enim
vel hoc vel aliud iter præeunte lumine con-
ficere illis licet: ut in tenebris & noctu au-
dacter ac sine ullo metu incedere consue-
scant. Literas quantum usus poscebat, di-
scabant: sed quod ad reliquas disciplinas
attinet, eas ut peregrinas non minus quàm
peregrinos earum doctores expellebant.
Institutio autem illis erat qua bene impe-
rium pati, labores tolerare, & in pugna
vel vincere vel occumbere differant. In-
tuitu

δοπῆσθαι. Διείλυν ὃ καὶ αὐτοὶ χιτῶνος, ἐν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐπαισιν λαμβάνοντες, αὐχμηροὶ τὰ σώματα, καὶ λαβρῶν δὲ αἰμαμάτων καὶ τὸ πλεῖστον ἀπεχόμην. Ἐκάθδον ὃ οἱ νέοι ὁμῶς κατ' ἴλυν καὶ καὶ ἀγέλυν ἐπὶ σιβάδων ἄς αὐτοὶ συνεφόρον, τὰ παρὰ τῷ Εὐρώτῃ πεφυκότα καλὰ μὲν τὰ ἄλλα ταῖς χερσὶν ἀνδρὶ σιδήρεα κατακλάσαις. ἐν ὃ τῷ χιμῶνι οὐδὲν λεγομένης λυκοφῶνας ὑπεβάλλοντο καὶ κατεμήνυσαν ταῖς σιβάσι, θεμασθικὸν ἔχον τι τ' ὕλης δοκῆσης. Ἐξῆν τῷ τῷ ψυχλῷ ἀπαδαίων παιδῶν ἐφίετο· τὸ δὲ πλησιάζειν, αἰχρὸν νενόμιστο ὡς τῷ σώματι ἐξῶντας, ἀλλ' ἔτι ψυχῆς· ὃ ὃ ἐγκληθεὶς ὡς ἐπ' αἰχμῇ πλησιάζειν, αἶψα διὰ βίης ἦν. Ἐξῆν ἡν καὶ οὐδὲν νεώτερος ὑπὸ τῷ πρεσβυτέρῳ ἐρωτᾷ πῶς πορεύοντο, καὶ ἐπὶ τί καὶ τὸν μὴ δοκονόμῳ, ἢ προφάσεις πλέκοντα, ἐπιπλήττειν. ὃ δὲ μὴ ἐπιπλήτων παρῶν ἀπὸ ἀμαξιάνοισι, ἐνοχῶ ἦν τῷ ἴσῳ ἐπιτιμῶ ὥσπερ δὲ ὁ ἀμαξίων. καὶ ὁ δυσχεραίων ὃ, εἰ ἐπιτιμῶτο, ἐν μεγάλῳ ὀνείδι ἦν. Εἰ τις φρονηθεὶς ἀμαξιάνων, εἰς τῶτον βωμὸν τινα τῷ ἐν τῇ πόλει κύκλῳ περὶεναί, ψόγον ἄδοντα πεπομπῶν εἰς ἑαυτὸν· ὅπως ἦν ὑδὲν ἔτερον ἢ ἐπιπλήττειν αὐτὸν ἑαυτῷ. Καὶ οὐδὲν νέος ὃ, ἔτι μόνον οὐδὲν ἰδίως αἰδέσθαι πατέρας, δὲ ὑποκίους τέττοις εἶναι, ἀλλὰ

tunicati plurimum erant, quum unicum vestimentum in totum annum acciperent. Erantque corpore squalido, quod lavacris & unctione plerumque abstinerent. Somnum simul capiebant juvenes turmatim & gregatim, in toris quos ipsimet congregabant arundinum in Eurota nascentium summam partem manibus sine ferro defringentes. Sed hyeme quos vocabant lycophonas sublecebant, torisque permiscebant: quod aliquam calefaciendi vim illa materia habere videretur. Pueros praeclara indole animi praelitos amare permissum erat: sed congressus cum illis, pro re turpi habebatur: tanquam eorum qui non animi sed corporis amore tenerentur. Quod si quis hujus

cum probro conjuncti congressus accusatus esset, infamis per totam vitam erat. Moris etiam erat ut juniores à senioribus interrogarentur quoniam & cujus rei gratia irent: & eum qui non responderet, vel praetextus commississetur, increparent. Qui autem se praesente delinquentem non increpabat, eidem poenae obnoxius erat cui is qui deliquerat. Et si quis se objurgari aegre ferret, id illi magno dedecori erat. Si quis in delicto quopiamprehenderetur, eum quandam in urbe aram circumire oportebat, & compositum in seipsum vituperationem cantare: quod aliud nihil erat quam eum à seipso increpare. In more positum etiam erat ut juvenes non suos tantum patres revererentur,

ἀλλὰ πάντας τὰς πρεσβυτέρους ἐπείπευε, καὶ ὁδῶν ὑποχωρεῖντας καὶ καθ' ἕδρας ὑπεξισταμένους, καὶ παλαιόντων ἰσχυρίζοντας. διὸ καὶ ἔρχεν ἕκαστος, ἔχων ὥσπερ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, τῷ αὐτῷ τέκνων ὅς δέλαεν καὶ κημάτων, ἀλλ' ὥσπερ τῷ αὐτῷ, καὶ τῶν δ' πλησίον, ὅπως ὅτι μάστιγα κοινωνῶσι καὶ φρονηζῶσιν ὡς ἰδίων. Πᾶσι δ' ὑπὸ τινος κολαθεῖς, εἰ τῷ πατρὶ ὀξήγλειεν, αἰσχρὸν ἦν τῷ πατρὶ μὴ προσεντάναι ἀπέσασθαι πάλιν ἑτέρας. ἐπίσθλον γὰρ ἑαυτοῖς ἐκ τῆς πατρὸς ἀγωγῆς μῆτιν αἰσχρὸν προσάξει τοῖς τέκνοις. Κλείπεισι δ' οἱ νέοι καὶ τῷ σίλῳ ὃ, τι ἂν διώωνται, μανθάνοντες διψυχοῦς ἐπιτίθειν τοῖς καθόδου, ἢ ῥαθυμίας φυλάσσοντι· τῷ δὲ ἀλόγιον ζημία πληγαὶ καὶ τὸ πεινῆν. γλιγχεον γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ δειπνον, ὅπως δὲ αὐτῶν ἀμυνόμενοι τινὲς ἔνδειαν ἀναγκάζοντι τολμᾶν καὶ πανουργεῖν. Τὸ δ' ἔργον τῇ σιτοδείᾳ, διὰ τε ταῦτα γλιγχεον ἦν, ἢ ἐβίζων· μὴδεπὸς γίνεσθαι πλήρεις, διώας δὲ πεινῆν. ὥτω γὰρ ὦντο καὶ ἐν πολέμῳ χρησιμωτέρους ἔσεσθαι, εἰ διώωντο καὶ ἀσιτιψαλὲς ἐπιπονῶσαι καὶ ἐγκρατεῖς, καὶ οὐτελεῖς, εἰ πλείω χρόνον διάγουσι διὰ μικρᾶς δαπάνης· τινὲς δ' ἀνοψίαν ὑποφείειν, ὃ βεῖμα τὸ τυχεῖον προσφείεσθαι ὥσθιον ὑγιεινότερα τὰ σώματα διὰ τῇ ἐλλειψέσθαι ποιῶν τροφῆς.

rentur, iisque dicto obedientes essent, sed omnes seniores obfervantia prosequerentur: ita ut & de via illis decederent, & de sedibus assurgerent: & quietos se continerent dum illi transirent. Ideoque praeerat unusquisque, non, ut in aliis urbibus, liberis suis diutaxat, & servis, & bonis: sed & iis quae vicini erant, non minus quam suis: ut maxima esset inter eos communio, propter quam alienarum rerum tanquam suarum quisque curam gereret. Puer autem ab aliquo punitus si id patri renunciasset, turpe huic erat, ubi audivisset, non alia verbera illi infligere. Sibi enim mutuam fidem habebant, ex patris institutionis & disciplinae regula, nihil turpe liberis suis imperatum

fuisse. Furantur juvenes quicquid eduliorum possunt: discentes dormientibus aut negligenter sua custodientibus insidias ingeniose struere. Qui deprehensus fuerit, & verberibus & inedia mulcatur. Tenuis enim caena illis datur, ut suo ipsi Marte inopiam propulantes, & audacia & caliditate uti cogantur. Parce autem cibis illis praebeatur ea etiam de causa ut assueficerent nunquam saturi esse, sed famem posse tolerare. Sic enim exultimabant eos & in bello futuros esse utiliores, si etiam post inedia laborem sustinere possent: & temperantiores frugalioresque, si in longius tempus parvus sumptus illis satis esset. Quod si & obfonio carentes, cibo quolibet vece-

rentur,

φῶς, καὶ αὐτὸν εἰς βάλθ' ἔκ πλατ', μὴ πιεζόμενον ἐπαίρειν εἰς ὕψ' τὰ σώματα. καὶ καλὰ δὲ ποιῶν τὰς γὰρ ἰχθῆας καὶ διακίνας ἕξαις ὑπακύν πρὸς τὴν διάθεσιν, τὰς δὲ πολυτέφους, διὰ βάρεος ἀντιβαίνειν. Ἐσπάρδαζον δὲ καὶ παρὰ τὰ μέλη καὶ τὰς ὁδὰς ὁδὸν ἦσαν. κέντρον δ' εἶχε ταῦτα ἐγγεῖκον θυμῷ καὶ φρονηματ', καὶ παρὰ τὸν ὁρμῆς ἐκθεσιώδους καὶ πρακτικῆς. καὶ ἡ λείξις ἦν ἀφελὴς καὶ ἀθροῦς· ἔδην δ' ἔτερον εἶχεν ἡ ἐπαίνος τῶν ἡρωικῶς ζῳσάντων, καὶ ὑπὲρ τῆς Σπάρτης δαπανόντων καὶ διδαιμόνιζοντων καὶ ψόγος τῶν τρεσάτων, ὡς ἀλγυνόν καὶ κακοδαίμονα βιώντων βίον· ἐπαγγελία τε καὶ μεγαλαυχία πρὸς δεξιῶν πείπασα ταῖς ἡλικίαις. Τελῶν ἦν χορῶν ὄντων καὶ τὰς τρεῖς ἡλικίας, καὶ σμικραδμῶν ἐν ταῖς ἰσοτείαις, ὁ μὲν τῶν γερόντων, δεξιόμορος ἦδ' ἐν, "Ἄμεις ποτ' ἔμεις ἀλκιμοὶ νεανία;" εἶτα ὁ τῶν ἀκμαζόντων ἀνδρῶν, ἀμειβόμενος, "Ἄμεις δὲ γ' ἰσχυροὶ αἱ δὲ λῆς, αὐγασθε· ὁ δὲ τέλειος ὁ τῶν παίδων, "Ἄμεις δὲ γ' ἰσόμεθα πολλὰ καὶ ἥρως." Καὶ οἱ ἐμβάλλεσθαι τῶν ῥυθμῶν παρορμητικῶν πρὸς ἀνδρείαν καὶ θαρράλειαν καὶ ὑπερφροσύνην θανάτου, οἷς ἐχρῆτο ἐν τοῖς χοροῖς καὶ πρὸς αὐλὸν ἐπα-

rentur, alimenti paucitate saniora corpora reddi, & ad corpulentiam necnon proceritatem prodesse existimabant. Quinetiam ad pulchritudinem hoc conferre, gracilem enim corporis habitum formandis artibus esse convenientem : at obesum, propter onerosam molem omnino esse alienum. Carminibus etiam & cantilenis studium impendebant, quibus tanquam stimulus inerat quo spiritus majores illis excitarentur, & ad res bellicas velut quodam numinis afflatu incitarentur. Compositio autem simplex & omnium deliciarum experta erat : nihilque aliud continebat quàm laudes eorum qui strenue in vita se gessissent & pro Sparta occubuisse, idcirco beati prædicarentur : eorūque vicissim vituperationes qui timidi atque ignavi fuissent, tanquam tristem

& infelicem degentium vitam. Postea verò quales futuri essent profitebantur, & de virtutis studio. ut suis ætatibus contentum erat, gloriabantur. Quum enim tres chori, sicut tres ætates, essent, qui in solennitatibus conveniebant : chorus senum primus canebat,

Juvenes eram olim morte strenui.

Cui respondebat eorum qui ætate florabant chorus,

Tales sumus nos : experire, si libet.

Tertius autem qui puerorum erat,

At nos futuri strenui magis sumus.

Embateria quoque carmina ad fortitudinem, audaciam, mortisque contemptum incitabant : quibus utebantur & in choris & ad

ἐπάγοντες τοῖς πολεμίοις. ὁ γὰρ Λυκῆργος παρῆλθε τῇ κτ' πόλε-
μον ἀσκήσει τῷ φιλομαχίᾳ, ὅπως τὸ ἄγαν πολεμικὸν τῷ ἐμμελεῖ
κεραδίῳ, συμφωνίᾳ καὶ ἀρμονίᾳ ἔχη. διὸ καὶ ἐν ταῖς μάχασι προ-
θύετο ταῖς Μῦσαις ὁ βασιλεὺς, ἵνα λόγῳ ἀξίας παρήκωσι τὰς
πράξεις οἱ μαχηόμενοι καὶ μνήμης δώκωσι. Εἰ δέ τις ᾤσθετο τι
τ' ἀρχαίας μουσικῆς, οὐκ ἐπέτρεπον· ἀλλὰ ἔκ τὸν Τέρπανδρον ἀρχαί-
κωτερον ὄντα καὶ ἀείρον τῶν καθ' ἑαυτὸν κιθαρωδῶν, καὶ τῶν ἡρώ-
κων πράξεων ἐπανέντιν, ὅμως οἱ ἔφοροι ἐξημίωσαν, καὶ τῷ κιθαρεν
αὐτῷ προσεπατάλδυσαν φέροντες· ὅτι μίαν μόνην χορδῶν ἐνέτεινε
ᾠδωσώτερον, τῷ ποικίλῳ τ' ὦκτι χάριν. μόνον γὰρ τὰ ἀπλῶτερον
τῶν μελῶν ἐδοκίμαζον. Τιμοθέος δ' ἀγωνιστοὺς τὰ Κάρινα, εἰς
τῶν ἐφόρων μάχαρον λαβὼν ἡρώτησεν αὐτὸν ἐκ πόλεως τῶν με-
ρῶν Δωριεῖς τὰς πλείους τῶν ἐπὶ τῶν χορδῶν. Τῶν δ' ἀφῶν ἀνέειπε
τῷ δευδαμονίᾳ ἅπασαν ὁ Λυκῆργος, ἐν τῇ πόλει θάπτεν τὸς
νεκρῶς, καὶ πλησίον ἔχειν τὰ μνημεῖα τῶν ἱερῶν συγχωρήσας. Περ-
εῖλε δ' καὶ τὰς μασμῶς. σιωθᾷτεν δ' ἔδην ἐπέτρεψεν, ἀλλ' ἐν φει-
νικίδι καὶ φύλλοις ἐλαίας θύοντας, τὸ σῶμα ᾠδιστὴν κατ' ἴσον
ἅπαντας. ἀνέειπε δ' καὶ τὰς ἐπιγραφὰς τὰς ἐπὶ τῶν μνημείων, πλὴν
τῶν

& ad tibiam quum in hostes tenderent. Lycurgus enim bellicæ exercitationi stu-
dium musicæ annexuit, ut magnus bellan-
di ardor modulatione temperatus, nihil à
seipso discrepans haberet: Itaque ante pug-
nam Muis immortalis rex, ut qui pugna-
bant res memoria & laude dignas gererent.
Quod si quis antiquam musicam in re qua-
piam prætergrederetur, id illi non condo-
nabant. Adeo ut Terpantrum, quavis
alioqui antiquitatis sectatorem & fiducium
sue ætatis præstantissimum, necnon heroï-
corum gloriarum laudatorem, multaverint
ephoris, citharamque ejus clavo affixerint
quod unam ultra receptum numerum chor-
dam intendisset variandæ vocis gratia. So-

las enim modulationes quæ simpliciores es-
sent probabant. Unde factum est etiam ut
quum Timotheus in Carniis de arte sua cer-
tamen instituisset, unus ex ephoris sumpto
cultro interrogarit illum ab utra parte ab-
scinderet chordas quæ septenarium nume-
rum excederent. Universam autem quæ
circa sepulcra erat superstitionem abstulit
Lycurgus: quippe qui in ipsa urbe sepelire
defunctos & monumenta templis habere vici-
na permisit. Pollutiones quoque sustulit:
nec quicquam unâ cum illis inhumare
permisit, sed in veste punicea & oleæ foliis
compositum corpus cujusque eodem sepeliri
modo voluit. Monumentorum præterea
inscriptiones, præterquam eorum qui in
bello

τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, καὶ τὰ πένθη καὶ τὰς ὀδυμνὰς. Ἀποδη-
μαῖν δὲ οὐκ ᾔβηλ' αὐτοῖς, ἵνα μὴ ξενικῶν ἐθῶν καὶ βίον ἀπαυδύτων
μετάρῃσι. Καὶ ξηλασίας ᾗ εἰσηγήσατο, ὅπως οἱ παρεστῆοιες
μὴ διδάσκαλοι κακῶ τινοῦ τοῖς πολίταις ὑπάρχωσι. Τῶν πολι-
τῶν οὖς ἂν μὴ ὑπερμένη τιλὶ τῶν παίδων ἀγωγῇ, καὶ μετῴχε τῇ
τὴ πόλεως δικαίῳ. Ἔνοι ᾗ ἔφασαν ὅτι καὶ τῶν ξένων οὗς ἂν ὑπε-
μένη ταύτῃ τιλὶ ἀσκήσιν τὴ πολιτείᾳ, καὶ τὸ βῆλημα τῷ Λυ-
κάργῳ μετῴχε τῆς δὲρχῆναι διατεταγμένης μοίρας. πῶλεν δ' οὐκ
ᾔβηλ'. Τοῖς τῶν πλυσίων οἰκέταις ὡς ἰδίους χερσὶς ἐθῶ ἦν, εἶπε
δίοιπλο, καὶ κυσὶ καὶ ἵπποις, εἰ μὴ οἱ διασώται χερσὶν. καὶ ἐν ἀγῶ
δὲ εἰ τις τινὸς ἐλλυπῆς γυμνῶν δεινῆς, ἀνοίξας καὶ βασιάσας τὰ
ἐπιτήδεα ἔχουσι, τὰ ἑαμῖν σημανάμενος καλεῖται. Ἐν τοῖς
πολέμοις φοινικίσιν ἐχρῶτο. ἅμα μὲν γὰρ ἡ χρεῖα ἐδόκει αὐτοῖς ἀν-
δρῆναι εἶναι, ἅμα δὲ τὸ αἵματ' ὡς ἔχρωματις πλείονα τοῖς ἀπέρῃς
φόβον παρέχειν. καὶ τὸ μὴ δυνάμεσθαι τοῖς πολέμοις εἶναι εἰάν
τις αὐτῶν πληγῇ, ἀλλὰ διαλαθάνειν διὰ τὸ ὁμοῦχρον, χερσὶν.
Ὅταν δ' ἐκ τῶ φανερῶ, ἀλεκτερυόνα ἐθίζοντες τὰς ἡγεμονίας καὶ μόνον
πολεμικῶς, ἀλλὰ καὶ στρατηγικῶς εἶναι. Ταῖς δ' ἡγεμονίαις τὸ
ἀδ-

bello coccidissent, & luctus atque ejulatus, abolevit. Peregrinari ipsis non licebat, ne aliquos mores peregrinos & inscita vitæ instituta assumerent. Quinetiam expellendi urbe peregrinos autor fuit, ne ii qui urbi se insinuarent, mali quidpiam cives docerent. Si quis ex civibus puerorum institutionem non pateretur, jura civitatis non usurpabat. Tradiderunt autem nonnulli, eos quoque peregrinos qui hanc institutorum reipublicæ exercitationem paterentur, ex Lycurgi sententia, portionis ab initio constitutæ participes fuisse: sed hanc vendere non licuisse. Vicinorum servis tanquam propriis uti mos erat, sic ubi opus erat, itemque canibus & equis: nisi ipsi domini illis indigerent. In

agro etiam si quis aliqua re destitueretur, aperto vicini penu necessaria inde auferebat, & ipsum obsignatum relinquebat. Puniceis vestibus in bello utebantur: quod color ille fortes viros decere, & ob ejus similitudinem cum sanguine, majorem imperitis formidinem afferre videretur. Quinetiam si quis ipsorum vulneratus fuisset, id non facile ab hostibus deprehendi, sed ob coloris similitudinem latere, utile erat. Quum strategemate hostem superasset, bovem Marti sacrificabant: quum vi aperta, gallum, asuefacientes duces ut non modò bellicosi essent, sed etiam calliditatem quæ in imperatoribus ad strategemata requiritur, haberent. Votis suis adjiciebant, ut injurias ferre possent.

ἀδικεῖν δυνάσθαι. διχὴ δ' αὐτῶν, δίδόναι τὰ κατὰ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ πλεον ἐδόν. Ἀφροδίτῃ σέβουσι τὴν ἐνὸπλιον καὶ πάντας ὅ τες θεὸς θύλεις καὶ ἄρρενας λόγχας ἐχοῖας ποιεῖν, ὡς ἀπαίλιν τὴν πολεμικῇ δρετῇ ἔχοντων. Επιλέγουσι δὲ καὶ οἱ παρρημαζοῦμαι, τὰν χεῖρα ποδίζεοντα τὰν τύχαν καλεῖν ὡς δέον ὀπκαλεῖς οὗτ' θεὸς μὲν ἔ' ἐγχεσθῇ τι καὶ πράττειν, ἄλλως ὅ μὴ. Τοῖς παισὶν ἐπεδείκνυσεν τὸς εἰλωτας μεθύσαντας, εἰς δόποσιπῶν πολυουσίας. Ἐθ' οὖν ἦν αὐτοῖς μηδὲ κόπλειν τὰς αὐλείας θύρας, ἀλλ' ἐξωθεν βοᾶν. Στρεψίσιν ἢ σιδηραῖς, ἀλλὰ καλαμίαις ἐχεῶντο. Κωμωδίας καὶ τραγωδίας οὐκ ἐκρεθῶντο, ὅπως μίτε ἐν αὐαδῇ, μίτε ἐν παιδιᾷ ἀκούσαι ἢ ἀντιλεγόντων τοῖς νόμοις. Ἀρχιλόχον τὸν ποιητὴν ἐν Λακεδαίμονι θυρόμυρον, αὐτῆς ὥρας ἐδύωσαν, διότι ἐπέγνωσαν αὐτὸν πεποικῶτα ὡς κρεῖττόν ἐστιν δόπολαεῖν τὰ ὅπλα, ἢ δόποθανεῖν.

Ἀσπίδι μὲν Σαίαν τις ἀγάλλεται, ἦν παρὶ θάμνῳ

ἔστος ἀμώμυτον κάλλιπον οὐκ ἐβέλων.

— ἀσπίς ἐκείνη

Ἐγρέτω ὁξαυθὺς κήσομαι ἢ κακίῳ.

Κόρυς καὶ κόρυς κοινὰ τὰ ἱερά. Σμερφίδαν ἐξημίωσαν οἱ ἔφοροι ὅτι ὑπὸ πολλῶν ἰδικεῖτο. Σακκοφόρον ἀνέβλον, διότι παρυφῶν εἰς τὸν

font. Votum autem ipsorum erat, ut [dii] quae honesta essent ob actiones bonas darent, nihilque amplius. Venerem colunt armatam; omni enim a iis deis tam mares quam foeminas laudantes faciunt: tanquam omnibus virtutem bellicam habentibus. Proverbialibus hisce verbis sermonem suum claudunt, Μανὺν [operti] admoventem, Fortunam invocare: tanquam decorum opem implorare non oporteat, nisi simul aliquid aggrandiendo atque agendo. Pueris ostendebant feros [quos] heilotas vocabant] ebrios: ut eos à largo vini potu deterrent. Moris apud ipsos erat domorum januas non pulsare, sed foris vocare. Strigilibus non lictis, sed arundineis utebantur. Comae-

diarum & tragediarum auditores non erant, ut neque serio neque joco eos qui legibus contralicerent, audirent. Archilochium poetam, quum Spartam venisset, ea ipsa hora expulerunt: quod cum in carmine quodam scripsisse intellexissent, satius esse abjicere arma quam mori.

Nunc aliquis Saiam parma se jactitat illa,
Quae jacta in vespere est mihi, labe carens.
Sic moriem effugi, quid tum si parma peribit?

Haud pejorem illa namque parare quae.
Virginibus & pueris communia sacra erant. Sciraphidam ephori multarunt quod à multis injuria afficeretur. Saccorum bajulum quendam interemerunt, quod praetextum

εἰς τὸν σάκκον ἐνέβαλε. Τὸν ἐκ τῆ γυμνασίης νεανίσκον ἐπετίμα-
 ὄτι τιμὴ εἰς Πυλαίαν ὁδὸν ἵκισατο. Κηφισοφῶντα, εἰπόντα πρὸς
 τῷ τυχρήῳ διώσας ὅλῳ τιμὴν ἡμέρας λέγειν, ὁξέβαλον, φάσκοντι
 τὸν ἀγαθὸν μυητὰν δῆν τοῖς πρᾶγμασι ἴσον τὸν λόγον ἔχειν.
 Οἱ παῖδες παρ' αὐτοῖς ξανόφυροι μάσιξι δι' ὅλης τ' ἡμέρας ὅππῃ
 τῷ βομῷ τ' Ὀρεθίας Ἀερίμειδ', μέχρι θανάτου πολλάκις διακα-
 τεῦσιν, ἰλαροὶ καὶ γαῦροι, ἀμιλλώμενοι πρὸς ἀλλήλους,
 ὅσις αὐτῶν ὀπιπλέον τε καὶ μᾶλλον κατεξήσσε τυπώμεν'· καὶ
 ὁ ἀειγρόμενός, ἐν τοῖς μάλιστα ὀπίδοξός ἐστι, καλεῖται ἡ ἀμιλλα
 διαμασίγωνσις. γίνε) ἡ καθ' ἑκάστον ἔσθ'. Ἐν δέ τι τῶν καλῶν ἢ
 μακαρίων ἰδοὺ παρειακθᾶναι τοῖς πολίταις ὁ Λυκεῖος, ἀφ' ὁ-
 νίαν χολῆς. τέχνης μὲν γὰρ ἀψαδὸς βαναύσος τὸ πρᾶτ' ἐκ ἔξερ-
 χρηματισμῷ ἢ συναγωγῇ ἐχορήῳ ἐργάτῃ καὶ περγματίας, ἢ
 δ' ὅτιον ἐσθ', διὰ τὸ κομιδῇ τὸν πλεόν' ἀζήλον πεποιθῆναι καὶ
 ἀπμων. οἱ δὲ ἑλπίες αὐτοῖς εἰσγάζοντο τιμὴν γλῶ, ὀποφορὰν τιμὴν
 ἀνώθεν ἐσαμύμεν. Ἀπέρχον δὲ τὴν πλείονός τινα μειῶσθαι, ἢ α
 ἐκείνοι μὲν κερδαίνοντες, ἡδύως ὑπαρετῶσιν· ἔτσι δὲ μὴ πλέον ὀπ-
 ζῆσθαι. Ἀπέρχον δὲ αὐτοῖς ναύταις εἶναι καὶ ναυμαχεῖν· ἔτερον
 μύηται

tam sacco injecisset. Adolescentem quen-
 dam ex iis qui gymnasium frequentabant,
 increpuerunt quod iam novisset quae ad
 triviale confabulatorum certum duceret.
 Cephisophontem, quod se de re qualibet per
 integrum diem dicere posse profectus foret,
 ubi eiecerunt: boni oratoris esse in-
 quientes, parem rebus orationem habere.
 Pueri apud ipsos per totum diem ad Or-
 thiae Dianae aram flagellis caesi septenu-
 mero ad mortem usque hilares & gesticu-
 lantes verbera tolerant: de victoria inter se
 certantes, quis ex ipsis longiore & ma-
 jore in verberibus tolerantia utatur. Et
 qui ceteros ea superavit, maximam inde
 gloriam consequitur. Vocatur autem
 hoc certamen flagellatio: & quotannis ce-

lebratur. Rem autem unam inter pul-
 chras & felices numerandam civibus com-
 parasse Lycurgus videbatur, otii abundan-
 tiam. Artem enim fordiam ne attinge-
 re quidem ipsis licebat. Neque verò pec-
 cuniae acquisitione opus illis erat, quae
 multum laboris exhiberet, multumque ne-
 gotii faceretur: quum fecisset ut divitiae
 nec in admiratione nec in honore essent.
 Hilotes agros ipsis colebant, & constitutos
 superioribus annis redditus pendebant. Ple-
 ris autem praedium locare execrabile erat:
 ut illi quidem lucrum facientes libenter mi-
 nisterio illo fungerentur, hi autem aliquid
 amplius solito non requirerent. Interdi-
 ctum praeterea erat illis ne nautae essent &
 navali praetio pugnarent. Postea tamen &
 navali-

μήτιο ἐναυμάχησαν, καὶ τῇ θάλασσῃ κερήσαντες, πάλιν ἀπέησαν, διαφθιρέμενα τὰ ἦδη τῶν πολιτῶν θωροῦντες. ἀλλὰ πάλιν μετέβαλοντο καθάπερ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι· καὶ γὰρ χρημάτων συναχθέντων τοῖς Λακεδαιμονίοις, οἱ συναγαγόντες θανάτῳ κατέδικάσθησαν. Ἀλκαμένη γὰρ καὶ Θεοπόμπῃ τοῖς βασιλεῦσι χρησμός ἐδόθη, Ἄφρονη καὶ Σπάρτῃ ὀλεῖ. ἀλλ' ὅμως Λύσανδρῳ ἐλὼν Ἀθιναῖς, πολὺν χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν εἰσήγαγε, καὶ παρῆλθεν καὶ ἐτίμησεν τὸν ἄνδρα. τοῖς μὲν ἔν Λυκείῃς χερσὶν νόμοις ἡ πόλις, καὶ τοῖς ὅροις ἐμμένοντα, ἐπρώτῃς τῇ Ἑλλάδι, δυνάμει καὶ δόξῃ, χρεόν ἐστὶν πελοποννησίων κατ' ὀλίγον ὅτι πᾶσι βασιλεύουσιν, καὶ φιλοπλῆξιας καὶ πλεονεξίας παρῆλθεν, καὶ τὰ τῇ δυνάμει ἡλατῆτο· καὶ οἱ σύμμαχοι διὰ ταῦτα δυσμῶς εἶχον πρὸς αὐτούς. ἀλλ' ὅμως ὥτως ἔχοντες μὲν τὴν Φιλίππῃ τῇ Μακεδότι ἐν Χαιρώνειά νικῶν, πάλιν αὐτὸν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνα κατὰ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν ἀναγορεύσαντων, καὶ μετὰ δὲ Ἀλξάνδρῳ τὸν υἱὸν μὲν τὴν Θηβαίων κατασφύλλων, μόνοι Λακεδαιμόνιοι (καίπερ ἀτείχισον πόλιν ἔχοντες, καὶ ὀλίγοι πάνυ ὄντες, διὰ τοῦτο συνεχῆς πολέμους, καὶ πολὺ ἀδυνάτει, καὶ ἀνέχοντο) πάνυ βραχεία τινα ζώουσαν

πύρρα

navalibus pugnis certarunt : & quum maris imperio potiti essent, rursum destiterunt, quod civium mores corrumpi cernerent. Sed rursum hac in re consilium mutarunt, sicut & in aliis omnibus. Quum enim pecunie Lacedæmonii collectæ essent, qui eas collegerant, capitis damnati fuerunt. Alcameni enim & Theopompo regibus oraculum editum erat,

Spartiam perdet amor nummorum.

Lyfander tamen quum Athenis captis multum auri argentiq. Lacedæmonem intulisset, & illa receperunt, & hominem honore affecerunt. Equidem quamdiu Lycurgi legibus usæ est civitas, & iusjurandum servavit, recta legum constitutione &

gloria effecit ut Græciæ princeps esset, per annos quingentos : sed quum paulatim leges illæ violarentur, & distendi ac plus aliis habendi cupido irperet, & potentia illorum minui cœpit, & sociorum animi propter illa omnino ab ipsis fuerunt abalienati. Quum tamen hoc in statu res eorum essent, Philippo Macedone ab omnibus, post Chæronensem victoriam, terra marique duce declarato, iulienique Alexandro ejus filio, post subactos Thebanos : soli Lacedæmonii (quamvis urbem muris non cinctam haberent, & ob assidua bella, ad numerum valde exiguum redacti essent, ita ut multo imbecilliores forent, multoque facilius quàm antea subjugari possent) quoddam valde parvas institutionis Lycurgi

πυρρὰ διασώζοντες τὴν Λυκάργην νομοθεσίας, ὅτε συνεσερέθυσαν ὅτε τέτοις ὅτε τοῖς μετὰ τὴν Μακεδονικοῖς βασιλῶσιν, ὅτε εἰς συνέδριον κοινὸν εἰσῆλθον, ὅδε φόρῳ ἤνεγκαν· ἕως δὲ πανάπασιν ὑπερεδόντες τὴν Λυκάργην νομοθεσίαν, ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν ἐτυραννίσθησαν, μηδὲν ἔτι σώζοντες τῆς πατρὸς ἀγωγῆς· καὶ ἀξιοπλήστοι τοῖς ἄλλοις ἡρώδοι, τὴν πρότερον δούλειαν καὶ παρρησίαν ἀπέθεντο καὶ εἰς δουλείαν μείψαντες, καὶ νῦν ὑπὸ Ῥωμαίοις, καθάπερ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, ἐγμύοντο.

ΛΑΚΑΙ-

legislatoris reliquias, tanquam parvum quendam fomitem, servantes, neque his, neque aliis Macedonum regibus socios expeditionum se praeberunt: neque in commune concilium venerunt, neque tributum pensitarunt: donec omnino Lycurgi leges aspernati, civium suorum ty-

rannide oppressi fuerunt, nulla patriae institutionis ac disciplinae vestigia retinentes. similesque aliis redditi pristinam gloriam ac libertatem amiscerunt, & in servitutem redacti sunt, adeo ut nunc Romanorum imperio sicut & caeteri Graeci parere coeperint.

ΛΑΚΑΙΝΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

ΑΡΓΙΛΕΩΝΙΔΟΣ.

ΑΡΓΙΛΕΩΝΙΣ ἡ Βασις μῆτης, τελευτήσαντ' αὐτῇ τῷ ἡῆ, ὡς ᾤξινυμφοί τινες τῶν Ἀμφιπολιτῶν εἰς Σπάρτῳ ἦκον πρὸς αὐτὴν, ἠρώτησεν εἰ καλῶς καὶ ἀξίως τῇ Σπάρτης ὁ ἦος ἐτελεύτα. μεγαλυνόντων δ' ἐκείνων, ἐ λεγόντων αἰετον ἐν τοῖς τοῖστοις ἐργαῖς ἀπάντων Λακεδαιμονίων εἶναι, εἶπε, ὦ ξένοι, καλὸς μὲν ἦν καὶ ἀγαθὸς ὁ παῖς μὲν, πολλὰς δ' ἀνδρες Λακεδαιμόνων ἔχει τῶν καίρωνας.

ΓΟΡΓΟΥΣ.

Γοργὼ βασιλῆως Κλεομένης θυγάτηρ, Ἀλκιστορὸς τῷ Μιλησίῳ ᾤξινυμφοῖ αὐτὸν δὲ τὸν πρὸς βασιλεῖα πόλεμον ἔπειθ' Ἰώνων, ἔπειθ' ἐκείνων χρημάτων πλῆθος, καὶ ὅσα ἀνέλεγε, πλείονα πρὸς τὴν ἐξουσίαν. Καταφθαεῖ σε, εἶπε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλον, εἰ μὴ μὴ τάχιον αὐτὸν τῇ οἰκίᾳ ἐκβάλῃς. Πρὸς τὴν ἐξουσίαν δ' εἰ πῶς αὐτῇ τῷ πατρὸς δυνάμει τινι σῖτον εἰς μὲν λόγον, καὶ πρὸς τὴν ἐξουσίαν, Ἐδιδάξε γὰρ με τὸν οἶνον χρῆσθαι ποιεῖν. Οὐκ ἔστι, ὦ πάτερ, εἶπε, ὦ, τὸ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΑΙΝΩΝ.

ARILIONIS Brasidæ mater, quum post ejus mortem Amphipolitæ quidam Spartam venissent, ipsamque adissent, interrogavit an honestè & ut dignum Spartanò erat, occubisset. Illis autem magnificè de eo loquentibus, & omnium Lacedæmoniorum præstantissimum in hisce bellicis rebus fuisse dicentibus, Hospites, inquit, vir quidem præclarus meus filius erat, sed multos Lacedæmon eo præstantiores habet.

Gorgo regis Cleomenis filia, quum Ari-

stogoras Milesius illum ad bellum pro Ionibus adversus regem suscipiendum adhortaretur, eoque nomine magnam vim pecuniarum polliceretur: & ita quidem ut quo magis ille repugnaret, hic tanto majorem promitteret: Corruptet te, inquit, mi pater, peregrinus iste homuncio, nisi eum primo quoque tempore domo expuleris. Quum autem pater aliquando ei imperasset ut frumentum cuidam mercedis loco numeraret, & addidisset, Docuit enim me rationem qua vinum suave redditur: Proinde, inquit, mi

ὅ, τε οἶν^ο πλείων ἐκποθήσει, καὶ οἱ πίνοντες θρυπλικώτεροι καὶ χείρονοι ἔσονται. Τὸν δ' Ἀρισταγόρου ὑπὸ τιν^ο τῶν οἰκείων ὑπεδύμνον θρασυμύθη, Πάτερ, ἔφη, ὁ ξέν^ο χείρας ἐκ ἔχῃ. Ξένε δὲ τιν^ο μαλακῶς σολῶν προσαγαγόν^ο, παρσαυμύη αὐτόν, Οὐκ ἄπει ἐνθάθεν, ἔπεν, ἔτε τὰ γυναικὸς διωάμεν^ο;

ΓΥΡΤΙΑΔΟΣ.

Γυρτιάς, Ἀκροτάτῃ ποτὲ τῷ θυγατρειδ^ῃ αὐτῆς ἐκ τιν^ο τῶν παίδων μάχης πολλὰς πληγὰς λαβόν^ο, καὶ ἀπενεχθέν^ο οἰκάδε ὡς τεθηκόν^ο, κλαιόντων τῶν οἰκείων τε ἔγνωμένων, Οὐ σιωπήσεις, ἔφη; εἰδείξῃ γὰρ οὓς αἵμαλ^ο ἦν, καὶ ἐκ ἔφη δὲν σὺν ἀγαθὸς βοῶν, ἀλλ' ἰατρύειας. Ὅτε ἀγγέλ^ο ἦλθεν ἐκ Κρήτης τὸν Ἀκροτάτῃ θάνατον ἀπαγγέλλων, Οὐκ ἔμελλεν, ἔφη, πρὸς τὸς πολέμους ἦσαν, ἢ αὐτὸς θοοθανείας, ἢ καλακαίνων ἐκείνης; ἥδιον δὲ ἀκούειν ὅτι ἀπὸ θανάτου καὶ αὐτῆς καὶ τῷ πόλεως ἄξιον καὶ τῶν προγόνων, ἢ εἰ ἔζη τὸν ἀπαιτ^ο χρόνον κακὸς ὢν.

ΔΑΜΑΤΡΙΑΣ.

Δαματεία τὸν υἱὸν δειλὸν καὶ ἀνάξιον ἐαυτῆς ἀνάσασα, παρὰ γυμνὸν ἀνέλε. τὸ δ' ἐπὶ γράμμα ἐπ' αὐτῆς τόδε,

Τὸν

mi pater, & plus vini cibetur, & qui biberint, delicatiores deteriorisque sient. Calceos Aristagoræ videns à servo subnecti, Pater, inquit, peregrinus iste manibus caret. Quum autem peregrinus quidam vestem mollitè attraxisset, eum propellens, Non hinc facies, inquit, tu qui ne ea quidem potes quæ possunt mulieres?

GYRTIAS, quum aliquando Acrotatus nepos ipsius ex quadam puerili pugna, in qua multas plagas acceperat, pro mortuo domum relatus esset, domesticis & familiaribus plorantibus, Non tacebitis? inquit. Ostendit enim quæ sanguine ortus esset.

Strenui autem non aliorum vociferatione, sed medicatione opus habent. Quum nuncius ex Creta de morte Acrotati venisset, Nónne, inquit, hoc omnino futurum erat quum ad hostes venisset, ut aut ipse occumberet, aut illos interficeret? Jucundius autem est audire, eum scipso, civitate majoribusque dignam mortem oppetiisse, quàm si per omne vitæ tempus ignavè se gereret.

DAMATRIA quum filium & timidum & seipsa indignum fuisse intellexisset, reversum interfecit. De hac epigramma istud extat,

Spartia-

Τὸν πατέρα νόμος Δαμάτειν ἔκτανε μάτηρ,

Ἄ Λακεδαιμονία τὸν Λακεδαιμόνων.

Ἐτέρω Λάκαινα τὸν υἱὸν λιποτακλήσαντα, ὡς ἀνάξιον τ' πατρίδ' ἀνείλεν, εἰπέσσα, Οὐκ ἔμὸν τὸ φίτυμα. ἐφ' ἧς τὸ ἑπίγραμμα τόδε,

Ἐρρε κακὸν φίτυμα διὰ σκότῳ, εἰ δὲ διὰ μῖτος

Εὐρώτας δειλαῖς μηδ' ἐλάφοισι ῥίοι.

Ἀχρεῖον σκυλάκδιμα, κακὰ μερεῖς, ἔρρε ποτ' ἄδαν,

Ἐρρε τὸ μὴ Σπάρτης ἄξιον εἶδ' ἔτεκον.

Ἀκόσασά τις τὸν υἱὸν σεσωσμένον καὶ πεφθυγότα ἐκ τῶν πολέμων, γράφει αὐτῷ, Κακὰ φάμα τῷ κακῆχρῳ· ἢ ταύταν νῦν ἐκνέψαι, ἢ μὴ ἔσο. Ἄλλη, τῶν υἱὸν φυγόντων ἐκ μάχης, καὶ παραρηγομένων ὡς αὐτῷ, Πῶ, Φησὶν, ἥκε' ἀραπιδύσαντες, κακὰ ἀνδραπόδα; ἢ δόρυ ὅθεν ἐξέδωκε καταδυσόμενοι; ἀνασυραμένη καὶ ἀπιδείξασα αὐτοῖς τὴν κοιλίαν. Περσάγοντά τις τὸν υἱὸν θρασυμένη, ἐπύθετο τί πρῶτος ἢ πατερί. εἰπὼν δ' Πάλλας δολώλασι, κερამίδα ἄρασσα, ἐπαφῆκεν αὐτῷ, καὶ ἀνείλεν, εἰπέσσα, Σὲ ἐν καλῷ γελόν ἐπέμψαν ἄμυν; Διηγμένης τινὸς τῇ μητρὶ θυναῖον

Σάνα-

Spartanum genitrix natum Spartana per-
emit,

Spartana legis quod violator erat.

Alia Lacæna filium qui ordines deferuerat, tanquam patria indignum interfecit: in-
quiens, Non meum est hoc germen. De
qua hoc extat epigramma,

Te tenebræ abripiant, mala stirps: timidus
quoque cervus

Propter te Eurotas ipse fluente neget.

Orcus te abripiat, canis edite sorte ma-
ligna.

Qui Sparta hand dignus, filius hand
meus est.

Quædam quum filium fuga ex hostibus
evasisse intellexisset, hæc ad eum scripsit,
Mala de te fama sparsa est: aut hanc elue,
aut ne amplius (in vivis) esto. Alia, quum
filii qui è prælio fugerant, ad ipsam essent
reversi, Quod, inquit, fugitivi, venitis mala
mancia? an huc unde egressi estis, in-
gressuri? Quæ dum diceret, ventrem sub-
lata veste illis ostendebat. Quædam ad-
ventantem filium conficata interrogavit
quo in statu res patriæ essent. Quum au-
tem is respondisset, Omnes interierunt:
sublatam tegulam in eum projecit, & in-
terfecit: dicens, Itane ergo te malorum
nuncium miserunt? Quum quidam ma-
tri

θάνατον τῷ ἀδελφεῷ, εἴτ' οὐκ αἰχρὸν, εἶπε, τοιαύτης συνοδίας ὀπο-
τυχὴν ; Ἐκπέμψασά τις σὺν ὑπὲς αὐτῆς πέντε ὄντας ὅππῃ πόλε-
μον, ἐν τοῖς περσείοις εἰσῆκει, κεραιδοκῶσα τί ἐκ τῆς μάχης ὀπο-
θείσῃσιν ὡς ὃ παρελθούμηνος τις πυθομένης, ἀπήγειλε, σὺν παῖδας
ἀπαίτας τετελεθιμένας, Ἄλλ' ἔ τῷτο ἐπιθόμην, εἶπε, κακὸν ἀν-
δράποδον, ἀλλὰ τί πρόσωι ἡ παῖς. φήσασιν· ὃ ὅτι καὶ, Ἀσμήνη
τοῖνυν, εἶπε, δέχομαι καὶ τὸν τῇ παῖδων θάνατον. Θάψασά τις
τὸν υἱόν, ὡς γράδιον διτελὲς προσελθὼν αὐτῇ, Ὡ γυνὴ τὰς τύχας,
εἶπε, Νὴ τῷ Σιῷ τὰς καλὰς γῆ, εἶπεν, ἔ γδ αὐτὸν ἔκεν ἔτεον,
ἵνα ἰσῆς τὰς Σπάρτας ἀποθάνῃ, τῷτο μοι συνέβη. Σεμνω-
μένης γυναικὸς τινος Ἰωνικῆς ὅππῃ τινι τῇ ἑαυτῆς ὑφασμάτων ὄντι
πολυτελεῖ, Λάκωνα ἀποδείξασα σὺν τέσσαρας ὑπὲς ὄντας κοσμη-
τάτας, τοιαῦτα εἶπεν δὲν εἶναι τὰ τῇ καλῆς καὶ ἀγαθῆς γυναικὸς
ἔργα, καὶ ὅππῃ τέτοις ἐπαίρεσιν καὶ μεγαλαυχέιν. Ἄλλη ἀκίσασα
παρὶ τῷ ὑἱῷ ὡς κακῶς ὅππῃ τοῖς ξένοις ἀναξέφοιλο, ἔγραψε, Κακὰ
τοι φάμα κακίχην. Αὐτὴν ἀπόθου, ἡ μὴ ἔσο. Παρεπλησίως
ὃ καὶ Χίων φυγάδες ἐλθόντες εἰς Σπάρτην πολλὰ Παιδαγήτη κατ-
ηγόρευεν, μελαπεμφαμένη ὃ αὐτὸς ἡ μήτηρ Τελδοτία, καὶ ἀκίσασα
ὧν ἐνε-

tri generosam fratris sui mortem narraret, Nonne turpe est, inquit, hujus comitatus occasionem amisisse? Quaedam quum quinque suos filios ad bellum emisisset, stans in suburbis exitum pugnae sollicitè & cupidè expectabat. Quum autem quidam inde venisset, & sciscitanti omnes interuisse renunciasset, Atqui non de hoc sciscitabar, inquit, mancipium nequam: sed quo loco essent res patriae. Quum igitur addidisset, illam vincere, Libens igitur, inquit, de filiorum etiam morte nuncium accipio. Quum alii filium sepelienti pauper quaedam anicula dixisset, Heu fortunam, ô mulier! Per Castores, inquit, prosperam. Cujus enim rei gratia cum peperî, ut ni-

mirum pro Sparta moreretur, eam sum consequuta. Quum Ionica quæpiam mulier quoddam ex suis textis tanquam pretiosum ostentaret, Lacena quatuor suos filios ostendens qui maximè compositis moribus erant, Talia, inquit, honestæ probæque mulieres opera esse oportet, & propter hæc effertî atque jactantia uti. Alia, quum filium in peregrina quadam regione malè se gerere accepisset, scripsit ei, Malus de te rumor sparsus est: aut hunc abole, aut esse (in vivis) define. Itidèmq; quum Chiorum exules Spartam venissent, ibique Pasdaretum de multis accusarent: accersivit eos mater illius Teleutia, & criminationibus auditis, quum filium fontem esse

ὧν ἐνεκάλων, εἰπεῖ ἐδόκει αὐτῇ ἀμαρτάνειν ὁ υἱός, ἐπέσειλεν, Ἄ μά-
της Παιδαρεῖτω. Ἡ βελίονα πρῶτοςεν σε, ἡ αὖθι μῦθε, ἀπογνὺς
τὰν ἐς Σπάρταν σῶθιραίαν. Ἐτίερα ἐπ' ἀδίκημαί τῃ παιδί κεινο-
μῶν, Τέκνον, εἶπεν, ἡ τὰς αἰτίας ἡ σεαυτὸν τῷ ζῆν δὴλύσον.
Ἄλλη χωλὸν υἱὸν ἐπὶ παρτάξειν προπύμπασα, Τέκνον, εἶπε, κῆ βῆμα
τ' ἀρετῆς μέμνητο. Ἄλλη, τῷ παιδὸς αὐτῇ ἀφικομῆς δὸπὸ πα-
ρατάξιος τετρωμῆς τὸν πόδα, καὶ σφόδρα ἀλγῶντο, Ἐὰν τ'
δρετῆς, εἶπε, μέμνη, ὦ τέκνον, καὶ ἄποντο ἔση καὶ θαρρήσεις. Λά-
κων τρωθεὶς ἐν πολέμῳ, καὶ βαδίζειν ἐ διυναίμηντο, τετραποδισί
ᾤδδεν. αἰχμησμῶν δ' αὐτῇ ἐν γελοῖῳ, ἡ μήτης, Καὶ πόσω βέλ-
τιον, ὦ τέκνον, εἶπε, μᾶλλον ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ γενήσεται ἡ αἰχμῆς
ἐπὶ γέλῳ ἀνόητος; Ἄλλη προσαναδιδῶσα τῇ παιδί τῷ ἀσπίδα,
καὶ παρεκελευομένη, Τέκνον, ἔφη, ἡ τὰν, ἡ ἐπὶ τὰς. Ἄλλη προσιότι
τῇ υἱῷ ἐπὶ πόλεμον, ἀναδιδῶσα τῷ ἀσπίδα, Ταῦτίω, ἔφη, ὁ πα-
τὴρ σοι αἰεὶ ἔσωζες καὶ σὺ ἔν ταῦταν σῶζες, ἡ μὴ ἔσο. Ἄλλη
πρὸς τὸν υἱὸν λέγοντα μυχρὸν ἔχεν τὸ ξίφος, εἶπε, Καὶ βῆμα
πρόσθιος. Ἄλλη ἀκῶσατα ὅτι ὁ υἱὸς αὐτῆς ἐν παρτάξει ἀνδρα-
γαθῆας ἀπέθανεν, Ἐμὸς γὰρ ἦν, εἶπε. Περὶ δὲ τῷ ἐτίερα πυθο-
μῶν ὅτι δοποδευιάσας σῶζεις, Οὐ γὰρ ἦν ἐμὸς, ἔφη. Ἐτίερα ἀκῶ-

σατα

esse judicaret, has ad eum literas misit, Aut melius te quam antea gerito, aut istic, desperato in Spartam reditu, maneto. Alia, quum filius sceleris alicujus reus ageretur, Fili, inquit, aut his criminibus aut vita te libera. Alia filium claudum in aciem emittens, Fili, inquit, ad singulos gressus virtutis recordare. Alia quum ejus filius ex acie redisset, qui ex vulnere quod in pede acceperat magno dolore afficiebatur, Si virtutis, inquit, recorderis, ὁ fili, & dolore carebis, & bono animo eris. Iaco quidam ita vulneratus in pugna ut incedere nequiret, quadrupes gradiebatur. Sed quum cum risu esse puderet, dixit

ei mater, Quanto verò satius est, fili, ob virtutem exultare, quam ob stultum risum pudore affici? Alia scutum filio præbens, cūmque [ad fortitudinem] cohortans, Fili, inquit, aut hanc, aut super hac. Alia filio ad bellum proficiscenti scutum tradens, Hoc, inquit, pater tibi semper servabat: tu quoque igitur hoc serva, aut [in vivis] ne esto. Alia filio parvum esse suum ensē dicenti, Adde, inquit, & gressum. Alia, quum filium strenuē prælium cecidisse in acie audisset, Meus enim erat, inquit. Quum verò alterum qui ignavē se gesserat, superesse intellexisset, Non enim meus erat, inquit. Alia, quum

filium

σασα τῆθικέαι τὸν υἱὸν ἐν μάχῃ, καθάπερ ἐτέτακτο, Κάτθεε αὐ-
τὸν, ἔφη, ἀναπληρωσάτω ὃ τὴν ἐκείνου τάξιν ὁ ἀδελφός. Ἄλλη
πομπὴν τελευτάσας πάνδημον, ἤκωσεν ἐπὶ τῇ παρατάξει νικᾶν τὸν
υἱόν, ἐκ ὃ τῷ τραυμάτων πολλῶν ἡμιόμων θήσκειν. ἔπειτα ἐλο-
μήν ἔν τὸν σίφονον, ἀλλὰ σεμνωθεῖσα πρὸς τὰς πλεσιόν, εἶπεν,
Ὡς πολλὰ κάλλιον, ὦ φίλαι, ἐστὶν ἐν παρατάξει νικᾶν τελευ-
τᾶν ἢ τὰ Ὀλύμπια ἀεγνιόμων ζῆν. Διηγμένης τινὸς τῇ ἀδελφῇ
ἡμιόμων θάνατον τῷ παιδὸς αὐτῆς, ἐκείνη εἶπεν, ὅτι, Ὅσον ἐπ' ἐκείνῳ
γέννηται, τοσούτον ἐπὶ σοὶ ἀχθομαι, ἐναεῖς συμφορὰς ἀπολεσθῆναι.
Λακαίη τις προσέειπεν εἰ φθορὰ συνεπινόη. ἡ δ' ἔφη, Παῖς
μὲν ἔστα ἔμαθον τῷ πατρὶ παίδεσθαι, καὶ τούτῳ ἐπαρξάμενη γυνὴ ὃ
ἡμιόμων, τῷ ἀνδρὶ. εἰ ἔν δικαίᾳ με ἀδικαλῶ, τότε φανερόν πα-
σάτω πρῶτον. Παρθένῳ πενυχὲ ἐρωθήσας τίνα δίδωσι τῷ γα-
μῶνι περὶ κα, τὴν πάτερον, εἶπε, σωφροσύνην. Λακαῖα ἐρωτή-
θεῖσα εἰ ἀνδρὶ προσελήλυθεν, οὐκ ἐγὰρ, εἶπεν, ἀλλ' ὁ αἰὼς ἐμοί.
Κρύφα τις διαπαρθενόησας, καὶ διαφθείρεσας τὸ βρέφος, ὥτως
ἐνεκαζέτησε, μηδεμίαν προσεγκαμένη φωνῇ, ὥς καὶ τὸν πατέρα
καὶ ἄλλας πλεσιόν οἷας λαθεῖν ἀποκνήσας. τὸ γὰρ μέγεθος τῷ
ἀλγος

filium in acie statione sua servata cecidisse intellexisset, Eum, inquit, (in terram) deponite : supplemento autem, in eadem illa statione, sit frater. Alia, quom pompe interesset quæ publicè celebrabatur, & filium in prælio victorem fuisse, sed ex vulnerum multitudine interiisse audisset, non detracta sibi corona, sed iactabunda illis quæ adstant dicit. Multo est honestius, amicæ, in acie vincentem occumbere, quàm Olympia vincentem superstitem esse. Quom quidam forori generosam filii ejus mortem narraret, respondit, Quanto ob illum gaudio, tanto propter te dolore afficior, quòd hanc occasionem illum in virtutis itinere comitandi amisseris. Quom

quidam Lacænam de stupro per nuncium sollicitaret, & an assentiretur quæreret, respondit illa, Dum quidem puella essem, patri parere didici, idque feci : ex quo autem mulier facta sum, viro. Proinde si justa sunt quæ me rogat, huic primum declararet. Lacæna virgo paupercula interrogata quam dotem datura esset ei qui ipsam duceret in uxorem, Patriam pudicitiam, inquit. Lacæna interrogata an ad virum accessisset, Minime, inquit, sed vir ad me. Occultè vitia quædam quom necatum abortu factum ederet, adeò patienter dolores pertulit, ne vocem quidem ullam emittens, ut infans patre aliisque qui propè erant, enixa sit, magnitudinem enim dolo-

ἀλγυθόνων τῇ διχρημοσίῃ τὸ ἄχρημον πρῶτον ἐνίκησε. Λά-
καινα πιπρασκομένη, καὶ ἐρωτώμενη τί ἐπίστα), ἔφη, Πιστὰ ἦμεν.
"Ἄλλη αἰχμαλωτισθεῖσα, καὶ ἐρωτώμενη παρὰ πηλείως, Εὖ οἰκεῖν οἶκον,
ἔφη. Ἐρωτήθεισά τις ὑπὸ τινος εἰ ἔσαι ἀγαθὴ ἀν' αὐτῷ ἀγο-
ράῃ, εἶπεν, Καὶ μὴ ἀγοράῃ. "Ἄλλη πιπρασκομένη, τῷ κήρυκα
πυνθανομένη τί ἐπίστα), εἶπεν, Ἐλευθέρα ἦμεν. Ὡς δ' ὁ ὠπασά-
μενος προσέταυσε τίνα αὐτῇ ἔχει ἀεμόζοντα ἐλευθέρα, εἰπῶσα,
Οἰμῶξ, φρονήσας σεαυτῇ ταῦτα κήματ', ἔξ' ἡγάγην ἐαυτῷ.

dolorum ea turpitude qua in virginali ho-
nestatem peccaverat, superavit. Lacena
quædam quum væniret, interrogata quid
sciret, respondit, Fidelis esse. Alia, quum
captiva esset, & de eadem re interrogare-
tur : se nosse domum bene administrare,
respondit. Alia interrogata probane futu-

ra esset si ipsam emeret : Etiam si non emas,
inquit. Alia, dum venderetur præcone
percontante quid nosset, Libera esse (novi)
inquit. Quum autem emptor quædam li-
beram non decentia illi imperaret : hæc lo-
quuta, Poenas dabis quòd tibi talem pos-
sessionem invideris, mortem sibi conscivit.

MICHAEL MATTARE

HONORATISSIMO VIRO

D^{no} JOANNI CARTERET

S. P. D.

TUIS, Vir nobilissime, parui jussis: & admovi manus operi; cui contigerat, ut, paulò postquam inceptum fuisset, abrumperetur. Fateor equidem me huic, quod mihi mandaveras, negotio fuisse minimè idoneum: quippe non oportuerat temere aggredi rem, priùs haud provisam & maturè pensitatam. Præterea cùm jam essem in studiis diversi generis occupatus, duas curas meum pectus non admittebat; neque penes me erat operam dare nisi tumultuariam & subitariam. Omnia autem, Vir Humanissime, postpono, dummodo tuis praeceptis obediam: maloque nimis imprudens & inconsultus, quàm minùs obsequens, videri. Nescio tamen, an quis non putaverit me minùs vituperandum; quòd id imparatus susceperim, quàm quòd opellæ, hujusmodi festinatæ & penè extemporali, tuum præfixerim nomen; meàmque hanc mercium farraginem sub patrocinio tam insigni ausim obtrudere. Sed fallitur, quisquis id factum crediderit, ut tam exili isti miscellaneorum fasciculo pretium arrogem. Aliud mihi fuit consilium. Me multis rationibus vix unquam dissolvendis obligatum tences. Nuperrimè non satis tibi visum est meos Seniles lusus pro-

B b

pediem

pediem in lucem prodituros tuâ gratiâ dignari, nisi tuæ commendationis autoritate multos insuper ex Nobilium Ordine iisdem conciliares patronos. Hanc itaque nunc oblatam omittere nolui occasionem palâm agnoscendi, cui tot accepta referre debeam beneficia; & publicè edendi confirmatum meis verbis animi grati testimonium.

Vale, Vir Insignissime. Diu DEUS OPT. MAX. Te sospitet; tuæ Patriæ, tui Ordinis, universæque Reipublicæ Literariæ ingens Decus & Ornamentum.

Ex Museolo. Londini. CD. DCCC. XLI.

Non. Quintil.

Nomina

Nomina eorum, quibus adscribuntur Apophthegmata.

Numeri, quibus Stellula præfigitur, partem posteriorem indicant.

A	CROTATUS	pag.	Archidamus, Agefilai fil.	Damindas,	ibid.
		<u>22</u>	53, * <u>28</u>	Damonidas,	<u>54</u> , * <u>31</u>
	<i>Ægyptii reges,</i>	<u>7</u>	Archidamidas,	Darius,	* <u>3</u>
	Agaficles,	* <u>1</u>	Argileonis,	Demaratus,	* <u>12</u>
	Agathocles,	<u>13</u>	Arigeus,	Demetrius,	<u>30</u>
	Agefilaus,	51, * <u>1</u>	Aristides,	Demetrius Phalereus,	<u>47</u>
	Agefipolis, Cleombroti fil.	* <u>18</u>	Ariston,	Dercylidas,	* <u>31</u>
			Artaxerxes,	Dion,	<u>14</u>
	Agefipolis, Pausaniæ fil.	* <u>19</u>	Artaxerxes Mnemon,	Dionysius senior,	<u>10</u>
	Agis,	<u>50</u>	Astyocratidas,	Dionysius junior,	<u>13</u>
	Agis junior,	<u>53</u> , * <u>22</u>	Ateas,	C. Domitius,	<u>69</u>
	Agis, Archidami fil.	* <u>19</u>	Augustus Cæsar,	Emerepes,	* <u>33</u>
	Agis, rex Lacedæmoniorum ultimus,	* <u>22</u>	Bias,	Epænetus,	ibid.
	Alcarnenes,	* <u>23</u>	Brasidas,	Epaminondas,	* <u>55</u>
	Alcibiades,	<u>39</u>	Cæcilius Metellus,	Eubœdas,	* <u>33</u>
	Alexander,	<u>20</u>	Callicratidas,	Eudæmonidas,	<u>54</u>
	Anaxander,	* <u>24</u>	Cato senior,	Eudamidas,	* <u>33</u>
	Anaxandridas,	* <u>23</u>	Catulus Luctatius,	Eumenes,	<u>33</u>
	Anaxilas,	* <u>24</u>	Chabrias,	Eurycratidas, Anaxandridæ fil.	* <u>35</u>
	Androclidas,	ibid.	Charillus,	Q. Fabius Maximus,	<u>63</u>
	Antalcidas,	<u>55</u> , * <u>25</u>	Cicero,	C. Fabricius,	<u>62</u>
	Antigonus,	<u>27</u>	Cleombrotus, Pausaniæ fil.	Gelo,	<u>9</u>
	Antigonus secundus,	<u>31</u>	Cleomenes,	Gorgo,	* <u>86</u>
	Antiochus,	<u>34</u>	Cleomenes, Anaxandridæ fil.	Gyrrius,	* <u>87</u>
	Antiochus Hierax,	<u>32</u>	Cleomenes, Cleombroti fil.	Hegesippus,	<u>42</u>
	Antiochus tertius,	ibid.	Corys,	Heronidas,	* <u>35</u>
	Antiochus Lacon,	<u>55</u> , * <u>26</u>	M. Curius,	Hiero,	<u>9</u>
	Antipater,	<u>32</u>	Cyrus,	Hippocratidas,	* <u>37</u>
	Archelaus,	<u>14</u>	Cyrus junior,	Hippodamus,	ibid.
	Archidamus,	<u>49</u>	Damatia,	Idathyrius,	<u>8</u>
	Archidamus, Zeuxidami fil.	* <u>27</u>	Damis,	Iplicrates,	<u>49</u>
				Julius Cæsar,	<u>90</u>
				Labotus,	* <u>43</u>

Lacæ-

Lacænarum Apophthegmata, * <u>86</u>	Orontes, 6	C. Popilius, <u>82</u>
Lacedæmoniorum instituta, * <u>76</u>	Pædaretus, <u>54</u> * <u>61</u>	Ptolemæus, Lagi fil. 27
Laconum ignobilium Apophthegmata, * <u>65</u>	Panthædas, * <u>58</u>	Pyrrhus Epirota, <u>33</u>
Lamachus, * <u>40</u>	Parysatis, <u>6</u>	Pytheas, <u>42</u>
Leo, Eurycratidis fil. * <u>44</u>	Paulus Æmylius, <u>69</u>	T. Quintus, <u>67</u>
Leonidas, Anaxandriæ fil. ibid.	Pausanias, Cleombroti fil. * <u>59</u>	Scilurus, <u>8</u>
Leotychidas, * <u>43</u>	Pausanias, Plistanactis fil. * <u>60</u>	Scipio senior, <u>65</u>
Leotychidas, Aristonis fil. * <u>44</u>	Pelopidas, <u>60</u>	Scipio junior, <u>74</u>
P. Licinius, <u>69</u>	Pericles, <u>39</u>	Semiramis, <u>4</u>
Lochagus, <u>47</u>	Philippus, Macedon. rex, <u>15</u>	Sous, * <u>63</u>
Lucullus, <u>83</u>	Phocion Atheniensis, <u>43</u>	Sylla, <u>82</u>
Lycurgus, 47. * <u>47</u>	Phœbidas, * <u>63</u>	Teleclus, <u>48</u>
Lyfander, <u>50</u> , * <u>55</u>	Pisistratus, <u>46</u>	Telecrus, * <u>63</u>
Lyfimachus, <u>31</u>	Plistarchus, Leonidæ fil. * <u>61</u>	Teres, <u>7</u>
C. Marius, <u>80</u>	Plistonax, Pausaniæ fil. * <u>62</u>	Thearidas, * <u>16</u>
Memnon, <u>7</u>	Polycratidas, * <u>63</u>	Tectamenes, * <u>37</u>
Myronides, <u>38</u>	Polydorus, Alcamenis fil. * <u>62</u>	Themistæas, * <u>36</u>
Namertes, * <u>58</u>	Polty, <u>7</u>	Themistocles, <u>35</u>
Nicander, ibid.	C. Pompeius, <u>83</u>	Theopompus, 49. * <u>36</u>
Nicostratus, <u>54</u>		Therycion, * <u>37</u>
		Timotheus, <u>41</u>
		Xerxes, <u>4</u>
		Zeuxidamus, * <u>35</u>

Miscellaneæ Adnotationes in hos Plutarchi libellos,
ex variis scriptoribus collectæ.

EDITIO hæc Græcum (Parif. 1624, fol°. & Henr. Stephan. 1712, 12°.) textum exhibet; Latinam Xilandri, in Apophthegmatibus Regum & Imperatorum, Laconumque; Henrici autem Stephani in Laconicis Institutis & Lacænarum Apophthegmatibus interpretationem: cum Raphaelis Regii (ubi necessarium videtur) versione; necnon lectiones passim variantes; & in locis diversis observationes & conjecturas.

Raphael Regius suam versionem primum in 4to, 1507. edidit: postea à Simone Colinao in 8vo. 1530. recusam. Partem priorem, scilicet Apophthegmata Imperatorum & Regum, Joanni Ludbrancio Pofnanienti Episcopo; posteriorem, scilicet Laconum & Lacænarum, Leonardo Lauredano Venetiarum Principi, dedicavit. Illis commendat Apophthegmatum lectionem: quæ, ait, Cum nihil aliud sint, quàm acuta quædam & brevia, non cujuslibet quidem dicta, sed oratorum, ducum, legislatorum, imperatorum, ac virorum illustrium; posse cum omnes alios, tum principes & antistites, non inter legendum modo, verum inter loquendum quoque & consultandum juvare. Quis enim magni excellentique sapientiæ viri autoritate atque sententiâ non moveatur? Huc accedit multarum historiarum cognitio, quas apud alios scri-

ptores baud facillè invenias. Tametsi namque Apophthegmata ab historiâ semota esse videantur, citra historiam tamen minimè describi possunt. — Apophthegmata, cum nihil aliud sint, quàm quidam historiarum flosculi, quarum assidua lectione nihil illis, qui rempublicam administrant, utilius esse potest; non solum Trajano Cæsari (cui primum à Plutarcho dicata fuisse) sed etiam aliis principibus congruere sunt judicanda.

Henricus Stephanus hæc Apophthegmata Græcè & Latine in 12°, 1568. emisit: & in suæ editionis initio sic compellat Φιδάστω lectorem. — Quod scripti genus in universâ linguâ extat, quod tam multa tam paucis verbis, tam propriis, tam dilucidis, tam elegantibus comprehendat? Quod tantam cum tantâ utilitate delectationem conjunctam habeat? Quod tam facillè mandari memoriæ possit? & quod ubi semel mandatum memoriæ fuerit, tot se offerant in eam revocandi occasiones? Adde ut hoc quoque mirum mihi videatur, cur, si pueros excolere memoriâ oportet (ut certè oportet) Apophthegmata locum aliquem inter illa, quæ edificare jubentur, non obtineant. At non omnia captui puero- rum conveniunt. Fateor id quidem: sed quæ convenient, à sagaci præcepere seligi posse aio. Adde etiam

C c pleraque

pleraque esse Apophthegmata, praesertim verò ea, quibus ad objectum aliquid responderetur, quæ existimem pueris non sine magno fructu ad scribenda epigrammata proponi posse: id est, ut uniuscujusque sententiam brevi epigrammate concludant. Ipse certe non parvum olim ex hâc scriptione emolumentum percipere mihi videbar.

— Interpretationem ex Raphaeli Regio potius quàm ex Erasmo sumpsi: quod liberior bujus, quàm illius, sæpe interpretatio sit; raro fidelior. Imò verò plerique in locis à Raphaeli discedens Erasmus, simul à vero auctoris sensu discessit. Adde, quod levia aliqui Græci exemplaris menda Erasmus in magnos errores impulerunt; non itidem Raphaelem. Cujus rei exemplum proferre libet. Ubi * Parysatidis dictum commemorat Plutarchus, habent typographica editiones, quæ meam præcesserunt, τὴν βασιλίσσαν pro τῇ πριῦς βασιλίσσαν: quod leve editionum illarum mendum Erasmus in gravem errorem impulit (leve appello, quod brevi labore emendari potuit.) Cum enim ibi legisset, Παρισταίς τὴν Κίρη δὲ Ἀρταξέρξεως μητὴρ ἐκείνη τὴν βασιλίσσαν μέγαλ' αὐτὴν παρρησίας διελύκει, βοῶντος ἀρχὴν ἡμας, interpretatus est, Parylatis Cyri & Artaxerxis mater præcipere solet, ut rex palàm & liberè locuturus verbis bysiniis uteretur; hoc est, magnificis ac mollibus, quò sermonis blandities rei mitigaret asperitatem. Quibus subiungit, ad bujus dicti enarrationem; reges bysio vestiuntur; sed talem docet regis esse orationem, qualis est amictus. Atque ita Erasmus consentaneam suæ interpretationi explicationem subiunxit; sed neutram sanè rationi consentaneam. Utrius enim potius est, mollibus & blandis

verbis uti; ipsiusque regis, an ejus, qui cum alloquitur? Imò verò de hoc dubitare, esset in dubium vocare, sitne rex ἄγχιον an ἀρχιδύον. Multò igitur rectius Raphael; Parylatis Cyri & Artaxerxis mater jubebat eum, qui regem allocuturus esset, bysiniis & mollibus uti verbis: legens videlicet, τὴν πριῦς βασιλίσσαν μέγαλ' αὐτὴν διελύκει. (Ut autem lectionem hanc vet. exemplaria, sic & constructionem istam verbi διελύκει, plerique scriptorum loci confirmant.) Quo uno exemplo cum fidem ejus, quod dixi, fieri posse censeam (videlicet Erasmus, alicubi à Raphaelis interpretatione discedentem, à vero auctoris sensu discessisse, & à parvo errore in magnum impulsus fuisse) alia non adjiciam.

Ludovicus Coelius Rhodiginus in libro suarum antiquarum lectionum duodecimo, capite 39. (Ed. 1518.) Erasmi expositionem amplexus est. Rhodigini auctoritatem in suâ Thesauri Latini à Roberto Stephano compositi editione adduxerunt (sub voce *Bysini*) Lugdunenses illius editionis curatores.

Miror interim Henricum Stephanum, qui tam graviter in Erasmus invehitur, in eundem errorem incidisse: cum in sui Græci Thesauri Indice (sub voce *βίον*) hunc locum eodem, quo Erasmus, sensu exponit. Atqui ejus Thesaurus anno 1572. prodiit: annis scilicet quatuor postquam Plutarchi Apophthegmata edidisset. Credámne intrâ quadriennii spatium animo viri adeò sagacis tantam subrepisse oblivionem, ut secum tam apertè pugnaret; an potem, potius quàm hujusmodi insignem lapsus in memoriam transferam, illum μὲν δολίως φρεσίδας in diversam transiisse sententiam?

P. 2.

Pag. 2. lin. 6. Xilander. ἔχει τι ἡμέτερον
Cυρίλῳ —

P. 4. l. 16. περιεσφύησε, ἧ τὸ διάδημα
πεσέθηκα Raphael Regius vertit, *Et*
adoravit, & ejus capiti diadema
imposuit.

P. 5. l. 11. τὰ ἱμάτια, τίθησθαι ἧ τὴν
ἀρετὴν ἀντιβαίνειν.

P. 6. l. 18. Xilander observat in MS^o
legi βασιλῶ, & additā praepositione
sic disponit, ἧ πρὸς βασιλῶν μὴδυσῶν μὲν
παρρησίας διατίθησθαι Raph. Reg. —

eum, qui regem allocuturus esset —
P. 8. l. 12. Xilander. ex Suid. Ἀλῆας vel
Ἀλῆας. — Et mox l. 15. Ἀμωσίας
pro Ἰερμωσίας.

P. 11. l. 4. Οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ τῶσανθ^α
Raph. Reg. *Non es principatus aptus.*
l. 19. ἧ μύθοσιν — Xilander. *aptum*
— Raph. Reg. *commentum & artem*
— Nescio, an vox *aptus* in accusa-
tivo legatur.

P. 12. l. 5. ἔκτανε μὲν, &c. Raph. Reg. *il-*
lum quidem ut naturā & vino furen-
tem dimisit; hunc verò ut consultò
malevolunt & hostem interfecit.

l. 18. καχενημένον, &c. Raph. Reg.
Utpote qui divitiis uti didicisset, ne-
que utile inutile redderet.

P. 31. l. 7. Τὸ — gravi tono scriben-
dum est τὸ —

P. 17. l. 22. uterque autem, neuter.
Scribe *Uterque* — quasi Proprium
nomen.

P. 21. l. 15. ἀρωματίζουσα — *thurifera*
regionis — Raph. Reg. *aromatiferā*
regione —

l. 33. Ὑποδὸν — *petenti* — non-
ne praestaret efferre cuidam in da-
tivo?

P. 23. l. 34. substituri — *Latinus foret*
toleraturi, — & sic Raph. Reg.
tolerabunt —

P. 29. l. 5. βελιόμορος τι μαθῶν — *volens*
aliquid melius cognoscere — Raph.

Reg. verba propius vertit; *nescio-*
quid intelligere volens.

l. 7. χιτοβάλλει ἡ ὕψος — *leptocla-*
vis, &c. tempus niviacum factum
stirpide suam fecisse regionem —

Raph. Regius portentosa hujusmodi
vorum compositione uti noluit, sic
reddens — *anni tempus nivem jaciens*
— *effecisse, ut herba regio vacaret.*
Henr. Stephanus in Thesaurο, pro
λεπτοκλαvis reponit λεπτοκλαvis, quod
melius mihi videtur, quamvis in Pa-
risiensis; & in ipsius Stephanum editi-
one λεπτοκλαvis scribatur.

P. 33. l. 28. regnum accepit, sed Henr.
Stephan. *accepit.* Raph. Reg. *capit*
regnare.

l. 18. Πολυπέρχης — l. 32. Poly-
percheron. — Raph. Reg. *Polypercher.*

P. 34. l. 5. ἀνυπέρχους — *solidis alis* —
Raph. Reg. *velocibus alis* —

P. 35. l. 4. θυμαμάτων ἢ ἀρωμάτων πλῆ-
θος — *aromatum copiam* — Raph.
Reg. *odorum & aromatum copiam* —

P. 36. l. 14. ἧ Θημιστοκλῆα — Raph.
Reg. *Themistoclem* — Xilander omi-
sit.

l. 19. ἰσχυρῶν τῇ μητρὶ — *erga*
matrem petulantius se gerentem —
Raph. Reg. *qui matri in deliciis e-*
rat — Utraque stabit versio, si Henr.
Stephani Thesaurus consulatur; ubi
ἰσχυρῶ σου, *per delicias & lasciviam*
illudo & ludibrio habeo.

P. 37. l. 2. ἧ ἑκὴν μήνιν — *uxorem* —
Raph. Reg. *matrem illius* — Nam
filii mater est uxor patris.

l. 10. ὡς τὸ τῶνδε, lege Erasmi.
Proverb. *Teutbidum more.*

l. 13. πικίλοις σπώμασιν, αὐλαῖς —
Raph. Reg. *variis piscisque stragu-*
lis —

l. 14. ἧ διαφθέρειν, Raph. Reg. *&*
delere — quod Xilander non expres-
sit.

- P. 39. l. 1. ἦται — erratum corrige, & scribe αἶψ' ἦται —
l. 2. ἀλοκα — Xilander observat legi posse ὠλοκα, uti Homer. Il. v. § 707.
- P. 40. l. 7. Σοφοῦν — Xilander mavult legere Σοφονῶν. Sic & H. Steph. in Thesuro.
- P. 40. l. 18. τραυματίας — Xilander sensum commodiorem secutus mavult legere τραυματίας; itaque vertit *sau- cius*. Sic & Raph. Reg. *vulneratus*.
- P. 41. l. 3. προιδόκωσα, putáram. Raph. Reg. *expectáram* — eodem sensu, sed magis ad verbum.
- P. 43. l. 25. nemo neque — Græcè οὐδ' ἀνὴρ ἐστι — Negatio duplex affirmat, apud Græcos sæpius, rariùs apud Latinos; itaque Raph. Reg. *neque ridens neque lacrymans ab ullo unquam visus est*.
- P. 45. l. 5. ἤ κυπαρίσσις — & l. 6. masculinè καλοὶ ἦσις —
l. 7. Πιστῶχθους, &c. Raph. Reg. *Hæc quidem esse gesta, illa verò consultata*. Quæ magis ad Græcum accedunt, quàm quæ apud Xiland. Nisi quòd *consultata* videatur mihi minùs Latinè dici.
- l. 23. *Lamiacum* — apud Raph. Reg. abest, neque est in textu; sed Xilander addit ex historiâ.
- P. 46. l. 15. φραμαϊδισμοι — *vessem stragulam* — Raph. Reg. *stratum colligatum* —
- P. 48. l. 2. ἐν τῇ πόλει — *Spartæ* — Raph. Reg. *in urbe* —
- P. 49. l. 5. αἱ δὲ γυναῖκες. *Si rectè sic legatur* (ait Xilander) *Theopompus contemnebat eum, qui in muro fiduciam locaret, & mulieres vocabat tales viros* (non igitur opus est his mulieribus.) *Si autem legatur αἱ γυναῖκες* (utè interpretes videntur legisse, ne si mulierum quidem sit)
- hoc voluit Theopompus, ne mulieres quidem certas de suâ salute esse, muris tantum, non fortitudine virorum fretas*. Fateor tamen me in hóc loco omnino cæcutire. *Sed confer bunc cum alio loco in Laconic. p. 12, l. 14.*
- P. 50. l. 11. τόν — Doricus hic Pro-
nominis Dativus alibi non mihi occurrit. Τῷ in loco huic consimili Damaratus apud Plutarch. Vit. Lycurg. p. 52. At verò postea in Laconic. p. 22. l. 5. εὐί-
- P. 52. l. 9. Ἰκαρίως — *Hidricum* — Raph. Reg. *Icarico* — Ἰδρίως legendum pro Ἰκαρίως liquet (ut notat Xilander) ex Laconicis [p. 5. l. 9.] & Vitâ Agésilai.
- l. 18. πολλὰ πλοκάμια ὄντων τῶν πηλίκων — Hujus loci versio est melior & brevior apud Raph. Reg. *cum multo plures hostes ipsi forent* —
- P. 53. l. 2. αὐταῖς — Xiland. & Raph. Reg. *nobis* — Confer. cum Laconic. p. 18. l. 6.
- l. 5. μηδὲ μίαν πλάσαν μηδὲ μινυλάν — suppleri posset, siquid desit, ex Laconic. p. 18. l. 12.
- P. 54. l. 16. Εὐδαμνίδας — *Eudamidas* — Et esse sic legendum probat Xilander ex Laconic. p. 33. l. 17.
- l. 20. Supple *φρατῆρας* ex Laconic. p. 34. l. 1.
- P. 59. l. 26. *ansæserta* — Erratum typographicum corrige, *ansæ inserta* —
- P. 60. l. 26. *suavis suis* — Non, ut puto, satis Latinè.
- P. 62. l. 1. Ξανθῶν — Errorrem præli corrige, Σανθῶν.
- l. 7. Λαβίνω — *Lævino* — Xiland. legit Λαβίνω —
- l. 15. ἰὰν ἀμφότερος γνώσῃ ἡμᾶς — *si me nōssent* — Raph. Reg. *si nostrum utrumque noverint* — propius ad Græci textûs verba.

- P. 65. l. 15. πόλιν Βαβυλῶν—*Urbem Babeliam*.—Raph. Reg. *munitam fossis profundis urbem*. Perridiculè, ut monet Xilander. Badia oppidum Hispaniæ apud Val. Max. legitur.
- P. 66. l. 8. καὶ βουλευσάντων αὐτοῖς—Hæc omisit Latinus interpres: sed Raph. Reg. *ne volentibus quidem ipsis*—
- l. 17. καὶ ἀλίσκουσι τὸ πῦλμα—*pacificationemque confecit*—Raph. Reg. & *bellum dissolvit*.
- l. 29. triumphanti comitavit—Hoc verbum & hanc syntaxin confirmant Ovidius (Metam. xiii. § 55. *comitavit*) & Cicero (Tuscul. 5. *quæ comitantur huic vitæ*) syntaxin Græcam imitatus.
- P. 67. l. 8. Πατίλιον ἢ καὶ Κοῖνον—*duobus Patiliis*—Raph. Reg. *Patilius & Quintus—Duos* (inquit Xilander) *Petilos liquet ex 38° Livii libro. Quinti prænomen hic extat; alterius nondum inveni.*
- l. 17. Φιλίππον—corrigere, & antepenacue, Φιλίππου.
- P. 68. l. 4. οἱ Ἑλλῆνες—*Aethæi*—Sic reponit Xilander ex historiâ.
- P. 70. l. 17. ἡ ἱμπερίας—*eiusdem peritiæ*—Sic & Raph. Reg. & Xilander. reponit ἡ αὐτῆς ἱμπερίας ex Vitâ Paul. Æmyl.
- Φοβερῶτερον—Xilander mavult φοβερώτατον.
- l. 19. Ἐπὶ σοὶ—H. Stephani editio Ἐπὶ σοὶ—
- P. 72. l. 21. Παρὰ usurpare potestate—Hanc constructionem non intelligo.
- l. 3. κατακαλῶν, flagitiis assentiri. Raph. Reg. *lapidibus esse obruendos*. Quasi legisset καταλῶν (quâ significatione καταλῶσαι in Laconic. p. 50. l. 7.) Conjecturam malo Xilandri, qui putat legi posse καταλῶν. At quid si flaret κατακαλῶν? jubere, imperare? Hæc enim significatio affertur in H. Stephan. Thef. Sic apud Senec. Troad. § 290. *Qui non vetat peccare, cum possit, jubet.*
- P. 73. l. 1. ὑμῶν—Error præli; lege ἡμῶν—
- l. 3. λόγος καλῶς—*honestis actionibus*—At Raph. Reg. meliùs, *præclaris orationibus*—quem sensum probat Xilander, quanvis in scripto sit, *πρᾶξι καλῶς*.
- P. 75. l. 13. καὶ εὖ—Hæc verba videntur superflua. Xilander hunc locum esse mutilum animadvertit.
- P. 76. l. 4. Πόμπιον—*Pompeium*—Legendum enim Xilander Πομπῖον, scilicet Q. Pompeium Nepotem, qui consul fuit anno U. C. 613.
- l. 7. καὶ περιμένοντες ἕκαστον—Hæc omittuntur in Latinâ versione. Sed Raph. Reg. *sed illum expectantes*—
- P. 77. l. 8. τρίτον—*tertium*—Xilander illud esse ambiguum censet; illud fuisse missum post duos triumphos & consulatum, vel cum duobus aliis, nempe Metello & Mummio.
- l. 9. Ἀνθράκων—Alludi hic notat Xilander ad Homer. Ὀδ. ε'. § 488.
- P. 81. l. 19. Πομπῖον—*Papedio*—sic reponendum notat Xilander.
- P. 83. l. 5. ἐκ—erratum typographicum expunge, & repone ἐν—
- l. 8. Σκαπίων—*Scapionis*—legit Xilander Καπίων notissimâ historiâ fretus. Sic p. 85. l. 14. pro Σκιδάων vertit Gellium Γάλλων.
- P. 85. l. 12. τυχεράων ἱππέων ἢ ψίλων ἢ προσωράων. Hæc à Latino interprete negliguntur: sed Raph. Reg. *congruas vel laudes vel vituperationes acciperent*—
- P. 86. l. 3. ἐκ πρὸς Πάρεβας omittere noluit Raph. Reg. *erga Parilos*—

- P. 87. l. 26. *Latinus interpres inferuit — non advertisset animum —* nam in Græcis aliquid hujusmodi videtur desiderari.
- P. 88. l. 18. *Κάστον Ποντίαν* — in Cicer. Vit. *Πόντιον Κίαν* — ubi interpres vertit *Publium Cottam*.
- P. 89. l. 19. *δυσρεῖν* — Latina versio bene velle — Raph. Reg. *malevolus esse?* Vide (ait Xilander) *ne sit legendum εὐρεῖν*. Sed *δυσρεῖν* fortasse hic est *disfentire*; ut sensus sit, Cæsare lato ob successus & spem, diversum sensisse ejus amicos, qui tristiciores essent. Nodum tamen hunc sic solvi non satis commodè arbitror. Nescio, an non *δυσρεῖν* retineri possit, si sententia sit, juxta Raphaelem Regium, interrogativa.
- P. 91. l. ult. *Quo natu* — Mallem *Qua aetate* — Tamen apud Nepotem lego in Vit. Pausan. *eam jam magno natu* — & in Vit. Timoth. *cum esset magno natu* — (Apophtheg. Lacon. p. 6. l. 23. *tanto ipse natu*) Lambino tamen magis placeret, *magnam natu* — *magnum natu* —
- P. 93. l. 7. *δραχμίας πενήκοντίας μυριάδας* — *millies festerium* — Raph. Reg. *duo millia festerium & quingenta* —

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

- P. 2. l. 8. *προσιόντας τοῖς βασιλεύουσιν* — *qui regem accedunt* — Raph. Reg. *qui ad reges accedunt* — verbum (nisi fallor) *accedere* frequentius præpositioni, quam accusativo soli, jungitur.
- P. 3. l. 14. Pro *καίγινεαι* repono *καίγινεαι*.
- l. 6. *τῷ κτ' Δωδώντι Διὸς μαλίστῳ* — sed prius p. 52. l. 6. *ἐν Ὀλυμπίᾳ* — Id conciliant sagaciores.
- l. 16. *ἄρχοντες μὲν καὶ ὅππῃ Κερίας προαῖον* — *Simulansque in Cariam se duclurum* — Xilander pro *καὶ* legit *ὡς* — observans notas compendiorum affines mendo anam præbuisse.
- l. 18. *ἀπαρτίστειν* — malo cum Xilandro legere *ἀπαρτίστασθαι*, aut potius *ἐπαρτίστασθαι*. Nam lexicographos consulenti non occurrit *ἀπαρτίσθαι* in hoc sensu.
- P. 4. l. 3. *καὶ ἀπαρτίστειν* — Xilander *ἀπαρτίστασθαι* legendum judicat, vel *καὶ* omittendum.
- P. 5. l. 19. *ὡς μὲν αὖτ' ἐξ ἡμέρας ἔτ' ἄρχεις*. Ut *flus tempestatibus anni uteretur*. Raph. Reg. *Ut solus [eodem veste*
- quatuor] anni temporibus semper uteretur*. Hunc ergo locum esse mutilum putat Xilander.
- P. 6. l. 9. *ἀλῶν* — Xilandro videtur *πλειονόν*.
- P. 7. l. 20. — *aliciuntur*. Erratum emenda, *alliciuntur*.
- P. 9. l. 1. *Σπαρτιάτας* — *Spartanes* — Xilander enim legit *Σπαρτιάτας* —
- P. 10. l. 20. *erat* — Pizalum erravit. Rescribe *erant* —
- l. 14. *τῶν Ναρθακίων* — *Narthacio* — Xilander legit *τῶ Ναρθακίῳ* —
- P. 11. l. 2. *ἀργεῖς ἀμφιέρας* — omittitur in Latina versione; sed in Var. Lection. *Κερμαῖος, ἀμφιέρας ἐκίχου* — & apud Raph. Reg. *cum Argivis & Corinthiis congressus, utresque superavit* —
- P. 12. l. 4. *ἀλλὰ τὸ λαὸν μάλιν αὐτῷ συγκατατίθειν* — *Hæc ab interpretibus prætermittuntur*.
- l. 6. *ἀπαρτίστειν*, &c. Nec textum nec versionem hujus loci satis planè intelligo. Raph. Reg. sic; *sed exigens ut se sequerentur, ex ipsis aliquos & duces & magistratus designabat*.

- P. 13. l. 4. Δικηλάδας; ἤτοι ὁ Λακεδαιμόνιος τὸν μέρος παλάσι. In versione non tota exprimitur sententia; sed Raph. Reg.—*Dicelicta?* Sic enim *Lacedaemonii histriones vocant.*
- P. 15. l. 2. ἰδίᾳ — abest à Latinâ versione. Raph. Reg. *privatim.*
- l. 16. δουρεῖσθαι τι — Notat Xilander, vel τι tollendum, vel τι legendum: & l. 17. πολλὰς ἀκολούθους —
- P. 16. l. 2. τὰς χαλκῆς — *fusores deinde ætarios* — sine ullâ distinctionis notâ inter *fusores* & *ætarios.*
- l. 8. αἰτίαις — *infamia* — Xilander legit *αἰτίαις* — quam lectionem firmat vox *αἰτίαι* l. 10.
- l. 20. καὶ μόνους νόκας αἰτίαις ὑπάρχειν — Hæc in versione omiſſa Raph. Reg. sic reddit, *victoriae auctores esse* —
- P. 17. l. 17. ὅτι τὸ ἀρετῆς — Hanc vocem in Latinis non expressam restituit Raph. Reg. in *sinistrâ manûs palmâ.*
- l. 16. περὶ τοῦτοῦτο — In var. lection. περὶ τοῦτοῦτο, sensu (si rectè coniecto) commodissimò; cui suffragatur interpretatio Raphaelis Regii, *sacrificium facere* — Hæc voce utitur alibi Plutarchus De Oracul. defect. p. 437.
- l. 4. περὶ τοῦτοῦτο — Et mox in Laconic. p. 39. l. 15. περὶ τοῦτοῦτο.
- P. 18. l. 5. Νεκτανάβι — *Nectanabi* — Xilander enim legit ex historiâ Νεκτανάβι.
- ὑπέρμαχον — *Errore præli; reponc ὑπέρμαχον.* Ac simili errore l. 17. Ὀλυμπία — reponc Ὀλυθον —
- P. 21. l. 12. γίνεσθαι — *mendose; rescribere γίνεσθαι* — l. 12. λῆγε — sic p. 27. l. 1. λῆγε.
- P. 23. l. 11. Xilander legit ex Pausaniᾷ Ἀναξάνειος pro Ἀλεξάνειος.
- P. 24. l. 2. εἰδοῖαι — var. lect. αἰδοῖσθαι — sic & Raph. Reg. qui hunc locum sic vertit, *Quia, inquit, de vitâ vereri, non, ut alii, timere studemus.* Neque tamen sensum satis capio.
- P. 28. l. 4. τὸ οἶνον ἡδὺν — *vinum dulce redditurum* — Xilander post ἡδὺν supplet *παισιν.* Et sic var. lection.
- P. 29. l. 7. εὐ μαχόμενοι — Xilander, uti & var. lect. rejectit εὐ, quod nil valet.
- P. 30. l. 5. Ἀντίπατρος — *victor* — (omisso victoris nomine) — sed Raph. Reg. *Antigenus* — Hic (ut observat Xilander) Antipatro nihil est loci, sed Antigonò.
- l. 18. ὅσα δολῶμαι. πρῶτον — *omnibus pro viribus rectè geram* — Raph. Reg. *Quæcumque belli pocumenta aut repellam* — Raph. Regius videtur derivasse a δολῶν, id est βλάπτω, quasi legere voluerit ὅσα ἐγὼ δολῶμαι. Si fas sit post illos illustres criticos offerre, quid sentiam; veram ὅσα δολῶμαι quæcumque voluero; neque mea opinio erit ἀμάρτυς. Hesych. δόλωσαι βλάπτειν, δόλωσαι βλάπτειν. Archyt. inter Fragn. Pythag. ἐγὼ δολῶμαι. Theoc. Idyll. v. 27. ἐγὼ δολῶμαι — ubi Schol. Δωκεῖς αἰνέει βλάπτειν. Porro δόλωσαι poterit dici pro δίδων; nam (Hort. Adonid.) B ὁ Δ εἰς ἀλλήλα τρεπὴν Ἀσλῶν ὁνείφασσι.
- P. 31. l. 1. Ἀφειλανίς — *Aprophthegm.* Lacæm. p. 86. l. 2. Ἀφειλανίς —
- P. 33. l. 8. Ἐμμερπής — *Emetepes* — Sed Xilander legit Ἐμμερπής, ex Agidis Vit. apud Plutarch.
- P. 33. l. 19. τῶν γυναικῶν — *discipulis* — Raph. Reg. *familiaribus* — Hen.

Stephanus

Stephanus in Theſ. obſervat hanc vocem ſignificare Latine *familiarem* & *quicum conſuevimus*; & peculiari magis ſignificatione *diſcipulum*, uti apud Plutarch. de Virt. Moral. γυναικων δὲ μαθητῶν.

P. 35. l. 15. κρείσσον τὸ εἰρῆνης ἢ πόλεως — *commodiorem bello pacem* — Verſio textui pugnat; ſed Raph. Reg. *bellum pace aptius* —

P. 37. l. 4. Per incuriam, Theſtameni poſtponitur Therycion. Sed in variis horum Apophthegmatum editionibus aliquando ordo variatur. Peccatum hoc, quamvis leviculum, nolui tamen diſſimulare. Sed p. 38. l. 10. gravius eſt ἐλπίς pro ἐλπίς.

P. 38. l. 17. δόξας ἀρεσκύνειν — *ἴτακα, reliſſa de ſe ruſſici hominis opinione*. Sed melius, ut mihi videtur, Raph. Reg. *veritus, ne agreſſior eſſe videretur*.

P. 39. l. 1. ἐλεφθῆναι τὸν βαρβάρων — *qui ſeſe barbarorum contumeliis expoſuiſſent* — Raph. Reg. *barbarorum deliciis pelleſſi* — Hunc locum confer cum Apophthegm. Reg. p. 33. l. 14.

l. 2. ὑβρίζειν διὰ πλάτν — *propter divitiis inſultare*. Raph. Reg. *divitiis ad contumelias abuti*.

P. 40. l. 8. ἑπτάρας ἡμέρας — *inducias aliquot dierum* — Raph. Reg. *inducias ſeptem dierum* — melius & verius.

l. 13. εἰς τὸ ὑπερίσταν — *ſummo jure* — Raph. Reg. *juſtitia ſuperius* —

l. 14. ῥῆσις — *uſu venit* — ſed melius in hoc loco Raph. Reg. *evenit* —

P. 41. l. 27. Ut nobis defendendis noſtris conviciis tempus de tua malitia dicendi præripiatur. Obſcure & non ῥησικακώς; clariùs & brevius

Raph. Reg. *ne tempus de tua loquendi malignitate habeamus*.

P. 42. l. 8. καὶ τοὶ περιπότα — *etiamſi ſatis locuples* — Raph. Reg. *quæ ſatis ſunt* — Xilander legit καὶ τοὶ περιπότα.

P. 43. l. 3. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν κακῶν ἀνὰ διὰ δουλίας θηροβύτια — *Talia autem Interpres uno hoc verbo (— talia —) contentus ſuperſedit addere, quæ ex præcedentibus facile poſſunt per ſenſum ſuppleri*.

l. 11. Λαβῶτας — *Labotas* — Xilander legit Λαβῶτας ex Pauſan. Pro μικρὸν πῆλ (quod erratum eſt in accentu) reponere μικρὸν πῆλ — nam præpoſitio nomini, quod ab ipſa regitur, poſtponitur.

l. 26. — *dicenti pro occaſionum ratione ipſum eſſe mutabilem, reſpondit*; Non enim ſicut vos propter veſtram malitiam. Raph. Reg. magis juxta ordinem verborum, *cum facile mutari diceretur, Propter tempora, inquit, non ut vos propter veſtrum ipſorum vitium*.

P. 44. l. 4. τῇ δ' ἐγγύτῳ πύλῃ — πῆλ — *κλειν — propioris portæ poſſulo* — Raph. Reg. *propinquieris portæ clavi* — Quid ſit (inquit Xilander) ἡ ἐγγύτῳ πύλῃ, non facile dixerim. Simile eſt apud Tullium de Divinatione.

l. 15. πλεονεκτήσωσι — *alius alteri fraudem faceret* — Raph. Reg. *ut meliore quiſque forent conditione* — Utramque ſignificationem verbum hoc poteſt admittere.

P. 45. l. 11. ἔδῃ δὲ ἡμεῖς τὸς βαρβάρους, ἢ αὐτοὶ τεθνάναι μέλλομεν — *jam enim aut moriendum eſt nobis, aut vincendi Barbari*. Hanc ſententiam non vertit Raph. Reg. Xilander rectè cenſet locum eſſe mutilum; & cogitat probabile eſſe ſic ſcriptum fuiſſe,

- fuisse, ἥδη δὲ ἡ κλίσις τῶν βαρβάρων, &c. aut legendum ἵκαμος ὡς τῶν βαρβάρων, &c. ita prope ad Barbaros accepimus, ut eo simus loco, quo moriendum est.
- P. 46. l. 16. τῶν τιμίων — qui etate erant perfecti — Raph. Reg. qui duxerant uxores — et prius τῶν νέων — juvenes calibes. Ita quoque interpretatur H. Stephanus, citans hunc Plutarchi locum, in Thesauro.
- P. 47. l. 2. Πολυαἰδὺς — Polyænidis — malo Polyænidæ cum Raph. Reg.
- l. 11. ἀνάσθας ἡ λυγρίας τῶας — quibusdam gula irritamentis — Raph. Reg. — & spinas & quædam gula irritamenta — Xilander scribit se nondum didicisse, quibus carduis libenter spinisve vescerentur canes.
- P. 50. l. 2. Hæc (καταπολιμύμην) ἡ Ἀθλοκύνει; Parathesti includere commodius est.
- l. 12. ἐκιδέξην — Xilander legit ἀνιδέξην —
- P. 52. l. 1. ἱερήρα. Xilander supplet ἀγάμους. Et l. 16. τῶι αἰτίῳ post ζῆλον —
- P. 53. l. 14. ταύτην — Xilander reponit ταύτην — Et hunc locum mutilum restituit ex Vit. Lycurg. apud Plut. p. 49. l. 27.
- l. 32. postea temporis — Dubito, an Latinum sit. Mallem post id temporis. Lego in Plauti Truculento, post id locorum.
- P. 55. Raph. Regius multa inseruit l. 9. quæ à Græco textu absunt: sic se habent; *Lysander missas à Dionysio Sicilia tyranno pretiosas vestes suis filiabus non accepit, quod diceret se vereri, ne illis induta deformiores viderentur. Sed haud multo post cum Dionysius ipse duas misisset stolas, bortat utque foret, utram illarum vellet, eligeret, ad familiamque ferret, ipsa, inquit, illa melius eligit; ac*
- utraq; accepta abiit.* Hæc autem reperiuntur in Vit. Lyland. p. 434. l. 13. καὶ τὸ καλὸν ἐν τῇ συμφύσει — desit in Latinâ versione: sed Raph. Reg. & bonisum in commoditate —
- P. 56. l. 9. ἐφιστάται — cum defecissent — Xilander legit ἀφιστάται —
- l. 16. τῶτο δὲ πρῶτον — subauditur in versione; at exprimitur à Raph. Reg. hoc oportet facere?
- P. 57. l. 9. Εὐρυτιονίδων ἡ Ἀγιδων — Eurytionidarum & Agiadarum — Xilander vera restituit vocabula, ex Plutarcho & aliis. Confule Vit. Lyland. p. 447. l. 27.
- P. 58. l. 7. Ἀνοχία — Rebus secundis — sic editiones & Parisiensis, & Hen. Stephani errasse turpiter mirum est. Xilander autem Reg. *Adversa fortuna.*
- P. 61. l. 6. εἰς μὴ τῶι γυναικί χρεία τις καταλάβῃ, nisi mulierum aliquis usus incidat. Raph. Reg. nisi mulier aliquid necessitate cogatur.
- l. 13. Ὅτι, ἰφθ, ἐκείνη μὲρ ἄλῃα ἡ βασιλίδων ἐκείνη — quia, inquit, illis ut imperarent ac regnarent, necesse fuit — Raph. Reg. Quia illi magis, inquit, duces esse quàm regnare volebant — Xilandro interpres videtur aut aliud legisse, aut locum suspectum habuisse. Hoc forsan dicere voluit; primos reges necessitate coactos regnum tenuisse, sed reliquos ob virtutem ei præesse.
- P. 62. l. 8. πῶς ἀδελφεῖ — Xilander miratur, cur Raph. Reg. verterit *Delphos.*
- P. 63. l. 9. Raph. Regius vocem Σωῖν pro Appellativâ sumptam adjunxit ad δῆξαν, & vertit sic, — qui virum sortem saluum monstrare possit. Cum post δῆξαν incipere debeat nova periorus; & Σωῖν sit proprium viri nomen. Quod quidem constat ex alio loco Plutarchi in Vit. Lycurg. (p. 40. l. 11, 18.) ubi illa Σοὶ historia

- ria memoratur; Αἰς) ὃ ἔ Σίος, &c. & illud nomen non per. u, sed o effertur. Henricus Stephanus in sua editione Raphaelem Regium secutus est in Græco quidem textu, non autem in Latinâ versione.
- P. 63. l. 12. ἰφρέον δ' αὐτῶν οἱ πολίται — Hoc, quod omisit Latinus interpres, reddidit Raph. Reg. — nam illum hostes præsidii tenebant. Similiter p. 64. l. 1. ἀστυνόμοις ὃ [quod in Latin. omittitur] Raph. Reg. habet, sed ingratus.
- P. 65. l. 2. ἈΔΟΞΩΝ — Hoc omisit Latina versio, sed Raph. Reg. ignobilium — Et tituli illius Græca verba fidelius interpretatur, *Varia ignobilium. Laconum Apophthegmata.*
- P. 68. l. 11. σαρὰζήτας πεισῶ — diffidere pateretur. Raph. Reg. diffidentes negligeret.
- l. 14. ἰππὶ ἀσπιδὶ ἵμῳ — qui pacis componendæ gratiâ intervenerant — sed Raph. Reg. cum is moriturus esset — Xilander observat rectè, ἀσπιδὶ si significet mori, scribendum esse ἵμῳ; si autem pacificare, ἱμῶν. Sic & in scripto legi affirmat.
- l. 22. virtutes — Præli erratum corrige, & lege virtutis.
- P. 70. l. 7. Ὅπως ναβίους — pro eo atque descendis — Raph. Reg. qualis accesseris — Xilander legendum scribit ναβίους descendes, quod futurum in communi linguâ negant tamen usurpari Grammatici.
- οἱ μὲν δ' ἰσθίος βαδίζοντες ὀνυχαιοῖσι, τὸς ὃ λαγὺς ἔπῃ τῷ σκηνῷ θηροῖσι, &c. Leones enim venatum prodimus, lepores in latebris venamur. Raph. Reg. Nam leones vadentes plorant, lepores autem in umbraculis venamur. Xilander legit ὀνυχαιοῖσι; & sententiam elucidare conatur sic; *Lacones eunt venatum contra leones, aded*
- sunt magnanimi, lepores, & Spartam veniant, capiuntur.* Eateor e-quidem me neque Græca verba neque Xilandri explicationem intelligere.
- l. 8. Ἐρ χηγερία, &c. Hoc Alcibiadi attribuitur pius in Apophthegma. Reg. p. 39.
- l. 17. τυρὸν. — Raph. Reg. addit, & acetum —
- P. 27. l. 13. κάμπυλον — Corrige errorem præli, voces dividendo, κάρη πολὺν —
- P. 73. l. 14. κακῶν νῆα ψυχῆς, ad blandè ducendos juvenum animos. Raph. Reg. ad excitandos juvenum animos. In Vit. Cleom. Plutarchus habet αἰκάδην (p. 805. l. 38.) demulcere. Idem Plutarchus in libello Πόρεια τῶν ὧν φρονιμότερα (p. 958. l. 6.) habet καλῶν; quod Xilander mavult, cum à κακῶν propius abfit. Consule etiam Hen. Steph. Thes. in voce κακῶν.
- P. 75. l. 11. καὶ ὑπεριδὺς — non disertè exprimitur in versione — Raph. Reg. & inbarens — sed ὑπεριδὺς & ἐπιιδὺς significat infingere; quod huic loco satis convenit.
- P. 76. l. 6. τὸς ναϊσικῶς — lege τὸς ναϊσικῶς — uti apud Plutarch. Vit. Lycurg. p. 46. l. 49. De jure illo nigro lege Cicero. (edit. Car. Steph.) 5. Tusc. 70.
- P. 77. l. 1. ἀνδ' χιτῶν — Raph. Reg. sine tunica — H. Steph. intunicati — Quo autore nescio.
- l. 6. λυκοφάνης — Hefych. λυκοφάνω, ἢ ἰχθυόεσσι Μασίνοι.
- P. 78. l. 7. ἱρίεγε — Subaud, κολλῶν — H. Steph. alia verba — Raph. Reg. alias castigationes —
- l. 17. ὃ βούμα — Xilander legit τῷ βούμα — Et p. 79. l. 7. ἡταιῶς pro ἡταιῶν.
- P. 79. l. 14. αὐγασθεῖς — Raph. Reg. intueri — H. Steph. experiri — uti Plut.

- Plut. in Vit. Lycurg. p. 53. l. 14. *πείρα λάβει* — Hesych. *αυγάξιμαι, βλίπω*.
 l. 16. *ἰμβριάζειν ῥυθμοί* — Sic Plutarch. in Vit. Lycurg. p. 53. l. 17. Hen. Steph. in Thef. *ad quos praelium committebatur*.
 P. 82. l. 5. *οἱ παραιμαζόμενοι*, &c. Xilander sententiam huic similem affert ex Æschyli Persis (v. 744.) *Ἄλ' ὅταν σπῶδῃ τις, αὐτὸς χ' αἰεὶ διὸς ἔνθα-πύ*.
 l. 13. *ἄπλοκαῖν* — Hunc errorem admittit editio Parisiensis: sed H. Steph. *ἄπλοκαῖν* —
 l. 14. Xilander hos versus (apud Strab. lib. 10. p. 457. edit. Paris. 1620.) ibi sic reddit,
*Nunc aliquis nostrā Saiūm sese aspice iactat,
 Quam liqui ad dumum non ego sponte med.*
 P. 83. l. 15. *ἀποφορεῖ τῶν ἀνῶθεν ἱσαμῶν*. *Constitutos superioribus annis reditus pendebant*. In Græcis desideratur verbum. In Var. Lect. *ἀποφίρεσις τῶν ἀνῶθεν ἱσαμῶν*. Unde totam sic sententiam refingo; *ἀποφίρεσις ἀποφορεῖ τῶν ἀνῶθεν ἱσαμῶν*. Budæus in Comment. (edit. Paris. 1548. p. 171. l. 1. legit hunc locum sic, *ἀποφορεῖ τῶν ἐπὶ τῶν ταλάνων*.
 P. 89. l. 6. *Ἡ φιλοχρημασία Σπάρταν ὀλῆν* — Hoc hemistichium in versione (edit. Plutarch. Paris.) completur sic, *Nil Spartam perdet, nisi cara pecunia facta*. Et Græcum est integrum apud Paræmiographos: *Ἡ φιλοχρημασία Σπάρταν ὀλῆν ἀποδίδει*. Ciccr. in lib. 2. Offic. *Apollo Pythius oraculo edidit, Spartam nullā re aliā, nisi avaritiā, esse periturā*.
 P. 87. l. 4. *μαλακῶς εἰλὴν προσελαγῆν* — *vestem mollitē attraxisset* — (Annon potius molliter, aut molliter ac lentē accedentem — uti in edit. Paris.) Xilander non valde probat *εἰλὴν* — et mallet legere *εἰ* *εἰλὴν* — In Var. Lect. *μαλακῶς εἰλὴν* —
 P. 88. l. 17. *κατάγειν* — *malorum nuncium* — In Var. Lect. *κακάγγελον* — sed nil puto mutandum: quamvis Xilander *κακάγγελον* malit. Budæus hunc locum citat in Comment. (p. 408.) & vertit *κατάγειν obnunciatorem*.
 P. 92. l. 5. *καὶ* — *rescribe καὶ* —
 l. 8. *ἐξήγαγεν ἰαυὴν, mortem sibi conscivit*. H. Stephanus in Lexic. Ciceron. p. 58. interpretatur *ἐξήγαγεν ἰαυὴν εἰς βίαν, mortem oppetere*.

F I N I S.

W

MAG 2015762

